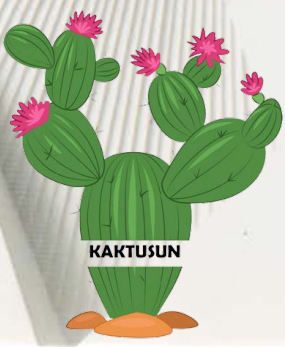
Asimetri

"2018'in En İyi Kitabı"
seçkisinde *NEW YORK TIMES*

"Bir harika."
ZADIE SMITH

Lisa Halliday

Çeviri:
BEGÜM KOVULMAZ

domingo

"Benzersiz... Bizim için yol, tavşan deliğinin içinden bilinmeyen yerlere çıkmaya razı olmaktan geçiyor. *Asimetri* o mükemmel sonuna ulaştığında okurun yapacağı tek şey hayranlıkla en başa dönmek ve Halliday'in öyküyü tekrar tekrar nasıl altüst ettiğini keşfetmek."
WASHINGTON POST

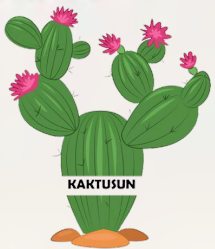
New York, 2002. Genç editör Alice kendisinden yaşça oldukça büyük, ünlü yazar Ezra Blazer'la bir ilişkiye başlıyor. Heathrow, 2008. Irak'taki ağabeyini görmek için yola çıkan Irak kökenli Amerikalı ekonomist Amar, havaalanında alıkonup yılın son hafta sonunu sahipsiz topraklarda, ülkesiz bir bekleme odasında geçiriyor.

Edebiyatın dikkat çeken yeni isimlerinden, Whiting Ödülü sahibi Lisa Halliday, yaşamdaki dengesizlikleri merkeze alarak, birbiriyle alakasız görünen bu iki öyküden sıra dışı bir roman ortaya çıkarıyor. Gençlik-yaşlılık, eşitlik-adaletsizlik, Batı-Ortadoğu, şans-yetenek gibi asimetriler arasında gücün nasıl keskinleştiğini ve böyle bir dünyada kendimize yer edinmek adına yaptıklarımızı çarpıcı bir şekilde gösteriyor. Yer yer komik yer yer iç burkan anlatımı ve kurmacanın sınırlarını zorlayan kurgusuyla *Asimetri*, son yılların en özgün romanlarından biri.

"Nefes kesiyor."
GUARDIAN

domingo
www.domingo.com.tr

978-605-198-068-3
9 786051 980683
26 TL

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

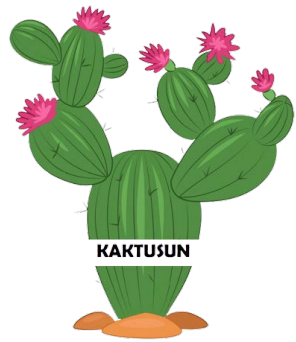
ASİMETRİ

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ASİMETRİ

LISA HALLIDAY

Çeviri: Begüm Kovulmaz

domingo

BELONGS TO KAKTUS TEAM

domingo

ASİMETRİ
LISA HALLIDAY

Özgün ismi: Asymmetry
© 2018 Lisa Halliday

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Türkçe yayın hakları:
© 2019 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.
Sertifika No: 12746

Çeviri: Begüm Kovulmaz
Editör: Algan Sezgintüredi
Özgün kapak görseli ve fotoğrafı: Bianca Chang
Özgün kapak tasarımı: Siulen Design
Kapak ve sayfa uyarlama: Betül Güzhan

ISBN: 978 605 198 068 3

Baskı: Ocak 2019
Optimum Basım
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1
34295 Küçükçekmece İstanbul
Tel: 0212 463 71 25 Sertifika No: 41707

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Şahkulu Mah. Büyük Hendek Cad. Brot Apt.
No: 4/10 Beyoğlu İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
e-posta: domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Theo için

İÇİNDEKİLER

I

Budalalık

1

II

Çılgınlık

119

III

Ezra Blazer'ın
Desert Island Discs Programı Kaydı

233

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

BELONGS TO KAITLIN TEAM

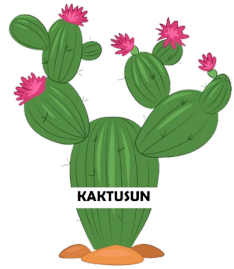
1

BUDALALIK

Düşe kalka yaşıyoruz hepimiz, anlaşılmaz bir idam hükmü altında…

—**MARTIN GARDNER,** ***The Annotated Alice***

BELONGS TO KANTOS TEAM

ALICE YAPACAK HİÇBİR ŞEY olmadan kendi başına oturmaktan çok sıkılmaya başlamıştı; arada bir kucağındaki kitabı okumaya çalışıyordu ama sayfalar upuzun paragraflarla doluydu ve hiç tırnak işareti yoktu ve tırnak işareti olmayan bir kitabın, diye düşündü Alice, amacı nedir ki?

Günün birinde bir kitap yazıp yazmayacağını düşünürken (biraz aptalca bir düşünceydi çünkü hiçbir şeyi bitirdiği görülmemişti) kır bukleli bir adam, elinde köşedeki Mister Softee'den alınmış bir külah dondurmayla gelip yanına oturdu.

"Ne okuyorsun?"

Alice kitabı gösterdi.

"İçinde karpuzlar olan kitap mı bu?"

Kitapta henüz karpuz sözcüğü geçmemişti ama Alice yine de başını salladı.

"Başka ne okursun?"

"Ah, eski şeyler genellikle."

Bir süre konuşmadan yan yana oturdular; adam dondurmasını yedi, Alice kitabını okuyormuş gibi yaptı. Art arda önlerinden geçen iki koşucu dönüp onlara baktı. Alice adamın kim olduğunu biliyordu –yanına oturduğu anda tanımış, yanakları karpuz gibi kızarmıştı– ama şaşkınlıktan öylece bakakalmış, çalışkan bir bahçe cücesi gibi kucağında açık duran aşılmaz sayfalara dikmişti gözlerini. Sayfalar betondan yapılmıştı sanki.

"Pekâlâ," dedi adam, ayağa kalkarak. "Adın nedir senin?"

"Alice."

"Eski şeyleri seven Alice. Görüşürüz."

• • •

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ertesi pazar, Alice aynı yerde oturmuş, başka bir kitabı okumaya çalışıyordu. Bu seferki, öfkeli bir yanardağ ve karnı şişen bir kral hakkındaydı.

"Sen," dedi adam.

"Alice."

"Alice. Neden okuyorsun bu kitabı? Yazar olmak istediğini sanıyordum."

"Kim söyledi bunu?"

"Sen söylemedin mi?"

Çikolatasının köşesinden bir parça koparıp Alice'e uzatırken eli hafifçe titriyordu.

"Teşekkürler," dedi Alice.

"Rica ederim," dedi adam.

Alice, çikolatayı yerken adamı merakla süzdü.

"Şu fıkrayı biliyor musun? Honolulu'ya uçan bir adam, yanındaki yolcuya, 'Nasıl söyleniyor, Hawaii diye mi yoksa Havaii diye mi?' der. 'Havaii,' der diğer adam. 'Teşekkürler,' der ilk yolcu. Diğer adam da, 'Rica ederim,' der. 'Ben Vaşington'dan geliyorum, ya siz?'"

Hâlâ çikolatasını çiğneyen Alice güldü. "Bir Yahudi fıkrası mı bu?"

Yazar bacak bacak üstüne attı, ellerini kucağında kavuşturdu. "Sence?"

Üçüncü pazar, adam Mister Softee'den iki külah dondurma getirip birini ona ikram etti. Alice çikolatayı kabul ettiği gibi dondurmayı da kabul etti çünkü dondurma erimeye başlamıştı ve zaten birden fazla Pulitzer kazanmış yazarlar etrafta dolanıp başkalarını zehirlemeye kalkmazdı.

Dondurmalarını yiyip çimleri gagalayan güvercinleri seyrettiler. Mavi sandaletleri elbisesinin zikzak deseniyle uyumlu Alice, güneşin altında ayaklarını esnetti.

"Pekâlâ. Miss Alice. Var mısın?"

Alice ona baktı.

BELONGS TO KAITOS TEAM

Adam Alice'e baktı.

Alice güldü.

"Var mısın?" diye tekrarladı adam.

Dondurma külahına dönen Alice, "Yokum demem için neden yok herhalde," dedi.

Yazar ayağa kalkıp elindeki kirli peçeteyi attı, Alice'in yanına döndü. "Aslında bir sürü var."

Alice kaşlarını çatıp ona baktı, sonra gülümsedi.

"Kaç yaşındasın?"

"Yirmi beş."

"Erkek arkadaşın var mı?"

Alice başını iki yana salladı.

"İşin?"

"Editör asistanıyım. Gryphon'da."

Adam elleri cebinde, çenesini hafifçe kaldırdı. Cevabı makul bulmuş gibiydi.

"Peki o zaman. Gelecek cumartesi birlikte bir yürüyüş yapalım mı?"

Alice başını salladı.

"Saat dörtte burada?"

Alice başını yeniden salladı.

"Numaranı alsam iyi olur. Ne olur ne olmaz."

Koşanlardan biri daha yavaşlayıp adama bakarken, Alice numarasını kitabının arasından çıkardığı ayracın üstüne yazdı.

"Nerede kaldığını unutacaksın," dedi yazar.

"Önemli değil," dedi Alice.

Cumartesi yağmur yağdı. Alice banyonun damalı zeminine oturmuş, kırılan klozet kapağının vidasını bir tereyağı bıçağıyla sıkıştırmaya çalışıyordu, cep telefonu bipledi: GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Alo, Alice? Ben Mister Softee. Neredesin?"

"Evde."

"Evin nerede?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Seksen Beşinci Cadde ile Broadway'in köşesi."

"A, şuracık. Teneke kutulara bir ip geçirip konuşabiliriz."

Alice Amsterdam'ın üzerinde dev bir ip gibi asılı duran, konuştukları zaman titreyen bir kablo hayal etti.

"Pekâlâ, Miss Alice. Ne yapalım dersin? Buraya gelip biraz sohbet etmek ister misin? Yoksa başka bir gün mü yürüyüş yapalım?"

"Oraya gelirim."

"Buraya gelirsin. Çok güzel. Dört buçuk diyelim mi?"

Alice adresi eski bir zarfın üzerine yazdı. Sonra elini ağzının üstüne koyup bekledi.

"Aslında, beş desek daha iyi. Beşte burada görüşelim mi?"

Yağmur yaya kaldırımlarını kaplayıp ayaklarını sırılsıklam etti. Amsterdam boyunca suları sıçratarak ilerleyen araçlar yağmursuz havalardakinden çok daha hızlı gidiyorlardı sanki. Kapıcı çarmıha gerilircesine kenara çekilip yol açarken Alice, kendinden emin bir tavırla içeri girdi: uzun adımlar, şişen yanaklar, dışarı silkelenen şemsiye… Asansör baştan aşağı pirinç kabartmalarla doluydu. Ya çok fazla sayıda kat çıkıyordu ya yavaş ilerliyordu çünkü Alice'e pirinç yüzeylerde kendine bakıp kaşlarını çatmak ve neler olacağını düşünüp kaygılanmak için yeterince zaman kaldı.

Asansör kapıları açılınca, altı tane gri kapının sıralandığı bir koridora çıktı. İlk kapıyı tıklatacaktı ki asansörün diğer tarafındaki kapılardan biri aralandı ve elinde bardak olan bir el uzandı dışarı.

Alice su dolu bardağı aldı.

Kapı kapandı.

Alice sudan bir yudum aldı.

Kapı yeniden ve sonuna kadar, adeta kendi kendine açıldı. Alice duraksadı, elinde su bardağıyla kısa hole girdi: Holün sonundaki aydınlık, beyaz ışıklı odada, başka şeylerin yanında bir çizim masası ve şaşılacak kadar geniş bir yatak vardı.

"Bana çantanı göster," dedi arkasından gelen ses.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Alice söyleneni yaptı.

"Şimdi onu aç, lütfen. Güvenlik nedeniyle."

Alice çantasını aralarındaki cam sehpaya koyup açtı. Cüzdanını çıkardı: İyice eskimiş ve yırtık, kahverengi deri bir erkek cüzdanıydı. Bir dolara alınmış, bir dolar çıkmış bir kazı kazan kartı. Bir dudak nemlendiricisi. Bir tarak. Bir anahtarlık. Bir saç tokası. Mekanik bir kalem. Birkaç bozukluk ve son olarak, avucuna mermi gibi dizdiği üç tane tampon. Hav. Pislik.

"Telefonun yok mu?"

"Evde bıraktım."

Adam cüzdanı aldı, sökülmüş dikişlerini yokladı. "Utanç verici bir şey bu, Alice."

"Biliyorum."

Cüzdanı açtı, bankamatik kartını, kredi kartını çıkardı; zamanı geçmiş bir Dunkin' Donuts hediye kartına, ehliyetine, üniversite kimliğine, yirmi üç dolar parasına baktı. Kartlardan birini havaya kaldırdı: "*Mary*-Alice." Alice burnunu kırıştırdı.

"Mary adını sevmiyorsun."

"*Sen* seviyor musun?"

Hangi versiyonunu tercih ettiğine karar vermeye çalışıyormuş gibi önce karta, sonra kıza baktı. Başını salladı, kartları sıraya koydu, masasından aldığı lastik bandı kartlara ve banknotlara tutturdu, desteyi Alice'in çantasına koydu. Cüzdanı daktiloya çekilmiş müsveddelerle dolu tel örgü bir çöp sepetine attı. Çöp kutusuna bakınca bir an sinirlendi.

"Pekâlâ, Mary-Alice…" Oturdu, Alice'e de oturmasını işaret etti. Okuma sandalyesinin oturağı, Porsche koltuğu misali siyah deriden ve alçaktı. "Senin için başka ne yapabilirim?"

Alice çevresine bakındı. Çizim masasında duran yeni daktilo edilmiş yazılar dikkatini çekti. Masanın arkasındaki iki yana açılan cam kapılardan küçük bir balkona çıkılıyordu. Üst kattaki balkon, burayı yağmurdan koruyordu. Arkadaki kocaman yatak öyle özenli yapılmıştı ki hijyenik görünüyordu.

"Dışarı çıkmak ister misin?"

"Olur."

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Kimse diğerini aşağı atmayacak, anlaştık mı?"

Alice gülümsedi, bir buçuk metre öteden adama elini uzattı. Yazar bakışlarını indirip uzun bir an boyunca kuşkuyla bu ele baktı: Sanki kızın avucunda şimdiye dek sıktığı bütün ellerin avantaj ve dezavantajları yazıyordu.

"Yeniden düşündüm de," dedi, "buraya gel."

Teni kırışık ve serindi.

Dudakları yumuşaktı ama hemen arkalarında dişleri vardı.

Alice'in çalıştığı ofiste, lobideki duvarda onun adına düzenlenmiş en az üç Ulusal Kitap Ödülü sertifikası asılıydı.

İkinci seferinde, kapıyı çaldığı zaman birkaç saniye boyunca içerden ses gelmedi.

"Benim," dedi Alice kapıya.

Kapı aralandı, bir el ona bir kutu uzattı.

Alice kutuyu aldı.

Kapı kapandı.

Kutunun üstünde, pek şık altın sarısı harflerle *Lincoln Stationers* yazıyordu. İçindeki tek kat incecik beyaz kâğıdın altında şarap rengi, bozuk para bölmeli ve banknot kıskaçlı bir cüzdan vardı.

"Aman Tanrım!" dedi Alice. "Öyle güzel ki. Çok teşekkürler."

"Rica ederim," dedi kapı.

Yeniden bir bardak su uzattı ona.

Yeniden yatağı bozmadan yaptılar yapacaklarını.

Onu susturmak istemişçesine kazağının üzerinden iki eliyle iki memesini tuttu.

"Bu daha büyük."

"Hı," dedi Alice, mutsuz bir ifadeyle aşağı bakarken.

"Hayır, hayır, bir kusur değil bu. Hiçbir çiftte birbirinin tıpkısı yoktur."

"Kar taneleri gibi mi?" diye sordu Alice.

"Kar taneleri gibi," diye onayladı adam.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

• • •

Adamın karnının altından göğüs kemiğine kadar yükselen pembe, fermuarı andıran bir yara izi vardı. Bir diğeri kasığından ayak bileğine iniyordu. İki iz daha, belinin üstünde belli belirsiz bir inceltme işareti oluşturuyordu. Bunlar yalnızca öndekilerdi üstelik.

"Kim yaptı bunu?"

"Norman Mailer."

Alice külotlu çorabını çekiştirirken o doğrulup Yankees maçını açtı. "Uu, beyzbolu çok severim," dedi Alice.

"Öyle mi? Hangi takımı tutuyorsun?"

"Red Sox. Küçükken büyükannem beni her yıl Fenwey'e götürürdü."

"Hâlâ hayatta mı büyükannen?"

"Evet. Numarasını ister misin? Aynı yaşta sayılırsınız."

"İlişkimizin benle dalga geçebileceğin safhasına gelmedik henüz, Mary-Alice."

"Biliyorum," diye güldü Alice. "Affedersin."

Jason Giambi'nin sahanın sol orta bölümüne attığı topu seyrettiler.

"Ah!" dedi yazar ayağa kalkarak. "Az kalsın unutuyordum. Sana bir kurabiye almıştım."

Birbirlerine bakarak otururlarken, örneğin onun küçük, cam yemek masasında veya Alice yatakta, o koltuğundayken, adamın başının hafifçe sola doğru, adeta atan kalbinin ritmiyle sallandığını fark etmişti.

Ve omurgasından üç kez ameliyat olmuştu, yani yapabilecekleri ve yapamayacakları şeyler vardı. Yapmamaları gereken.

"İncinmeni istemiyorum," dedi Alice, kaşlarını çatarak.

"Onun için biraz geç."

Artık yatağı kullanıyorlardı. Yatağın şiltesi özel ortopedik malzemeden yapılmıştı ve Alice bu yatakta kendini dev bir

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

şekerlemenin içine yavaş yavaş gömülür gibi hissediyordu. Başını yana çevirince dairenin iki katlı pencerelerinden yağmur altında kalabalık ve ciddi duran şehir merkezi siluetini görebiliyordu.

"Ah, Tanrım. Ah, İsa. Ah, İsa. Ah, İsa aşkına. Ne yapıyorsun? Ne… Ne yaptığını… Biliyor musun sen?"

Daha sonra, Alice bir kurabiye yerken:

"Sana kim öğretti onu, Mary-Alice? Kimle birlikte oldun?"

"Kimse öğretmedi," dedi kucağına düşen kırıntıyı alıp ağzına götüren Alice. "Neyin daha iyi geleceğini hayal edip yapıyorum sadece."

"Hayal gücün epey kuvvetliymiş, o kadarını söyleyeyim."

Yazar ona denizkızı diyordu. Alice nedenini bilmiyordu.

Klavyesinin yanındaki beyaz kâğıt yığınının en üstündeki sayfada şöyle yazıyordu:

Uzun zamandır boş bir kapsın, sonra istemediğin bir şey büyüyor, içine aslında yapamayacağın bir şey doluyor. Şans Tanrısı yaratıyor içimizde… Sanatsal çabalar büyük sabır istiyor.

Ve onun altında:

Bence bir sanatçı, istediğinde birtakım deneyimlerin içinden yan yan geçebilen güçlü bir bellekten başka bir şey değildir…

Buzdolabını açtığında, dolabın sapına bağlanan altın Beyaz Saray madalyası gürültüyle dolap kapısına çarptı. Alice yatağa döndü.

"Tatlım," dedi adam. "Prezervatif takamam. Kimse takamaz."

"Peki."

"Hastalıklar konusunda ne yapacağız peki?"

"Şey, ben sana güveniyorum, eğer sen de—"

"Kimseye güvenmemelisin. Ya hamile kalırsan?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Ah, onu merak etme sen. Kürtaj yaptırırım."

Daha sonra, kız banyoda yıkanırken bir kadeh beyaz şarap uzattı.

Onlara baygınlık kurabiyeleri deniyordu ve her günkü yürüyüşü sırasında önünden geçtiği Columbus Fırını'ndan alıyordu onları. Kendisi yememeye çalışıyordu. İçki de içmiyordu, aldığı ilaçlardan biriyle içki içmemesi gerekiyordu. Fakat Alice için Sancerre veya Pouilly-Fuissé şişeleri alıyor ve ona istediği içkiyi koyduktan sonra şişeyi tıpalayıp eve giderken götürsün diye kapının yanına bırakıyordu.

Bir akşam, kurabiyesinden birkaç ısırık alan Alice içkisinden bir yudum alınca tiksinmiş gibi ama zarifçe yüzünü buruşturdu.

"Ne oldu?"

"Pardon," dedi kız. "Nankörlük etmek istemiyorum ama bunlar, işte, bir arada iyi gitmiyorlar."

Yazar bir süre düşündü, sonra kalkıp mutfağa gitti, bir bardakla bir şişe Knob Creek getirdi.

"Şunu dene."

Kurabiyeden bir ısırık alıp içkiden bir yudum alan kızı açlıkla seyretti. Burbon alev gibi indi aşağı.

Alice öksürdü. "Harika," dedi.

Diğer hediyeler:

Son derece makul, analog, su geçirmez bir saat.

Allure Chanel eau de parfum.

Amerikan Müziği Efsaneleri serisinden otuz pulluk bir sayfa. Sayfadaki sanatçılardan bazıları: Harold Arlen, Johnny Mercer, Dorothy Fields ve Hoagy Carmichel.

Mart 1992 tarihli bir *New York Post* gazetesinin ilk sayfası. Manşet: "Yedek Kulübesinde Tuhaf Seks Eylemi."

• • •

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Sekizinci seferinde, adamın yapmaması gereken şeylerden birini yaptıkları sırada, Alice'e şöyle dedi:

"Seni seviyorum. Bunun için seviyorum seni."

Daha sonra, masada oturup bisküvisini yiyen Alice'i sessizce seyretti.

Ertesi sabah:

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Söylemek istediğim şuydu, bunu benden duymak tuhaf olmalı, sersemlemiş olmalısın. Demek istediğim, o an için kastettim söylediğim şeyi ama bu, aramızda bir şeylerin değişmesi gerektiği anlamına gelmiyor. Hiçbir şey değişmesin istiyorum. Sen ne istersen yap, ben de ne istersem yapayım."

"Elbette."

"Aferin kızıma."

Alice telefonu kapatırken gülümsüyordu.

Sonra konuyu biraz daha düşündü ve kaşlarını çattı.

Babası, yıkıldıkları gün kulelere tek bir Yahudi'nin bile çalışmaya gelmediğini anlatmak için o hafta ikinci kez aradığında saatiyle birlikte gelen talimatları okuyordu. Fakat yazar onu birkaç gün daha aramadı. Alice telefonu yastığının yanına koyup uyudu ve yatakta olmadığı zaman gittiği her yere götürdü onu. İçecek bir şeyler almak için mutfağa gittiğinde, tuvalete girdiğinde tuvalete. Oturduğunda yana kayan tuvalet kapağına da deliriyordu.

Parkta birlikte oturdukları banka dönmeyi düşündü ama sonra yürüyüş yapmaya karar verdi. Anma Günü'ydü ve Broadway bir sokak panayırı için kapatılmıştı. Saat on birde mahalle mangal dumanına, falafel, fajita, kızarmış patates, Sloppy Joe, haşlanmış mısır, sosis, pasta ve frizbi çapında kızartılmış hamur kokusuyla dolmuştu. Buz gibi limonata. Ücretsiz omurga muayenesi. "Biz Halkız" yasal belge yönetimi: Boşanma 399 dolar, İflas 199. Markasız bohem kıyafetleri satan tezgâhlardan birinde, meltemle hafifçe sallanan, gelincik rengi bir yazlık elbise gördü. Elbise sadece on dolardı. Hintli satıcı, Alice kamyonetin arkasında deneyebilsin diye elbiseyi indirdi. Kamyonetin arkasında,

BELONGS TO KAITOS TEAM

ıslak gözlü bir Alman kurdu, çenesini patilerine yaslamış, onu seyrediyordu.

O gece, pijamasını giydikten sonra:

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Alo?"

"Alo, Mary-Alice. Maçı izledin mi?"

"Hangi maçı?"

"Red Sox-Yankees maçı. Yankees on dörde beş kazandı."

"Televizyonum yok. Atıcı kimdi?"

"Atıcı kimdi... Herkes attı. Büyükannen bile atıcılık yaptı. Ne yapıyorsun?"

"Hiçbir şey."

"Gelmek ister misin?"

Alice pijamasını çıkarıp yeni elbisesini giydi. Şimdiden koparması gereken sarkık bir iplik ucu bulmuştu.

Daireye girdiğinde yalnızca komodinin üstündeki gece lambası yanıyordu. Adam elinde bir kitapla yatağa oturmuştu, bir yandan çikolatalı soya sütü içiyordu.

"Bahar geldi!" diye haykırdı Alice, elbisesini başının üstünden sıyırıp atarken.

"Bahar geldi," dedi yazar, bıkkın bir tavırla iç geçirerek.

Alice kar beyazı yorganın üstünde emekleyerek kedi gibi ona yaklaştı. "Mary-Alice, bazen on altı yaşında görünüyorsun."

"Beşik hırsızı."

"Mezar sevici. Sırtıma dikkat et."

Bazen Süper Doktor oynar gibi hissediyordu: Sanki adamın burnu yanıp sönmeye başlayacak, dirsek kemiğini zamanında almazsa devreleri zil çalmaya başlayacaktı.

"Ah, Mary-Alice. Çılgının birisin, biliyorsun, değil mi? Çılgının birisin ve anlıyorsun ve bunun için seviyorum seni."

Alice gülümsedi.

Eve döndüğü zaman adamın onu aramasının üstünden bir saat kırk dakika geçmişti, her şey bıraktığı gibiydi ama yatak odası nedense fazla aydınlık ve başka birine aitmiş gibi bir şekilde yabancı geldi.

BELONGS TO KAITOS TEAM

• • •

GİZLİ NUMARA ARIYOR
GİZLİ NUMARA ARIYOR
GİZLİ NUMARA ARIYOR
Bir mesaj bırakmıştı.
"Kim diğerini yoldan çıkarmaktan daha büyük haz alıyor?"

Bir mesaj daha:
"Denizkızı kokusu alan var mı?"

GİZLİ NUMARA ARIYOR
"Mary-Alice?"
"Evet?"
"Sen misin?"
"Evet."
"Nasılsın?"
"İyiyim."
"Ne yapıyorsun?"
"Okuyorum."
"Ne okuyorsun?"
"Ah, ilginç bir şey değil."
"Kliman var mı?"
"Yok."
"Sıcaklamış olmalısın."
"Öyle."
"Bu hafta sonu daha da sıcak olacakmış."
"Biliyorum."
"Ne yapacaksın?"
"Bilmiyorum. Eriyeceğim."
"Cumartesi şehre döneceğim. Görüşmek ister misin?"
"Evet."
"Saat altıda?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Olur."

"Pardon. Altı buçuk diyelim mi?"

"Tamam."

"Sana akşam yemeği bile yaparım belki."

"Çok güzel olur."

Akşam yemeğini unutmuş veya vazgeçmişti. Onun yerine, geldiği zaman Alice'i yatağın kenarına oturttu ve ağzına kadar kitap dolu iki Barnes & Noble torbası verdi. *Huckleberry Finn. Buruktur Gece. Gecenin Sonuna Yolculuk. Hırsızın Günlüğü. July'ın İnsanları. Yengeç Dönencesi. Axel's Castle* (Axel'in Kalesi). *Cennet Bahçesi. Şaka. Sevgili. Venedik'te Ölüm ve Diğer Öyküler. İlk Aşk ve Diğer Öyküler. Enemies, A Love Story* (Düşmanlar, Bir Aşk Hikâyesi)... Alice adını sağda solda gördüğü ama hiç duymadığı bir yazarın kitabını alıp, "Ooo, Camus!" dedi. Yazarın adını "Seamus" gibi söylemişti. Uzun bir sessizlik oldu, yazar bir şey söylemedi ve Alice *İlk Adam*'ın arka kapak yazısını okudu. Başını kaldırdığı zaman adamın yüzünde hâlâ nazik ve şaşkın bir ifade vardı.

"KA-MÜÜ, tatlım. Adam Fransız. Ka-MÜÜ."

Alice'in dairesi eski bir tuğla binanın en üst katındaydı. Daire güneş alıyor, sıcağı topluyordu. Kattaki diğer kiracı Anna adlı yaşlı bir kadındı ve dört kat dik merdiveni çıkması yirmi dakika sürüyordu. Adım, dinlenme. Adım, dinlenme. Bir keresinde, Alice H&H'e giderken onun yanından geçmişti ve eve döndüğü zaman zavallıcık hâlâ merdivenlerdeydi. Taşıdığı alışveriş torbaları öyle ağır görünüyordu ki kahvaltıda bowling topu yediğini sanabilirdiniz.

"Anna, yardım edebilir miyim?"

"Ah, hayır tatlım. On beş yıldır yapıyorum bunu. Beni hayatta tutuyor."

Adım, dinlenme.

"Emin misin?"

"Ah, evet. Ne güzel kızsın. Söyle bana. Erkek arkadaşın var mı?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Şu anda yok."

"Fazla bekleme canım."

"Beklemem," deyip gülen Alice merdivenlerden yukarı çıkmıştı.

"Komutanım!"

Yazarın binasının kapıcısı artık onu dostane tavırlarla karşılıyordu. Yazarı arayıp Alice'in geldiğini haber verdi, yürüyüşe çıkan ikiliyi yolcu etti. Zingone's'ten aldığı bir torba eriği sallayarak yürüyen yazar, şehirdeki bazı lüks rezidanslara beyzbol oyuncularının adlarını verme planından haberdar olup olmadığını sordu: Posada, Rivera, Soriano. "Garciaparra," dedi Alice. "Hayır, hayır," dedi adam, bilmiş bir tavırla onu susturarak. "Yalnızca Yankees." Doğa tarihi müzesinin arkasındaki küçük parka girdiler; adamın torbasındaki eriklerden birini ısıran Alice, Amerikan Nobel Adayları anıtının altındaki plakaya onun adını kazıyormuş gibi yaptı. Ama çoğunlukla evden çıkmıyorlardı. Yazar ona yazdıklarını okuyordu. Alice bazı sözcüklerin yazılışını sorguluyordu. Birlikte beyzbol izliyor, hafta sonu akşamüstleri Jonathan Schwartz'ın Tierney Sutton ve Nancy LaMott'u öven sesini dinliyorlardı. "Come Rain or Come Shine." "Just You, Just Me." Doris Day'in özlemle çağıldayan, "The Party's Over"ı söyleyen sesi. Bir akşamüstü, Alice kahkahalarla gülmeye başladı ve "Bu adam tam bir mankafa," dedi.

"'Mankafa,'" diye tekrarladı bir yandan nektarin yiyen yazar. "Eski moda, güzel bir sözcük bu."

Yerde külotunu arayan Alice, "Benim de eski moda, güzel bir kız olduğum söylenebilir herhalde," dedi.

"*Parti bitti...*" diye şarkı söylemeye başlıyordu yazar, Alice'in gitmesini istediği zaman. "*Ayrılma zamanı geeeldiiii...*"

Sonra, neşeyle odanın içinde dolaşıp telefonu, faksı, ışıkları kapatır, bir bardak çikolatalı soya sütü alır, haplarını sayarak küçük bir yığın haline getirirdi. "Yaşlandıkça," diye açıklardı, "yatağa gitmeden önce yapılacak şeylerin sayısı artıyor. Yapmam

BELONGS TO KAOTIC TEAM

gereken yüz tane şey var artık."

Parti biterdi. Klima biterdi. Alice biraz sersemler, burbon ve çikolata dolu midesiyle, cebinde külotuyla sıcakta evine dönerdi. Giderek ısınan dört kat merdiveni çıkıp apartman dairesine girdiği zaman tek bir şey yapar, yastıklarını koridordan oturma odasına taşırdı. Burada, yangın çıkışının yanında oturunca, en azından içeri biraz esinti doluyordu bazen.

"Dinle tatlım, bir süreliğine yokum."

Alice elindeki kurabiyeyi indirdi, ağzını sildi.

"Bir süreliğine taşraya gidiyorum. Bu taslağı bitirmem gerekiyor."

"Peki."

"Ama konuşamayacağımız anlamına gelmiyor bu. Düzenli konuşacağız ve işim bitince yeniden görüşebileceğiz. İstersen. Tamam mı?"

Alice başını salladı. "Tamam."

"Bu arada..." Masanın üstüne bir zarf bıraktı. "Bu senin için."

Alice zarfı aldı, üzerinde *Bridgehampton Ulusal Bankası* yazıyordu, yazının yanındaki logoda yelkenli bir yat vardı. Zarfın içinden altı tane yüz dolarlık banknot çıkardı.

"Klima alman için."

Alice başını iki yana salladı. "Bunu alamam—"

"Evet, alabilirsin. Beni çok mutlu eder."

Evine dönerken hava hâlâ aydınlıktı. Gökyüzü, sanki yaklaşan fırtına yolunu kaybetmiş gibi cansızdı. Kaldırımda içen genç insanlar için akşam yeni başlıyordu. Alice binasına yavaşça, isteksizce yaklaştı; bir eli çantasındaki zarfın üstündeydi, ne yapacağına karar vermeye çalışıyordu. Hâlâ adamın asansöründeymiş ve biri asansörün taşıma kablolarını kesmiş gibi midesi bulanıyordu.

Bir blok kuzeyde uzun, ahşap bir barı olan bir restoran vardı, müşterileri medeni görünümlü tiplerdi. Alice barın uzak ucundaki taburelerden birine, peçeteliğin yanına, köşelerden birine, yukarı yerleştirilmiş televizyon için gelmiş gibi yerleşti. Üçüncü çeyreğin sonunda New York, Kansas City'den dört sayı öndeydi.

Haydi Royals, diye düşündü.

BELONGSTO KÂĞITSTEAM

Önüne katlanmış bir peçete yerleştiren barmen ne içmek istediğini sordu. Alice duvardaki şarap menüsünü inceledi.

"Bir bardak şey alayım..."

"Süt mü?"

"Knob Creek var mı sizde?"

Hesap yirmi dört dolar tuttu. Alice tezgâha önce kredi kartını koydu, sonra onu alıp yerine yazarın yüzlük banknotlarından birini bıraktı. Barmen üç tane yirmilik, bir onluk ve altı tane bir dolarla döndü.

"Bunlar senin," dedi Alice bir dolarları ona doğru iterek.

Yankees kazandı.

BELONGS TO KAHTS TEAM

ELDEN DÜŞME BİR FRIGIDAIRE'in gönülsüz, küflü esintisinde:

…O İspanyol ve Arap kalabalığını alt edebileceğimize inanmıyordum, ama develeri ve filleri görmek istiyordum, bu yüzden ertesi gün, yani cumartesi günü pusu kuranlar arasındaydım; emir verilince ağaçların arasından fırlayıp tepeden aşağı koşmaya başladık. Ama aşağıda İspanyollar ya da Araplar yoktu, develer ya da filler de yoktu. Aşağıda pazar okulunun pikniğinden başka bir şey bulamadık, üstelik sadece birinci sınıfların pikniğiydi. Yine de onları faka bastırdık ve çocukları kayalıklara kadar kovaladık; ama biraz çörek ve reçelden başka bir şey elde edemedik, gerçi Ben Rogers bir bez bebek, Jo Harper ise bir ilahi kitabı ve bir risale ele geçirmişti; sonra öğretmenleri hücuma geçti ve tüm ganimeti arkamızda bırakıp kaçmak zorunda kaldık…

Geceleri, elden düşme klimasının havalandırma boşluğunda kalan bölümüne düşen yağmur damlaları, toprağa atılan metal ok başları gibi sesler çıkarıyordu. Gök gürültülü fırtınalar gelip geçiyor, yağmur patırtısı keskin çatlama seslerini andırıyor, şimşekler gözkapaklarını delip geçiyordu. Sular oluklardan, kayaların üzerinden akan kaynak suları misali boşalıyordu. Fırtına bitince, geriye kalan tek tük su damlaları sabah erkenden dakikaları ağır ağır, metronomik damlalarla saymaya başlıyordu…

Eğilip barınaktan içeri girdim, ama kral ve dük bacaklarını ayırarak yattıkları için kendime yer bulamadım; ben de dışarı çıktım – yağmuru umursamıyordum, çünkü hava sıcaktı ve dalgalar artık o kadar yükselmiyordu. Gece iki gibi dalgalar tekrar kabardı, Jim bana

BELONGS TO KAITLIN TEAM

seslenecekmiş, ama sonra fikrini değiştirmiş, çünkü dalgaların henüz zarar verecek kadar yükselmediğini düşünmüş; oysa bu konuda yanılıyordu, zira biraz sonra dev gibi bir dalga gelip beni suya yuvarladı. Jim neredeyse gülmekten ölecekti. Hayatımda her şeye bu kadar kolay gülen bir zenci görmemiştim...

Kalan parayla yeni bir klozet kapağı, bir çaydanlık, bir tornavida ve Columbus'ta hafta sonu açılan antika pazarından küçük, ahşap bir şifoniyer satın aldı. İskandinav tasarımı şık çaydanlık ince, tamamen metalden yapılmaydı. Bir yandan Jordan Schwartz'ı dinlerken, büyük bir keyifle klozet kapağını taktı.

İşi artık ona her zamankinden daha sıkıcı ve önemsiz geliyordu. Şunu faksla, bunu dosyala, onu kopyala. Bir akşam, herkes gittikten sonra, patronunun adres defterinde yazarın telefon numarasına baktığı sırada, iş arkadaşlarından biri başını kapıdan içeri uzattı ve "Hey Alice, *à demain*," dedi.

"Pardon?"

"*À demain.*"

Alice başını iki yana salladı.

"Yarın görüşürüz?"

"Ha, tamam."

Hava serinlemeden önce ısındı. Üç hafta sonunu üst üste kapısını kapatıp yatağında yatmakla geçirdi; en yüksek dereceye getirdiği Frigidaire vınlıyor, tıkırdıyordu. Adasında çalışan yazarı, havuzuyla stüdyosu arasında gidip gelişini, on dokuzuncu yüzyıl çiftlik evini ve engelsiz liman manzarasını düşündü.

Mecbur kalırsa uzun zaman bekleyebilirdi.

Bu günlükte beni hırsızlığa iten öteki nedenleri gizlemek istemiyorum; bu nedenlerin en basiti karnımı doyurma zorunluluğuydu; ama seçimime hiçbir zaman başkaldırma, acı, öfke ya da herhangi bir benzer duygu eşlik etmedi. Tam tersine, serüvenimi çılgınca bir özenle, "kıskanç bir özenle" sevişmek için bir yatak, bir oda hazırlar gibi hazırladım: Suç işlemek için kalktı kamışım.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Malan, yuvarlak yüzü, biraz yassı burnu, eksik ya da neredeyse eksik kaşları, beresi, kalın ve kösnül dudaklarını örtmeye yetmeyen kocaman bıyığıyla bir Çinli'yi andırırdı. Yumuşak ve yuvarlak bedeni, parmakları biraz sucuk gibi, tombul elleri de koşma düşmanı bir Çinli yüksek memuru düşündürtürdü. İştahla yemeğini yerken gözlerini yarı yarıya yumduğu zaman, insan karşı konulmaz bir biçimde üzerinde ipek bir giysi ve parmaklarında çubuklarla tasarlardı onu. Ama bakışı her şeyi değiştirirdi. Koyu kahverengi, ateşli, kaygılı ya da sanki aklı kesin bir nokta üzerinde hızla çalışıyormuş gibi birdenbire kımıltısız gözleri, çok duyarlı ve çok bilgili bir Batılı'nın gözleriydi.

Tavada eriyen tereyağının ekşi kokusunun iştah açıcı olduğu söylenemez, hele de yemek havalandırması olmayan bir odada pişiyorsa. Kapıyı açar açmaz midem bulanıyor. Ama Eugene, içeri girdiğimi duyunca panjurları açıp güneşin odaya girmesini engellemek için balık ağı gibi asılmış yatak çarşafını çekiyor genellikle. Zavallı Eugene! Birkaç parça eski mobilyaya, kirli yatak çarşaflarına, içinde kirli su bulunan leğene bakıyor ve "Köleyim ben!" diyor.

Alice telefonunu aldı.
Ekranda yalnızca NOKIA yazıyordu.

Ekşi tereyağı kokusuna gelince…

Bir keresinde bir parti verilmişti, editörlerden biri emekli oluyordu ve partiden sonra telif hakları bölümündeki asistanlardan biriyle yatmıştı. Korunmuşlardı ama çıkması gerektiğinde Alice'in içinde kalmıştı prezervatif.

"Kahretsin," demişti delikanlı.

Alice, "Nereye gitti?" diyerek bedenleri arasındaki gölgeli vadiye bakmıştı. Sesi küçük bir kızın sesi gibi, bir sihir numarası söz konusuymuş ve delikanlı uzanıp kulağından yeni bir prezervatif çıkarıverecekmişçesine saf çıkmıştı.

BELONGS TO KAITOS TEAM

Numarayı kendi başına, banyoda tamamlamak zorunda kalmıştı. Bir ayağını yeni klozet kapağının üstüne atmış, nefesini tutmuştu. Kıvrılmış parmağını derindeki kaygan kıvrımların arasında dolaştırmak kolay değildi. Daha sonra, korktuğu sonuçların hepsini engelleyemeyeceğini bilmesine rağmen küvete girmiş ve dayanabildiği en sıcak suyla iyice yıkanmıştı.

"Bugün için planın var mı?" diye sormuştu sabah, fitilli kadife pantolonuna kemerini geçiren delikanlıya.

"Bilmiyorum. Bir süreliğine ofise giderim belki. Sen?"

"Bu akşamüstü Red Sox ve Blue Jays maçı var."

"Beyzboldan nefret ederim," demişti beriki.

RiverMed Kliniği'ne geldiğiniz için teşekkür ederiz. Vereceğimiz bilgiler sizin iyiliğiniz içindir. Cevaplanmayan sorunuz olursa lütfen muayene sırasında doktorunuza sorun.

Prosedür genellikle 5-10 dakika sürer. Muayene odasında kişisel hemşireniz, hekim, anestezi uzmanı veya anestezi hemşiresi sizi bekliyor olacak. Anestezi uzmanı kol veya el damarlarınızdan birine damar içi sondayla genel anestezik enjekte edecek. Muayene masasına oturacak, sırtüstü yatacak, bacaklarınızı topuk dayama ayaklarına koyacaksınız. Doktorunuz bimanuel muayene yapacak (iki parmağını vajinanıza sokup rahminizi yoklayacak). Vajinanızın içine sokacağı bir aletle (spekulum) serviksinizi (rahim ağzı) görebilmek için vajina girişini iki yana açacak. Hamileliği sonlandırmak için serviksi açması gerekecek.

Ağzı bir çubuk veya dilatör denen tüp şeklindeki enstrümanlardan biriyle yeterince genişletildiği zaman, doktor rahminize bir tüp veya vaküret sokacak. Bu tüp, bir aspirasyon makinesine bağlıdır. Makine açıldığı zaman, rahminizin içindekiler tüp aracılığıyla bir şişeye boşaltılacak. Sonra tüp çıkartılacak ve uzun, ince kaşığı andıran bir alet rahme sokulup iç duvar yüzeyinde dolaştırılarak geride bir şey kalmadığından emin olunacak.

Doktorun işi bittiğinde, spekulum çıkartıldığında, bacaklarınız indirilecek ve sırtüstü yatar halde tekerlekli sandalyeyle uyanma

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

odasına götürüleceksiniz, burada durumunuz takip edilecek. Yirmi dakika ila bir saat arasında süren tatmin edici bir toparlanma sürecinden sonra dinlenip giyinebileceğiniz bir odaya götürüleceksiniz. Bir hemşire gelip sizi bilgilendirecek, gitmeden önce son talimatları verecek.

Üç hafta boyunca ara ara kanamanız olabilir.

Lütfen sizi daha rahat ettirmek için ne yapabileceğimizi yazın. Kliniğimizden olumlu deneyimlerle ayrılacağınızı umuyoruz.

Ekim ayının ikinci salı günü, ıslak ve karışık saçlarını bir fırçayla açmaya çalıştığı sırada, radyoda Nobel Ödülü'nün, "tarihin barbarca gelişigüzelliği karşısında bireyin kırılganlığından yana duran yazını için" Imre Kertész'e verildiğini duydu.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

Soluk soluğa, kendi tavsiyesinden kaçmak ister gibi Alice ona aldığı şeyleri, klozet kapağını, çaydanlığı ve satıcının "vintage bir 1930'lar parçası" diye tarif ettiği şifoniyeri anlattı.

"Benim gibi," dedi yazar.

"Regl oldum," diye özür diledi Alice.

Üç gece sonra, sutyeni belinde, kolları adamın kafasına sarılı sırtüstü yatarken beyninin nasıl da *oracıkta,* kendi çenesinin hemen altında olduğuna ve kendi dirseklerinin arasındaki daracık alana nasıl kolaylıkla sığdığına hayret etti. Neşeyle başlayan bu düşünce aniden başka bir şeye dönüştü, o başı ezmemek, o beyni söndürmemek için kendini zor tuttu.

Bu his belli ölçüde karşılıklı olmalıydı çünkü biraz sonra adam onu öperken ansızın ısırdı.

Artık daha az görüşüyorlardı. Adam ondan biraz sıkılmıştı sanki. Ayrıca beli de ağrıyordu.

"Yaptığımız bir şey yüzünden mi?"

"Hayır, tatlım. Sen bir şey yapmadın."

"Peki şey ister misin…?"

"Bu gece olmaz, canım. Bu gece yalnızca *tendresse*."*

* Sevecenlik, şefkat. (*e.n.*)

BELONGS TO KAOTIC TEAM

Bazen, yüz yüze karşılıklı yattıkları zaman veya adam küçük yemek masasının diğer tarafında oturur ve başı hafifçe yana doğru sallanırken, yüzünde hüzünlü bir şaşkınlık ifadesi belirirdi; sanki o anda Alice'in hayatındaki en büyük haz olduğunu anlamış ve bu yüzden kendine acıyormuş gibi görünürdü.

"Senin gibisi yok, biliyorsun değil mi?"

Alice nefesini tuttu.

İç geçirerek: "Senin gibisi yok."

"Ezra," dedi Alice, midesini tutarak. "Affedersin ama pek iyi değilim."

"Neyin var?"

"Kurabiyede bir şey vardı galiba."

"Kusacak mısın?"

Alice yan döndü, elleri ve dizleri üzerinde doğruldu, yüzünü serin, beyaz yorgana yasladı. Derin bir nefes aldı. "Bilmiyorum."

"Gel banyoya gidelim."

"Olur." Ama yerinden kımıldamadı.

"Haydi, canım."

Alice ağzını eliyle kapatıp koştu. Ezra yataktan çıktı ve sakince, sessizce peşinden geldi. Alice banyoya girince kapıyı yumuşak, ağırbaşlı bir tıkırtıyla arkasından kapadı. İşi bitince sifonu çekti, yüzünü ve ağzını yıkadı, titreyerek lavaboya yaslandı. Kapı aralığından yazarın sessizce akşamına devam ettiğini duyabiliyordu: Buzdolabını açtı, tabakları tıkırdatarak lavaboya koydu, çöp kutusunun kapağını kaldıran pedala bastı. Sifonu yeniden çekti Alice. Bir parça tuvalet kâğıdıyla klozeti, kapağını, küvetin kenarını, tuvalet kâğıdı askılığını, yeri sildi ve oturdu. Çöpte birlikte üniversiteye gittiği bir çocuğun romanının okuma kopyasını gördü, temsilcisinin tanıtım yazısı rica eden mektubu dosyanın kapağına ataşla tutturulmuştu.

Banyodan çıktığında Ezra koltuğuna oturmuş, bacak bacak üstüne atmış, 1929 ekonomik buhranı hakkında bir kitap okuyordu. Çıplak ayaklarının ucunda odanın diğer tarafına geçip dolapla yatağın arasındaki boşlukta yere oturan Alice'i kaşlarını çatarak seyretti.

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

"Ne yapıyorsun tatlım?"

"Affedersin, biraz uzanmam lazım ama yatak örtüsünü batırmak istemiyorum."

"Mary-Alice, hemen yatağa gir."

Gelip yanına oturdu, birkaç dakika boyunca eskiden annesinin yaptığı gibi yavaşça sırtını ovuşturdu. Sonra yorganı Alice'in omuzlarına kadar çekti, sessizce kalkıp yüz mecburi şeyini yapmaya koyuldu: Telefonu ve zili kapadı, ışıkları söndürdü, haplarını ayırmaya başladı. Banyoda alçak sesle radyoyu açtı.

Yeniden yanına geldiğinde, üzerinde açık mavi Calvin Klein tişörtü ve şortu vardı. Başucundaki komodine bir bardak su bıraktı. Kitabını aldı. Yastıkları düzenledi.

"Doksan yedi, doksan sekiz, doksan dokuz..."

Yatağa girip dramatik bir tavırla iç geçirdi.

"Yüz!"

Alice sessizce, kımıltısız yatıyordu. Yazar kitabını açtı.

"Tatlım," dedi en sonunda. Cesurca, neşeli bir ses tonuyla. "Bu gece burada kalsana. Bir kerelik. Bu halde eve gidemezsin. Tamam mı?"

"Tamam," diye mırıldandı Alice. "Teşekkürler."

"Rica ederim," dedi.

Alice gece üç kere uyandı. İlk seferinde adam sırtüstü yatıyordu, arkasında ışıl ışıl şehir manzarası ve Empire State binasının kırmızı ve altın sarısı ışıkları görünüyordu.

İkinci seferinde adam yan yatıyordu, sırtı Alice'e dönüktü. Başı zonklayan Alice banyoya gidip aspirin aradı. Empire State binasının ışıkları söndürülmüştü.

Üçüncü seferinde adam kollarını arkadan ona dolamış, sıkı sıkı sarılıyordu.

Dördüncüsünde sabah olmuştu. Yüzleri birbirine çok yakındı, neredeyse temas edecekti. Adamın gözleri açıktı, onun gözlerinin içine bakıyordu.

"Bu," dedi ciddi bir tavırla, "çok kötü bir fikirdi."

• • •

BELONGSTO KİTAPSEVER

Ertesi sabah adasına gitti. Bunu söylemek için Alice'i aradı. Konuşma bitince Alice telefonu çamaşır sepetine atıp homurdandı. Aynı gün, babası arayıp florürlü suyun Yeni Dünya Düzeni tarafından başlatılan bir kötülük olduğunu anlattı; bir saat sonra yeniden arayıp insanın Ay'a ayak basmadığını söyledi. Alice bu haberleri sekiz yıldır haftada bir iki kez yaptığı gibi karşıladı: itirazlarını kimsenin duygularını incitmeden ifade edebileceği iyimser bir sessizlikle. Bu arada, yeni ve güzel çaydanlığının korkunç bir kusuru olduğunu fark etti; uzun metal sapı ocağa konur konmaz tutulamayacak kadar ısınıyordu. Tutulamayan sap, diye düşündü, nasıl bir saptır? Yanan avucunu musluk suyuna tutarken bunun da yazarın suçu olduğunu düşündü. Ama bu kez, yalnızca üç gün sonra aradı yazar. Evinin serasından aradı ve değişen ağaçları, araba yolunda hoplayan yabani hindileri, altı hektarlık ağaçlık arazinin arkasında batan güneşin turuncu ışığını tarif etti. Yalnızca *iki* gün sonra onu yeniden aradı, telefonu havaya kaldırıp gaklayan bir kargayı, rüzgârın hışırdattığı ağaç yapraklarını ve sonunda sessizliği dinletti. "Bir şey duyamıyorum," diye güldü Alice. "Evet, tam da bu işte," dedi adam. "Ortalık çok *sessiz*. Enfes bir sessizlik." Ama hava havuza girilmeyecek kadar soğuktu ve tesisatın tamir edilmesi gerekiyordu, dolayısıyla yazar bir hafta kadar daha kalıp kış için şehre dönecekti.

Yanında eski bir Polaroid SX-70 getirmişti.

"Bakalım," dedi fotoğraf makinesini ellerinde evirip çevirirken, "nasıl kullanıldığını hatırlayabilecek miyim?"

On tane fotoğraf çektiler. Yazarı çektikleri tek fotoğrafta yatakta yan yatıyordu ve üzerinde yalnızca Calvin Klein tişörtlerinden biri ve son derece hassas kol saati vardı. Yanına çektikleri diğer dokuz fotoğrafı iki sıra halinde sermişlerdi; fotoğraflardaki bulanık kahverengi şekillerin kenarları yanardöner renklerdeydi. Sanki güneş vuran çamurlu bir nehrin fotoğraflarıydı. Fotoğraflar netleştikçe onları çekmekten aldıkları keyif azaldı, Alice kalkıp banyoya giderken Ezra çekilen fotoğrafların hepsini çantasının gözüne yerleştirdi. Sonra Ginger Rogers ve Fred Astaire'li *Top Hat*'i izlediler, Ezra dişlerini fırçalarken "Cheek to

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Cheek"i mırıldandı. Ertesi sabah asansöre binip anahtarını aradığında buldu onları Alice: onun saç bantlarından biriyle tutturulmuş, özenle üst üste yerleştirilmiş fotoğraflar.

Evde fotoğrafları *Solitaire* oynayacakmış gibi yan yana ve alt alta yatağının üstüne dizdi. Bazılarında teni, sulandırılmış süte benziyordu; kollarında ve göğsündeki damarları gizleyemeyecek kadar inceydi. Bir başkasında, yanaklarına ve kulaklarına kırmızılık yayılmıştı ve porseleni andıran omuz kıvrımının arkasındaki Chrysler binası, beyaz altından minik bir aleve benziyordu. Bir başka fotoğrafta, başını onun bacağına yaslamıştı, tek gözü kapalıydı ve Ezra'nın parmakları saçını yana çekiyordu. Bir başkasında, elleriyle kaldırdığı memeleri tombul, pürüzsüz ve yuvarlak görünüyordu. Bu fotoğrafı aşağıdan çektiği için kameraya bakmak için başını eğmesi gerekmişti. Kulağının arkasına attığı saçı, ağır sarı kumaş perdeler gibi çenesinin iki yanından sarkıyordu. Uzun kâkülleri de başının sol yanından ikiye ayrılmış, kirpiklerine düşüyordu. Bu fotoğrafa güzel denebilirdi. Anlaması en zor olan buydu. Alice, sorunun *Alice'liği* olduğunu düşündü; fotoğraflarda her zaman çocuksu görünmesi onu hep şaşırtıyor ve sinirine dokunuyordu.

Gözbebekleri uzak trafik ışıkları gibi hafif kırmızı parlıyordu.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Ah, affedersin canım, yanlışlıkla aradım."

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Mary-Alice, bu akşam seni görmeyi iple çekiyorum ama önce Zabar'a gidip bir kavanoz Tiptree reçeli alır mısın, duyuyorsun değil mi, Tiptree reçeli, T-I-P-T-R-E-E reçeli, bildiğin reçel ama herhangi bir aroma değil, Küçük Kırmızı olsun; en pahalısı

BELONGS TO KAITOS TEAM

o. Kavanozu yüz dolar falan çünkü senin gibi küçük kızlardan yapıyorlar o reçelleri. Bir kavanoz Küçük Kırmızı Tiptree reçeli, bulabildiğin en kaliteli fıstık ezmesi ve bir tane de Rus ekmeği, dilimlenmesin ama. Onları alıp *buraya* gel!"

"Komutanım!"

Başka hediyeler:

Amerikan eyaletlerini gösteren otuz yedi sentlik, eski moda kartpostallar gibi tasarlanmış pullar.

Yo-Yo Ma ve Londra Senfoni Orkestrası tarafından çalınan Elgar'ın çello konçertosu CD'si.

Bir torba dolusu Honeycrisp elması. ("Mama önlüğü gerekecek sana.")

Adama stent takılması gerekiyordu. Ağ biçimindeki bu küçük tüpü, daralan bir koroner artere takıp damarı açmak, kan akışını düzeltmek için kullanıyorlardı. Basit bir işlemdi. Birkaç kez yaptırmıştı zaten. Genel anestezi vermiyor, yalnızca yatıştırıcı veriyor, stenti sokacakları bölgeyi uyuşturuyor, bir sondaya sarıp göğsüne yerleştiriyorlar. Sonra minik bir balon şişiriliyor ve stentin badminton topu gibi genişlemesini sağlıyor ve… işlem bitiyor. Bir saat falan sürüyor. Onu hastaneye bir arkadaşı götürecekti. İsterse bu arkadaşından işlem bitince Alice'i aramasını isteyebilirdi.

"Evet, lütfen arasın."

Alice'i teskin etmesine rağmen kendisi hüzünlenmişti. Alice, bu dramatik olaylar aracılığıyla test edildiğini hissedip keyif aldı bir yandan.

"Aslında," dedi adama, "hepimiz endişelenmeliyiz. *Ben* de kanser olabilirim. Veya yarın, sokakta yürürken sana—"

Adam gözlerini yumup elini havaya kaldırdı. "Otobüs çarpabilir, biliyorum."

Operasyon günü Alice işten eve geldiğinde Elgar CD'sini dinledi. Müzik korkunç güzel, hüzünlü ve ısrarlıydı. En azından başlangıçta ruh haline tamamen uygundu. Fakat yirmi dakika sonra çello onu geride bırakıp yoluna devam etmiş, Alice'in gerilimine aldırmaz olmuştu. Sonunda, ona yirmi kala cep telefonu

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

bipledi, ekranda tanımadığı bir numara belirdi. Yavaş konuşan, sesini tanımadığı, ciddi bir adam operasyonun biraz ertelendiğini ama iyi geçtiğini, Ezra'nın kontroller için o gece orada kalacağını ama her şeyin yolunda olduğunu söyledi.

"Çok teşekkürler," dedi Alice.

"Rica ederim," dedi adam.

"Çocuk" demişti arayan adam Alice için. "Çocuğu aradım," demişti Ezra'ya. Ezra bunu epey komik bulmuştu. Alice başını salladı.

Bir süre keyfi yerindeydi. Stent işe yaramıştı. Paramount, kitaplarından birini filme uyarlayacaktı. Başrolü ödüllü bir aktris oynayacaktı ve yazardan sette danışmanlık yapmasını istemişlerdi. Bir sabah, onu her zamankinden daha geç aradı –Alice duştan çıkmış, işe gitmek için hazırlanıyordu– ve şöyle dedi: "Bil bakalım dün akşam yemeğinde kimi konuk ettim?"

Alice tahmin etti.

"Nereden bildin?"

"Başka kim olacaktı?"

"Neyse, onu becermedim."

"Teşekkürler."

"Bozuk para çanağımdan pek etkilenmedi sanırım."

"Veya hava nemlendiricinden."

Başka fotoğraflar çektiler.

"Bu fotoğrafta," dedi Alice, "babama benziyorum." Güldü.

"Tek gereken bir 45'lik Colt."

"Babanın silahı mı var?"

"Bir sürü silahı var."

"Neden?"

"Devrim olursa diye."

Ezra kaşlarını çattı.

"Canım," dedi daha sonra, Alice ekmek dilimine Küçük Kırmızı sürerken. "Babanı ziyaret ettiğin zaman, bu silahlar… Ortalıkta mı duruyor?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

Parmağındaki reçeli yalayan Alice, "Hayır, onları bir kasada tutuyor," dedi. "Ama arada bir çıkarıp arka bahçedeki eski bulaşık makinesinin üstüne koyduğumuz kabağa ateş edip talim yapıyoruz."

Alice temsilcisinin yazara gönderdiği, hayranlarından gelen mesajları okurken adam başını dolaba sokup Alice'in duyamadığı bir şeyler söyledi.

"Ne?"

"Dedim ki," diye tekrarladı ona doğru dönerek, "daha kalın bir palton yok mu? Bütün kışı bununla geçiremezsin. Daha kalın, kaz tüyü bir şey gerek sana. Bir de kapüşon."

Birkaç gece sonra, masaya bir zarf daha koydu. "Searle," dedi. "S-E-A-R-L-E. Yetmiş Dokuzuncu Cadde ve Madison'ın birleşiminde. Tam sana göre paltolar var."

Naylon lüks hışırtılar çıkarıyor, kapüşon başının çevresini siyah tüylerden bir haleyle kaplıyordu. Kenarına vizon geçirilmiş bir uyku tulumuyla dolaşmak gibiydi. Şehri bir uçtan diğer uca dolaşan otobüsü beklerken, kendini şımartılmış ve yenilmez hissediyordu. Aynı zamanda bu şehir onu çıldırtıyordu; her gün kazanılmayı bekleyen bir büyük ikramiye birikiyordu sanki. Apartmanın merdivenlerini aceleyle tırmanırken kaydı, dengesini bulmaya çalıştı, elini hızla demir parmaklıklı tırabzana indirince koluna şiddetli bir ağrı saplandı. Yine de onun evine gitti ve zonklayan elini bütün gece kucağında sakladı veya yataktayken ojesinin kurumasını bekliyormuş gibi yana sarkıttı.

Sabah avucu mosmordu.

Eve dönünce bütün gün şişin inmesini bekledi, sonra vazgeçti ve sokağa inip bir taksi durdurarak en yakındaki acile gitti. Şoför onu Hell's Kitchen'a götürdü; iki saat boyunca akşamdan kalmalarla, soğuğa çıkmak zorunda kalmamak için nöbet geçiriyor numarası yapan evsizlerle birlikte bekledi. Saat on sularında bir stajyer hekim Alice'in adını söyledi ve onu bir sedyeye oturtup büyük büyükannesinin yüzüğünü keserek şişmiş ortaparmağından çıkardı, acının kaynağını bulmak için eklemlerini teker teker yokladı. "İşte orası," diye tısladı Alice. "*Orası!*"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Sonra röntgeni çekildi ve filmi havaya kaldıran stajyer hekim işaret etti: "Kırılmış. Ortaparmak ekleminiz—"

Alice başını salladı, gözleri devrildi, bir an olduğu yerde sallandıktan sonra bedeni yavaşça, bir kukla gibi öne doğru devrildi. Oradan barbarca âdetleri ve çıldırtıcı düzenleri olan uzak ülkelere gitti; arkadaş edindi, onları kaybetti, bilmediği dillerde konuştu, zorlu gerçekleri öğrendi ve unuttu. Birkaç dakika sonra kendine geldiğinde, onu dünyanın merkezine çekmek isteyen mide bulandırıcı anafora direnmeye çalıştı ve bipleyen makineleri, burun deliklerine giren tüpleri fark etti, sorulan soruları duydu.

"Başını mı çarptın?"

"Dilini mi ısırdın?"

"Altına mı kaçırdın?"

Birinin eline tutuşturduğu kâğıt bardak içindeki suyun birazını eşofman altına dökmüştü.

"Pazartesi ilk iş bir cerrahla görüşmelisin," dedi meşgul stajyer doktor. "Arayabileceğin biri var mı, gelip seni alsınlar?"

"Var," diye fısıldadı Alice.

Taze bir telaşla oradan çıktığında saat gece yarısına yaklaşıyordu. Kar taneleri kavisler çizerek hızla düşüyordu. Elini camdan yapılmış gibi özenle tutan Alice sokağın köşesine yürüdü, sağa sola bakınıp taksi aradı.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Alo?"

"Hava nemlendiricimin yaptıklarını bilmek istersin diye düşündüm…"

"Ezra, hayır, elimi kırdım ben!"

"Aman Tanrım. Nasıl? Acıyor mu?"

"Evet!"

"Neredesin?"

"Elli Dokuzuncu Cadde ve Columbus'un köşesinde."

"Taksi bulabilir misin?"

"Deniyorum!"

Onun evine ulaştığında üzerinde siyah ipekli kumaştan iç çamaşırı vardı, alnına bir yara bandı yapıştırılmıştı. "Ne oldu?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Benlerimden birini aldırdım. Sana ne oldu?"

"Apartman merdiveninde kayıp düştüm."

"Ne zaman?"

"Bu sabah," diye yalan söyledi.

"Yerler buzlu muydu?"

"Evet."

"Dava açabilirsin o zaman."

Alice hüzünlü bir tavırla başını iki yana salladı. "Dava açmak istemiyorum."

"Şekerim, New York'taki en iyi el uzmanı Ira Obstbaum'dur. O-B-S-T-B-A-U-M. Mount Sinai'de çalışıyor ve istersen yarın onu arayıp seni görmesini isterim. Olur mu?"

"Olur."

"Bu arada, ağrı için şunu al. Uyuyabilecek misin?"

"Sanırım."

"Cesur bir kızsın sen. Şok geçirdin. Unutma sakın: *Ben buradayım, ben iyiyim, yatağım sıcak ve rahat.*"

Alice ağlamaya başladı.

"Tatlım, ağlamak zorunda değilsin."

"Biliyorum."

"Neden ağlıyorsun?"

"Affedersin. Bana çok iyi davranıyorsun."

"Sen de olsan aynısını yapardın."

Alice başını salladı. "Biliyorum. Affedersin."

"Canım, sürekli affedersin deyip durma. Bir daha içinden affedersin demek geldiğinde onun yerine 'siktir' de, tamam mı?"

"Tamam."

"Anladın mı?"

"Hı hı."

"Yani?"

Alice burnunu çekti. "Siktir," dedi alçak sesle.

"Aferin sana."

Hapları yuttuktan sonra, Alice yatağın kenarına oturdu, paltosu hâlâ üstündeydi. Ezra okuma koltuğuna yerleşti, bacak bacak üstüne attı, başı hafif hafif yana sallanırken dikkatle onu

BELONGS TO KAOTICTEAM

seyretti. "Kırk beş dakika sonra etkisini gösterir haplar," dedi saatine bakarak.

"Kalmamı ister misin?"

"Tabii kalabilirsin. Yiyecek bir şeyler ister misin? Elma sosu, simit, taze soğanlı tofu, krem peynir, bol pütürlü Tropicana var."

Kalkıp ona bir simit ısıttı, tek eliyle yemesini seyretti. Sonra Alice uzanıp balkonun ışığında daha sakin, sessizce ve eşit aralıklarla yağan karı seyretti. Ezra koltuğuna dönüp eline bir kitap aldı. Sessizliği arada çevrilen sayfaların hışırtısından başka bir şey bozmadı, sonra Alice'in içini tatlı bir coşku kapladı ve teni titriyormuş gibi gelmeye başladı.

"Vay canına."

Ezra saatini kontrol etti. "Çalışıyor mu?"

"Hımmmmmm..."

Obstbaum'u aradı. Alice'i taksiyle Mount Sinai'ye götürdü. Zingone'u arayıp altı hafta boyunca haftada bir siparişlerini evine getirmelerini ayarladı.

Alçılı eliyle fotoğraflarını çekti.

"Seni seviyorum," diye mırladı Alice.

"Vicodin'i seviyorsun, sevdiğin şey o. Filmimiz bitmiş." Dolaba gitti.

"Orada başka neler var?"

"Bilmek istemezsin."

"Evet, isterim."

"Başka kızlar. Bağlanmış halde."

"Kaç tane?"

"Üç?"

"Adları ne?"

"Katie..."

"Hayır," dedi Alice. "Dur, tahmin edeyim. Katie ve... Emily mi? Emily de mi orada?"

"Evet."

"Peki ya Miranda?"

"O da burada."

"Bu kızlar ıslah olmaz."

BELONGS TO KAATSU TEAM

"Islah olmaz," diye tekrarladı, sanki sözcüğü Alice uydurmuş gibi.

Alçısı ağırdı. Üstünde giysi yokken daha da ağırdı sanki. Alice karnının üstüne yattı, üç bacaklı bir kedi gibi gerindi. Sonra doğrulup kalktı, sırtını gerdi, yan döndü, başını çevirdi ve muzipçe sırıttı.

"Ne var?"

Dizleri üstünde ona doğru giderek, "Haydi korkunç bir şeyler yapalım," dedi.

Yazar biraz şaşırmıştı. "Mary-Alice, şimdiye kadar söylediğin en akıllıca şey bu."

Göze çarpmamak için ve ayrıca yazar arada kalkıp sırtını esnetmek ister diye en arka sıraya oturdular. Ama öyle bir şey yapmadı. Cumartesi matinesiydi ve sinema salonu küçük çocuklarla doluydu; heyecanlı bir velet Ezra'nın koluna patlamış mısır dökünce, Alice onun sinemaya geldikleri için pişman olacağını düşünüp kaygılandı. Ama sonra Harpo sigarasını bir pürmüz lambasıyla yaktı, Groucho şapkasını "aynadan" geçirdi ve başını arkaya atan Ezra'nın kahkahası herkesinkini bastırdı. Sonunda, Freedonia Sylvania'ya savaş ilan ettiği zaman, kardeşler kalçalarını sallayarak "Tanrı'nın bütün çocukları silahlı"yı söylemeye başlayınca Ezra cebinden plastik bir su tabancası çıkardı ve Alice'in kaburgalarına gizlice azıcık su sıktı.

"Savaşa gidiyoruz!" diye şarkı söyleyerek Broadway boyunca yürüdüler, renkli ışıkların, suluboya resmi andıran kar yığıntılarının, sımsıkı bağlandığından servileri andıran çam ağaçlarının arasından geçtiler. "Haydi haydi haydi haydi haydi haydi HO!" Balıkçının önünde başkalarıyla birlikte vitrinin önüne geçip yenidoğan koğuşunda bebekleri seyreder gibi tütsülenmiş balıklara, dilimlenmiş dillere ve taramaya baktılar. Alice üzerinde YAĞLI SERT yazan bir peyniri işaret edip ciddi bir tavırla ıslık çaldı. Sırası gelince, Ezra parmağını havaya kaldırarak, "İki parça balıklı

BELONGS TO KAHTS TEAM

börek, yabanturpu, iki yüz elli gram kurutulmuş somon ve... Aman ne olacak, Miss Eileen için altmış gram en kaliteli kaşık balığı yumurtanızdan," dedi.

"Ne?" dedi Alice.

Ezra dönüp sakince ona baktı. Sonra cıkcıklayıp başını iki yana sallayarak, "Affedersin canım," dedi. "Sen Eileen değilsin."

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Alo?"

"İyi akşamlar. Miranda'yla konuşabilir miyim lütfen?"

"Mirada evde değil."

"Nerede?"

"Hapiste."

"Peki Emily orada mı?"

"O da hapiste."

"Neden?"

"Bilmek istemezsiniz."

"Peki ya...?"

"Katie mi?"

"Evet, doğru. Katie. Katharine."

"O burada. Konuşmak ister misiniz?"

"Lütfen."

... "Alo?"

"Selam Katie, sen misin? Ben Mr. Zipperstein, okuldan."

"Ah, selam Mr. Zipperstein."

"Selam. Nasılsın?"

"İyiyim."

"Güzel. Dinle. Bu hafta bir akşam benim evimde ders çalışmak ister misin diye soracaktım."

"Olur."

"İster misin yani?"

"Elbette."

"Yarın?"

BELONGS TO KAITO'S TEAM

"Tüh. Yarın olmaz. Yarın piyano dersim var."

"Perşembe?"

"Resim Kulübü."

"Peki ya sonra? Resim Kulübü'nde işin bitince?"

"Perşembeleri sofrayı ben kuruyorum."

"Annenle bu konuyu konuştum. Onun yerine sofrayı cuma günü iki kez kursan olurmuş."

"Tamam."

"Perşembe altı buçuk o zaman?"

"Olur."

"Kimle görüşmüştüm ben?"

"Katie."

"Hapisten uzak dur, Katie."

"Olur, Mr. Zipperstein."

"Zipper*stein*."

"Zipper*stein*."

"Aferin."

"'Benim tatlı küçük orospum Nora, söylediğini yaptım seni pis kız seni ve mektubunu okuyunca kendimi iki kez tatmin ettim. Arkadan becerilmeye bayıldığını öğrenmek beni çok memnun etti. Evet, şimdi seni uzun uzun arkadan becerdiğim o geceyi anımsıyorum. Seni hiç o kadar feci becermemiştim, aşkım. Saatlerce içindeydim, havaya kaldırdığın kıçına girip çıkmıştım. Tombul, terli kıçın karnımın altındaydı, yüzün kızarmıştı, bakışların çılgın gibiydi. Ne zaman üstüne abansam utanmaz dilin dudaklarının arasından fırlıyordu ve her zamankinden daha sert abandığımda arkandan gürültüyle pis pis pırtlıyordun. Kıçın o gece osuruk doluydu aşkım, ben de onları seni becererek çıkardım, kocaman gürültülü olanlar, uzun ve sessiz olanlar, kısa neşeli olanlar ve ufak pörtlemelerle gelip deliğini ıslatanlar. Her hamlede pırtlayan osuruklu bir kadını becermek harika bir şey. Nora'nın osuruğunu nerede duysam tanırım bence.'"

BELONGS TO KAITLIN TEAM

"İğrenç," dedi Alice.

Yazar kitabı indirdi, alınmış gibi baktı. Alice örtülerin altına kaydı ve adam güçsüz bir su ısıtıcı gibi gelene kadar orada debelendi.

Uyukladılar.

Saatinin alarmı sekizde biplemeye başlayınca Alice homurdandı, sonra fısıldadı: "Gitmem lazım." Ezra yavaşça başını salladı, gözlerini açmadı.

Bağcıklarını bağlamak için masaya oturunca, "Şu evsiz adamı biliyor musun?" dedi. "Zabar's'ın önünde duran ve yaz mevsiminde bile kat kat palto giyen hani?"

"Hı hı."

"O paltoları ona *sen* mi aldın?"

"Evet."

"Sence evsiz kalmadan önce mi delirdi yoksa tersi mi oldu?"

Ezra biraz düşündü. "Onu duygusallaştırma."

"Nasıl yani?"

"Ona acıma. Onunla aşırı duygudaşlık kurma. Durumu iyi onun."

Alice banyoda ağzını çalkaladı, saçını fırçaladı, aynanın önünde duran dildoya diş ipinden bir kravat bağladı ve çıkıp gitti.

Kendi binasının merdivenlerinden inerken:

"Günaydın tatlım! Bugün çok güzelsin. Söyle bakalım: Erkek arkadaşın var mı?"

"Henüz yok, Anna! Henüz yok."

BELONGS TO KAOTIC TEAM

NOEL TATİLİNDE YİNE ADASINA gitti. Alice de trenle annesini görmeye gitti, annesini duygusallaştırmamanın olanaksız olduğuna karar verdi ve bir meslektaşının akşam yemeğine katılmak için yılbaşı günü şehre döndü. Patlıcan iyi pişmemişti, risotto fazla tuzluydu ve yemekten sonra herkes ucuz Brut içip sarhoş oldu. Alice'in alçısına aptalca şeyler yazdılar. "Yeni yılda yeni kararların var mı?" diye sordu koltukta yanına yığılır gibi oturan delikanlıya. Birisi şiir kitabının baharda çıkacağını söylemişti. "Elbette," dedi bir bacağını uzatıp elini uzun, dalgalı saçlarının arasından geçiren delikanlı. "Nicelik *ve* nitelik."

Union Meydanı'nda, altın payetli bir elbise giymiş genç bir kız metro girişinde kusarken arkadaşları fotoğrafını çekip gülüyorlardı.

Ezra döndüğü zaman bir şişe şampanya, gerçek şampanya açtılar ve Murray's'den alınmış Bulgar havyarı yediler. Ezra ona Shelter Island Pastanesi'nden bir kutu reçelli çörek ve *Bizim Şarkımızı Çalıyorlar* adlı sekiz CD'lik büyük romantik şarkılar derlemesi de almıştı.

"Bilmediğin şarkı var mı aralarında?"

"'My Heart Stood Still'?"

Ezra başını salladı, sandalyesinde arkasına yaslandı, derin bir nefes aldı. "*Sana bir bakış attım, Başka bir niyetim yoktu / Ve sonra kalbim durdu…*"

"'September Song'?"

Derin bir nefes daha. "*'Çok, çok zaman var mayıs ve aralık arasında / Ama günler kısalıyor eylüle ulaştığında…'*"

Sesi güzeldi ama muziplik olsun diye çarpıtıyordu onu. Alice utangaç bir tavırla önündeki çöreğe bakıp gülümsedi. Ezra hafifçe kıkırdayıp çenesini ovuşturdu.

"Şurana reçel bulaşmış," dedi.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

"Ezra," dedi Alice biraz sonra, mutfakta tabakları ona uzatırken, "bu gece yapamayacağım sanırım."

"Benim de halim yok, tatlım. Birlikte uzanalım yeter bana."

Yatakta Alice alçısını koyacak bir yer bulmaya çalıştı.

"Ne zaman çıkıyor bu?"

"Çarşamba sabahı."

"Sonra buraya gel, sana öğle yemeği yapayım, olur mu?"

"Olur. Teşekkürler."

"İş nasıl gidiyor?"

"Ne?"

"İş nasıl gidiyor dedim, tatlım."

"Ah, şey, işte... Hayat boyu yapmak istediğim iş değil ama idare ediyor."

"Hayat boyu ne yapmak istiyorsun peki?"

"Bilmiyorum." Hafifçe güldü. "Avrupa'da yaşamak istiyorum."

"Maaşın iyi mi?"

"Yaşıma göre iyi."

"Sorumlulukların ağır mı?"

"Elbette. Yöneticim gelecek ay doğum iznine ayrılıyor, onun işlerini de yapmaya başlayacağım."

"Kaç yaşında?"

"Otuzlarının ortasında sanırım."

"*Sen* çocuk istiyor musun?"

"Ah, bilemiyorum. Bilmiyorum. Henüz değil."

Ezra başını salladı. "Tatlım, Eileen kırkına geldi ve benden bebek yapmak istedi. Onu kaybetmek istemediğim için konuyu uzun uzun düşündüm. Hatta az kalsın yapıyorduk. Olmadığı için çok memnunum."

"Ne oldu peki?"

"Ayrıldık, ayrılık çok zordu ve biraz zaman aldı ama başka birini buldu. Edwin Wu. Artık küçük Kyle ve Olivia Wu'ları var; biri dört, biri altı yaşında ve büyülü çocuklar ikisi de."

Ezra yapması gereken yüz şeyi yapmamıştı ama uykuya daldılar. Alice burnunu çekti.

BELONGSTO KİTAPSEVERLER

"Ne oldu?"

"Büyükannem, hani beyzbolu seven, adı Elaine. Alkolik büyükbabam ona evlenme teklif ederken öyle sarhoşmuş ki 'Benimle evlenir misin Eileen?' demiş." Alice güldü.

Ezra'nın omzuna dolanmış kolu gerildi. "Ah, Mary-Alice. Tatlı Mary-Alice! Kazanmanı istiyorum. Biliyorsun değil mi?"

Alice başını kaldırıp ona baktı. "Neden kazanmayacakmışım?"

Ezra elini onun gözlerinin üstünden geçirdi, parmakları titriyordu. "Adamın biri gelip hayatını mahvedecek diye korkuyorum."

Doğum gününden önceki gece bir pralinli turtayı paylaştılar ve televizyonda başkanın işgal ilanını izlediler.

Bu çatışmada ABD savaş teamüllerine, ahlak kurallarına aldırış etmeyen bir düşmanla karşı karşıya… Irak vatandaşlarına, onların büyük medeniyetine, dini inançlarına saygı duyarak geldik buraya. Irak'ta bulunmaktaki tek amacımız bir tehdidi ortadan kaldırmak ve ülkenin yönetimini halkına iade etmek.

"Çok aptal bu adam," dedi Alice, başını iki yana sallayarak.

"Bu beni öldürecek," dedi Eza, çatalını turtaya batırırken.

Alice ona okuma gözlüğü için bir kordon hediye etti. O da Alice'e Searle'de harcaması için bin dolar daha verdi. Ertesi akşam bir arkadaşı parti verecekti ama Alice davetli değildi.

"Bana 'Çocuk' diyen arkadaşın mı bu?"

Ezra gülümsememeye çalıştı.

"Çocuk masası diye bir şey duymamış mı hiç?"

"Tatlım, orada olmak istemezsin. *Ben* bile orada olmak istemiyorum. Ayrıca, insanların bizi bilmesini istemeyen sensin. Magazin sayfalarına düşmek istemeyen de sensin."

Beli daha iyiydi artık. Kitabı da iyi gidiyordu. Çin yemeği istedi.

"Istakoz soslu karides, kaju fıstıklı brokoli, soslu tavuk ve –Mary Alice, bira ister misin?– iki şişe Tsingtao… Evet. Ah,

BELONGS TO KANTUSAN

hayır, bir karides, bir brokoli, bir tavuk ve... Evet, doğru. İki sing-sow. Sing-tow. Evet. Tamam. Ching-*dow*." Elini çaresizce alnına götürüp güldü. Telefonun diğer ucundaki ses öfkelenmişti. "Hayır!" dedi. "*Kendi* konuşmama gülüyorum!"

Telefonu kapadı. "Kırk dakika. O arada ne yapalım?"

"Vicodin mi alsak?"

"Onu yaptık zaten."

Alice iç geçirdi, kendini sırtüstü yatağa attı. "Ah, keşke beyzbol maçı olsaydı!"

"Aah, bunu ödeyeceksin küçük kaltak..."

Alice'e partiye gelen ve onunla röportaj yapmak isteyen Filistinli güzel gazeteciyi anlattığı sırada Alice kaşlarını çatıp başını onun göğsünden kaldırdı.

"Tüh."

"Ne oldu?"

"Kalbin bir tuhaf atıyor."

"Nesi tuhaf?"

"Şşşşt."

Ezra kaşlarını kaldırıp bekledi. Alice başını yeniden kaldırdı. "Üç kez atıp duraksıyor, dört kez atıp duraksıyor, üç kez atıp duraksıyor."

"Emin misin?"

"Sanırım evet."

"Hım. Belki Pransky'yi aramam lazım."

"Pransky kim? New York'taki en iyi kalp uzmanı mı?"

"Seni çokbilmiş, telefonumu getirir misin lütfen, bir de şurada duran küçük siyah defteri?"

Pransky onu ertesi sabah görmeyi kabul etti, muayenede bir sorun bulamadı ama yine de kalp ritmi düzenleyici takılmasına karar verdi. Bu kez Alice haberleri beklerken ofisteydi, patronunun kızının bebek bakıcısıyla stajyerlik görüşmesi yapıyordu.

"Roger'ı nereden tanıyorsun?"

"East Hampton'da amcamın komşusu."

"Amcan ne iş yapıyor?"

"Güvenlik işinde."

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Ama sen yayıncılık sektöründe çalışmak istiyorsun."

Kız omuz silkti. "Okumayı seviyorum."

"Kimleri okumayı seviyorsun mesela?"

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"...Dışarı çıkmamı ister misiniz?"

"Hayır, hayır, sorun değil."

"Tamam. Şey. Ann Beattie ve..." GİZLİ NUMARA ARIYOR. "Emin misiniz?"

"Merak etme sen. Ann Beattie ve?"

"Julia Glass. *Üç Haziran*'ı yeni bitirdim, *öyle* iyiydi ki."

"Hı hı. Başka?"

Kız dönüp sokağın karşısındaki binanın camlarını silenlere baktı. Birkaç saniye sonra burnunu çekti ve bilezikli kolunu kaldırıp burnunu kaşıdı.

Biip.

"Ah!" dedi kız, yeniden Alice'e doğru dönüp. "Bir de Ezra Blazer'ı çok *seviyorum.*"

"Nasıl bir his?"

"Göğsümün içinde çakmak varmış gibi."

"Göğsünün içinde çakmak varmış gibi *görünüyor* zaten."

Klozete oturmuş, beşli baypas izinin birkaç santim üstündeki dikişleri ıslak bir bezle dikkatle silen Alice'i seyrediyordu. Sivri siyah ip, tenine dikenli tel gibi girip çıkıyordu. "Bunun iyi bir fikir olduğundan emin misin?" diye sordu Alice. "Dikişleri böyle ıslatmak—"

Ezra aniden, "DZZZZZZZ!" diyerek Alice'i ürküttü.

İlk Boston-Yankees maçından önceki gece Il Bacio adlı bir restorana gittiler. Ezra buraya Köfte diyordu. "Yemekler boktan," dedi neşeyle menüyü açarken. "Ama bütün zamanımızı o küçük odada geçiremeyiz, biliyorsun." Masanın altından ona el dezenfektanı şişesini uzattı.

"Somon yiyeceğim ben," dedi Alice garsona, ellerini ovuştururken.

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

"Ben de vongole'siz spagetti vongole," dedi Ezra. "Bir de diyet kola. Ayrıca... Mary-Alice, bir kadeh şarap ister misin? Hanımefendiye bir kadeh beyaz şarap lütfen."

Fuşya takım giymiş bir kadın heyecanla ellerini ovuşturarak masalarına geldi.

"Çok affedersiniz. Kocamı çok utandırıyorum ama size kitaplarınızın bizim için ne kadar önemli olduğunu söylemek istedim."

"Teşekkürler."

"Şu anda *iki* tanesi yatağımın başucunda duruyor."

"Güzel."

"Ve siz de," dedi kadın, Alice'e doğru dönerek, "çok güzelsiniz."

"Teşekkür ederim," dedi Alice.

Kadın gidince masanın iki tarafından utangaç tavırlarla bakıştılar. Ezra dirseklerini masaya koymuştu. Ellerine masaj yapıyordu.

"Mary-Alice, düşünüyordum da..." dedi. Garson içeceklerini getirdi. "Belki bu yaz beni yazlığımda ziyaret etmek istersin."

"Gerçekten mi?"

"Eğer istiyorsan."

"Elbette isterim."

Ezra başını salladı. "Cuma akşamı iş çıkışında trenle Greenport'a gidebilirsin. Feribotla gelirsin, Clete seni alır veya ben alırım."

"Ah, çok güzel olur. Teşekkürler."

"Veya bir cuma izin alabilirsin."

"Kulağa harika geliyor. Öyle yaparım."

Ezra yeniden başını salladı, bu konuşmadan sıkılmaya başlamış gibiydi. "Ama dinle canım. Orada çoğunlukla yalnız olacağız ama Clete de olacak ve bahçeyle ilgilenenler falan var, bu yüzden sana bir rumuz bulmalıyız bence."

"Ne?"

"Farklı bir isim."

BELONGSTO KÂĞITSTEAM

"Rumuzun ne olduğunu biliyorum. Peki neden?"

"Çünkü herkes dedikoducu, biliyorsun. Oradayken sana başka bir isim buluruz, soran olursa bir araştırma için bana yardım ettiğini söyleriz, böylece, kimse konuşmazsa ki konuşacaklardır, yeniden işe dönerken endişelenmene gerek kalmaz."

"Ciddi misin?"

"Son derece ciddiyim."

"Hım, peki. Aklında bir isim var mı peki?"

Ezra arkasına yaslandı, ellerini masada kavuşturdu. "Samantha Bargeman."

Alice aniden bir kahkaha attı, şarap kadehini masaya bırakmak zorunda kaldı. "Peki, *bu* adı," dedi, "*nereden* buldun?"

"Uydurdum." Ellerini peçeteyle sildi, gömleğinin cebinden bir kartvizit çıkardı.

SAMANTHA BARGEMAN
Ezra Blazer'ın Editörlük ve Araştırma Asistanı

"Ama üzerinde numara yok. Kartvizitlerin üstünde telefon numarası olur."

"Tatlım, kimsenin seni sahiden *aramasını* istemiyorsun ki."

"Biliyorum ama... inandırıcı olsun diye. Bunun gerçek kartvizitim olduğuna kim inanır?"

İstifini bozmayan Ezra spagetti tabağına yer açmak için arkasına yaslandı. Çatalını aldı.

"İyi," diye güldü Alice. "Peki sen...? Ne zaman...?"

"Belki temmuzda. Belki Dört Temmuz hafta sonu. Bakarız."

O gece, tereyağı rengi kartlara basılmış, eflatun-gri rengi bir kutudaki iki yüz tane kartvizitin yanında ona şunu da verdi:

Altı tane yeşil şeftali.

Bir Vermont Country Store kataloğu. Katalogdan Walnettos ve ne istiyorsa ısmarlamasını söyledi, tutarı o ödeyecekti.

On beş tane yüz dolarlık banknotu çizgili bir kâğıda sarmış ve üzerine kırmızı kalemle, BUNUNLA NE YAPACAĞINI BİLİYORSUN yazmıştı.

BELONGSTO KÂĞITSTEAM

• • •

"Bu hafta ABD Kongresi'nden Medicare'i güçlendirip modernleştirecek tarihi bir yasa geçti. Bu yasayla, Medicare'in otuz sekiz yıllık tarihi boyunca ilk defa yaşlı ABD'lilerin reçeteleri sigorta tarafından karşılanacak. Medicare modern tıptaki gelişmelere uyum sağlayamadığı için eyleme geçiyoruz. Program 1960'larda, hastanede kalmanın yaygın, ilaç terapilerinin ender olduğu dönemde tasarlanmıştı. Artık ilaçlar ve başka tedaviler hastanede kalış süresini azaltırken tıbbi hizmet kalitesinde büyük gelişme sağlayabiliyor. Medicare bu ilaçları karşılamadığı için yaşlılarımız reçetelerini ceplerinden ödemek zorunda kalıyor ve ilaçlarını ya da başka ihtiyaçlarını karşılamak arasında seçim yapmak zorunda kalıyorlar. Ocak ayında Kongre'ye sunduğum Medicare reformunda yaşlıların reçeteli ilaçlarına ücretsiz ulaşabilmesini öneren bir yasa tasarısı da var. Yaklaşımımızın en önemli özelliği, seçenekleri artırması. Yaşlılar, ihtiyaçlarına uygun sağlık hizmetlerini seçebilmeli. Sağlık hizmeti kurumları rekabet etmeye başladığında yaşlılar daha iyi, daha uygun ve karşılanabilir sağlık güvencesine kavuşacak. Kongre üyeleri ve diğer devlet memurları zaten sağlık hizmeti planları arasında seçim yapabilme hakkına sahip. Kanun yapıcılar seçim hakkına sahipse yaşlı Amerikalılar da aynı—"

"Of, kapa çeneni," diye mırıldanan Alice kalkıp kanalı değiştirdi, sonra Searle'den aldığı giysilerin etiketlerini kesmeye devam etti.

Kapı zili çaldı, gelen Anna'ydı. Üzerinde düğmeleri yanlış iliklenmiş bir bluz vardı, bir lahana turşusu şişesini telaşla Alice'e uzattı. "Bunu açabilir misin canım?"

"...İşte, oldu."

"Teşekkürler. Adın neydi?"

"Alice."

"Çok hoş bir isim. Evli misin?"

"Hayır."

"Bir ses duydum sandım, erkek arkadaşın var mı?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Hayır, erkek arkadaşım yok maalesef..."

Walnettos'a ek olarak Alice Hindistancevizli Karpuz Dilimleri'ni, Mary Jane'leri, Türk Lokumu'nu, Oyuncak Asker Şekerleri'ni ("Tatlı Zaafınıza Selam") işaretledi. Sonra yatağa girdi ve radyo açık uyuyakaldı. Kucağındaki Camus kitabı kaydı, satırların altını çizmekte kullandığı tükenmezkalem pijamasının kolunu lekeledi.

"Çünkü sizi severim," dedi Cormery dinginlikle.
Malan soğuk meyve salatasını önüne çekti ve hiç yanıt vermedi.
"Çünkü ben çok genç, çok budala ve çok yalnızken (Cezayir'de, anımsıyor musunuz?), siz bana döndünüz, ve hiç göstermeden bu dünyada sevdiğim her şeyin kapılarını açtınız," diye sürdürdü Cormery.

Beli ağrıyordu. Memeleri şişmişti. Ofiste, bulaşık makinesini çok yavaş boşalttığı için yeni kızı azarladı.

Banyo lavabosunun altından istiridye şeklinde, tozlanmış pembe bir kutu çıkardı. Blisterin artık içinde hap olmayan deliğinde SALI yazıyordu. Beyaz renk, hamilesin der; maviyse şaka şaka. Üç yıl önce, bu hapları altı hafta kullanmış, sürekli ağlamaklı ve delilik ölçüsünde öfkeli olduğundan bırakmıştı. Ama artık daha büyüktü, daha büyüktü ve hormonal tuzaklar karşısında daha uyanıktı; bu kez, histerik düşüncelere hazır olacak ve onları zihniyle alt edecekti.

Yani: bu akşam beyaz hap, yarın beyaz hap, cuma günü beyaz hap ve dördüncü, cumartesi, öğle yemeğinden sonra. Bu sayede haftayı kansız atlatabilirdi...

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Alo?"

"Hazır mısın?"

"Sayılır."

"Trenin kaçta?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Dokuz çeyrek."

"İnanamayacaksın ama kitabım için *David Copperfield*'ı yeniden okuyorum ve yüz on ikinci sayfanın dördüncü satırında 'bargeman' sözcüğüyle karşılaştım."

"Olamaz."

"Evet! Dinle: 'Babasının mavnacı* olduğunu, belediye başkanının gösterisinde siyah kadife bir elbiseyle yürüdüğünü anlattı. Sonra, kendisiyle en çok işimiz olacak kimseyi bana tanıttı. Onu bana Mealy Potatoes** adıyla tanıştırdı.' Sana bundan sonra öyle diyeceğim Mary-Alice. Mealy Potatoes."

"Güzel."

"İnanabiliyor musun? Sen gelmeden bir gece önce *bargeman* sözcüğüyle karşılaşmama? Bu sözcük insanın karşısına hayat boyu kaç kere çıkar?"

"Nadiren."

"Nadiren. Çok doğru."

Alice Luxardo'sundan bir yudum aldı.

"Sevişsek mi?"

"İstersen."

"Hayır, yapmasak daha iyi. Geç oldu."

Alice bekledi.

"Tatlım."

"Ne?"

"Sana bir şey sormak istiyorum."

"Tamam."

"Bunların senin için iyi olmadığını düşündüğün oluyor mu hiç?"

"Aksine," dedi Alice sesini biraz fazla yükselterek. "Bence benim için *çok* iyi."

Ezra hafifçe güldü. "Komik bir kızsın, Mary-Alice."

"Daha komikleri vardır eminim."

"Herhalde haklısındır."

"Neyse," dedi. "Beni mutlu ediyorsun."

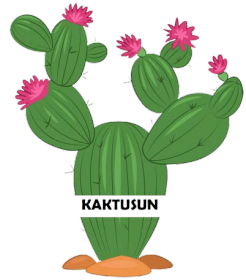
"Ah, tatlım. Sen de beni mutlu ediyorsun."

---

* Bargeman. (*e.n.*)

** Mealy: Unumsu, solgun. (*e.n.*)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

GÜNEŞ IŞIĞI AĞAÇLARIN ARASINDA parıldıyor, yaprakları rüzgârla titreyen ağaçlar, uzun ve bol içkili bir öğle yemeğinden kalkan tanrılar gibi iç geçiriyordu. Hava yumuşak ve ılık, hafif tuzluydu; arada bir güneşin altında fokurdayan çam özlerinin kokusu geliyordu. Alice, Ezra'nın vücut sıcaklığında tuttuğu suya daldı ve havuzun yarısını suyun altında kat ettikten sonra yüzeye çıkıp acele etmeden kurbağalama yüzmeye başladı, havuzda otuz tur atacaktı. Bacaklarını kurbağa gibi kırıyor, ellerini neredeyse birleştirip yeniden açıyor, havuzun kenarına gelince sağ eliyle yassı taşlara dokunuyor, sol eli burnuna dokunacak kadar yaklaşıyor, sonraki tura geçiyordu. Bazı günler bu rutinde bir şekilde ilerleme kaydediyor, sanki attığı her turda aynı mesafeyi tekrar tekrar aşmıyor da bu mesafeler uç uca eklenip onu önemli bir yere ulaştıracakmış gibi geliyordu ona. Neredeyse birleşip sonra ayrılan elleri ona bir zamanlar dua eden ama sonradan duadan vazgeçip kendini teskin etmenin başka yollarını bulan birinin elleri gibi geliyordu; bilgili biri, liberal biri, kültürlü biri. *Aydınlanmış* biri. Pompa istasyonu vınlıyordu.

Akşamları Jonathan gibi ama daha basmakalıp olan *Hatırlanmaya Değer Bir Hafta Sonuna Şarkılar*'ı dinliyor, tabaklarını alıp seraya geçiyor veya maç varsa pembe ışıklı çalışma odasına geçiyorlardı. Şömine rafında, üzerinden duvara titrek gökkuşakları yansıyan cam piramidin yanındaki antik ahşap takvimin ön yüzünde üç tane pencerecik ve kutunun içindeki keten helezonları çevirmeye yarayan ağaç çiviler vardı. Pencereler günü, tarihi ve ayı gösteriyordu:

BELONGS TO KAKTUS TEAM

CUMARTESİ
2
AĞUSTOS

Alice, solgun ve pürüzsüz ağaç çivileri hafifçe çevirmeden takvimin yanından geçemiyordu... gerçi CUMARTESİ yazısını PAZAR'a, 2'yi 3'e, AĞUSTOS'u EYLÜL'e çevirmeye cesaret edememişti çünkü eski haline getiremeyeceğinden korkuyordu.

Kanepenin arkasındaki mermer konsolun üzerine dizilmiş kitaplar Alice'in dirseğine kadar yükseliyordu. Kitapların çoğu önemli yazarlara aitti; bazılarının Ezra'nın arkadaşlarına ait olduğunu biliyordu. Örneğin, Alice'e Çocuk diyen arkadaşı Auschwitz hakkında bir kitap yayımlamıştı ve Ezra temkinli ama olumlu bir eleştiri yazmıştı bu kitap hakkında. Henüz yayımlanmamış kitapların taslakları da vardı; bir Arthur Miller biyografisi, o sonbaharda Alice'in işverenleri tarafından yayımlanacak bir roman. İkincisinin içinde, Alice'in patronunun yazdığı bir not duruyordu:

Sevgili Mr. Blazer,

Önsözümde göreceğiniz üzere, Allatoona! *çok özel bir roman; etkinize övgü niteliğinde, zekice yazılmış bir roman olduğunu da belirtmeliyim. Kitabı desteklemenizi değil, Gryphon'da bizlerin aldığı kadar keyifle okumanızı diliyorum. Yazarın özgüveni bizi şaşırttı ve sevindirdi, özenli üslubu ve yakıcı zekâsı—*

Alice taslağı kapadı, Auschwitz kitabını alıp verandaya çıktı.

Bazen akşam yemeği saatlerinde yaşlıca bir komşu uğruyor, kümesinden taze yumurta ve kasabadan dedikodu getiriyordu. Bazı geceler Ezra'yla kâğıt oynuyor, kitap okuyor, el feneriyle iskeleye inip yıldızlara bakıyorlardı. Bir cumartesi Ram's Head'e kadar yürüdüler, bir düğünün ortasına düştüler; kroket sopaları taşıyan adamlar çıplak ayaklı nedimeleri çimenlerin üstünde kovalarken bir caz dörtlüsü barda romantik şarkılar çalıyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Alice şaka yollu koluna asılınca Ezra kararlı bir tavırla, "Hayır," dedi. Ama birkaç saniye sonra "Sing Sing Sing"in kabile müziklerini andıran ritmini duyunca içine Lionel Hampton kaçmış gibi havada davul çalmaya başladı. Biraz parmak şaklattı, biraz ayak vurdu, hatta bir ara parmak uçlarına yükselip diz bile kırdı. Alice'in elini tutup giderek genişleyen spirograf desenleriyle onu çevirirken korsajını ters takmış bir kadın dans ederek yanlarına gelip, "Biliyor musunuz, herkes *tıpkı* kocama benzediğinizi söylüyor," dedi. "Kocanızım zaten," diyen Ezra, Alice'i sırtı yere paralel gelecek şekilde arkaya doğru eğdi, sonra müzik grubunun yanına gittiler.

Ezra'nın yatak odası evin en üst katında, döşemelerin sakinleştirici bir şekilde gıcırdadığı, yaşlı bir meşe ağacının boğumlu dallarının pencereleri dalgalı yeşillikle doldurduğu odadaydı. Alice sabahları onu seyrederek yatarken, irislerinin parlak kahverengisine bakıp onca doğum gününden, savaştan, evlilikten, başkandan, suikasttan, ameliyattan, ödülden sonra bile ne kadar yıpranmamış, berrak ve dikkatli göründüklerine hayret ederken iç geçirirdi. İkisi toplam doksan yedi yıl yaşamışlardı ve devam ettikçe onun hayatını kendisininkiyle karıştırır olmuştu. Dışarıda kuşlar neşeyle dedikodu yapıyordu. Güneş yüzüne vurunca Alice doğrulup oturdu, saçını kulağının arkasına attı. Yanağında hâlâ yastık izi vardı. Ciddi bir tavırla burnuna, sonra çenesine, sonra dirseğine ve yeniden burnunun ucuna dokundu, bir kulağını çekiştirdi. "Hafif vuruş!" dedi Ezra boğuk bir sesle. Evet! Burun, çene, dirsek, bacak, kulakmemesi, kulakmemesi, burun ucu, üç kez hızlıca el çırpış. "Topu çal." Güzel! Çene, bacak, kulakmemesi, kulakmemesi, dirsek, dirsek, hayali vizör. "Vur ve kaç." Sıra ona gelince Ezra onun yaptıklarını çok daha hızlı hareketlerle, ciddi bir ifadeyle tekrarladı ve hepsinin sonunda göbek deliğini işaret etti. Alice gülerek sırtüstü yatağa attı kendini. Ezra onu kucaklayıp öptü. "Tatlı kız. Dünyanın en tatlı kızı." Sözcükler sıcak bir tüy gibi kulağını gıdıkladı. Diğer kulağında kol saatinin alarmı, onlara saati hatırlattığı için mahcup oluyormuş gibi çıkan bir sesle yankılandı.

BELONGS TO KÂHİN'S TEAM

• • •

"İzlediğim yolu bir uyurgezerin hassasiyeti ve güveniyle takip ediyorum." Oysa bir uyurgezer yolunu ne hassasiyetle takip eder ne güvenle. Takipçilerini ve belki de herkesten çok kendini amaçlarının doğru ve saf olduğuna inandırmak için çabalayan lider, kuşkulu bir liderdir. Tek şeyden emindir; önderlik etmek istediğinden. Güç sahibi olmak ister; ona tapınılsın ister; itaat edilsin ister. Bu arzular belli ölçüde bütün siyasetçiler tarafından duyulur. Aksi takdirde daha farklı, daha az yetkeci bir meslek seçerlerdi. Fakat bazı durumlarda arzular aşırıdır, geçmişteki aşağılanmaları tazmin etme saplantısından doğarlar. Belki gayrimeşru bir baba veya başvurulan bir akademik kurum tarafından reddedilmek gibi. O noktada dünya tarafından anlaşılmama, beğenilmeme duygusunun güçenikliği başlar. Dolayısıyla dünyayı, onu anlayan, beğenen bir yere çevirmelidir. Hükmetmek yalnızca bir fantezi değil, aynı zamanda statü başarısızlığının, ast konumunda olmanın intikamıdır. New York Times*'ın Führer'in on üç bin sözcüklük ölüm ilanında belirttiği üzere, "dışlanmışlar arasında bir dışlanmış" olmanın intikamı.*

Mutfakta üç şişe Pinot Noir, bir sürahi Stolichnaya ve açılmamış bir Knob Creek şişesi duruyordu. Pencereden aşağıya, Clete'in uzun saplı bir ağla suyun üstündeki pislikleri temizlediği havuza bakan Alice votka şişesini açtı, bir yudum aldı, verandaya döndü.

Fakat megalomani doğru sözcük değil. Hem ön hem son takısı bir aşırılık, kişinin kendi etkisi hakkında gerçekle uyumsuzluk, yanılgı ima ediyor. Oysa Hitler gücünün boyutları konusunda yanılgı içinde değildi. Amaçlarının değeri konusunda yanılıyordu, evet fakat insanlık tarihi üzerindeki etkisini gözünde büyütmüş olması mümkün görünmüyor. Peki, bir kişinin hezeyanları ne zaman dünyanın gerçekliğine dönüşür? Her kuşak bir diktatörün nazını çekmek zorunda mı? "Şiddetli ve sürekli propaganda sayesinde" yazıyor Kavgam*'da, "cennet insanlara cehennem gibi sunulabilir ve tersi de olabilir, en*

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

feci deneyimler cennet gibi sunulabilir." Fakat yalnızca söz konusu insanlar tetikte olma görevlerini ihmal ettiklerinde. Yalnızca eylemsizlik aracılığıyla işbirlikçi oluruz. Yalnızca uyurgezerler gibi davrandığımızda.

Bir yudum votka daha.

"Bebeğim, bebeğim neredesin?"

Bir radyo sesi duydu. Çekilen sifonun sesi. Eski tahta döşemeler üzerinde yürüyen, merdivenlerden inen çocuksu ayak sesleri. Alice veranda penceresinden onun eski ahşap bir cephane kutusunu andıran bir kutunun başına gidişini, içinden aldığı albümü özenli hareketlerle kılıfından çıkarışını izledi. Birkaç saniye sonra aniden yüksek sesle müzik çalmaya başladı, geleneksel Hawaii melodileri havada yankılandı.

Mavi ufkun ötesinde
Güzel bir gün bekliyor
Beni sıkan şeylere elveda
Mutluluk bekliyor beni!

Sözsüz kısımda pencereden seslendi: "Bir içki ister misin?"

Serada parmaklarındaki barbekü sosunu yalıyor, cam gibi liman sularının üstünde kayarak alacakaranlıkta dengesizce yaklaşan kanoyu seyrediyorlardı. "Virgil!" diye seslendi Ezra. "Nasıl gidiyor?"

"Bu sabah alet edevat dolabımın altına bir köstebek kaçtı ama hallettim işini."

"Hallettin mi?"

"Hallettim işini." Yaşlı adam öksürdü, seranın kapısını açtı, bitkince eğilerek içeri girdi.

"Virgil, senden bir ricam var. Yol kenarındaki boş araziyi biliyorsun? North Cartwright'a giden hani?"

"Evet."

"Sahibi kim, biliyor musun?"

"Cape Coral's'tan bir hanım."

BELONGS TO KAATSS TEAM

"Nasıl bir hanım?"

"Benim yaşlarımda. Adı Stokes. Amcası eskiden Williette'deki küçük gri evde yaşardı. Öldüğü zaman çocukları şu müzisyenlere sattı evi."

"Mümkünse Miss Stokes'la bağlantıya geçmek istiyorum çünkü başka biri gelip oto yıkamacı açmadan o araziyi almak istiyorum."

Virgil başını salladı, yeniden öksürdü, omuzları sarsıldı, karaciğer lekelerinin çevresindeki deri koyu mora döndü. Ezra alçak sesle, "Tatlım," deyince Alice başını salladı ve eve gitti, bir bardak su alıp Virgil'e getirdi. Virgil, "Teşekkürler Samantha," dedi.

Daha sonra, Ezra'yla bahçede remi oynarlarken Alice laf arasında "acil bir durumda burada ne yapmak gerektiğini" sordu.

Elindeki kâğıtlara bakan Ezra, "O işin ortasındayken çakmağım sönerse ne yapacağını mı öğrenmek istiyorsun?" dedi.

"Öyle de denebilir, evet."

"Virgil'i ara."

"Ya."

"Ciddiyim. Burada acil yardım ekibi odur."

"Acil yardım ekibi yüz yaşında yani?"

"Virgil yetmiş dokuz yaşında ve İkinci Dünya Savaşı'nda ambulans görevlisiydi. Patton 'Siz piçleri Japonları sopalamak üzere eğitiyoruz,' dediğinde oradaydı. Gerçi Patton'ın kim olduğunu bilmiyorsundur *sen*. Cin."

Kalkıp tuvalete gitti, döndüğünde halinden memnun görünüyordu. "Kuşkonmaz yediğimizi unutmuşum," dedi.

"Yani... adada hastane yok mu?"

"Greenport'ta bir hastane var. Southampton'da da bir tane var. Ama endişelenme sen. Virgil ne yaptığını biliyor. Zaten" – kart çekti– "bana baksana. Gayet iyiyim." Bir an Alice'e bakarak düşünceli bir tavırla gözlerini kırpıştırdıktan sonra kol saatine göz attı.

"Bunu okudun mu?" diye sordu Alice, Auschwitz kitabını havaya kaldırarak.

Ezra başını iki yana salladı. "İşe yaramaz."

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Nasıl yani?"

"Tuvalet eğitimine fazla yer ayırmış."

"Pardon?"

"Hitler'e tuvalet eğitimi çok erken verilmiş, Mussolini çok uzun süre lazımlık kullanmış. Hiçbir şeyle alakası olmayan Freudyen spekülasyonlar. Holokost hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorsan sana kitap tavsiye ederim."

Pazarları Alice kara kara düşünüyordu. Şehre dönmek, beş gün boyunca telefonlara bakmak, tanıtım yazıları yazmak, zımbaya takılan telleri çıkarmak ne kadar sıkıcı olacaktı. Ezra egzersiz yapmak için havuza indiği zaman Alice pencerenin önüne dikilip onun havuzun gölgeli sığ ucunda ileri geri yüzüşünü seyretti. Sonra rüzgâr şiddetlendi, Ezra görünmez oldu ve Alice sabahın geri kalanı boyunca odadan odaya dolaşarak kitaplara göz attı, bardağına limonata doldurup mutfak masasında içti, arıları dinledi. Evyenin üstündeki saatin gürültülü tik taklarını duydu.

Ezra saat ikiyi biraz geçe içeri geldiğinde Alice kolunu alnına atmış, kanepede sırtüstü yatıyordu.

"Tatlım, neyin var?"

"Bir şeyim yok. Düşünüyordum."

"Havuza girmek istemez misin?"

"Birazdan girerim."

"Trenin ne zaman?"

"Altıyı on geçe."

"Ne zaman evde olursun?"

"Dokuz buçukta falan."

"Clete seni feribota götürür. Bana gelince..." Sanki oda çok dağınıkmış da düzenlemeye nereden başlayacağını bilmiyormuş gibi çevresine bakındı. "Bir süre daha buradayım. En azından eylül sonuna kadar. Şu taslağı bitirmem lazım."

"Peki."

"Bana sorun çıkartıyor."

"Hı hı."

"Sana bir hediyem var." Gömleğinin cebinden dörde katlanmış bir kâğıt parçası çıkardı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

GITTA SERENY, INTO THAT DARKNESS
PRIMO LEVİ, BUNLAR DA MI İNSAN
HANNAH ARENDT, KÖTÜLÜĞÜN SIRADANLIĞI: ADOLF EICHMANN KUDÜS'TE

"Teşekkür ederim," dedi Alice.
"Rica ederim," dedi Ezra.

Avusturya'nın küçük bir kasabası Altmünster'de, 26 Mart 1908'de doğmuştu. Tek kız kardeşi o sırada on yaşındaydı; annesi hâlâ genç ve güzeldi ama babası yaşlanmakta olan bir adamdı.

"Ben doğduğumda gece bekçiliği yapıyordu ama Dragoonlar'da (Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun seçkin birliklerinden biri) geçirdiği günlerden başka bir şey düşünmez, başka bir şeyden söz etmezdi. Dragoon üniforması her zaman özenle fırçalanmış ve ütülenmiş halde dolapta asılı dururdu. Bundan öyle bıkmıştım ki üniformalardan nefret eder oldum. Çok küçük yaşlardan beri, ne zamandan beri bilmiyorum ama babamın aslında beni istemediğini biliyordum. Konuşurlarken duymuştum. Gerçekte çocuğu olmadığımı düşünüyordu. Annemin şey yaptığını... işte..."

"Öyle olsa bile size iyi davrandı mı?"

Neşesiz bir tavırla gülüyor. "O bir Dragoon'du. Hayatlarımızı askeri bir alayı yönetir gibi yönetirdi. Ondan ölümüne korkardım. Hatırlıyorum da bir gün, dört beş yaşlarındaydım ve bana yeni bir çift terlik alınmıştı. Soğuk bir kış sabahıydı. Komşularımız taşınıyordu. Taşıma aracı gelmişti, o zamanlar bu iş için at arabası kullanılırdı. Arabacı mobilyaların taşınmasına yardım etmek için komşunun evindeydi, yepyeni at arabası da bir başına orada öylece duruyordu.

"Evden fırlayıp yeni terliklerimle karın üstünde arabaya koştum. Kar dizlerime kadar geliyordu ama umursamadım. Arabaya tırmanıp arabacının yüksekteki koltuğuna oturdum. Etrafıma bakındım, her yan göz alabildiğine bembeyaz ve sessizdi. Uzakta, taze karların arasında ilerleyen minik bir karartı gördüm. Dikkatle baktım, ne olduğunu anlayamadım ama sonra babamın eve geldiğini fark ettim.

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

Hızla arabadan inip derin karların içinden mutfağa koştum ve annemin arkasına saklandım. Ama babam bir çırpıda eve geldi. 'Çocuk nerede?' diye sordu, karşısına çıkmak zorunda kaldım. Beni dizine yatırıp kemeriyle dövdü. Birkaç gün önce parmağını kesmişti ve eli bandajlıydı. Bana öyle çok vurdu ki kesik açıldı, elinden kanlar aktı. Annemin haykırdığını duydum: 'Yeter artık, tertemiz duvarlara kan sıçratıyorsun.'"

Patronu telefondaydı. Ayaklarını masasına uzatmış, iki parmağının arasında bir parça bantla oynuyordu.

"Peki, ya Blazer? Neden artık Ezra Blazer'ı yayımlamıyoruz? Hilly boğazına zorla soksan bile edebiyat nedir anlamaz."

Alice elindeki dosyayı kapısının önündeki tel tepsiye bıraktı, ayakkabısının bağcığını düzeltmek için eğildi.

"Hayır. Hayır! Ben öyle demedim. Hilly palavra sıkıyor. Yeni kitaba bir milyon, bütün eserlerine iki buçuk veririz dedim, kahrolası Montauk'taki evinin ederinden bile fazla. Sence 'mütevazı' mı bu teklif?"

Günümüz Almanya'sında, bu "önde gelen" Yahudiler meselesi hâlâ unutulmadı. Gazilerden veya başka ayrıcalıklı gruplardan söz eden kalmadı ama "ünlü" Yahudilerin kaderi hâlâ üzüntüyle anılıyor. Özellikle kültürel elitler arasında, Almanya'nın Einstein'ı ülkeden göndermesini büyük pişmanlıkla ananlar var, oysa bir dâhi olmamasına rağmen sokağın karşısında oturan küçük Hans Cohn'u öldürmek bundan çok daha büyük bir suç.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Alo."

"Nasılsın Mary-Alice?"

"İyiyim. Sen?"

"İyiyim. Seni bir yoklayayım dedim."

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Hı hı."

"İyi olduğundan emin misin? Sesin biraz üzgün çıkıyor."

"Biraz üzgünüm evet. Önemli bir şey değil. Merak etme. Kitabın nasıl gidiyor?"

"Ah, bilemiyorum. İyi mi, değil mi, kim bilir? Tuhaf bir iş bu. Bir şeyler uydurmak. Bir şeyleri tarif etmek. Birinin az önce içeri girdiği kapıyı tarif etmek. Kapı kahverengi, menteşeleri gıcırdıyor… Kimin umurunda? Kapı işte."

"'Sanatsal girişimler büyük sabır ister,'" dedi Alice sonunda. Vıraklayan kurbağaların sesini duyabiliyordu.

"Belleğin çelik kapan gibi, Mealy Potatoes."

Kamp kırk-elli hektarlık bir alana kurulmuştu (altı yüz metreye dört yüz metre) ve iki ana, dört alt bölüme ayrılmıştı. "Yukarı taraf" veya II. Kamp'ta gaz odaları, cesetlerden kurtulma teçhizatları (başta kireç kuyuları, sonradan "fırın" adıyla anılan kocaman demir raflar) vardı ve Yahudi çalışma grupları Totenjuden*'ın koğuşu da buradaydı. Koğuşlardan birinde erkekler kalıyordu, bir başkasında sonradan kadınlar kalmaya başlamıştı. Erkekler cesetleri taşıyor ve yakıyordu, on iki kız yemek pişirip çamaşır yıkıyordu.*

*Kampın "aşağı tarafı" veya asıl kamp, birbirinden dikenli tellerle ayrılmış üç bölümden oluşuyordu. Kampın çevresindeki dikenli teller gibi, içindekiler de gizlemek amacıyla çam dallarıyla örülmüştü. İlk bölümde indirme rampası ve ilk seçimlerin yapıldığı meydan –*Sortierungsplatz*– vardı. Sahte hastanede* (Lazarett) *yaşlılar ve hastalar gazlanmak yerine vurularak öldürülürdü. Meydandaki barakalarda kurbanlar soyunur, giysilerini bırakır, saçları kesilir ve kadınların bütün vücut delikleri aranırdı. Sonra sıra "Cennet Yolu"na gelirdi. Kadınlarla çocukların soyunduğu barakadan başlayan üç metre genişliğindeki yolun iki yanı üç metre yüksekliğinde dikenli tellerle çevriliydi. Sürekli yenilenen çam dallarıyla kamufle edilen telleri aşmak olanaksızdı. Çıplak tutsaklar bu yolda tepeye, "banyolara" –gaz odalarına– götürülür, sık sık olduğu üzere gazlama teçhizatı bozulursa saatlerce sıralarının gelmesini beklerlerdi.*

BELONGS TO KAHTS TEAM

• • •

İkinci tekil şahıs anlatımıyla yazılmış bir romanı daha reddedilenler listesine ekleyip yazarına e-posta göndermek üzereyken bilgisayar ekranı karardı, klima durdu ve geride loş, ilkel bir sessizlik kaldı.

Koridorun ilerisindeki odasında, "Siktir," dedi patronu.

Bir saat sonra ofis arkadaşları ve Alice havasız odalarında hâlâ masa başında çalışırken patron yüzünü buruşturarak içeri girdi ve gidebiliyorlarsa evlerine gidebileceklerini söyledi.

Yirmi bir kat merdiven inerek lobiye indi. İtfaiyeciler kapanmış asansörün önünde toplanmış, çalışmayan göstergelere bakıyorlardı. Elli Yedinci Cadde'de arabalar çalışmayan trafik ışıklarının arasında yol bulmaya çabalarken yayların sayısı sabahtan beri dört kat artmış gibiydi. Columbus Meydanı'nın hemen kuzeyinde, kendini trafik yöneticisi ilan etmiş bir adam, aynalı güneş gözlüğü ve dirseklerine kadar sıvadığı gömleğiyle araçlara yol gösteriyordu. Mister Softee'nin önünde blok boyunca uzanan bir sıra vardı. Eski tip telefon kulübelerinin önündeki kuyruklar daha da uzundu. Tamamen kaldırılmamaları için bir gerekçe daha kazanan telefon kulübelerine giren insanlar bitkin, hatta şaşkın görünüyordu. Sanki sokağın ortasında günah çıkarma kabinlerine girer gibiydiler. Altmış Sekizinci ve Yetmiş İkinci Cadde kavşağında yükten ağırlaşmış otobüslere binmeye çalışan insanlar vardı. Yetmiş Sekizinci Cadde'deki Fıstık ve Dondurma Dünyası bedava kornet dağıtıyordu. Bir blok ileride, Dublin House'ın önündeki neon ışıklı arpın renkleri solmuştu. Hava çok daha sıcak sayılmazdı ama bu gizemli koşullar altında olağanüstü geliyor, insanın iliklerine işliyordu: Hücreye dolan gaz gibi sinsi ve kaçınılmazdı. Filene's Basement'ın önünde, ellerinde ikişer torba, yanlarında beş çocuk olan iki kadın bir limuzin şoförüyle şehir merkezine gitmek için pazarlık ediyorlardı. Karşı köşede, kat kat giysileri altında her zamankinden daha kambur görünen evsiz adam dirseklerini bir gazete satış kutusuna yaslamış, esneyerek etrafı seyrediyordu.

BELONGSTO KÂHİN'S TEAM

Anna'nın kapısını çaldı ama cevap alamadı. Kendi apartman dairesinde ayakkabılarını, bluzunu, üç yüz dolarlık eteğini çıkardı, bir kadeh Luxardo içip uyudu. Uyandığında dipsiz bir karanlıktaydı, telefonu ağlamaklı bir sesle bipliyordu. Kapısının hemen önündeki beş kat merdivenden çatıya, daha doğrusu iki yıldır çaldığını hiç duymadığı bir alarm sistemi takılmış çatı kapısına çıkılıyordu. O anda çalmakta olan alarma aldırış etmeden çatıya, eşkenar dörtgeni andıran mor gökyüzünün altına çıktı ve hafif esintinin ferahlığıyla binanın çatısında kendi apartman dairesinin tavanına yürüyüp kenarda durdu, sokağa baktı. Amsterdam tarafından dönen bir araba batıya doğru hızla ilerledi, farları yeni bir yoğunlukla karanlığı deliyordu. İki bina ötedeki yangın çıkışına konmuş mumun alevi titreşiyordu. Sağda, mürekkep gibi kara nehir şeridinin ötesindeki New Jersey sahilinin ışıkları da ıssız bir bölgedeki kamp ateşleri gibi seyrekti. Broadway'den, "Soğuk bira var," diye seslenen bir erkek sesi geldi. "Hâlâ soğuk bira var. Üç dolar."

Telefonu yeniden, aciliyetle bipledi. Metronun homurtusu yoktu, Hudson boyunca ilerleyen trenler, klimaların, buzdolaplarının, çamaşır makinelerinin bloklar arasında yankılanan mırıltısı yoktu; sanki dev bir kalp artık atmıyordu. Oturdu, birkaç saniye sonra başını kaldırıp yıldızlara baktı. Aşağıda her zamanki rekabet olmadığından çok daha parlak görünüyorlardı. Daha parlak ve daha muzafferdiler; evrendeki üstünlükleri yeniden tescillenmişti. Mum ışığının titrediği yangın merdiveni çıkışından gitar sesi geliyordu. Bira satan adam ya artık satıştan vazgeçmiş ya da mallarının hepsini satmıştı. Ay da her zamankinden daha keskin ve aydınlık görünüyordu. Öyle ki artık Céline'in, Hemingway'in veya Genet'nin değil, *Alice*'in ayıydı. Bir gün onu olduğu gibi tarif etmeye yemin etti: güneş ışığının yansıması olarak. Bir itfaiye aracı Doppler etkisi yaratan sireniyle gelip geçti, kuzeye gitti. Bir helikopter gökyüzünde dolaşan dev parmaklar tarafından kovalanıyormuş gibi yönünü değiştirdi. Alice'in elindeki telefonu üç kez bıkkın bir sesle bipledi ve sustu.

BELONGS TO KAITOS TEAM

• • •

...Birbirinden çok belirli bir biçimde ayrılan iki kategori insan var: kurtulmuşlar ile yitikler. Öbür zıt karakterler (iyi ile kötü, bilge ile budala, korkak ile cesur, mutlu ile mutsuz) birbirinden çok belirli bir biçimde ayrılmış olmuyor. Bu ayrım normal hayatta pek kolay göze çarpmıyor; burada insanın kendini yitirmesi sık rastlanır bir şey değil, çünkü genellikle yalnız başına değil; yükselmesi olsun, inişi olsun, birlikte yaşadığı insanların yazgısına düğümlenmiş. Böylece, bir insanın sınırsız bir güce erişmesiyle yenilgiden yenilgiye uğrayıp çöküntüye kadar düşmesi bir istisna oluyor. Şu da var ki, genellikle herkes bedeniyle, kafasıyla, mali olanaklarıyla bir çaba içinde, bu yüzden yaşamdaki başarısızlık daha az akla yakın. Öbür taraftan yasalar ve ahlak bilinci diyebileceğimiz iç yasa aracılığıyla bir denge oluşturuyor; gerçekten de, bir ülkenin uygarlığı, yasalarının geniş görüşlülüğüne ve etki yeteneğine bağlı; bu yasalar yoksulları çok yoksul olmaktan, güçlüleri ise çok güçlü olmaktan uzak tuttuğu oranda, o ülke uygarlaşıyor.

"2003 yılı Nobel Edebiyat Ödülü, komitenin sözleriyle 'dışlanmışın şaşırtıcı katılımını sayısız kılıkta tasvir eden' Güney Afrikalı yazar John Maxwell Coetzee'ye verildi."

Alice radyoyu kapatıp yatağa döndü.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

Biip.

Ezra telefonu kapadı.

Yeniden dairesinin kapısında:

Kapı zili çaldı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

İç geçiren Alice, anahtarını ve telefonunu alıp hevesle koridorda yürümeye başlayan kadının peşinden gitti. Elektrik süpürgesi yerden tavana ilginç nesnelerle dolu geniş oturma odasının ortasında duruyordu. Şöminenin zarif oymaları henüz bina sahibinin ayırt etmez fırçasına kurban gitmemişti. Arkalarında başka odalardan oluşan gölgeli bir labirent uzanıyordu, odalar birbiri ardına sokağa kadar dizilmişti. Havada bayat, parfümlü bir koku vardı. Elli yıllık patatesli pankek ve lahana turşusu kokusu, diye tahmin etti Alice. 728,69 dolarlık kira faturası, şömine rafında diş gıcırdatıyordu.

"Saatlerini değiştirdin mi Anna?"

"Ne?"

"Saatlerini—"

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

Sözcükler elinde diriliveren bir kalp gibi yanıp söndü. "Hemen dönerim Anna, tamam mı?"

Yazarın sesi sanki uzun bir uykudan uyanmış gibi sersemlemiş geliyordu, Alice arkada çalan aryanın gittikçe hafifleyen sesini duyabiliyordu. "Ne yapıyorsun, Mary-Alice?"

"Binamda oturan yaşlı bir hanımın elektrik süpürgesinin torbasını değiştirmesine yardım ediyordum."

"Kaç yaşında?"

"Yaşlı. Senden yaşlı. Dairesi ikimizin dairelerinin toplamından büyük."

"Belki de *onunla* yatmalısın."

"Belki de yatıyorumdur."

Koridora dönen Anna tahta bir çatalla elektrik süpürgesinin torbasını çıkarmaya çalışıyordu. "Ben yaparım," dedi Alice.

"Ne?"

"Ben yaparım, uğraşma dedim."

"Ah, teşekkürler canım. Torunumun hediyesi. Ne işe yarıyor bilmiyorum."

"Saatlerini değiştirdin mi?" diye sordu Alice, ayakta.

"Ne?"

BELONGS TO KAATIG TEAM

"Bu sabah saatlerini değiştirmeyi hatırladın mı diye soruyorum."

Anna'nın gözleri sulandı. "Saatlerimi mi?"

"Saatleri geri almak gerekiyordu," dedi Alice yüksek sesle.

Posta kutusundan derlenenler:

Bir Symphony Space broşürü üstünde Ezra'nın işaretlediği ve görmesi gerektiğini düşündüğü Kurosawa filmleri, özellikle *Rashomon* ve ikinci filme kalmayı başarabilirse, *Sanjuro.*

Alice'in hoşuna gideceğini düşündüğü Charlie Chaplin filmlerini daire içine aldığı bir Film Forum kartpostalı: *Büyük Diktatör, Şehir Işıkları, Modern Zamanlar.*

Bir MoMA Film broşürü ve üzerindeki fotoğrafta bir kupa bardaktan bir şeyler içen aktris. Bir gün saçlarını kestirmeye karar verirse bu modeli denemesini önermişti Ezra.

Beli yine ağrıyordu; Film Forum'a yalnız gitti Alice.

"Kadının meme uçlarını ingilizanahtarıyla çevirmesi!" – odada koşuşturarak havayı görünmez ingilizanahtarlarıyla sıkıştırdı. "Hapishanedeki yemeğine tuz yerine kokain atması!" – gözlerini pörtletip ellerini boks yapar gibi havaya kaldırdı. "Mağazada paten kayması!... Yürüyen merdivenden yukarı koşması!... O rom fıçısına düşüp sarhoş olması!" Hayali kol düğmelerini havaya savurarak kollarını kaldıran Alice ağır çekimde ay yürüyüşü yaparak okuma koltuğundaki Ezra'nın çevresinde döndü, şarkı söylemeye başladı:

Se bella giu satore
Je notre so cafore
Je notre si cavore
Je la tu la ti la twaaaah!

"*Senora?*"
"*Pilasina!*"

BELONGSTO KÂĞITSTEAM

"*Voulez-vous?*"

"*Le taximeter!*"

"Turtanı ye."

"*Tu la tu la tu la vaaaah!*"

"Ah Mary-Alice," diye güldü Ezra, gözlerini silip Alice'in parmaklarını öpmek için uzanırken. "Sevgili, komik, çılgın Mary-Alice! Maalesef hayatta çok yalnız kalacaksın."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

KİTABI BİTTİĞİNE GÖRE, ERTELENEN bazı tıbbi müdahalelerin zamanı gelmişti; kolonoskopi, prostat muayenesi ve bir göğüs hastalıkları uzmanının nefes darlığı için tavsiye ettiği bazı testler yapıldı. Kanser değildi ve bir steroit solunum aleti nefesindeki hışırtıyı bir günde halletti fakat yeni ortopedi cerrahının tavsiyesiyle spinal stenozunun laminektomiyle tedavi edilmesine karar verildi. Ameliyat mart sonunda yapılacaktı ve iki hafta boyunca onunla özel hemşireler ilgilenecekti. İki hafta sonradan üç haftaya uzadı. Bir cumartesi, yeni romanına başladıktan ve ayaklandıktan kısa süre sonra o, Alice ve gündüz hemşiresi Gabriela yürüyüşe çıktılar.

"Dört sayfa," diye ilan etti Ezra.

"Şimdiden mi?" dedi Alice. "Vay."

Ezra omuz silkti. "İyi mi, bilmiyorum."

Seksen Dördüncü Cadde'de bir apartmanın merdivenlerine oturup dinlendiler, yeni yürüyen bebeğinin sırtındaki kayışı bileğine geçirmiş bir adam önlerinde durup telefonuna baktı.

"Çocuk istiyor musun, Samantha?" diye sordu Romanyalı Gabriela.

"Bilmiyorum. Bir gün belki. Henüz değil."

"İyi. Zamanın var."

Alice başını salladı.

"Kaç yaşındasın?"

"Yirmi yedi."

"Ah, bilmiyordum. On altı gösteriyorsun."

"Ona hep böyle diyorlar," dedi Ezra.

"Neyse, zamanın var yine de."

"Teşekkürler."

"...Otuz beş, otuz altı yaşlarına geldiğinde endişelenmelisin."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Hı hı."

"Peki ne zaman çocuk isteyeceksin?"

"Dediğim gibi, Gabriela, çocuk istediğimden emin değilim ama bana kalsa son ana dek beklemek isterdim. Kırk yaşıma kadar mesela."

Gabriela kaşlarını çattı. "Kırk çok yaşlı. Kırk yaşında işler yolunda gitmeyebilir. Kırk yaşında çok yorgun olursun."

"Sence ne zaman yapmalıyım peki?"

"Otuzunda."

"Asla olmaz."

"Otuz iki?"

Alice başını iki yana salladı.

"Otuz yedi. Otuz yediden sonra bekleyemezsin."

"Düşüneceğim bunu."

Uzun bacaklı, taytlı bir kızıl koşarak önlerinden geçti. Ezra köşeyi dönene kadar kızın arkasından baktı.

"Ne yapacağımızı biliyorum," dedi Gabriela. "Francine'e soralım."

"Francine de kim?"

"Gece hemşiresi," dedi Ezra. "Çocuğu yok."

Columbus'ta yeniden durdular, Ezra sosis satan adamla sohbet etti. "İşler nasıl dostum?" Satıcı kamyonetini bir hayalet kasabaya park etmiş gibi sıkıntıyla sokağı gösterdi. "Berbat. Kimse sosis istemiyor. Herkes *smoothie* peşinde."

"Öyle mi gerçekten?"

Satıcı üzüntüyle başını salladı.

Ezra, Alice'e döndü. "Sosisli ister misin?"

"Olur."

"Gabriela?"

"Sosisi çok severim."

"İki sosisli lütfen, bayım."

"'Helal' ne demek?" diye sordu Gabriela.

"Müslümanlar için uygun demek!" dedi satıcı gururla.

Gabriela cep telefonuyla konuşurken Alice ve Ezra tanıştıkları banka oturdular. Bir süre sessizce dinlendiler, sonra Ezra çınar

BELONGS TO KAITOS TEAM

ağaçları hakkında bir şey söyledi ama Alice dalıp gittiğinden söylenenleri duymadı. Hayat boyu yaptıklarını, nereye gittiğini, fazla zorlanmadan istediği yere nasıl ulaşacağını düşünüyordu. İstediği şeyi elde edince hevesinin kaçması durumu zorlaştırıyordu. Derken bir güvercin üzerlerine doğru uçtu ve Ezra bastonuyla onu kovaladı. Bastonu kıvrak bir hareketle sallayışı Alice'in aklına Fred Astaire'i getirdi.

"Tatlım," dedi onun yemek yiyişini seyreden Ezra, "bu yaz gelip benimle iki hafta geçirmeye ne dersin? Sıkılır mısın bundan?"

"Asla sıkılmam. Çok isterim."

Ezra başını salladı. Avucundaki hardalı yalayan Alice, "Adam kitabın hakkında ne dedi?" diye sordu.

"'Ezra, ben… ben ne desem bilmiyorum. Dâhiyane bir kitap. Bir başyapıt. Yani, İsa aşkına, gerçekten iyi. Her *sözcüğü*… Kahrolası sözcüklerin *hepsi*…'"

"Doğru yazılmış," diye tamamladı Alice cümleyi.

Ezra burnunu sildi. "Doğru yazılmış."

"Ne zaman başvuracak peki?"

"Sonbaharı bekleyecek. Okumayı bitirdin mi?"

"Yüz altmış üçüncü sayfadayım."

"Ve?"

"Hoşuma gitti."

"Ne."

"Ne?"

"Ses tonun öyle demiyor"

"Şey… Kim konuşuyor? Hikâyeyi anlatan kim?"

"Nasıl yani? Anlatıcı anlatıyor hikâyeyi."

"Biliyorum ama—"

"Önce kitabı bitir. Sonra ayrıntıları konuşuruz. Başka bir şey var mı?"

"Pastanedeki kız. Kim öyle konuşuyor ki bugünlerde? Öyle özenle? Resmiyetle?"

"Sen."

"Biliyorum ama ben—"

"Ne? Özelim mi diyecektin?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Alice kaşlarını kaldırıp ona baktı, lokmasını çiğnemeye devam etti.

"Mary-Alice," dedi Ezra şefkatle, biraz sonra, "ne yapmaya çalıştığını biliyorum."

"Ne?"

"Yalnızken ne yaptığını biliyorum."

"Ne?"

"Yazıyorsun. Değil mi?"

Alice omuz silkti. "Biraz."

"Bunu da yazıyor musun? Bizi?"

"Hayır."

"Doğru mu söylüyorsun?"

Alice umutsuzca başını salladı. "İmkânsız bizi yazmak."

Ezra başını onaylar gibi salladı. "Peki ne yazıyorsun?"

"Başkalarını. Benden daha ilginç insanları." Hafifçe güldü, çenesiyle sokağı işaret etti. "Müslüman sosisçileri."

Ezra kuşkulu görünüyordu. "Babanı mı yazıyorsun?"

"Hayır."

"Yazmalısın. Bir armağan o."

"Biliyorum. Ama kendim hakkında yazacak kadar önemli hissetmiyorum."

"Neye göre?"

"Savaş. Diktatörler. Dünyanın durumu."

"Dünyanın durumunu boş ver. Dünya kendi başının çaresine bakabilir."

"Pek öyle görünmüyor."

Ezra'nın apartmanında oturan bir kadın, başında Gore 2000 yazan kepi ve yanında shih tzu köpeğiyle yanlarından hızla geçti. Kadın geçerken, "Merhaba," dedi Ezra. Ardından, "Merhaba Chaucer," diye ekledi köpeğe bakarak. Alice, Massachusettsli, eskiden koro üyesi olan bir kızın Müslüman bir adamın bilincini aktarıp aktaramayacağını düşünürken, Ezra ona döndü ve "Önemi dert etme," dedi. "Önem, işi iyi yapmaktan gelir. Çehov ne demişti unutma: 'İlk sahnede duvarda asılı bir silah varsa sonraki sahnelerden birinde patlamalıdır.'"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Alice ellerini silip peçeteyi atmak için kalktı. "Birinci bölümde duvarda bir kalp ritmi düzenleyici asılıysa sonraki bölümlerden birinde bozulmalıdır yani, öyle mi?"

Ezra'nın yanına döndüğünde Gabriela de oradaydı; bir yandan şalını tutup bir yandan Ezra'nın ayağa kalkmasına yardım ediyordu. Güneş Columbus'taki gökdelenlerin arkasında görünmez olmuştu ve aniden gölgelenen sokaklarda insanlar daha hızlı yürümeye başlamıştı. Bastonunu bacaklarının arasına sıkıştıran Ezra montunun fermuarını çekiştirdi. "Hayır, hayır," dedi yardım etmek için yaklaşan Gabriela'ya alçak sesle. "Ben yaparım." Dev meşelerin altında apartman dairesinde olduğundan daha zayıf ve narin görünüyordu. Alice bir an için başkalarının gördüğünü tahmin ettiği şeyi gördü: bir ayağı çukurda yaşlı bir adamla zaman harcayan sağlıklı bir genç kadın. Yoksa insanlar sandığından daha anlayışlı mıydı? Onunla her şeyin daha ilginç olduğunu, bu dünyanın Alice'in cesareti ve adanmışlığı gibi niteliklere daha fazla ihtiyaç duyduğunu anlarlar mıydı? Arkalarındaki planetaryumun mor ışıkları yandı. Helal sosis satıcısı tezgâhını toplamaya başladı. Ezra eldivenlerini düzeltirken Gabriela Alice'e suç ortağıymış gibi göz kırptı ve gelip yanına dikildi, soğuktan zıplamaya başladı. "Samantha!" dedi dramatik bir ses tonuyla. "Francine, yumurtanı dondurtmanı söylüyor."

Ronkonkoma'daki aktarmadan sonra tren yolculuğu üç saatten az sürdü. Alice yol boyunca bir şişe limonata içti, Queens'teki paslı tel örgülerden ve duvar yazılarından sonra beliren bahçeleri ve köpek kulübelerini, kızılcık ağaçlarını ve sarmaşıkları seyretti. Yaphank'ta, rayların iki yanında, iyi dileklerde bulunuyormuş gibi sallanan hindiba çiçekleri vardı. Vagonun diğer ucunda oturan yaşlı kadının elleri çantasının üstünde, çantası kucağındaydı. Pencereden dışarı, akıp giden manzaraya bakıyor, çevresinde bağrışan yeniyetmelere aldırış etmiyordu. Kudurken arada bir koridora taşan veya kadının koltuğuna çarpan gençlerden birinin kepi, kadının menekşe rengi ceketinin koluna

BELONGS TO KAKTUS TEAM

düştü. Kondüktörün azarına rağmen bildiklerini okuyan gençler birbirlerine muz atıyor, birbirlerinin telefonlarını kapıyorlardı. Sonunda kondüktör başlarına dikilip boğazını temizledi ve şöyle dedi:

"Affedersiniz, bu yaşlı hanım sizi rahatsız ediyor mu acaba?"

Deliklerine kaçışan tarla sincapları gibi yerlerine oturan yeniyetmeler, yolun geri kalanında yan yana oturup fısıldaştılar.

"Merhaba Samantha."

"Merhaba Clete. Nasıl gidiyor?"

"Fena değil. Tam buraya gelmelik hava."

"Kesinlikle öyle."

Araba yoluna girdiklerinde, Ezra stüdyosundan çıkıyordu. "Affedersiniz hanımefendi!" diye seslendi bahçenin diğer ucundan. "Rezervasyonunuz yarın başlıyordu." Yaklaştı. "Nasılsın Mary-Alice?"

Alice gözlerini kocaman açtı.

"Yani Samantha-Mary. Samantha-Mary Alice. Mary-Alice senin göbek adın değil mi? Ama Samantha'yı tercih ediyorsun, değil mi Samantha Mary-Alice?"

"Evet, doğru," dedi Alice.

"Neyse," diye sırıttı Clete. "Pazar günü görüşürüz, patron."

Eve doğru yürürlerken Ezra kolunu onun omzuna attı. "Doksan üç sayfa."

"Harika."

"İyi mi, hiç bilmiyorum."

Öğle yemeği yedikleri sırada temizlikçi kadın ortalığı topluyordu. Alice ona trendeki yaşlı kadını anlatmaya başladı ama "menekşe" dediği anda Ezra zencefilli gazozunu indirip başını iki yana salladı.

"Kadını duygusallaşarak anlatma."

"Hep bunu söylüyorsun. İnsanları duygusallaşarak anlatma. Sanki başka seçeneğim varmış gibi."

"*Duygular* iyidir, onda sorun yok. Ama duygusallaşmak başka."

Temizlikçi göz kırptı. "Öyle komik bir adam ki."

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Kim?"

"Siz, Mr. Blazer."

"Kesinlikle öyle," dedi Alice ayağa kalkarak. "Hey, bu akşam Yankees-Red Sox maçı var."

"Ben biraz kestireceğim. Sonra da stüdyomda olacağım. Açmam gereken bazı kutular var."

"Ne kutusu?"

"Biyografi yazarım için."

"Ne biyografisi?"

"Sonunda biyografim yazılacak." Oturma odasından bir gürültü geldi. "Janice," diye seslendi Ezra omzunun üstünden. "Her şey yolunda mı?"

"Hayatımda gördüğüm en büyük eşekarısını öldürdüm."

"Ben biraz yüzeceğim," dedi Alice.

"Bir dakika, tatlım. Trenin ne zaman?"

Alice dönüp ona baktı.

"Yani," dedi Ezra başını iki yana sallayarak, "beyzbol maçı kaçta?"

Haziran için hava serindi, havuz suyundan altında magma akıyormuş gibi buharlar yükseliyordu. Hışırdayan ağaç yaprakları havuza titrek gölgeler saçıyordu. Alice'in suyun yüzeyinin altında birleşip ayrılan elleri onu ilerleten araçlardan çok, yolunu şaşırmış mıknatısları veya karanlık bir odadan çıkmaya çalışan elleri andırmaya başlamışlardı. Ama yüzmeye devam etti. Rüzgâr ıslık çalmaya başlayana, güneş erguvanların arkasında kaybolana kadar yüzdü. Dudakları morarana, meme uçları düğüm gibi sertleşene kadar yüzdü. Evdeki ışıklar yanana, Ezra'nın silueti mutfak kapısının önünde belirene kadar yüzdü. Köpeğini çağıran bir çoban gibi müzikli bir sesle, endişeyle Alice'e seslendi.

Üstünden sular damlatarak içeri giren Alice yatağın üstünde şunları buldu:

Life dergisinin FDR* 60. Yıl özel sayısı.

1978'den kalma bir porno dergi. Bütün sayı Jordy adlı bir terzi hakkındaydı. Yaşadığı kasabada herkes onun homoseksüel

* Franklin Delano Roosevelt. (*e.n.*)

BELONGS TO KAITOS TEAM

olduğunu sanıyordu, böylece genç kadınlara soyunma odasında eşlik edebiliyordu. ("Cinsel açıdan en muhafazakâr kadınlar bile doktorlarının veya terzilerinin önünde soyunmaktan çekinmez. Daha yaşlı veya çirkin müşteriler için Jordy, çıplak veya yarı giyinik bedenlerine yerleştirdiği giysilerle bir robot gibi ilgilenen cansız bir figürdü…")

33. Yıllık Allegheny Bölgesi Panayırı'nın programı. Programa göre sahneye The Doodle Pipers, Arthur Godfrey ve Ünlü Atı Goldie ve Banana Splits çıkıyordu. Broşürün arkasına, siyah keçeli kalemle, büyüleyici eğik el yazısıyla şöyle yazmıştı Ezra: HEY DOODLE. SENİ SEVİYORUM, BİLİYORSUN.

Havuzun sığ ucunda suyun altından çıktı, Ezra'nın yanında durdu.

"Küçük bir gemi gibisin," dedi Ezra.

Alice kulağından suyu silkeledi ve bir tur daha attı. Yeniden yanına döndüğünde, "Nayla'yı hatırlıyor musun?" dedi Ezra.

"Filistinli kız mı?"

"Evet. Geçen hafta benimle röportaj yapmaya geldi. Mary-Alice, sana söylüyorum, hayatımda gördüğüm en güzel ten onunkisi. Şey gibi…" Bir eliyle kendi yanağına dokundu. "*Çikolatalı süt.*"

"Çikolatalı soya sütü."

"Evet, öyle."

"Demek iyi geçti." Alice suda sırtüstü yattı.

"Şehre dönünce öğle yemeğine çıkmayı teklif ettim ona. Beni arayacağını söyledi. Tatlım, benim için hiç önemi yok ama sanki memelerin mi küçülüyor senin?"

Alice göğsüne bakmaya çalışırken suya battı. "Galiba. Bir sinüs sorunum var, doktorum burnumu açsın diye steroit verdi. İşe yarıyor ama sanırım memelerimi küçültüyor."

Ezra başını salladı. "Bu akşam ne yapmak istersin?"

"Seçeneklerimiz nedir?"

"Remi oynamak. Veya Perlman okulunda bir konser var."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Perlman okulu o zaman."

"Ne konseri olduğunu merak etmiyor musun?"

"Fark etmez," dedi Alice suyun altına dalarken.

Arabayla golf kulübünün önünden geçtiler, golfçüler uzun gölgelere yuvarlanan topların peşinden ilerliyordu. Sunset Sahili'nden geçerken Ezra kokteyl bardaklarıyla karşıdan karşıya geçen kızlara yol verdi, Alice camı indirip rüzgârı hissetmek için elini uzattı. Buradan North Fork'a kadar bütün sahil görünüyordu. Şehirden gelen tren North Fork'ta yavaşlayıp amansızca duruyordu. Raylar aniden sonlanıyor, çimenlik başlıyordu. Sanki yüz elli yıl önce rayları döşeyen adamlar körfezi görünce trenin buradan daha ileri gidemeyeceğini anlamışlardı. İlerideki arazi ıssız görünüyor, metropolün çelik damarlarının erişemediği, haritalandırılmamış, ulaşılmaz bir yere benziyordu. Bu arazinin acımasız gerilimi, Alice'in tefekküre daha açık bir hayat hayaliyle ters düşüyordu. O burada görebileceğini, dünyayı *gerçekten* görebileceğini ve manzara hakkında yeni bir şey söyleyebileceğini düşünüyordu. Diğer yandan, dünyanın bütün kırsal sükûneti, kendinden kuşkulanmanın kaygısını iyileştirebilir miydi? Yeterince uzun zaman yalnız kalabilecek biri miydi o? Öyle olsa hayatı şimdikinden daha az mı önemli olurdu? Ezra söylemesini istediği her şeyi zaten söylememiş miydi?

Ezra denize bakan otoparkta durdu ve sırtlarında batan güneşin ışığı, oymalı kenarları meltemde titreyip çırpınan büyük bir çadıra doğru yürüdüler. "Mary-Alice," dedi Ezra, geniş çimenlikten geçerken. "Sana bir teklifim var."

"Hı hı."

"Öğrenim kredini ödemek istiyorum."

"Aman Tanrım. Neden?"

"Çünkü çok akıllı bir kızsın, dikkate şayan bir kızsın ve hayatta ne istersen yapma zamanının geldiğine inanıyorum. Onca borçla uğraşmak zorunda kalmasan hayat daha kolay olmaz mıydı?"

"Evet. Gerçi o kadar da çok değil. Çoğunu ödedim zaten."

"Daha da iyi. Ne kadar kaldı?"

"Altı bin falan sanırım."

"Sana altı bin dolar vereceğim, sen de borcun tamamından kurtulacaksın. O zaman belki hayatta yolunu biraz daha rahat bulursun. Daha özgür olursun. Ne diyorsun?"

"Biraz düşünebilir miyim?"

"Elbette düşünmelisin. İstersen sonsuza kadar düşün. Neye karar verirsen ver, bu konuyu yeniden konuşmak zorunda değiliz. Sana parayı vereceğim veya vermeyeceğim, hepsi bu. Tamam mı?"

"Tamam. Teşekkür ederim, Ezra."

"Rica ederim," dedi Ezra, aynı anda.

Konser Londra, Paris, Viyana ve Milano'da konserler veren genç bir Japon kadının özel performansıydı. Oturdukları yerden bakınca, dokuz yaşında bir çocuk, bir bebek zürafanın tabutu olabilecek kadar büyük bir enstrümanla boğuşuyormuş gibi görünüyordu. İlk üç notada sanki gün doğdu, gün veya zamanın kendisi; sonra müzik birden yükseldi, rüzgâra, yağmura, şiddetli bir fırtınaya dönüştü. Kızın parmakları fırlıyor, zıplıyor, inanılmaz hızlara ulaşıyordu ama yüzü bir maske gibi dümdüz ve ifadesizdi. Arkasından iki tane kısa Stockhausen parçası çaldı; Alice'e, müzik çalınmıyormuş da klavyenin üstünde bir kedi dolaşıyormuş gibi geldi. İki parça arasındaki, alkışlamamak gerektiğini herkesin bildiği sessizlikte bir öksürük nöbeti izleyiciler arasında yayıldı: sanki hâlâ havada asılı olan ahenksiz notalar değil, geniz yakan bir gazdı.

Ara sırasında Ezra bir arkadaşıyla selamlaştı. Saçları aslan yelesini andıran adamın gofre kumaştan ceketinin cebinden turkuaz bir mendil fışkırıyordu. "Ezra, canım. Ne diyorsun konser için?"

"Harika bir piyanist. Belki biraz mesafeli."

"Stockhausen mesafeli zaten. Kitabın nasıl gidiyor?"

Alice geride durdu, beyaz şarabını yudumlayıp sakince körfezi seyretti; arkasında iki kız öğrenci triadlardan, duraklardan söz ediyordu. Sonra biraz daha ihtiyatlı tavırlarla gelecek ayki yardım konserinde kimin solo piyano çalacağından konuşmaya

BELONGS TO KAHTSS TEAM

başladılar. Alice şarabını bitirdi ve başka bir yere gitmek üzereydi ki Ezra dirseğine dokundu ve, "Cal, bu, Mary-Alice," dedi.

"Ah," dedi Alice. "Merhaba."

"Merhaba."

"Ben de Cal'e yüz yıl önce Louvre'da Maurizio Pollini'yi dinlediğimi anlatıyordum. Smokinin kuyruğu yük treni gibi uzundu. Tatlım, bir gün Pollini'yi mutlaka görmelisin."

"Müziği sever misiniz?" diye sordu Cal.

"Ah, evet," dedi Alice.

"Mary-Alice bir editör," dedi Ezra.

"Şey," dedi Alice, "aslında yardımcı editör."

"Ne güzel," dedi Cal. "Hangi yayınevinde?"

"Affedersiniz," dedi Ezra. "Bir diyet kola alıp geliyorum."

"Gryphon," dedi Alice, arkasına doluşan insanlara yer açmak için öne doğru bir adım atarak.

"O zaman çok zeki bir kız olmalısın. Roger aptalları işe almaz."

"Roger'ı tanıyor musunuz?"

"Elbette. Çok zekidir. Harika bir editör. Sen de bu mesleği mi istiyorsun? Editör olmak?"

Kucağında bebekle bir kadın ikisinin arasından geçti. Kadını tanıyan Cal, öpmek için eğildi. "Felicity! Bak bu Mary-Alice. Ezra'nın arkadaşı. Bu da?"

"Justine."

"*Justine*..."

Alice, Ezra'yı dışarıda, bir akağacın altında oturur halde buldu. Yeni tıraş ettiği yüzü kararan havada çökük ve solmuş görünüyordu. "Affedersin tatlım. Birden başım döndü de."

"Eve dönmek ister misin?"

"Hayır, iyiyim ben. Birlikte güzel bir gece geçirmek istiyorum. Kalalım."

Onun yanına oturan Alice, "Cal Roger'ı tanıyormuş," dedi. "Patronumu."

"Tüh. Neyse."

Alice başını salladı. "Neyse."

BELONGS TO KAITOS TEAM

Birkaç metre ötede şık giyimli bir çift bir sigarayı paylaşıyordu. Kadın Fransızca bir şeyler söyleyince Ezra onlardan yana baktı, sigara içen adam güldü.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Alice.

Ezra şaşırmış gibi yeniden ona doğru döndü. "Kitabımı düşünüyordum. Bir türlü oturtamadığım bir sahne var. Gerçi hiçbirini tam olarak oturtamazsın ya. Hutular hakkında yazsam daha iyi."

Plastik bardaklarını atıp insanların arasından nazikçe geçerek yerlerine döndüler, piyanist de taburesine döndü ve abanoz parlaklığındaki tuşlara insanüstü bir dikkatle baktı. Sonra ellerini kaldırdı, burun delikleri açıldı ve Hammerklavier kafesinden fırladı: Mesafeli olmaktan çok uzak, gümbürdeyen, haşin bir tapırtı gibiydi; kadının omuzları öne eğildi, geri çekildi; ayağı pedala öyle şevkli basıyordu ki topuğu yere sürtüyor, başını sanki klavyeden kıvılcımlar saçılıyormuş da gözlerine kaçmasını istemiyormuş gibi yukarı ve yana çeviriyordu. Alice'in hem gözleri kamaştı hem morali bozuldu; göğüs kemiğinde titreşen müzik her zamankinden daha fazla *yapmak, icat etmek, yaratmak* istemesine yol açtı. Bütün enerjisini kendine özgü, güzel ve eşsiz bir şey yaratmak için ama aynı zamanda sevmek için harcamak istiyordu. Birinin sevgisine öyle derinden teslim olmalıydı ki hayatını boşa harcayıp harcamadığını düşünmesine gerek kalmamalıydı. Zaten hayatını bir başkasının mutluluğuna ve huzuruna adamaktan daha soylu bir davranış olabilir miydi? Bir ara piyanist hafifçe arkaya eğildi, elleri klavyeyi zapt etmek ister gibi iki zıt uca gitti; Alice dönüp baktığında Ezra'nın performansı ağzı açık seyrettiğini gördü. Az önce müzik konuşan kızlar arkasında hayran ve mütevazı tavırlarla oturuyorlardı; ne yaparlarsa yapsınlar bunu yapamaz, asla böyle olamazlardı veya ancak bu uğurda çok uzun saatler harcadıktan sonra böyle olabilirlerdi. Bu arada, kum saatlerindeki kum akıyordu. Herkesin kum saatindeki kum azalıyordu. Beethoven hariç herkesin. Kumlar doğduğunuz anda akmaya başlıyordu ve yalnızca hatırlanmayı talep ederek geri çevirebiliyordunuz o akışı. Alice, Ezra'nın uzun,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

soğuk parmaklarını eline aldı, sıktı. Bu kez parçalar arasındaki sessizlikte kimse öksürmedi.

Ertesi günün akşamüstü Ezra onu arabayla feribota bıraktı. Limana erken ulaştılar, arabada oturup feribotun hantal hareketlerle yanaşmasını beklerken Ezra ona bakmadan şöyle dedi:

"Bu ilişki biraz kalbini kırıyor mu?"

Limandaki parlak güneş Alice'in gözlerini rahatsız ediyordu. "Sanmıyorum. Belki birazcık kenarlarını kırıyordur."

Feribotun rampasından gülen, el sallayan, çantalarını omuzlarına atmış, ellerini güneşe siper eden insanlar indi. İki genç erkek el ele tutuşmuştu, birinin boş elinde kurdelelerle süslenmiş bir ev bitkisi vardı.

"Sonunda ne olacak diye kaygılandığın oluyor mu?"

"Ne sonu?"

Ezra daha sert bir ifadeyle bakıyordu ona şimdi.

"Peki *sen* kaygılanıyor musun?" diye sordu Alice.

"Hayır. Ama ben hayatımın sonundayım, sense..." –yavaşça güldü– "hayatının başındasın."

Kapı zili çaldı.

"Ah, merhaba canım. Tuvalet kâğıdın var mı acaba?"

"Ama Anna, elinde bir rulo tuvalet kâğıdı tutuyorsun."

Şaşıran yaşlı kadın koridora doğru döndü.

"Bir sorun mu var Anna?"

Kadın yeniden ona doğru döndü. "Hayır canım. Sorun yok. Neden?"

"Bir şey lazım mı?"

"Sanmıyorum. Söylesene cicim. Erkek arkadaşın var mı?"

Kapı zili çaldı.

"Canım... Senin şeyin neydi...?"

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Alice."

"Alice. Saatin kaç olduğunu söyleyebilir misin bana?"

"Dört olmak üzere."

"Dört ne?"

"Dört işte. Saat dört olmak üzere, dörde beş var. Anna, neden elinde tuvalet kâğıdı rulosuyla dolaşıyorsun?"

Kapı zili çaldı.

Son konuşmalarının üzerinden on dakika geçmişti ama Alice kapıyı yeniden açtığında Anna göğsünü tutup geri çekildi, sanki evde birinin olmasına şaşırmıştı. "Ah! Canım. Merhaba. Şey diyecektim... Bana yardım edebilir misin? Şeyi değiştirmem için..."

"...ampulü mü?"

Değiştirilmesi gereken ampul, Alice'in daha önce girmediği mutfaktaydı. Alacalı ahşaptan büyük bir masayı ve altı tane vinil sandalyeyi alacak kadar büyüktü. Pislik kaplı camlardan içeri zayıf akşamüstü güneşi giriyordu. Camların alt kısımları sararmış *Times* sayfalarıyla kaplanmıştı. *REAGAN CUMHURİYETÇİ SENATOYU ÖZLÜYOR. RIFKA ROSENWEIN VE BARRY LICHTENBERG EVLENDİ. IRMGARD SEEFRIED 69 YAŞINDA ÖLDÜ*. Patlayan ampul ocağın üstündeki telden örümcek gibi sarkıyordu. Ocağın gaz memesi alüminyum folyoyla kaplanmıştı. Alice masanın başındaki sandalyelerden birini çekti, üzerine çıktı. Patlak ampulü çıkarıp yenisini almak için indiği zaman dengesini bulmak için elini ocağın kenarına götürdü ve hızla çekti.

"Ah! Anna, ocağın sıcak!"

"Öyle mi?"

"Evet. Bir şey mi pişiriyordun?"

"Sanmıyorum, canım."

"Peki ocağı kullandın mı? Bugün bir şey pişirdin mi?"

"Bilmiyorum, canım. Bilemiyorum."

Kendi dairesine dönen Alice kira sözleşmesindeki numarayı aradı ve kaydedilmiş mesaj bitene kadar sabırsızlıkla odada dört

BELONGS TO KAITOS TEAM

döndü. Sıfıra bastı. Sonra yeniden sıfıra bastı. "...tonundan sonra adınızı ve biriminizin numarasını söyleyin lütfen. *Biiip*."

"Mary-Alice Dodge, Batı Elli Sekizinci Cadde, 209 numara, Beş C."

"...dinliyorum?"

"Merhaba, ben Alice, 209 numara beş C'de kalıyorum. Sizi aramamın nedeni, koridorun diğer ucundaki komşum Anna'nın kapımı çalıp durması. Bir süredir yapıyor bunu. Ona yardım etmekten gocunmuyorum, arada bir arkadaşlık bile ediyoruz çünkü hoş bir kadın ve bazen kapımı yalnız olduğu için çalıyor gibi geliyor ama bugün kapımı üç kez çaldı ve hiçbirini hatırlamadığını düşünüyorum. Önce tuvalet kâğıdı için çaldı, sonra saati sordu, sonra bir ampulü değiştirmek için yardım istedi. Ona yardım ettim ama o sırada çok eski görünen ocağının sıcak olduğunu fark ettim. Öyle olması normal mi bilmiyorum ama açık olmamasına rağmen çok sıcaktı ocak. Bakın, söylediğim gibi, arada bir ona yardım etmekte hiçbir sorun yok, hatta ona göz kulak olabilirim ama daha fazlasını yapamam. Unutkanlaşmaya başladıysa veya ocağında bir sorun varsa ve bunu bilmiyorsa sorun çıkabilir. Ocağı açık bırakıp dışarı çıkabilir veya uyuyakalabilir—"

"Tamam. Bir dakika bekler misiniz?"

Alice en az iki dakika bekledi.

"Mary-Alice?" Sesi değişmişti, daha tiz ve nazikti şimdi. "Anna'nın torunu Rachel burada, bizimle birlikte hatta. Bana anlattıklarını ona da anlatmak ister misin?"

"Çok üzgünüm Mary-Alice," dedi Rachel aceleyle. "Seni rahatsız ettiği için özür dilerim. Yardımların için çok teşekkürler."

"2004 Nobel Ödülü, toplumun klişelerini ve bunların ezici gücünü olağanüstü bir dilsel coşkunlukla ortaya koyan müzikal seslerle ve karşı seslerle dolu romanları ve oyunları için Elfriede Jelinek'e verildi."

"Ben somon istiyorum."

"Ben de fusilli salsiccia alayım ama salsiccia olmasın."

BELONGS TO KAITOS TEAM

"On iki sayfa," dedi Ezra hüzünle, garson gittikten sonra.

"Ah," dedi Alice. "Sanmıştım ki—"

Ezra başını iki yana salladı. "İşe yaramadı."

Alice başını salladı. "Peki, ya belin?"

"Belim kötü, canım. Yaptıkları şey işe yaramadı."

"Hangi şey?"

"Geçen haftaki denervasyon."

"Ah, bilmiyordum... Denervasyon nedir?"

Ezra başını salladı. "Radyo frekanslarıyla bir siniri yok ediyorlar, böylece artık beyne acı mesajı göndermiyor. Daha önce de yaptırmıştım ve işe yaramıştı ama nedense bu kez işe yaramadı." İçkileri geldi. "İyi haber," dedi pipetinin ucundaki kâğıdı çıkaran Ezra, "artık radyoyu açmama gerek kalmadan Jonathan Schwartz dinleyebilirim."

Ezra'nın evine doğru yürürken trençkotlu genç bir adam dostane bir tavırla yollarını kesti.

"Blazer! O ödülü sen hak ediyordun!"

Heyecandan deliye dönen hayran, elini uzatmaya bile cüret etti. Ezra bitkin bir tavırla elini cebinden çıkarıp onun elini sıktı. El sıkışırlarken genç adam hafifçe eğildi, eğilirken rüzgâr başındaki yarmulkeyi çıkardı, havada savurup Amsterdam'ın ortasına bıraktı. Elini başının arkasına atan adam güldü. Sonra, rüzgârı çağıran Ezra'ymış gibi onu işaret etti:

"Gelecek yıl dostum, gelecek yıl!" dedi.

Yolun geri kalanını sessizce yürüdüler. Asansörde Ezra Alice'in saçlarına takılan bir yaprağı alıp yere attı. "Sox nasıl gidiyor?"

"Anaheim'dan iki maç öndeler."

"Güzel, tatlım."

"Senin Filistinli nasıl?"

Ezra başını geriye attı, duyduklarına inanmıyormuş gibiydi. "Nayla mı? *Hâlâ* aramadı." Alice'e bakarken bakışları, sanki Alice de bu suça ortakmışçasına sertleşti. Asansör bipleyip kapıları açılınca Alice koridora çıktı ama Ezra yerinden kımıldamadı.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

"Bu insanlarla," dedi avucunu havaya kaldırarak "nasıl anlaşacağız söyler misin?"

Boston, Anaheim'ı üçe sıfır yendi. Ertesi gece Yankees Twins'e karşı üçe bir kazandı. Alice umutla bekledi ama Ezra aradığı zaman yalnızca, "On altı sayfa," dedi.

"Vay canına. Belin nasıl?"

"Ağrıyor."

"İlaç kullanıyor musun?"

"İlaç kullanıyor muyum. Elbette kullanıyorum. Ama iki günde bir alabiliyorum ağrı kesiciyi. Yoksa bağımlılık yapıyor ve işe yaramıyor."

Alice, maçı mahalle barında izledi. Sox dokuzuncuda kötü oynamaya başladı, Yankees öne geçti.

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

"Büyükannen için endişeleniyorum."

"Ben de öyle. Temmuzdan beri şans getiren sabahlığından başka bir şey giymiyor."

"Herhalde maçı yarın gece burada izlemek istersin."

"Herhalde isterim."

Boston yeniden kaybetti. Üç gece sonra, on dokuza sekiz *yeniden* kaybettikleri zaman Ezra televizyonu kapadı, telefonu koltuğa attı. "Onu aramalısın."

"Merhaba büyükanne. Ben Alice... Biliyorum... Biliyorum... Korkunç bir şey... Çok üzgünüm... Hayır, arkadaşımın evinde izledim aslında... Hayır, tanımıyorsun... hı hı... Ah, gerçekten mi?... Bu çok tuhaf... Doreen de yanında mıymış?... Evet, o da Shriner,* doğru... Tamam... Gitmem gerek... Gitmem gerek, büyükanne... Ben de seni seviyorum... Tamam... İyi geceler... İyi geceler..."

"Ne dedi?"

"Francona komadaymış."

"Güzel. Başka."

* ABD'de 1870'te kurulmuş, İslami temalı, Osmanlı İmparatorluğu'ndan pek çok alıntısı olan bir Mason cemiyeti. (*e.n.*)

BELONGS TO KAHTS TEAM

"Süpermarkette babamın kardeşiyle karşılaşmış, dedemin cenazesinde hoş bir sunum yaptığımı söylemiş büyükanneme. Konuşma demek istedi herhalde."

Ertesi akşamüstü Ezra telesekreterine bir mesaj bırakıp mümkünse gelirken Duane Reade'ye uğramasını ve bir kavanoz folik asit, bir tane kalsiyumlu, vişne aromalı Mylanta ve altmış gramlık on şişe Purell almasını istedi. Gittiğinde Ezra ellerini arkasına kavuşturmuş, ekşi bir surat ve çoraplarıyla halının üstünde volta atıyordu. Alice torbayı uzattı.

İçine bakan Ezra, "Hım," dedi.

"Bir sorun mu var?"

"Yok, tatlım. Senin hatan değil. Boş ver."

Gece yarısı, dokuzuncu periyotta Yankees bir sayı öndeydi ve Boston taraftarları tribünlerde dua ediyordu. Birisi umutsuzca 4 MAÇ DAHA VAR yazan bir pankartı kaldırdı. Alice parmaklarının arasından ekrana bakarken Ezra kalkıp yapması gereken yüz şeye başladı.

"*Parti bitti...*"

Millar çıktı. Sox yerine, iki tur götürmüş Roberts'ı oyuna aldı. Sonra Bill Mueller tam ortaya bir vuruş yaptı ve Roberts üçüncüyü yaptı.

"İşte be!"

Ezra elinde diş fırçasıyla banyodan gelip oturdu.

Skor, izleyen iki oyunda değişmedi. Alice yere oturmuş, yumruğunu dişleyerek maçı izliyordu. Sonra Koca Papi iki turluk bir vuruş yaptı ve Alice ayağa fırlayıp kendini yatağa attı. "Başardık! Kazandık! Red Sox kazandı! Kazandık kazandık kazandık kazandık kazandık KAZANDIK!"

"Evet, tatlım. Hak ettiniz."

"Parti *şimdi* bitti!"

Alice beşinci maçı izlemeye geldiğinde üzerinde Searle mağazasından aldığı eteklerden biri, başında üzerine B yazan bir kep vardı. Ezra onu koridorda karşıladı ve iki yanına baktıktan sonra kolundan tutup asansörden çıkardı. "Çıldırdın mı? *Bu* şehirde?" Televizyon açıktı, Ezra özenle çalışma masasını toparlıyordu;

Alice'e bir içki ve Pig Heaven'ın sipariş menüsünü verdikten sonra zarfları yalamaya, eski faksları yırtmaya, eski dergileri çöp kutusuna atıp yere yığdığı kitap kulelerinin arasında dolaşmaya devam etti. Bir yandan da ıslık çalıyordu.

"Hey Mealy," dedi elindeki banka dökümünden başını kaldırarak. "Sana Ateşböceği hikâyemi anlatmış mıydım?"

Alice, menüde Domuz Soong'un yanına bir işaret koydu. "Hayır."

"1950'lerde Ateşböceği adlı çok popüler bir şarkı vardı. Mills Kardeşler'in şarkısı.* Altmışların başında, Altoona'da *yaratıcı yazarlık* dersi verdiğim dönemde" –başını iki yana salladı– "öğrencilerimden birine yazısında daha fazla ayrıntıya ihtiyaç duyduğunu söyledim. Kurmacayı canlandıran şey ayrıntılardır, dedim ona. Bir kısa öykü yazmıştı, öykünün ilk cümlesi şuydu: 'Danny ıslık çalarak odaya girdi.' Biraz konuştuk, öyküsünü elden geçirmek için eve gitti, ertesi hafta geldiğinde ilk cümleyi okudu: 'Danny ıslıkla Glow Worm'u çalarak içeri girdi.' Öyküye yalnızca bu ayrıntıyı eklemişti."

Alice kıkırdadı.

"Dünyanın en kolay güldürülen beyaz kızı, Mary-Alice."

"Ne oldu ona?"

"Kime?"

"Öğrencine!"

"Nobel Ödülü'nü aldı."

"Haydi ama."

"Bir süre Washington Senators için oynadı, aslına bakarsan. Ligde henüz sekiz takım olduğu dönemde."

"Ligde yalnızca sekiz takım mı vardı?"

"Ah, Mary-Alice, umutsuz vakasın! Mezozoik dönemden 1961'e kadar ligde sekiz takım vardı... Sonra ek takımları getirdiler, bunlar diğer takımların istemediği bütün oyuncuları aldı: Hobie Landrith, Choo-Choo Coleman. Choo-Choo... Coleman!

* "Das Glühwürmchen": Paul Licke'nin 1902 tarihli opereti *Lysistrata*'dan bir şarkı. 1952'de sözleri genişletilerek Miller Brothers tarafından kaydedilmiş, "hit" olmuştur. (*e.n.*)

BELONGSTO KÂĞITÇI TEAM

Nasıl *ad* ama? Mets o kadar beceriksizdi ki Casey Stengel, onlara menajerlik yapsın diye emekliliği zorla sonlandırılan eski Yankees menajeri bir gün yedek kulübesine gidip, 'Burada bu oyunu oynayabilen kimse yok mu?' demişti."

Dokuzuncu periyodun sonunda durum hâlâ dört-dörttü, Ezra Viagra reklamının sesini kısıp neşeyle Alice'e döndü. "Tatlım, köşedeki şarküterinin arka tarafındaki soğutucuda Hägan-Dasz dondurmaları var. *Sen* de ister misin?"

"Şimdi mi?"

"Tabii. Hemen gider dönersin. Ama dinle. Ben içinde vanilya, dışında çikolata ve fıstık olandan istiyorum. Ondan yoksa içi çikolatalı, dışı çikolatalı, fıstıksız olandan. Ondan da yoksa içi vanilyalı, dışı çikolatalı, fıstıksız olandan. Ayrıca sen ne istersen. Cüzdanım şurada, masanın üstünde. Haydi!"

Şarküteride yalnızca böğürtlenli dondurma vardı. Blokun yukarısındaki bakkalda yalnızca içi çikolatalı, dışı çikolatalı, fıstıklı olandan. Alice bunlardan bir tane aldı, acı dolu bir an için elindeki dondurmaya baktı –markası bile başkaydı– sonra yerine koyup koşarak Amsterdam'a gitti ve Caramel Cream'lerin yanında porno dergiler satan küçük dükkânlardan birinin arka tarafında içi vanilyalı, dışı çikolatalı, fıstıklı dondurmadan buldu.

"*Sí!*"

Kasadaki adam dışarıdan ısmarladığı yemeği yiyor, tezgâhın altına yerleştirdiği televizyonu izliyordu. "Ne oldu?" dedi Alice.

"Ortiz vuramadı," dedi adam. Çatalı havada televizyona bakmaya devam etti, sonra diğer elini uzatıp Ezra'nın parasını aldı. Sonunda başını kaldırıp Alice'in başındaki kepi görünce, derin bir nefes aldı. "*Ah, düşmansın demek.*"

"Nerede kaldın?" diye sordu Ezra, döndüğü zaman ona.

On ikinci periyodda Ortiz sayı yapmaya çalıştı ama Jeter bacaklar açık zıplayarak Posada'dan gelen atışı yakalayınca oyun dışı kaldı. Jeter imkânsız denebilecek kadar uzun bir an için havada asılı kaldı ve yere inişinde Papi'yi *tag*leyerek* oyundan çıkardı.

* Beyzbolda vurulan topu yakalayan savunmacının sayı koşusu yapan rakibini topla dokunarak oyun dışı bırakması. (*e.n.*)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Tanrım," dedi Ezra, dondurmasıyla ekranı işaret ederek. "Bir an için Nijinski'yi seyrediyorum sandım."

"Ah. Ona tahammül edemiyorum. Baksana nasıl ukalaca bakıyor."

"Eskiden sevişirdik, hatırlıyor musun Mary-Alice?"

"Güvendeydi!"*

"Hayır, değildi canım."

"Evet, öyleydi!"

On üçüncüde Varitek üç defa falsosuz atış yaparak Yankees'i ikinci ve üçüncü aşamalara ilerletti. Alice homurdandı. İzleyicilerden biri başka bir pankartı havaya kaldırdı: İNANIN.

"Neye?" dedi Ezra. "Diş perisine mi?"

On dördüncünün sonunda Ortiz orta sahaya iyi bir atış yaptı ve Johnny Damon sayı aldı.

"Yaşasıııın!"

"Peki, Choo, bu kadar yeter. Haydi yatağına."

"Ee, Mary-Alice," diyordu Ezra'nın telesekreterdeki sesi ertesi sabah. "Senden bunu rica ettiğim için üzgünüm ama akşam buraya gelmeden önce, herhalde akşam buraya geliyorsundur, Zabar's'a uğrayıp elma sosu alır mısın? Elma parçacıklı olandan? Gelince parasını veririm." Gergin sesinde önceki geceki neşeden eser yoktu ve Alice bütün akşamüstü süren bir e-kitap toplantısından sonra yanına gittiğinde belini tutarak evde volta atıyordu. Televizyonun sesi kısılmıştı, elektrikli bir ısıtıcı koltuğunu ısıtıyordu. Alice elma sosunu sessizce buzdolabına yerleştirdi, dolaptan bir bardak aldı, yeni Knob Creek şişesini açtı. Tezgâhın üzerindeki yapışkan notta BENİ ARA: WILL yazıyordu. Yanındaki notta da KULAK TEMİZLEME ÇUBUĞU!! Onun yadsınamaz el yazısıyla yazdığı bu notları okumak bile günün birinde yazabileceğini düşündüğü için kendini ahmak gibi hissetmesine neden oldu. Başını yeniden kaldırdığında Ezra koltuğunda boynunu dimdik uzatmış oturuyordu, başının arkası balmumundan bir heykele benziyordu ama yine hafifçe sallanıyordu.

* Beyzbolda hücum oyuncusunun oyun dışı bırakılamayacağı konumlardan birinde olmak. (*e.n.*)

BELONGS TO KAMUS TEAM

İçkisini yatağa götürüp uzandı Alice. Titreşen sessizlikte maçtan önceki istatistik grafiklerini, sanki kendi hayatlarının süresiyle ilgili önemli veriler ekranda beliriverecekmiş gibi izlediler. 3. MAÇ: PLAY OFF TARİHİNDEKİ 9. OYUNLARIN EN UZUNU (4:20). MAÇ 5: PLAY OFF TARİHİNDEKİ EN UZUN OYUN (5:49). İLK 5 MAÇ TOPLAMI 21 SAAT, 46 DAKİKA. 1.864 ATIŞ. Alice sahaya sürülen takım kadrolarını ezberledi, kısa bir süre Dominik Cumhuriyeti'nde hayatın nasıl olduğunu düşündü ve akşam yemeğinde ne yiyeceğini merak etti. Doğuştan gelmiyorsa da çocukluk korkuları nedeniyle edindiği içgüdü, yanındaki bu tür ruh hallerinde olduğu zaman mümkün olduğunca sessiz kalmasını söylüyordu. Fakat burbon aynı fikirde değildi.

"Bu rengi çok seviyorum," dedi ekranda Yankee Stadyumu'nun iki farklı zümrüt tonundaki çimenleri gösterilince.

Birkaç saniye sonra Ezra alçak ve ifadesiz bir sesle karşılık verdi: "Evet. Gece maçı yeşili."

Jon Lieber tümseğe çıkınca Alice yine kalkıp içkisini tazeledi. "Sesi açmamızın sakıncası var mı artık?"

Stat çok gürültülüydü, sanki önceki gece maçı bir arkadaş grubuyla birlikte gülüşüp sohbet ederek izlemişlerdi. Sunuculardan birinin güneyli aksanı bütün sakinliğine rağmen sarhoş biri konuşuyormuş izlenimi yaratıyordu; diğer kalın, bariton sesse Viagra reklamında konuşan adamınkini andırıyordu. Yedeklerin ısındığı sahadan söz ediyorlardı. Curt Schilling'in tendonundan, hava koşullarının zorluğundan konuşurlarken sesleri, ev sahipleri arasındaki gerilimi görmezden gelmeye çalışan akşam yemeği misafirleri gibi küçük odayı doldurdu. Hava durumu: yağmur serpiştirecek. Rüzgâr hızı: saatte 14 mil, soldan sağa. Ezra'nın ve onun, Ezra'nın okuma lambasının sarı ışığında sisli gökyüzünü gösteren ekrana yansıyan siluetleri, cansız kuklaları andırıyordu. Birlikte yalnız, yalnızken birlikteydiler... Tabii yalnız değildiler aslında. Ezra'nın ağrısı da onlarlaydı. Ezra, ağrısı ve sağlıklıların sinirlendirici dünyasından gelen, zor tahammül edilen elçi Alice.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Red Sox dört-sıfır önde, bu geceki maç teknik bir aksaklık nedeniyle AFN tarafından ekranlarınıza getiriliyor: American Forces Newtork. AFN'deki dostlarımız maçı, yüz yetmiş altı ülkede hizmet veren ABD Ordusu mensuplarına, ABD topraklarına ve elbette denizde seyreden donanma gemilerine de ulaştırıyor. Üniformalı erkeklerimize ve kadınlarımıza hoş geldiniz diyoruz; kıyılarımızdan uzakta bize hizmet ettiğiniz için, yaptığınız her şey için teşekkürler."

Tribünlerde yağmura karşı başlarına kapüşonlarını örtmüş üç adam, plastik bardaklarını ve ellerindeki pankartı sallıyordu: IRAK'TAN İZİNLİ GELDİK. BASTIR YANKS!

"Bu ülkede bana," dedi güneyli ses, "askerlerimiz sayesinde yaşadığımız özgürlüğü hatırlatan başka bir şehir daha yok..." Jason Varitek göğüs koruyucusunu düzeltti. "...Ne adam... Ne adam ama. Ne lider ama. Şu topa vuruşu... Şuna bir bakın. Şu adama bir bakın ve yakaladığı topları, bütün yaptıklarını düşünün... Şimdi bakın ne olacak: Mücadeleye *devam* ediyor, yedek kulübesinde yeniden giyinip sahaya çıkmak, oyuna devam etmek için çırpınıyor ki Curt Schilling'den sayı alabilsin..."

"Bacakları yorgun..."

"Çok iyi bir asker olabileceğini düşündürüyor..."

Ezra televizyonun sesini kapadı.

Alice bir süre ekrana baktı, bardağının dibindeki içkiyi bitirdi. "Acıktın mı? Bir şeyler ısmarlamak ister misin?"

"Hayır, canım."

"İstersen yarın sana kulak temizleme çubuğu alırım."

Ezra eğilip yerde bir şeyler aradı. "Teşekkürler, canım."

"Keşke şunu göstermeseler artık."

"Neyi?"

"Çorabını. İçim kalkıyor."

Ezra hapını yuttu.

"O hapı her gün almaman gerektiğini sanıyordum."

"Teşekkürler, fil hafızalı küçükhanım."

"Vay be! Gördün mü?"

BELONGS TO KAATSS TEAM

"Neyi?"

"A-Rod ona vurdu!"

Faul çizgisini geçen topu, sayı turuna başlayan Jeter'i seyrettiler. "Birinci kaleye koşuyordu, Arroyo onu durdurmaya gitti, A-Rod da eline vurup topu düşürdü!"

Francona şikâyet etmek için sahaya çıktı. Hakemler toplandı. Faul verildiği zaman New York taraftarları yuhalamaya, çimenlere çöp yağdırmaya başladı.

"İnanamıyorum," dedi Alice. "Gerçekten *çocukça* bir hareketti." Ezra'ya baktı ama o ekrana bakıyordu. "Bir Yankee olsam bu şekilde öne geçmeye çalıştıkları için utanırdım takımımdan."

"Bir Yankee olsaydın," dedi Ezra alçak sesle, "final oynayamazlardı."

Alice güldü. "Sesini açabilir miyiz artık?"

Ezra yavaşça dönüp ona baktı. "Mary-*Alice*..."

"Ne?"

"*Ağrım* var."

"Biliyorum. Ama ben..."

Ezra irkildi. "İyi de ne yapabileceğini zannediyorsun?"

Alice kararsız bir ifadeyle başını salladı.

"Bir dakika," dedi sonra. "Çok şey yapıyorum aslında. Senin için Zabar's'a gidiyorum, Duane Reade'ye gidiyorum, maç sırasında sana dondurma almak için şarküteriye gidiyorum—"

"Tatlım, bunları yapmayı sen istemiştin, unuttun mu? İyi olmadığım için bana yardım etmeyi teklif etmiştin. Demiştin ki: 'Neye ihtiyacın olursa söyle, yakında oturuyorum.' Yoksa senden bir şey istemezdim."

"Biliyorum ama—"

"Bu durumda olmak hoşuma mı gidiyor sanıyorsun? Sence yaşlı, ağrılar içinde, başka insanlara bağımlı olmaktan hoşlanıyor muyum?" Başı sanki patlayacakmış gibi hızla sallanıyordu şimdi.

"Siktir," dedi Alice.

Bir süre duyulan tek ses, televizyonun değişen frekansının statik vızıltısıydı. Alice ellerini yüzüne kapadı ve öylece kaldı,

BELONGS TO KAATSU TEAM

sanki kendini başka bir yerde bulmak istiyordu (veya sayıyordu ve ikisine de saklanacak zaman vermeye çalışıyordu) ama sonunda ellerini indirdiğinde Ezra hâlâ oradaydı, aynı şekilde oturuyordu: Bağdaş kurmuş, gözleri öfkeden kararmış, bekliyordu. Alice, gözyaşlarından onun yüzünü bulanık görüyordu.

"Seninle ne yapacağım, Mary-Alice? Ne yapmamı istersin? Yerimde olsan *sen* ne yapardın?"

Alice yüzünü yeniden elleriyle örttü. "Bana bok gibi davranırdım," dedi ellerini yüzünden çekmeden.

Eve döndüğü zaman posta kutusunda Harvard Öğrenci Bursu Bürosu'ndan gelmiş bir mektup buldu. Burs borcunun tamamını ödediği için teşekkür ediyorlardı.

Red Sox kazandı.

Barmen ona bir şey sormadan şişenin dibinde kalanı Alice'in bardağına boşalttı.

Alice bardağı biraz yana çekti, elini kucağına koydu.

"Satranç oynar mısın?" diye sordu yanındaki adam, İngiliz aksanıyla.

Alice dönüp ona baktı. "Satranç tahtam var."

"Fransızca biliyor musun?"

"Hayır. Neden."

"Satranç oyuncularının bir taşa başka bir kareye almak için değil, düzeltmek için dokunduklarını anlatan bir terim var."

"Ah, öyle mi? Nedir peki?"

"*J'adoube*."

Alice başını salladı, bakışlarını televizyondan bardağına çevirdi, bardağı kaldırıp içkisinden bir yudum aldı.

"Merhaba," dedi, patronunun kapısını tıklatırken. "İstediğiniz dosya—"

Adam telefonu çarparak kapadı.

BELONGS TO KAMUS TEAM

"Pardon," dedi Alice, "telefonda olduğunuzu—"

"Kahrolası Blazer, Hilly'de kalacakmış," dedi adam.

Öfkeyle şakaklarını ovuşturmaya başladı. Alice dosyayı masasına bırakıp çıktı.

"Sorun şu ki," dedi adı Julian olan İngiliz, "1986'dan beri Dünya Serileri'nde oynamadılar. 1918'den beri de bir Dünya Serisi kazanamadılar. Bazıları bunun Bambino'nun Laneti olduğunu söylüyor; Red Sox'ın Babe Ruth'u New York'a satmasının cezasını çektiğini düşünüyorlar."

"Yankees'e."

"Evet. Günümüzde artık Mets de var ama altmışlara kadar yoktular." Alice içkisinden bir yudum aldı. "Ondan önce ligde sekiz takım vardı."

Pujols ikinci topa vurdu.

Renteria topu yeniden Foulke'a gönderdiğinde, Foulke onu dışarı yolladı ve yedek kulübesindekiler sahaya doldu: Kucaklaşıp birbirlerinin üstüne atlayarak kutlamaya başladılar; havaya yumruk sallıyor, neşeyle gökyüzünü işaret ediyorlardı. Tribünlerde fotoğraf makinesi flaşları makineli tüfek gibi patlıyordu. Kısa bir süre için uydu görüntülerinde Bağdat'ta kamuflajları içinde kutlama yapan askerler göründü, sonra ekranda yeniden Bank of America Maç Sonrası Programı belirdi ve Bud Selig en iyi oyuncu ödülünü Manny Ramirez'e verdi. Bir gazeteci neler hissettiğini sordu.

"Öncelikle, biliyorsunuz, çok fazla olumsuz şey söylendi, biliyorsunuz, takımın beni vereceği söylendi ama kendime güvendim, kendime inandım ve başardım, biliyorsunuz, şükrediyorum ve biliyorsunuz, pek çok insanı haksız çıkardım, biliyorsunuz, yapabileceğimi biliyordum ve Tanrı'ya şükür yaptım da."

"Lanetlere inanır mısınız?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Lanete falan inanmam. İnsan kendi kaderini yaratır, biz de öyle yaptık, işte, birbirimize güvendik. Sahaya çıktık, rahatça oynadık, çabaladık ve kazandık."

Alice telefonuna baktı. Barmen birer içki daha getirdi.

"Herkes kendi kaderini yaratır," dedi Alice alaycı bir sesle, telefonunu çantasına koyarken.

"Haklı," diyen Julian onu kendine doğru çekip öptü.

Kapı zili çaldı.

Elinde toz kaplı, etiketinde karmakarışık İbranice harfler olan bir şişe şarapla Alice'in kapısının önünde duran kadının başı, vücuduna yayla tutturulmuş gibi hafifçe sallanıyordu. "Bunu benim için açabilir misin canım?"

Açılan mantar kararmıştı.

"İşte, oldu," dedi Alice.

"Sen de biraz ister misin?"

Alice mutfak tezgâhının başına döndü, iki bardağı yarısına kadar doldurdu, kapı girişinde hafiften sallanarak bekleyen Anna'nın yanına döndü. Solmuş basma elbisesinde Florida eyaletini andıran kahverengi bir leke vardı. Anna bardaktaki şarabı bitkin hareketlerle aldı, iki eliyle tuttu, uzun zamandır ayakta dururken bir şey içmemiş gibiydi.

"Yeğenim dün kendini öldürdü."

Alice kadehini indirdi.

"...Bu yüzden biraz şarap içmeye ihtiyaç duydum."

"Duyarsın tabii," dedi Alice yumuşak bir ses tonuyla. "Kaç yaşındaydı?"

"Ne?"

"Kaç—"

"Elli."

"Hasta mıydı?"

"Hayır."

"Çocuğu var mıydı?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Ne?"

"Çocuğu diyorum—"

"Hayır."

İkisi de şaraptan içmemişti ama Anna etkisini ne zaman göstereceğini anlamak ister gibi bardağına bakıyordu.

"Bugün oy kullandın mı?" diye sordu Alice.

"Ne?"

"Oy attın mı? Başkanlık seçimi için?"

"Ne attım mı?"

Alice başını iki yana salladı.

"Söylesene…" dedi Anna.

"Alice."

"Biliyorum. Burada yalnız mı yaşıyorsun?"

Alice başıyla onayladı.

"Yalnızlık çekmiyor musun?"

Alice omuz silkti. "Bazen."

Anna, Alice'in arkasına doğru, holün sonundaki, okuma ışığının yandığı, *The Fall of Baghdad*'ın (Bağdat'ın Düşüşü) yüzüstü yatakta durduğu yere baktı. Komodinin üstündeki radyodan New York'ta Kerry'nin, Nebraska'da Bush'un kazandığı ilan ediliyordu. "Ama erkek arkadaşın var, değil mi canım? Özel biri var hayatında?" İki eliyle şarap kupasını tutan bir rahip gibi sıkı sıkı tuttuğu bardağı biraz yan yattı.

Alice hüzünle gülümsedi. "Olabilir."

GİZLİ NUMARA ARIYOR.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

CUMARTESİ
21
MAYIS

CUMARTESİ
18
HAZİRAN

CUMARTESİ
2
TEMMUZ

Bir araba kapısı kapandı şiddetle.

"Kusura bakmayın dostlar!" diye seslendi mutfak penceresinden. "Rezervasyonunuz yarındı!"

Onu duymazdan gelen çocuklar yassı taştan bahçe patikasında neşeyle sekerek atıldılar. Oğlan elindeki oyuncak polis teknesini havada sallıyordu, kızın sırtındaki peri kanatları güneşte ametist gibi parlıyordu. Kapıyı açan Ezra, elflere hizmet eden bir uşağı andırıyordu. "Olivia! Kanatların çıkmış!" Kyle zıplayarak oturma odasına kadar geldi, Ezra'nın kanepesine baş aşağı yığıldı ve saçları yere değerken, "Olivia'nın dişi sallanıyor!" dedi.

"Öyle mi Olivia?"

Kanatlarını ezmemek için kanepenin ucuna ilişen Olivia başını salladı.

"Nasıl sallanıyor?"

"Çok sallanıyor!" dedi Kyle.

BELONGS TO KANTOS TEAM

Ezra'ya utanarak bakan Olivia'nın yanakları kızardı.

Öğle yemeğinde:

"Ezra?"

"Evet, tatlım."

"Nasıl bu kadar sofistike biri oldun?"

Ezra elindeki turşuyu indirdi. "Nasıl sofistikeymişim ben?"

Olivia omuz silkti. "Güzel gömlekler giyiyorsun. Başkanı da tanıyorsun."

Kyle'ın tabağından yuvarlanan üzüm tanesi masanın kenarına kadar geldi. "O-o!" dedi Alice, üzüm tanesini yakalamak için atılırken. "Kaçak üzüm."

"Kaçak üzüm!"

"*O kadar da* sofistike değilim ben," dedi Ezra.

"Ezra çok çalışıyor," dedi Edwin, kızının saçındaki cips kırıntısını alırken. "*Sen de* çok çalışıp okulda iyi notlar alırsan belki bir gün sen de güzel gömlekler giyebilirsin."

"Başkanla da tanışabilir miyim?" diye sordu Olivia.

"Başkan *olabilirsin* bile," dedi Eileen.

"Doğru," dedi Ezra. "Başkan Wu. Madam Başkan Wu. Şimdiki başkanımızdan iyi olacağın kesin."

Naneli ve çikolata parçacıklı dondurmayı ağzına atan Olivia dondurmayı içinde yabancı madde olabilirmiş gibi yavaşça, dikkatle çiğnedi. Alice'in kucağında oturan Kyle osurdu.

"Ay," dedi Alice.

"Ay," dedi Kyle, kaşığını ağzına götürüp kıkırdarken.

Kyle ıstakoz baskılı şort mayosuyla, Olivia da üzerine büyük gelen, solgun, bozuk para büyüklüğündeki dümdüz meme uçlarını açıkta bırakan tek parça mayosuyla havuza girdiler. Annesi kollarına güneş kremi sürerken "Bakın," dedi Olivia. Çikolata lekeli dişlerinin arasındaki sallanan dişi parmağının altında sarhoş gibi ileri geri gidip geliyordu.

"Vay canına," dedi Alice. "Gerçekten sallanıyor."

Sıcak bir gündü, hava bulutluydu ama Ezra pantolonu ve uzun kollu gömleğiyle havuz kenarındaki sandalyesinde oturuyordu. Ayağında bağcıklı Oxford'lar vardı. Kucağında, arasına

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ayraç yerleştirilmiş *The Perpetual Orgy*[*] duruyordu. Penn State Altoona kepini başına öyle hafif geçirmişti ki kepin önündeki harfler yamulmuştu. "Unutmayın çocuklar. Havuza kimyasal bir madde koyuyorum ve çiş yapınca su kırmızıya dönüyor. Parlak kırmızı! Birisi havuza işediği anda su parlak kırmızı olacak." Kyle arkasına kaçamak bir bakış attı.

"Marco," dedi Alice.

"Polo!" diye haykırdı çocuklar.

"Marco."

"Polo!"

"Marco!"

"POLO!"

"MARCO!"

"POLOOOOOOOOO!"

Ezra elini havaya kaldırdı. "Affedersiniz ama aranızda Marco Polo'nun gerçekte kim olduğunu bilen var mı acaba?"

Kyle ve Olivia duraksadılar, burun ve ağızlarından sular akarken bir an düşündüler. Alice'e doğru dönen Olivia tatlı bir sesle sordu: "Beni havuzun derin ucuna götürür müsün?"

Alice çömeldi, küçük kız suda yüzerek kucağına tırmandı, Alice ayaklarını çırpıp bir eliyle havuzun kenarına tutunarak uzaklaştı. Derine gittikçe Olivia ona daha sıkı sarılıyor, omzunun üstünden arkaya bakıyor, aşağıda bir gemi batığı görmüş gibi titriyordu. Kyle'ın uzaktan kumandalı polis teknesi yanlarına gelip sırtına çarpınca, "İmdat! İmdat!" diye haykırdı Alice.

"Bırakma Olivia," diye seslendi annesi.

En uzak uca ulaştıkları zaman kız Alice'e sımsıkı tutunuyordu. "Nasıl?" dedi Alice.

"Güzel," diye mırıldandı Olivia, takırdayan dişlerinin arasından.

Ayağını sallayan ve biraz sıkılmış görünen Ezra, bilmece veya fıkra bilen olup olmadığını sordu.

---

[*] Mario Vargas Llosa'nın, *Madam Bovary*'yi ilk modern roman olarak incelediği deneme kitabı. (*e.n.*)

BELONGS TO KAHVE TEAM

Edwin BlackBerry'sini indirdi. "Anneleri babaları bir, aynı gün doğmuşlar ama ikiz değiller. Neden?"

"Çünkü üçüzler!" diye haykırdı Olivia, Alice'in kulağının dibinde.

"Güzeldi," dedi Ezra. "Başka?"

Yüzme tahtasının üstünde ayağa kalkmaya çalışan Kyle, "Bir dinozorla bir şeyi birleştirince ne olur... şeyi... şey..."

"Neyi?"

Tahtanın burnu havaya kalktı. "Unuttum."

Ezra başını iki yana salladı. "Üzerinde biraz çalışılması gerek."

"Tavuk ayda kaç yumurta yumurtlar?" dedi Alice.

"Kaç?"

"Tavuk aya çıkamaz ki!"

Kyle kıkırdadı, Ezra homurdandı. Hâlâ Alice'e sıkı sıkı tutunan Olivia başını ona doğru çevirip burnunu kırıştırdı. "Üzerinde çalışılması gerek?"

"Bir tane de benden," dedi Ezra.

Honolulu'ya uçan bir adam, yanındaki yolcuya, 'Nasıl söyleniyor, Hawaii diye mi yoksa Havaii diye mi?' der. 'Havaii,' der diğer adam. 'Teşekkürler,' der ilk yolcu. Diğer adam da, 'Rica ederim,' der. 'Ben Vaşington'dan geliyorum, ya siz?'"

Çocuklar ona bakakaldılar.

"Anlamadım," dedi Kyle.

"Komik konuşuyor," dedi Olivia. "Değil mi?"

"Evet."

"Ama nesi komik?" dedi Kyle.

"Komik değil," dedi Ezra. "Boş verin."

"Üzerinde çalışılması gerek," dedi Eileen.

Rüzgâr kuvvetlendi, yapraklar hışırdadı. Havaya aldırmayan çocuklar sırayla Alice'in sırtına tırmanıp su makarnalarından biriyle onu kamçılıyormuş gibi yaparak eğlendiler.

"Çocuk istiyor musun Mary-Alice?" diye sordu Eileen.

Makarnayı başının üstünde kement gibi sallayan Kyle'ın sıçrattığı sular Alice'in gözlerine kaçtı. "Belki," dedi Alice, "kırkıma geldiğim zaman."

BELONGS TO KAITO'S TEAM

Eileen güneş gözlüğünü kaldırıp başını salladı. "Kırk, çok yaşlı."

"Öyle diyorlar. Ama daha erken çocuk yapmaya korkuyorum. Beni... tüketeceğinden korkuyorum."

"Mary-Alice çok hassas biridir," diye açıkladı Ezra.

Eileen gözlerini kısıp gökyüzüne bakarak başını salladı. "Geri alıyorum. Kırk, yaşlı değil. *Elli*, on yaşında bir çocukla uğraşmak için çok yaşlı."

Yağmur hafiften serpiştirmeye başlayınca Ezra ayağa kalktı ve ellerini çırptı. "Kim reçelli çörek ister?" Alice ve Eileen çocukların ayağına keneleri uzak tutacağını umdukları çorapları giydirirken çocuklar titriyor, sızlanıyor, çırpınıyor, omuzlarının üstünden üzüntüyle çıkmak zorunda kaldıkları havuza bakıyorlardı. Uzaktan kumandalı polis teknesi alüminyum merdivene çarpıp duruyordu. Köpük makarnalar teneke kutudan fırlamış yılanlar gibi suyun üstünde yüzüyordu. Kalan havlular, bez çantalar, Coppertone tüpleri ve minik deniz gözlükleri toplanınca Alice diğerlerinin peşine düştü ve bir deniz kazasından kurtulanlar misali bahçede ilerlemeye başladılar; Ezra artık çiçek açmayan erguvanların arasından uzun adımlarla tek başına ilerliyordu; Edwin ve Kyle limanı işaret ederek konuşuyorlardı; Olivia ve Eileen'in bacakları, çıkık dizkapakları yüzünden birbirine benziyordu. "Şu ağaçları gördün mü?" diyordu Eileen kızına, tavada kızaran yağ gibi çevrelerinde cızırdayan yağmur damlalarının arasında. "Annen küçük bir kızken Ezra'nın bu ağaçları dikmesine yardım etti..."

Akşam yemeğinden sonra Scrabble oynadılar.

Sandalyesine diz çöküp oturan, geceliğinin üstünde Küçük Denizkızı olan Olivia uzun uzun seçeneklerini düşünüyor, diliyle sallanan dişini yokluyordu. Sonunda kolunu uzattı ve büyük bir gerilimle T-U-R-S-U yazdı.

"Olmaz tatlım," dedi Edwin. "T-U-R-Ş-U olması gerekiyordu."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Ah," dedi sandalyesine çöken Olivia. "Unutmuşum."

"Önemli değil tatlım," dedi Ezra.

Edwin F-R-İ-Z-B-İ yazdı. "On altı puan."

"Özel isim olmaz," dedi Eileen.

Edwin FRİZBİ'yi geri alıp BARİZ yazdı. "Güzel," dedi Alice. "On üç puan."

"Ne yazıyor?" dedi Kyle.

"Bariz," dedi Eileen.

"Bariz ne demek?" diye sordu Olivia.

"Açık, ortada demek," dedi Alice. "Göze çarpan, belirgin demek." Sonra PAPATYA yazdı. "On iki puan."

Ezra KLİT yazdı.

Alice puanları yazdığı kâğıtla ağzını kapadı. Eileen gözlerini kocaman açıp şarap kadehinin üstünden Ezra'ya baktı.

Dudaklarını kemiren Ezra yeniden harflerine baktı ve üzüntüyle başını salladı. "Ancak bunu yazabiliyorum." Başını BlackBerry'sinden kaldıran Edwin güldü.

"Ne?" dedi Kyle. "Ne demek bu?"

"*Klit* yazıyor," dedi Eileen.

"Bu bir sözcük değil," dedi Olivia.

"Evet öyle!" dedi Kyle. "Kilit bir sözcüktür!"

"Doğru," dedi Ezra. "Kilit bir sözcüktür gerçekten."

"Anlamı ne peki?" dedi Alice.

"Anahtarın girdiği şey."

"Neyse," dedi Alice, "Ezra'ya on iki puan."

Olivia parmağını ağzından çıkarıp ona baktı. "Neden her sözcükten sonra gülüyorsun?"

"Kim?" dedi Alice. "Ben mi?"

Olivia başını salladı. "Her sözcükten sonra gülüyorsun."

"Ah," dedi Alice. "Öyle yaptığımı fark etmemiştim. Neden güldüğümü bilmiyorum."

"Benim bir teorim var o konuda," dedi harflerinin yerlerini değiştiren Ezra.

"Öyle mi?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Her şey hafiflesin diye gülüyorsun. Olanları etkisizleştirmek için."

"Nasıl yani etkisizleştirmek?" diye sordu Olivia.

"Gıdıklayarak etkisiz hale getirmek gibi," dedi Edwin, onun kaburgasını gıdıklayarak.

"*Onun* fikriydi," dedi Eileen ertesi sabah, havuz kenarında. "Katolik eğitimi almıştı, herkesin dini eğitim alması gerektiğine inanıyor. Ama onlara Meryem'in İsa'ya nasıl hamile kaldığını anlatmaya gelince gülmeden edemedim."

"Anne! Anne! Bak!"

"Olivia, çorapların!"

Geceliği hâlâ üzerinde olan Olivia rüzgâr dolmuş bir yelken gibi koşarak yanlarına geldi, elindeki banknotu gösterdi. "Bak! Diş perisi bana ne getirdi!"

"Vay canına!" dedi Ezra. "Elli dolar ha?"

"Büyük cömertlik," dedi Eileen.

"Bende kalabilir mi?"

"Lütfen babana ver. Çoraplarını giy." Olivia gidince Eileen dönüp Ezra'ya baktı. "*Elli* dolar mı?"

"Ne olmuş? Sosisçiye verdiğimin yanında bir şey sayılmaz."

Alice başını kitabından kaldırdı. "Sosisçiye para mı verdin?" dedi.

"Elbette."

"Kaç para verdin?"

Ezra eliyle bir sineği kovaladı. "Yedi yüz."

"Yedi yüz dolar!"

"Sosis sevmezsin bile," dedi Eileen.

Ezra omuz silkti. "Ona destek olmak istedim. Arkadaşıma yardım etmek istedim. Son zamanlarda işlerin ne kadar kötü olduğunu anlatıp duruyordu. Sokakta satış izni için verdiği miktar artmış, ev sahibi kirasını artırıp duruyormuş. Karısı ve üç çocuğu var. Biraz ekstra para bulamadığı takdirde faturalarını ödeyemeyeceğini anlattı. Ben de ertesi gün yanına gidip ona dedim ki 'Adın ne?' Bana adını söyledi, ben de çek defterimi çıkardım.

BELONGS TO KAITUS TEAM

'Dur!' dedi o zaman. 'Gerçek adım bu değil.'"

Alice homurdandı.

"Boyumu aşan bir işe kalkışmıştım, görüyorsunuz. Ama ne olacak. Ona bir çek yazdım. Yedi yüz elli dolarlık bir çek."

"Yedi yüz demiştin," dedi Eileen.

"Hayır, canım. Yedi yüz elli."

"Yedi yüz demiştin ama," dedi Alice.

Ezra başını iki yana salladı. "Biraz unutkanlaşmaya başladım."

"Neyse," dedi Alice.

Ezra ellerini kaldırdı. "O zamandan beri görmedim onu."

"Bu sosisçi nereli, sorabilir miyim?" dedi Eileen.

"Yemenli galiba." Elinde terlikleri ve teknesinin uzaktan kumandasıyla koşarak çimenlerin üstünden gelen Kyle'ı seyrettiler. Ezra endişeli görünüyordu. "El Kaide'ye yedi yüz elli dolar bağışta bulunmuş olabilirim."

"Gardınızı alın!" diyen Kyle terliklerini yere attı, uzaktan kumandanın antenini kılıç gibi onlara doğru sallamaya başladı.

Ezra kendini geriye doğru atıp sandalyesiyle birlikte çimenlerin üstüne devrildi. Başı az kalsın eski bir ağaç köküne çarpıyordu. Çok sevinen Kyle kumandayı yere atıp onun yanına yattı.

"Ciddiyim," dedi sırtüstü yatan Ezra, "kalp ritmi düzenleyicim durdu."

"Aman Tanrım," dedi Eileen.

"İyi misin?" diye sordu Alice.

"İyiyim, iyiyim. Galiba iyiyim. Yalnızca… Bu sadece… ufaktan bir şok geçirdim, hepsi bu." Gergince güldü. "Gerçek bir şok."

Eileen kumandayı anteninden tutup bir hayvan ölüsünü atar gibi ağaçların arasına attı. "Doktoru arasak mı, ne dersin? Emin olmak için?"

Virgil geldiği zaman Olivia koşarak araba yolunda karşıladı onu, koşarken peri kanatları sallanıyordu. "Vay canına," dedi Virgil'i görünce. "Kaç yaşındasın sen?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

Eve döndüğünde Alice'in posta kutusundan çıkanlar:

Bir jüri görevi daveti.

Ondan önce aynı dairede oturan adama gelen Üçüncü Geleneksel Fire Adası hafta sonu partisi daveti.

NYC Binalar Komisyonu'ndan gelen, bir kopyası apartmanın giriş kapısına asılmış not: *ÇALIŞMA İZNİ: SIHHİ TESİSAT – DEĞİŞİM TİPİ 1 BAŞVURUSU YAPILDI VE 5. KATTAKİ MEVCUT ALTI (6) ODALI DAİRE İKİ AYRI DAİREYE DÖNÜŞTÜRÜLECEK. GENEL İNŞAAT, TESİSAT, GAZ VE İÇ MİMARİ ÇALIŞMALARI YÜRÜTÜLECEK. VAR OLAN DAİRE KAPILARI YERLERİNDE KALACAK. KORİDORDA DEĞİŞİKLİK OLMAYACAK.*

Jüri toplantı salonunda Alice tişörtünde ANTİSOSYAL DEĞİLİM, SENDEN HOŞLANMIYORUM yazan bir adamın yanına oturdu. Karşısında oturan başka bir adam böğürtlenli çörek yiyor ve yanında oturan kadına Müslümanların neden bazı müzik türlerinden uzak durduğunu açıklıyordu. Önceki gün MoMa'ya gitmişti ve orada bir grup öğrencinin Kandinsky'nin resimleri hakkında konuştuğunu duymuştu; ona ilginç bir kıyaslama gibi gelmişti "çünkü Kandinsky'yi figüratif resim yapan ressamlara tercih eden Müslümanlar aynı zamanda müzikten kuşkulananlardı. Onun duygusallığı ve amaçsızlığının insanın daha alt seviyeli eğilimlerini kışkırttığını düşünürlerdi."

"Ne tür eğilimler?" diye sordu yanında oturan kadın.

"Şehvet düşkünlüğü," dedi adam çöreğini çiğneyerek. "Kösnüllük. Ahlaksızlık. Şiddet. Örneğin benim muhafazakâr amcama göre" –kucağındaki kırıntıları yere silkeledi– "Britney Spears ve Beethoven aynı şeydir. Müzik rahatsızlık verir çünkü hayvani tutkularımıza hitap eder, bizi mantıklı amaçlarımızdan uzaklaştırır."

"Yani amcan bir restorana gitse ve klasik müzik çalmaya başlasalar elleriyle kulaklarını mı tıkayacak? Kalkıp gidecek mi?"

"Hayır. Ama çalan müziği aptalca bulacak elbette."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Ne kadar çok şey öğrenirsen o kadar az şey bildiğini anlıyorsun, diye düşündü Alice.

Saat 09.20'de kısa boylu kel bir adam odanın ucundaki kürsünün arkasına geçti ve kendini tanıttı: Kâtip Willoughby. "Sevgili vatandaşlarım. Günaydın. Herkes lütfen mahkeme celbine baksın. Hepinizin doğru günde, doğru yerde olduğundan emin olmak istiyoruz. Celbinizde 14 Temmuz, Altıncı Cadde yazmalı. Elinde farklı bilgiler yazan bir celp olan varsa lütfen eşyalarını alıp koridordan ana ofise geçsin ve sorunu orada halletsin."

Alice'in arkasında oturan kadın iç geçirdi ve eşyasını toplamaya başladı.

"Şimdi. Bu mahkemede jürilik yapmak için ABD vatandaşı olmanız, on sekiz yaşını geçmiş olmanız, İngilizce bilmeniz, Manhattan'da, Roosevelt Adası'nda veya Marble Tepesi'nde ikamet etmeniz gerekiyor, ayrıca hüküm giymemiş olmalısınız. Burada bu niteliklere sahip olmayan biri varsa lütfen eşyasını alıp ana ofise geçsin."

Antisosyal tişörtünü giyen adam kalkıp gitti.

"Sabah dokuz ve akşam beş arasında jüri görevi yapacaksınız. Öğle yemeği, saat bir ve iki arasında. Davayla ilgili görüş bildirmesi gerekmeyen jüri üyeleri saat dört buçukta gidebilecek. Fakat bir hâkime lazımsanız yapabileceğim bir şey yok, o sizi gönderene kadar burada olmanız gerekecek. Davalar ortalama yedi gün sürer. Bazıları daha kısa, bazıları daha uzun sürebilir. Şimdi size kısa bir oryantasyon filmi göstereceğiz. Lütfen kulaklıklarınızı çıkarın, kitaplarınızı, gazetelerinizi kapayın ve dikkatinizi ekrana verin."

Film bir göl manzarasıyla başladı. İriyarı bir muhafız bir grup ortaçağ köylüsünü suyun kıyısına getirdi.

Eski zamanlarda, dedi bir ses, *Avrupa'da bir suç işlemekle itham edilirseniz işkence edilerek yargılanıyordunuz. Üç bin yıl önce, Hammurabi döneminde ortaya çıkmıştı bu yargılama şekli.*

Köylüler ikiye ayrıldı, bilekleri iple sıkı sıkı bağlanmış bir adam yürüyerek aralarından geçti. Muhafızlar onu suyun kıyısına doğru itti.

BELONGS TO KÂTİP'S TEAM

Bu yargılama usullerinden birinde, elinizi kaynar suya sokmanız gerekiyordu. Üç gün sonra, eliniz iyileştiyse masum olduğunuz ilan ediliyordu. Bir başka işkence mahkemesi yönteminde, sizi sıkı sıkı bağlayıp suya atıyorlardı. Suyun üstünde kalabilirseniz suçlu ilan ediliyordunuz. Batarsanız masumdunuz.

Şimdi ekrandaki muhafızlar mahkûmun ellerini bağlıyorlardı, bazı devlet görevlileri kenarda durmuş, olanları ilgisizce seyrediyordu. Köylüler sessizdi, beklenti içindeydi. Sonra muhafızlar mahkûmu suya attı. Mahkûm suya battı. Suyun yüzüne baloncuklar çıktı. Görevliler bir süre olanları seyredip muhafıza mahkûmu sudan çıkarmalarını işaret etti. Köylüler sevinçle bağrıştı.

Buna adil ve tarafsız yargılama denebilir mi? Onlar öyle düşünüyordu...

Regl olmasına az kaldığı için huzursuz olan Alice filmden hoşlanmıştı. Film ona sosyal bilimleri anımsatmış, sonunda ondan çok fazla bir şey de talep etmemişti; yalnızca insan haklarının kıymetini bilmesi gerektiğini hissetmişti ki zaten biliyordu. Film bitince Willoughby yeniden ahşap kürsünün arkasına geçti ve malzemesinin sağlamlığını sergileyen bir sihirbaz gibi elindeki örnek celbi kaldırıp teslim etmeleri gereken bölümü nasıl yırtacaklarını gösterdi. "*Bu* parçayı koparmayın sakın," dedi en az iki kere. "*Şunu* koparacaksınız." Fakat elleri ve işaret eden eli Alice'in hangi parçayı koparacağını görmesini engelliyordu. Parçayı teslim etme sırası ona gelince, görevli sayfayı aldı ve "Yanlış parçayı koparmışsınız," dedi.

"Ah, çok pardon. Ne yapmam gerekir?"

Celp dosyasını alan görevli masasından şeffaf bant çıkardı, parçaları yapıştırıp ona geri verdi. "Oturun." Sonra başını iki yana sallayarak sıradaki jüri adayının yanına gitti.

Saat 10.35'te, Kâtip Willoughby isimleri okumaya başladı.

"Patrick Dwyer."

"José Cardozo."

"Bonnie Slotnick."

"Hermann Walz."

BELONGS TO KAÇTIS TEAM

"Rafael Moreno."
"Helen Pincus."
"Lauren Unger."
"Marcel Lewinski."
"Sarah Smith."

Alice'in önünde oturan, Müslüman amcası hayvani dürtüleri tetiklediği için müzikten hoşlanmayan adam *The Economist* okuyordu. Alice, cd çalarını çıkardı, kablosunu açtı, BAŞLAT tuşuna bastı.

"Bruce Beck."
"Argentina Cabrera."
"Donna Krauss."
"Mary-Ann Travaglione."
"Laura Barth."
"Caroline Koo."
"William Bialosky."
"Craig Koestler."
"Clara Pierce."

Bir Janáček CD'si dinliyordu. İlk şarkıyı üç kez dinlemiş, her seferinde müziğin karmaşıklığını anlama konusunda kendini daha yetersiz hissetmişti. Ama ya şiddet? Şehvet? O zaten her an düşük seviyeli, amaçsız bir şehvet duyuyordu ve belki müzik de alkol gibi bu hali kışkırtıyor olabilirdi…

"Alma Castro."
"Sheri Bloomberg."
"Jordan Levi."
"Sabrina Truong."
"Timothy O'Halloran."
"Patrick Philpott."
"Ryan McGillicuddy."
"Adrian Sanchez."
"Angela Ng."

Dördü biraz geçe, adları okunmayanlar sabah geri gelmeleri söylenerek gönderildi. Alice öğle yemeği arasında *pub*a gidip bir kadeh şarap ısmarladı, sonra bir kadeh daha içti ve ücreti

BELONGS TO KÂHİN TEAM

manşetinde *Bağdat'ta Bomba Çoğu Çocuk 27 Kişiyi Öldürdü* yazan gazetenin yanına bıraktı. İlk metro durağında sallanan adımlarla metroya indi. Trafik saatiydi ve Times Meydanı'ndaki havasız uzun koridordan gitmek yerine Elli Yedinci Cadde'de inip yürümeye karar verdi. Işık gözlerini acıtıyordu, yürürken sanki üç boyuta alışkın değilmiş gibi hafiften sağa sola kaydığını hissediyordu. Kaldırımdaki ızgaradan gelen su gümbürtüsü yeraltında başka bir dünya olduğunu anlatır gibiydi. Başının üstündeki cam ve çelik ormanı gökyüzünde hafifçe sallanarak midesini bulandırıyordu. Peşinden yürüyen bir adam, ahenksiz ıslık çalıyor, ıslığın keskin ve ince sesi kulaklara yaslanmış iki dev deniz kabuğunun sesini andıran şehir uğultusunda kaybolup gidiyordu. Rüzgârın inip çıkan uğultusu, trafik ışıklarına yetişmek için hızlanan arabaların tekerleri, korna çalan taksiler, inleyip homurdanan otobüsler, kaldırımı ıslatan hortumlar, araçlara yüklenen kasalar, çekilerek kapatılan minibüs kapıları. Ahşap topuklar. Bir panflüt. Dilenciler, imza toplayanlar. Hava 28 dereceydi ama dükkânların çoğu kapılarını açmıştı ve pahalı soğuk havanın kapılardan fırlayıp sokağa çıktığını görebilecek gibi oluyordu. Mağazalardan karışık melodiler geliyordu: Muzak Bach, Muzak Beatles, "Ipanema", Billy Joel, Joni Mitchell, "What a Wonderful World". Metro girişinden bir swing grubunun boğuk melodileri yükseliyordu. Alice metro merdivenlerinin yanından geçti ve müzik giderek kuvvetlendi, yükseldi, havada yüzmeye başladı, pirinç enstrümanlar ve davulların açık havada yankılanan sesi yaklaştı. Sonra dansçıları gördü.

Sanki *Rigoletto* operası opera binasının sahnesinden taşmış, meydana dökülmüştü. Beyaz ve geniş gökyüzünün altında kollar ve kalçalar metronomik bir ritimle sallanıyordu; arada bir havaya coşkuyla savrulan bir uzuv yerinden çıkıverecekmiş gibi görünüyordu. Yavaşça, dikkatle, ironiyle veya yaşlılıktan hantalca sallanan bedenler de vardı ama herkes birlikte hareket halinde olmaya karar vermiş gibiydi. Uzun boylu erkekler kısa boylu kadınlarla, uzun boylu kadınlar kısa boylu erkeklerle dans ediyordu; üç tane çocuk, kırmızı topuklu ayakkabı giymiş annelerinin

BELONGS TO KAOTIC TEAM

etrafında neşeyle dönüyordu. Kimileri yalnız başlarına veya görünmez partnerlerle dans ediyordu. Birkaç tanesi de avangart hareketlerinin başkalarına kapalı hücresindeydi. Yeniyetme kızlar kollarıyla oluşturdukları köprülerin altından geçiveriyor, daha az esnek olan bazı bedenler yarı yolda eğilmekten vazgeçip kendini başka danslara kaptırıyordu. Bazıları tempoyu hiç duymuyordu. Yaşlı bir çift, kendi oturma odalarındaymışçasına rahat, *slow* dans yapıyordu. Sıcak bir yaz gecesi, "Stompin' at the Savoy," yağmuru nazikçe içlerinde tutan bulutların altında huzurla dans eden beş bin sivil ve birbirine sarılmış, bu dünyadan habersiz görünen çift hepsinin anahtarı gibiydi: deliliği mazur gösteren akıl, esrimenin merkezi onlardı. Çılgınca dans eden biri, hülyaya dalmış çifti yanlışlıkla rahatsız edip yaşlı kadının sırtına yavaşça çarpınca kadın sanki bir köpeğin üstüne basmak istemiyormuş gibi yavaşça arkasına baktı.

"Sing Sing Sing" başlarken Alice dönüp şehir merkezine doğru yürümeye devam etti.

Ezra'nın evine ulaşınca anahtarla içeri girdi ve yatağa gitti. Ezra gözlerini araladı. "Aşkım," dedi, "nen var?"

Alice başını iki yana salladı. Ona bir süre kaygıyla bakan Ezra elini yanağına götürdü. "Hasta mısın?"

Alice başını yeniden iki yana salladı ve uzun saniyeler boyunca oturup Ezra'nın yanında, yorganın üstünde duran bir kitap eleştirisine baktı. Baktığı sayfada Ezra'nın uyduruk bir karikatürü vardı, gözleri birbirine fazla yakın çizilmişti ve çenesi hindi ibiğini andırıyordu. Dergiyi kapadı, sandaletlerinin bağcıklarını açtı, yatağa yatıp ona sokulabildiği kadar sokuldu. Kolunu onun göğsüne yasladı ve yüzünü kaburgalarına gömdü. Her zamanki gibi klor, Aveda ve Tide kokuyordu Ezra.

Gökyüzü pespembeydi, sonra mora döndü. Ezra ışığı açmak için uzandı.

"Mary-Alice," dedi tatlı bir hoşgörüyle. "Sessizliklerin çok etkili. Biliyor muydun?"

Alice dönüp sırtüstü yattı. Gözlerine yaşlar doldu.

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

"Burada uzun zaman geçirdim," dedi sonunda.

"Evet," diye karşılık verdi Ezra bir süre sonra. "Bu oda beynine kazınmış olmalı, kuşkusuz."

Alice gözlerini yumdu.

"Alejandro Juarez."

"Kristine Crowley."

"Nigel Pugh."

"Ajay Kundra."

"Robert Thirwell."

"Arlene Lester."

"Catherine Flaherty."

"Brenda Kahn."

Önceki gün oturduğu sandalyeye oturma peşinde olan yalnızca Alice değildi. Sanki başka yere otursalar dünkü uzun bekleyiş boşa gitmiş olacaktı. Amcası Müslüman olan adam *Economist*'i bırakıp dizüstü bilgisayarını açmıştı, bilgisayarın ekran koruyucusu, onun ve ona çok benzeyen birinin fotoğrafıydı; kaşları, çeneleri aynıydı ve aynı rüzgârlıkları giymiş, bulutlu bir gökyüzünün önünde kol kola duruyorlardı. Arkalarında, uzaktaki kahverengi dağların üçgen zirvelerinin tepesi karlarla kaplıydı. Derken ekranda bir Excel belgesi belirdi, doğa manzarasının yerini, göz alan beyaz fonun üstündeki dikdörtgenler kapladı.

"Devon Flowers."

"Elizabeth Hamersley."

"Kanchan Khemhandani."

"Cynthia Wolf."

"Orlanda Olsen."

"Natasha Stowe."

"Ashley Brownstein."

"Hannah Filkins."

"Zachary Jump."

BELONGS TO KAITO'S TEAM

Bazen adlardan birinin tekrar edilmesi gerekiyordu ve sahibinin tuvalette olduğu veya koridorda bacaklarını çalıştırdığı ya da uyuduğu anlaşılıyordu. Birinin gelmediği yalnızca bir kez oldu ve salon karmaşaya boğuldu. Ortalıkta görünmeyen bu Amar Jamali kimdi ve Amerikan adaletini bekletmek için nasıl bir gerekçesi olabilirdi? Alice ne olursa olsun Amar Jamali'ye biraz özendi çünkü o da başka bir yerde olmayı tercih ederdi. Başka biri olmayı da.

"Emanuel Gat."

"Conor Fleming."

"Pilar Brown."

"Michael Firestone."

"Kiril Dobrovolsky."

"Abigail Cohen."

"Jennifer Vanderhoven."

"Lottie Simms."

"Samantha Bargeman."

Alice başını kaldırıp baktı. Yanında oturan kadın esnedi.

"Samantha Bargeman?"

Birkaç kişi başını kaldırıp çevresine bakındı. Alice kucağındaki celp belgesini evirip çevirerek kaşlarını çattı.

"Samantha Bargeman…"

Önünde oturan, az önce gelen adam elinin tersiyle gözlerini ovuşturdu. Willoughby bitkin bir tavırla odayı gözden geçirdikten sonra başını iki yana sallayıp defterine bir şeyler yazdı.

"…Purva Singh."

"Barry Featherman."

"Felicia Porges."

"Leonard Yates."

"Kendra Fitzpatrick."

"Mary-Alice Dodge."

Hâlâ şaşkın olan Alice, diğerlerinin peşinden penceresiz koridora çıktı. Gittikleri odada onlara bir form dağıtıldı. Yere sürtünen spor ayakkabıların, çekilen burunlar ve temizlenen genizlerin sesinden başka bir şey duyulmadan, sessizlik içinde formlar

BELONGS TO KAITOS TEAM

doldurduldu. Bir kâtip çenesini ovuşturarak formları gözden geçirdi, uygun bulunmayan birkaç kişi gönderildi ve geride kalanlar bir savcıyla görüştürülmek üzere yan odaya alındı.

"Size hiç dava açıldı mı?"

"Hayır."

"Siz birine dava açtınız mı?"

"Hayır."

"İşlenen bir suçun kurbanı oldunuz mu?"

"Sanmıyorum."

"Bilmiyor musunuz?"

"Emin değilim."

"Görevi kötüye kullanma?"

"Hayır."

"Tecavüz?"

"Hayır."

"Hırsızlık?"

"Şey, belki. Ama önemli bir şey değil."

"Burada editör olduğunuz yazıyor."

"Evet."

"Ne tür bir editörsünüz?"

"Genelde kurgu eserler. Fakat gelecek hafta istifa etmeyi planlıyorum."

Savcı saatine baktı. "Bu bir uyuşturucu davası. Uyuşturucu kullanıyor musunuz?"

"Hayır."

"Tanıdığınız biri kullanıyor mu?"

"Hayır."

"Hiç kimse mi?"

Alice oturduğu yerde kımıldandı. "Ben küçükken üvey babam kokain kullanırdı."

Savcı başını kaldırdı. "Öyle mi?"

Alice başıyla evetledi.

"Evde mi?"

Alice başıyla evetledi.

"Size şiddet uyguladı mı hiç?"

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Bana, hayır."

"Peki, başka birine?"

Alice bir süre gözlerini kırpıştırarak savcıya baktı, "Kötü biri değildir," dedi. "Zor bir hayatı olmuş."

"Peki ya babanız?"

"Ne olmuş babama?"

"Uyuşturucu kullanır mıydı?"

"Bilmiyorum. Sanmıyorum. Onunla birlikte yaşamadım." Sesi alçaldı. "Bilmiyorum."

"Affedersiniz, ben—"

"Sorun değil."

"Sizi üzmek istemedim—"

"Üzmediniz."

"Ben sadece—"

"Biliyorum. Üzmediniz beni. Sorun bu değil. Ben yalnızca… yorgunum. Zor bir dönemden geçiyorum."

"Choo?"

"Hı?"

"Neredesin?"

"Evde."

"Ne yapıyorsun?"

"Uyuyordum. İyi misin?"

"Göğsüm ağrıyor."

"Ah, olamaz. Pransky'yi aradın mı?"

"Saint Lucia'da o. Sekreteri Presbyterian'a gitmemi söyledi."

"Haklı."

"Tatlım, ciddi olamazsın."

"Elbette ciddiyim!"

"Cumartesi akşamı saat sekizde Washington Heights'ta bir acil servise gitmemi mi istiyorsun?"

Taksiden seyrettiği Yukarı Batı Yakası manzarası Harlem'e, Harlem manzarasıysa adını bilmediği bir mahalleye dönüştü. Geniş bulvarın iki yanı şarküteriler ve güzellik salonları, ucuzluk

BELONGS TO KAOTICTEAM

dükkânları ve Afrikalıların işlettiği kuaförler, *igelsia*'larla doluydu ve pastel renkli gökyüzü, Ortabatı'yı anımsatıyordu. 153. Cadde'de şoför Trinity Mezarlığı'yla Jenkins Cenaze Evi arasında yuvarlanan bir plastik torbadan kaçınmak için aniden frene bastı. Sarsıntıyı atlattıklarında, Ezra kibarca öne doğru eğildi. Alice onun bastonunu düzeltti. "Affedersiniz! Biraz yavaşlar mısınız lütfen? Hastaneye ulaştıktan *sonra* ölmeyi tercih ederim."

Bir saat boyunca lobide oturup yerde, boyama kitaplarının başında kelebekleri boyayan iki kızı seyrettiler. Üçüncü bir kız çocuğu, hamileliği epey ilerlemiş bir kadına yaslanmış, kımıltısız oturuyordu. Yeşil terlikli, bordo hastane üniforması giymiş genç bir Koreli kadın, Ezra'yı EKG odasına çağırdı. Arkasından, sedyelerde yatan veya tekerlekli sandalyelerde oturan, çoğu yaşlı ya da siyah veya Latin kökenli insanlarla dolu uzun bir odaya alındılar. İnsanların çoğunun üstünde pijamaları ve ev kıyafetleri vardı. Bazıları uyuyordu ve floresan lambalarla aydınlatılan, elektronik cihazların sesleriyle dolu bu Araf'ta bir saat daha beklemektense ölmek daha mı iyi olur diye düşünür gibi bir halleri vardı. Bazıları şaşkın, hatta hayran ifadelerle ortalıkta koşuşturan hastabakıcıları seyrediyordu ve yüz ifadelerine bakılırsa daha kötü cumartesi geceleri geçirdikleri olmuştu. Koluna serum takılan Ezra'nın yerleştirildiği yerden birkaç metre ötede pantolonunu batırmış, pis kokan, gözleri kıpkırmızı bir adam koridorda volta atıyordu. "Otur, Clarence," dedi hemşirenin biri yanından geçerken.

"Böyle olacağını biliyordum," dedi Ezra.

Saat onu biraz geçe hemşire yanlarına dönüp Pransky'nin ofisiyle konuştuğunu, EKG'sinde sıra dışı bir şey görülmediğini ama emin olmak için gece onu hastanede tutmak istediklerini söyledi. Az önce onları başından savmak ister gibi davranırken, şimdi küçük bir kız gibi gülümsüyor, hatta biraz flört ediyordu. Not panosunu göğsüne bastırıp kirpiklerini kırpıştırarak, "Bu arada, söylemeden geçemeyeceğim, annem büyük hayranınız," dedi. "*Süregiden Espri*'nın en sevdiği kitap olduğunu size söylemezsem öldürür beni."

BELONGS TO KAATSU TEAM

"Güzel."

"Nasıl hissediyorsunuz? Ağrınız var mı?"

"Evet."

"Şiddeti aynı mı, arttı mı?"

"Aynı."

"Nasıl bir ağrı?"

Ezra elini havaya kaldırdı.

"Yayılıyor mu?" diye sordu Alice.

"Evet, öyle. Yayılıyor. Boynuma."

Hemşire kaşlarını çattı. "Peki. Size ağrı için ilaç verelim. Başka bir şey var mı?"

"Özel odada kalabilir miyim?"

"Ücretini ödemeniz gerekir."

"Tamam."

Karşılarındaki bölmede oturan kadın çantasından çıkardığı tespihin tanelerini parmaklarının arasında kaydırmaya başladı; yanındaki sedyede yatan adam kıvranıyor, inliyordu. İkisi de Mets forması giymiş bir adam ve kadın birlikte dua ediyorlardı. Kavuşturdukları ellerini alınlarına öyle coşkulu bir dikkatle yaslamışlardı ki yanlarına kadar giden Clarence bile büyüyü bozamadı. "İsa aşkına!" dedi adam, elini eşinin karnına koyarak. "Bu ağrı dinsin ve silinsin!" Ezra büyülenmiş gibi onları seyrediyordu. Gözleri parlak, çenesi gevşemişti; gece başka bir odada uyuduğu sürece insanlığı seyretmeye doyamıyordu.

"Ağzın açık," dedi Alice.

Ezra başını iki yana sallayıp ağzını kapadı. "Bundan nefret ediyorum. Ağabeyim ölmeden bir yıl kadar önce başlamıştı buna. Korkunç görünüyor. Ağzımın bu şekilde açık olduğunu gördüğün anda uyar beni."

"Hayır!"

"Büyütmene gerek yok, 'ağız' dersen anlarım."

Alice kalktı, bölmenin perdesinin yanına gitti. Ezra saatine baktı.

"Yan dairenin satılık olduğunu söylemiş miydim sana?" diye sordu.

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Ne kadar?"

"Tahmin et."

"Bilmiyorum. Dört yüz bin?"

Ezra başını iki yana salladı. "Bir milyon."

"Şaka yapıyorsun."

"Hayır."

"Bir stüdyo için?"

"İki odalı küçük bir daire aslında. Ama yine de..."

Alice başını salladı, iki yana baktı.

"Daha önce kot pantolon giydiğini görmemiştim."

"Ya? Nasıl buldun peki?"

"Biraz yürüsene."

Alice perdeyi açtı, lazımlıklarla dolu hastane arabasına kadar gitti, sonra geri döndü. Kendi bölmesinin önüne çıkan Clarence onu alkışladı. "Harika görünüyor, değil mi?" diye seslendi Ezra. Alice yanına dönünce, onun koluna uzanıp, "Ne yapmalıyım sence?" diye sordu.

"Hangi konuda?" dedi Alice.

"Apartman dairesi."

"Ne olmuş daireye?"

"Alsam mı?"

"Neden?"

"Bebekli bir aile taşınmasın diye. İki dairenin arasındaki duvarı yıktırıp büyük bir salon yapabilirim, o zaman daha fazla alanımız olur. Şehirde daha büyük bir yere ihtiyacımız var gerçekten."

Mets formalı adam *Post*'u açıp bir şeyi işaret etti. Yanında oturan kadın güldü. "Yapma," dedi karnını tutarak. "Canım yanıyor."

"Ağız," dedi Alice.

Ezra bir vantrilok kuklası gibi ağzını hemen kapadı, uzanıp Alice'in elini sıktı. "Tatlım, sana bunu sormaktan nefret ediyorum ama aklıma bir şey geldi. Haplarıma ihtiyacım olacak."

• • •

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

125. Cadde durağında metroya saksafonlu iki adam bindi ve koridorda karşılıklı durdular. Düet yavaş yavaş başladı, saksafoncular aynada kendine bakan yalnız bir adam gibi birbirlerinden adım adım uzaklaştı, derken müzik hızlandı, yükseldi ve kaotikleşti; metrodaki yolcular başlarını sallayıp el çırpmaya, sevinçle bağırıp ıslık çalmaya başladılar; kolunda kanayan gül dövmesi olan bir adam ayağa fırlayıp dans etmeye başladı. Alice'in ayaklarının dibindeki broşür *Tanrı'nın kelamından uzaklaştırmak için dikkat dağıtanlar vardır,* diye uyarıyordu okuyanları. Diğer yandan: *Birini yoldan çıkarmaktan en büyük hazzı alan kimdir?* Önceki gece Ezra'nın küvetinde Alice'ten gelen bir kan pıhtısı suda suluboya gibi dağılmıştı. Ezra bir Bach süiti CD'si çalıyordu –CD'nin kabı sehpanın üzerinde açık duruyordu– ve Alice'e bir kadeh Knob Creek getirmişti. Kalp ritmi düzenleyicisinin hemen üstüne yeni bir fentanil yama yapıştırmıştı ve elini göğsüne koyup Bağlılık Yemini'ni okuyabilecek kadar uzun süre orada tutmuştu. Alice onun tıraş oluşunu seyretmişti. Göz doktoru, göz tansiyonunu dengelemek için göz damlası vermişti ama damla alerji yapmıştı ve kirpiklerinin çevresindeki deri, kâğıt gibi kuruyup pul pul olmuştu. Yatağa uzanıp okumuşlardı: Ezra, Keats okurken Alice de *Times*'da önceki hafta metroda gerçekleşen bombalama olaylarıyla ilgili haberi okumuştu. 23.10'da ışığı kapamışlardı; asansör susmuş ve ışıldayan gece manzarası, Ezra'nın sabah güneşini kesmek için taktırdığı ince perdenin arkasında kalmıştı. Bel ağrısını hafifletmek için dizlerinin altında köpük bir yastıkla uyuyordu. Sabah dörtte midesini bulandırmaya başlayacak kadar şiddetlenen krampları hafifletmek için Alice kalkıp banyoya gitmiş, ağrı kesici almıştı. 4-6 SAATTE VEYA AĞRI GEREKTİRDİKÇE BİR HAP ORAL YOLDAN ALINIR yazıyordu avucundaki silindir kutuda. Yuttuğu pürüzsüz, oval tabletin üzerine WATSON 387 yazılmıştı bir makineyle. Alice'i Avrupa'da yaşayan bir yazara dönüştürecek bir hap ve Ezra'nın, Alice'in öldüğü güne dek hayatta ve ona âşık olmasını sağlayacak iki hap olsa Alice hangisini seçerdi? Bir keresinde banyodaki ilaç kutularını saymış ve yirmi yedi farklı kutu görmüştü; Atropine ve Zantac gibi bilim

BELONGS TO KAOTIC TEAM

kurgu isimleri olan haplar ve bir yığın ünlem niteliğinde emir kipi: GÜNDE BİR HAP VEYA ALTI-SEKİZ SAATTE BİR HAP ALINIZ. BİR AY BOYUNCA UYUMADAN ÖNCE ORAL YOLDAN BİR HAP ALINIZ, SONRA SAYIYI HER AY YÜKSELTİP 4'E ÇIKARINIZ. İKİ KAPSÜLÜ ŞİMDİ, 1 KAPSÜLÜ 8 SAATTE BİR ALIP KUTUDAKİ İLAÇLARI BİTİRİNİZ. HER GÜN BİR BARDAK SUYLA BİRLİKTE BİR HAP YUTUNUZ. YEMEKLERDEN SONRA İÇİNİZ. BU İLAÇLA BİRLİKTE GREYFURT YEMEKTEN VEYA GREYFURT SUYU İÇMEKTEN KAÇININIZ. DOKTORUNUZA SORMADAN ASPİRİN VEYA ASPİRİN İÇEREN ÜRÜNLER KULLANMAYINIZ. BUZDOLABINDA SAKLAYINIZ VE KULLANMADAN ÖNCE İYİCE SALLAYINIZ. ARAÇ KULLANIRKEN DİKKATLİ OLUNUZ. ULTRAVİYOLE IŞIKTAN KAÇININIZ. DONDURMAYINIZ. IŞIKTAN KORUYUNUZ. IŞIK VE NEMDEN UZAK TUTUNUZ. AĞZI SIKICA KAPATILMIŞ, IŞIK GEÇİRMEZ BİR KAPTA SAKLAYINIZ. TAMAMINI YUTUNUZ. BU İLACI REÇETESİ OLMAYANLARLA PAYLAŞMAYINIZ. ÇİĞNEMEYİNİZ, EZMEYİNİZ... ve bıkkınlık verici talimatlar böyle devam ediyordu. Özellikle laboratuvarlarda hazırlanan kimyasalların midenizde birbirine karıştığını düşünmek can sıkıcıydı; bu sözcükler, insanın hayatının önemli bir bölümünü eczane sıralarında, ilaç saatini kollayarak, bardaklara su doldurarak, bekleyerek ve hapları sayarak geçireceğiniz anlamına geliyordu.

Yaşlı bir kadın Alice'in Ezra'yı bıraktığı yerde yatıyor, İspanyolca bir şeyler mırıldanıyordu. Bir resepsiyon görevlisi Alice'i yatarak tedavi gören hastalar bölümüne yönlendirdi. Ezra'yı penceresinden ışıldayan nehir suları görünen yumuşak ışıklı bir odada, yatakta sırtüstü yatar halde buldu. Giysileri özenle katlanıp radyatörün üstüne yerleştirilmişti ve üzerine bebek mavisi bir hastane giysisi geçirilip arkasından bağlanmıştı. Ellerini yatak örtüsünün üstünde kavuşturmuştu ve kaşlarını kaldırmış, sevinçle karşısında duran beyaz önlüklü, atkuyruğu yapılmış platin sarısı saçları beline gelen kadına bakıyordu. Göğüs ağrısının büyük olasılıkla biraz gazdan kaynaklandığını anlatıp onu teskin ediyordu kadın. Ama tansiyonu yükselmişti ve bu yüzden onu gözetim altında tutmak istiyorlardı. Ezra sevinçle gülümsedi.

BELONGS TO KAITOS TEAM

"Mary-Alice! Genevieve bana biraz tavuk göndertecek. *Sen* de yiyecek bir şeyler ister misin?"

Genevieve gidince, Alice Ezra'nın haplarını yatağın üstüne koydu ve o torbanın içindekileri gözden geçirirken pencerenin önündeki koltuğa oturdu. Bir uçağın ışıkları pencerenin sol alt köşesinde belirdi ve yavaş yavaş gökyüzüne tırmandı. Alice pencerenin sağ üst köşesinde gözden kaybolana dek uçağı seyretti ama o yok olur olmaz sol alt köşede başka bir uçağın yanıp sönen ışığı belirdi ve aynı görünmez rotada tırmanmaya başladı.

Ezra bir hap yuttu. "Haydi git, minik Uroxatral, uzağa ve yakına, sevdiğim tüm dostlarıma…"

Üçüncü uçak belirince Alice pencereden Ezra'ya doğru döndü. "Gözün kanıyor."

"Sorun değil. Göz doktorum kanayacağını söylemişti. Merak etme canım. İyileşiyor, kötüleşmiyor."

Elinde bir not panosuyla ufak tefek bir Çinli kadın girdi içeri. "Size sormam gerekenler var."

"Sorunuz."

"İdrarınızı en son ne zaman yaptınız?"

"Yarım saat kadar önce."

"Son bağırsak hareketiniz?"

Ezra başını salladı. "Bu sabah."

"Kalp ritmi düzenleyiciniz?"

"Medtronic."

"Alerjileriniz?"

"Var."

"Neye?"

"Morfine."

"Etkisi nedir?"

"Paranoyak halüsinasyonlar görüyorum."

"Hastalığınız var mı?"

"Kalp hastasıyım. Omurgamda dejeneratif eklem hastalığı var. Glokom. Kemik erimesi."

"Hepsi bu kadar mı?"

Ezra gülümsedi. "Şimdilik evet."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Gözünüz kanıyor."

"Biliyorum, onu merak etmeyin."

"Acil durumda temasa geçilecek kişi?"

"Dick Hillier."

"Tedavi vekiliniz?"

"Yine Dick Hillier."

"Bu kim?"

"Mary-Alice. Vaftiz kızım."

"Bu gece sizinle mi kalacak?"

"Öyle."

"Dininiz?"

"Yok."

Hemşire başını kaldırdı. "Dininiz?" diye sordu yeniden.

"Dinim yok," dedi Ezra. "Ateistim."

Hemşire bir an ona baktıktan sonra Alice'e döndü. "Ciddi mi?"

Alice başını salladı. "Sanırım öyle."

Hemşire Ezra'ya dönerek yeniden sordu: "*Emin* misiniz?"

Ezra yatak örtülerinin altındaki ayak parmaklarını kımıldattı. "Evet."

"*Peki*," diyen hemşire başını yan yatırıp bu bilgiyi, bu korkunç hatayı da yazdı. Hemşire odadan çıkınca Alice, "Neden soruyorlar ki bunu?" dedi.

"Katolik olduğunu söylersen ve sona yaklaşıyorsan bir rahip gönderirler. Yahudi'ysen haham gönderirler."

"Peki ya ateistsen?"

"O zaman Christopher Hitchens'ı gönderirler."

Alice elleriyle yüzünü örttü.

"Güldürmesi en kolay beyaz—"

"Ezra!"

"Ne!"

"Yapamıyorum..."

"Neyi?"

Alice ellerini yüzünden indirdi. "Bunu!"

"Anlayamadım tatlım."

"Öyle... *zor* ki."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bunu bana söylemek şimdi mi aklına geldi?"

"Hayır! Öyle bir şey yapmam. Seni burada bırakmam. Seni *seviyorum.*" Bu kadarı doğruydu. "Bana çok şey öğrettin, en iyi arkadaşımsın. Ama ben bunu... Bu doğru değil... *normal* değil."

"Normal olmak isteyen kim? Sen normal olmak istemezsin."

"Hayır, normal demek istemedim. Yani... iyi değil. Benim için. Şu anda." Derin bir nefes aldı. "Senin yanında olursam..."

Ezra, Alice onunla ilgili yanlış bir izlenim edinmiş gibi başını iki yana salladı. "Tatlım, çok yorulmuşsun."

Alice başını salladı. "Biliyorum."

"Biraz da sarsılmışsın bence. Ama düzelecek merak etme."

Burnunu çeken Alice yeniden başını salladı. "Biliyorum, biliyorum."

Ezra düşünceli bir ifadeyle bir süre ona baktı, gözünün altındaki kan damlası gözyaşını andırıyordu. Sonra sevimli bir ifadeyle yüzünü buruşturdu ve yastıklarını düzeltmek için öne eğildi. Yanaklarındaki yaşları silen Alice yardım etmek için yanına koştu, o sırada Ezra'nın arkasındaki uzaktan kumanda düştü. "Ah!" dedi Ezra neşeyle, kumandayı alırken. "Bir televizyon varmış." Kumandayı ekrana doğru çevirdi, düğmesine basıp açtı, maçın özetini buldu. Dokuzuncu periyodun sonunda New York üç sayı öndeydi.

Renteria'nın sayı alamayan atışını seyrettiler.

"Ağız."

Ortiz topu Jeter'e gönderince Ezra avucunu açtı ve Alice'in elini tuttu. Hâlâ ekrana bakıyordu. "*Alice,*" dedi sakin bir sesle. "Beni bırakma. Gitme. Bir hayat arkadaşı istiyorum. Biliyor musun bunu? Sen ve ben yeni başlıyoruz. Seni kimse benim kadar çok sevemez. *Bunu* seç. Macerayı seç, Alice. Macera *bu* işte. Yaşamak bu."

Kapı tıklatıldı.

Hemşire hastane yemeğiyle içeri girdi.

BELONGS TO KAATSU TEAM

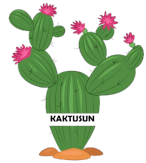
II

ÇILGINLIK

Savaşla ilgili düşüncemiz savaşmaktı.

– **WILL MACKIN**, Kattekoppen

BELONGS TO KANTOS TEAM

NEREDEN geliyorsunuz?
Los Angeles'tan.
Yalnız mı seyahat ediyorsunuz?
Evet.
Yolculuğunuzun amacı?
Ağabeyimi görmek.
Ağabeyiniz İngiliz mi?
Hayır.
Peki bu kimin adresi?
Alastair Blunt'ın.
Alastair Blunt İngiliz mi?
Evet.
İngiltere'de ne kadar kalmayı planlıyorsunuz?
Pazar sabahına kadar.
Orada ne yapacaksınız?
Arkadaşlarımı göreceğim.
İki gece mi? Evet.
Ya sonra?
İstanbul'a uçacağım.
Kardeşiniz İstanbul'da mı yaşıyor?
Hayır.
Nerede yaşıyor peki?
Irak'ta.
Onu ziyaret etmek için Irak'a mı gideceksiniz?
Evet.
Ne zaman?
Pazartesi.

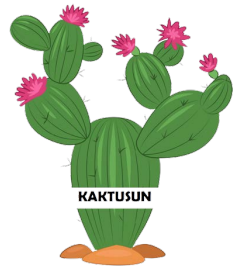
BELONGS TO KAKTUS TEAM

Nasıl?
Diyarbakır'dan arabayla.
Orada ne kadar kalacaksınız?
Diyarbakır'da mı?
Hayır, Irak'ta.
On beşine kadar.
Ya sonra?
ABD'ye döneceğim.
Orada ne yapıyorsunuz?
ABD'de mi?
Evet.
Tezimi yeni bitirdim.
Hangi konuda?
Ekonomi.
Şimdi iş mi arıyorsunuz?
Evet.
ABD'de mi?
Evet.
Mr. Blunt ne iş yapıyor?
Gazeteci.
Ne tür bir gazeteci?
Dış muhabir.
Onun yanında mı kalacaksınız?
Evet.
Bu adreste mi?
Evet.
Yalnızca iki gece mi?
Evet.
Daha önce İngiltere'ye geldiniz mi?
Evet.
Pasaportunuzda damga yok.
Yeni.
Eskisine ne oldu?
Kapağı ayrıldı.
Pardon?

BELONGS TO KAOTIC TEAM

Şurası yırtıldı.
En son ne zaman geldiniz buraya?
On yıl önce.
Ne amaçla?
Bir biyoetik konseyinde staj yaptım.
Vizeniz var mıydı?
Evet.
Çalışma vizesi miydi?
Evet.
Yanınızda mı?
Hayır.
İstanbul biletiniz yanınızda mı?
Hayır.
Neden değil?
Elektronik çünkü.
Seyahat programınız peki?
Çıkış almadım.
Peki o halde, Mr. Jaafari. Lütfen şu tarafa oturur musunuz?

BELONGSTO KÂHİN'S TEAM

ANNEM BANA Karrada'da hamile kalmış fakat Cape Cod'un dirseğinin epey yukarısında doğmuşum. Uçaktaki tek doktor babammış ve hematolog-onkolog olan babam, bir doğuma en son Bağdat Tıp Okulu'nda, 1959'da katılmışmış. Göbek bağımı keseceği makası viskiyle sterilize etmiş. Nefes almamı sağlamak için ayaklarımın altına vurmuş. Erkek olduğumu gören hosteslerden biri, "Elhamdülillah!" diye haykırmış. "Yedi oğuldan biri olsun inşallah!"

Hikâyenin bu noktasında annem genellikle gözlerini devirirdi. Yıllar boyunca, doğduğu ülkede erkek çocukların tercih edilmesini küçümsediği için yaptığını sandım bunu ama belki de cinsiyeti ne olursa olsun beş çocuk daha doğurma düşüncesine deviriyordu gözlerini. Sonraları, o zaman dokuz yaşında olan ağabeyim, başka bir teori öne sürmüştü: Annem gözlerini deviriyordu çünkü hostesler uçuş boyunca onun üzerinden eğilip babamın sigarasını yakmışlardı. Sami'nin versiyonunda, viski de babamıza aitti.

Uyruğuma gelince: göçmen bürosu yetkilileri üç hafta boyunca karar verememişler. Annem de babam da Bağdat doğumlu. (Kusay Hüseyin'le aynı gün doğan Sami de öyle.) Söz konusu uçak Irak Havayolları'na aitmiş ve Birleşmiş Milletler'in görüşüne göre, uçakta gerçekleşen bir doğumda hava aracının kayıtlı olduğu ülke esas alınırmış. Diğer yandan, Amerika'ya göçmenlere daha olumlu bakılan bir dönemde taşınıyormuşuz ve ABD hava sahasında doğan bir bebek, aracın sahibi kim olursa olsun ABD vatandaşlığı almaya hak kazanıyormuş. Sonunda ikisi de verilmiş bana. İki ayrı renkte iki pasaportum ve üç dilim oldu; gerçi

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Arapçam ancak iş görür ve yirmi dokuz yaşına gelene kadar tek kelime Kürtçe bilmiyordum.

Yani iki pasaportum, iki uyruğum var ve doğduğum ülke yok. Bir keresinde, belki de köksüzlüklerini telafi etmek adına, uçakta doğan bebeklerin doğdukları uçak şirketinden ömür boyu ücretsiz uçuş hakkı kazandığını duymuştum. Sevimli bir fikir bence; sizi getiren leyleğe binip istediğiniz zaman istediğiniz yere gidebilmenin düşüncesi bile hoş ama bildiğim kadarıyla bana böyle bir ayrıcalık sunulmadı. Zaten pek işime de yaramazdı. Başlangıçta, Amman üzerinden gizlice giriyorduk ülkeye. Sonra Irak Kuveyt'i işgal etti ve ABD pasaportu taşıyanların Irak leyleklerine binmesi on üç yıl boyunca yasaklandı.

BELONGS TO KAOTICS TEAM

MR. JAAFFARI?

Kadının yanına gittim.

Seyahat programınızı sizinle birlikte gözden geçirmek istiyorum yeniden. Los Angeles'tan geliyorsunuz, değil mi?

Evet.

Pazar günü İstanbul'a uçacakmışsınız. Doğru mu?

Evet.

Hangi havayolu şirketiyle gideceğinizi biliyor musunuz?

Türk Hava Yolları.

Uçağınızın saat kaçta olduğunu biliyor musunuz?

Sabah beş ellide.

İstanbul'a ulaştığınızda ne olacak peki?

Beş saat kadar beklemem gerekecek.

Ya sonra?

Diyarbakır'a uçacağım.

Hangi havayolu şirketiyle?

Yine Türk Hava Yolları.

Ne zaman?

Tam saatini bilmiyorum. Saat altı sularında galiba.

Ya sonra?

Diyarbakır'a inince bir şoför beni alacak.

Şoförünüz kim?

Ağabeyimin tanıdığı biri.

Iraklı mı?

Evet, Kürdistan bölgesinden.

Şoför sizi nereye götürecek peki?

Süleymaniye'ye.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

Ağabeyinizin yaşadığı yere.
Evet, doğru.
Araba yolculuğu ne kadar sürecek?
On üç saat kadar.
Bu adamla daha önce tanışmadınız, öyle mi?
Şoförle mi? Hayır.
Tehlikeli değil mi bu?
Olabilir.
Ağabeyinizi görmeyi gerçekten istiyor olmalısınız.
Güldüm.
Komik olan nedir? diye sordu görevli.
Hiç, dedim. Evet, istiyorum.

BELONGSTO KÂHİN'S TEAM

ABD'DEKİ İLK EVİMİZ YUKARI Doğu Yakası'nda, eski ve bakımsız bir binanın merdivenle çıkılan beşinci katında, tek yatak odalı bir daireymiş. Binanın sahibi, babamın yeni işvereni Cornell Tıp Koleji'ymiş. Sami kanepede yatıyormuş. Bense New York Hastanesi'nde, bir kuvözde. İki buçuk kilo aldıktan sonra annem yüksek binalarla dolu kalabalık Manhattan'ın çocuk yetiştirmeye uygun olmadığına karar vermiş ve Bay Ridge tarafına taşınmışız. Babamın maaşı, penceresinde gardenya saksıları olan iki katlı bir evin ikinci katını kiralamamıza yetmiş. Binanın yapay çim kaplı güneşli ve geniş bir terası vardı. İlk anılarım bu terastaydı. Öğle uykusundan yeni kalkmıştım, demir parmaklık üzerinde akrobatlık yapan bir kediye uzanmaya çalışırken yüzüme tıslamalı bir tırmık yemiştim. Çizilen yanağımın göründüğü en az yedi tane Polaroid fotoğraf bu anının şahidi ama bazen öğle uykusundan mı uyandım yoksa dört yıllık bebeklik amnezisinden o olay sayesinde mi çıktım, emin olamıyorum. Annem aynı gün beni ve Sami'yi *Peter Pan*'ı izlemeye şehir merkezine götürdüğünü söyler. Tek hatırladığım, bize doğru uçan, tellerle çarmıha gerilmiş gibi görünen Sandy Duncan. Bu zihinsel slayttan başka hiçbir şey hatırlamıyorum ve annem tiyatroya aynı gün gittiğimizi anlatıp durmasa bu olayı yanağımdaki çizikle ilişkilendirmezdim herhalde.

Bunların hepsi aynı soruyu getiriyor aklıma: Annem bizi neden hatırlamak için çok küçük olduğum bir Broadway şovuna götürmüştü?

Ağabeyimi son görüşüm 2005'teydi ve ebeveynlerin çocuklarının belleğinin ne zaman uyanacağını asla bilemeyeceğini söylemişti. Hayatımızın ilk dört yılındaki boşluktan asla tamamen

BELONGS TO KAITOS TEAM

kurtulamayacağımızı da eklemişti. Hayatın çoğu gözümüzün önünde çakıp sönen belli belirsiz görüntülerden ibarettir, demişti.

Neyi hatırlamıyorsun? diye sormuştum ona o zaman.

Neyi *hatırlıyorum ki?* demişti. Sen geçen yıl olanlardan hangilerini hatırlıyorsun? 2002'den? 1994'ten? Manşetleri sormuyorum. Kilometre taşlarını, girip çıktığımız işleri hepimiz hatırlıyoruz. İlk İngilizce öğretmeninin adını. İlk öpüşmeni. Peki günden güne *düşündüklerini* hatırlıyor musun? Nelerin bilincindeydin? Neler söyledin? Sokakta veya spor salonunda kimle karşılaştın? Bu karşılaşmalar benlik duygunu nasıl güçlendirdi veya zayıflattı? 1994'te, ben hâlâ Hayy el-Cihad'dayken yalnızdım ama o zaman bunun farkında mıydım, bilmiyorum. Bir defter alıp günlük tutmaya başladım, sayfalarını şöyle şeylerle doldurdum: "Okul. Nafal'la kebap. AK'de Bingo. Yatak." İzlenimlerimi yazmadım. Duygularımı da. Fikirlerimi de. Her gün başka türlüsü olabilirmiş gibi "yatak" diye bitiyordu. Sonra kendi kendime şöyle demiş olmalıyım: Bak, bu günlüğü yazmaya zaman harcayacaksan doğru dürüst yap. Hissettiklerini, düşündüklerini, bir günü diğerinden ayıranları yaz. Yoksa ne anlamı var uğraşmanın? Kendi kendime böyle demiş olmalıyım çünkü bir süre sonra daha uzun, ayrıntılı ve analitik yazmaya başladım. En uzunu, Zaid'le Claudia Schiffer hakkında yaptığımız bir tartışmaydı. En azından bir kez de olsa, Irak'a dönmemiş olsam hayatın nasıl olacağını uzun uzun kaydetmiştim. Fakat sonradan yazdığım bu bölümlerde bile bir odunsuluk vardı, sanki hepsini başka birine nasıl görüneceklerini düşünerek yazmıştım. Altı hafta kadar sonra vazgeçtim, defteri kutuya koydum ve yirmi yıl boyunca çıkarmadım. Çıkardığımda, kendimi yazdıklarımı okumaya zorladım. El yazım o kadar çocuksu, o kadar aptalca göründü ki. "Fikirlerim" de utanç vericiydi. En sinir bozucu olan da yazdıklarımın çoğunu hatırlayamamamdı. Zaid'le tartıştığımı anımsamıyordum. Av Kulübü'nde Bingo oynayarak geçirdiğim cuma gecelerini hatırlamıyordum. Amerika'daki alternatif bir hayatı özlediğimi, bunu düşündüğümü bile hatırlamıyordum. Peki, nisan ayında bir salı günü, "serince" bir akşamüstü benimle

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

çay içen Leyla kimdi? Bazen haftalar boyunca yazdıklarımı okuyup hiçbir şey anımsamıyordum.

Günlük yazmaya neden ve nasıl başladığını sormuştum.

Belki de, demişti, yalnızlığım çok keskindi. Belki de bir şeyleri yazarak, varlığımı sayfalara dökerek yok olmama... engel olmaya çalışıyordum. Silinmeye. Ne derler bilirsin: Dünyada izini bırak. Ama sana şunu söyleyeyim, küçük kardeşim, o günlük acınası bir izdi.

Neyse, o zamandan beri başka izler de bıraktın.

Sami başını salladı. Küçük izler, evet.

Şimdi Zahra da var.

Bunları dört yıl önce, ağabeyimin Süleymaniye'deki evinin arka bahçesinde konuşmuştuk. Ocak ayının başı olmasına rağmen hava on beş dereceydi. Elden ele dolaştırdığımız bir çanaktan hurma yemiş, çekirdekleri filizlenen çiğdem tarhlarına atmıştık. İki hafta sonra, Sami ve Zahra evlenmişlerdi. Şimdi küçük bir kızları var, Yasemin. Zahra'ya bakılırsa ağzı Sami'ye, gözleri bana çekmiş. Ağzı konusunda aynı fikirdeyim. Geniş ağzının kenarları gülümsemediği anlarda bile yukarı kıvrılıyor. Fakat gözlerimiz arasındaki tek benzerlik aynı yanardöner yeşil tonunda olmaları. Benimkiler daha çukur, ifadem daha kuşkucu ama Yasemin'inkiler hayret dolu bir melankoliyle bakıyor. Kenarları yukarı kıvrılan ağzı ve düşünceli bakışlarıyla tiyatronun simgesi olan maskeleri aynı anda yüzüne takmış gibi görünüyor. Geçenlerde bilgisayarıma ekran koruyucusu olarak fotoğrafını koydum; artık her sabah bilgisayarımın başına oturduğumda yeğenimin yüzündeki komedi ve trajedi maskelerine bakıyorum. Yüzü aynı anda öyle farklı duyguları ifade ediyor ki. Hepsi de uzun yılların gözlem ve deneyiminden sonra ifade edilebileceğini sandığınız duygular. Oysa yeğenim yalnızca üç yaşında ve yüzüne bakınca insan, bazılarımızın hiçbir şey hatırlamadığı halde dopdolu bir bellekle doğmuş olabileceğini düşünüyor.

Ben neleri hatırlamıyorum peki? Çok şeyi. Belleğimdeki boşlukları düşününce nefesim kesiliyor. Ama deneyimlerime göre, bir şeyleri yazmak işe yaramıyor; yalnızca bir şeyleri yazmaya

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

vakit ayırdıkça unutmak istemediğiniz şeyleri yapmaya daha az zaman harcıyorsunuz.

Tanısanız ağabeyim kadar silinmesi zor biri olmayacağını düşünürdünüz. Uzun boylu, sağlam yapılıdır; beyaz laboratuvar önlüğü içinde daha da uzun ve iri görünür; tumturaklı bir sesle konuşur, düşüncelerini coşkuyla savunur, günde en az dört öğün yemek yer. Yok oluşunu ertelemekten söz ettiği zaman gülmüştüm. Bana *Kendi Kendine Küçülen Adam*'ı,* penceredeki sineklikteki bir delikten çıkıp yavaş yavaş yaklaşan Samanyolu'nun önünde kapanış monoloğunu okuyan Grant Williams'ı hatırlattığını söylemiştim: *Sonsuz küçük ve sonsuzluk birbirine öyle yakın ki... en küçükten de küçük... Tanrı'nın nazarında sıfır yok! Ben hâlâ varım!* Peki kim kaybolur? İçten kahkaha atabilen bir adam değil. Piyano çalarken elleri bir oktavı birkaç santim gibi gösteren bir adam kaybolmaz. Ağabeyimi son görüşümde, plastik bahçe sandalyesinde bir dev gibi oturuyor, gülerek kollarındaki görünmez zerreleri süpürüyordu, sonra yüzünü havaya kaldırdı ve Kürdistan göğünde göç eder gibi batıya ilerleyen bulutlara baktı. O anda, kendi gücünü dünyaya uygulayan bir yaratığa öyle benziyor ve bunun tersi olmaktan öyle uzaktı ki ne zaman yatıp uyuduğunu ve Bingo'da kazandıklarını bir deftere yazmasa kaybolup gidecek biri olacağı ihtimali bana çok saçma gelmişti. Ama sonra kayboldu.

* Richard Matheson'ın 1956 tarihli *The Shrinking Man* adlı romanından uyarlanmış, 1957 yapımı film. (*e.n.*)

BELONGS TO KAOTIC TEAM

YİRMİ BEŞ DAKİKA DAHA oturup bekledikten sonra, kalkıp görevlilerden birine tuvalete gidip gidemeyeceğimi sordum. Lavanta renkli başörtüsü takmış genç bir kadındı, simsiyah maskarası yumuşak bakışlı gözlerini örümceklere dönüştürmüştü. Kuşkulu bir tavırla bana eşlik etmesi için bir erkek görevli çağırdı. Bu adam benden birkaç kafa kısaydı ve nedense yürürken birkaç adım peşimden gelmeyi yeğlediğinden, bana eşlikten çok, küçük bir çocuğu tuvalete götürüyormuş gibi geldi.

Hiçbir görevlinin görünmediği bir kontrol noktasından geçince zihnim bir anda hızlandı. Yanında pasaportu olmadan pasaport noktasından kaçmak için insanın umutsuz bir durumda olması gerekirdi tabii. Kaçmayı başarsa bile İngiltere'ye pasaportsuz hapsolan biri ne yapardı? Kaçak mal satıp ölene kadar kırsal bölgelerdeki barlarda mı çalışırdı? Pasaportumu alıp gözaltında olduğumu bildiren bir kâğıt vermişlerdi. Bu kâğıdı iki elimle tutmuş, işemek ve sifonu çekmek için ihtiyaç duyduğum talimatlar üzerinde yazıyormuş gibi tuvalete götürüyordum şimdi. Görevli dışarıda beklemek yerine benimle birlikte içeri girdi ve kâğıdımı tutmayı teklif ettikten sonra lavaboların yanında durup cebindeki bozuklukları şıngırdatarak bekledi. İdrar kesemi boşaltıp acele etmeden ellerimi sabunladım, kuruladım. Yapacak bir şeydi en azından. Cep telefonu mesajlarımı da kontrol edebilirdim ama telefonum çekmiyordu. Bekleme yerine dönünce görevli tek kelime etmeden başını salladı ve AB vatandaşları

BELONGS TO KAITOS TEAM

kuyruğundaki yerine döndü. Karşımdaki kürsüye teslim edilen pasaportlar açılıyor, inceleniyor, damgalanıyor, sahibine geri veriliyor ve pasaportu onaylanan yolcu, bagaj teslim bölümünü ve yolculuğunu düşünmeye dönüyordu. Pasaportumu alan kadın görünürde yoktu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

YAPAY ÇİM KAPLI TERASA çıkmak için dar bir koridordan, içinde tek kişilik bir yatak ve bir duvar piyanosu olan bir odaya girmek gerekiyordu. Yatak Sami'nindi. Piyano, taşındığımızda oradaydı. Oda öyle dardı ki ağabeyim yattığı yerden piyanonun tuşlarına uzanabiliyordu.

Piyano kutu gibiydi ve delik deşik koyu renkli ahşap gövdesi, sabah güneşinde koyu kırmızı görünürdü. Wester Bros. marka eski piyano İkinci Dünya Savaşı sırasında, yeni piyano taleplerinin yetiştirilemediği dönemde elden geçirilmişti. Üreticiler eski modellere yeni kolluklar, ayaklar, tuşlar takıp bunları satmış, üsteki akort pinlerini aynalı kapaklarla örtüp enstrümanı olduğundan daha küçük göstermeye çalışmışlardı. Bizimkinin aynasının köşesi çatlamış, yüzeyi matlaşmıştı. Ölümün bir şeyler görebilmemiz için aynanın arkasına kaplanan sıra benzediğini söyleyen Saul Bellow'du galiba; peki, içini zaten gösteren bunca karanlığa ne denmeliydi?

Piyanoya Sami'nin piyanosu diyorum ama aslında alt katımızda oturan ev sahiplerimiz Marty Fish ve Max Fischer'a aitti.

Fischer, New York Filarmoni Orkestrası'nda birinci kemandı. Fish'se West Village'daki popüler bir piyano barında piyano çalıyordu. *Slow* şarkıları ve sarhoş olup eşlik edebilecekleri neşeli parçaları seven müdavimleri vardı bu mekânın. Biz Jaafariler bu iki adama kısaca Fishler* derdik. Marty'ye bir de Şabut** derdik

---

* Fish: balık, Fischer/Fisher: Balıkçı. (*e.n.*)

** Arabibarbus grypus: Dicle-Fırat havzası ve İran'ın güney kesimlerinde bulunan, bıyıklı balıklar üst sınıfından, boyu 2 metreyi, ağırlığı 50 kilogramı bulabilen bir tatlı su balığı. (*e.n.*)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

çünkü yuvarlak bedeni ağabeyime Bağdatlı balıkçıların Dicle'de yakalayıp ızgara yaptığı balığı anımsatırdı. Diğer yandan, Maxwell Fischer bir lakap takılamayacak denli zarif biriydi. Paris Konservatuvarı mezunu bu Bavyeralı, her zaman tıraşlı ve şıktı; sabah erkenden yürüyüşe çıkarken bile taktığı şal desenli kravatlar Bay Ridge'de bir Hintlinin boynuna doladığı kobra kadar egzotik görünürdü. Fischer'ın yumuşak, tiz sesi ve gevrek Alman aksanıyla söylediği her şey felsefi gelirdi insana. Evde olduğunu hemen anlardık çünkü Şabut'un bunalımlarından biriyle boğuştuğunu belli eden boğuk Sondheim veya Hamlisch yerine aşağıdan, Elgar'ın veya Janáček'in zarif besteleri yükselirdi. Fischer bunları çok sevdiği müzik setinde çalmıyorsa Stradivarius kemanında kendisi çalardı. Kemanını bir ameliyat aletiymiş gibi özenle cilalayıp temizlerdi. Apartman koridorlarını her gün süpürür, cumartesileri elektrik süpürgesini öyle şevkli dolaştırırdı ki kapandıktan yarım saat sonra bile sesi kulaklarınızda yankılanırdı. Fishlerin dairesine girerken ayakkabılarımı çıkarmaya, camiye girerken çıkarmaktan çok daha önce alışmıştım. Fakat bu domestik titizlik tamamen Fischer'a aitti. Kendi haline bırakılsa Şabut tozun her yanı kaplamasına izin verir, yatak odasının ortasındaki toz tepeciğine bile aldırmazdı. Şabut'un kendi isteğiyle temizlediği tek şey, Fischer'ın kemanının karşılığı olan piyanosuydu. İki metre genişliğindeki bu Macassar Ebony Steinway oturma odasının ortasındaki bir deve benzerdi ve Weser Bros.'un üst katta terk edilmesinin nedeniydi.

Çocukluk hikâyelerimizi mitleştirmeye meraklı annemizin anlattıklarına inanacak olursanız hayatında daha önce bir müzik enstrümanına dokunmamış olan Sami, piyanonun başına oturduğu sabahın akşamına kısa müzik parçaları çalmaya başlamıştı. Bence öyle olmamıştı. Hikâye, ebeveynlerimi ve beni şaşırtan bir gerçekle başlıyordu: Ağabeyim Amerika'yı sevmemişti. En başından itibaren Bağdat'taki arkadaşlarını özlediğini söylemeye başlamış, sınıf arkadaşlarından daha zeki olmasına ve İngilizceyi üç yaşından beri Arapça kadar iyi konuşmasına rağmen derslerinde geri kalmıştı. Evde sürekli surat asar, sürekli yatar, kanepeden

BELONGSTO KÄNTISTEAM

yalnızca yemek ve parktaki basketbol sahasında Trinidadlı bir kızla marihuana içmek için kalkardı. Yan bloktaki sinagogun arkasında oturuyordu bu kız. Derken bir akşamüstü tesisattaki bir soruna bakmak için gelen Şabut Weser Bros.'un başında oyalanmış, *Bohemian Rhapsody*'nin ilk notalarını çalmış, Sami de kanepeden kalkıp yeniden çalmasını istemişti. Yarım saat sonra mutfaktaki lavabo hâlâ damlatıyordu ve Sami ile Şabut piyanonun başında yan yana oturuyorlardı. Sami dudağını kemiriyor, Şabut onun çaldıklarını düzeltiyor, parmaklarını doğru tuşlara götürüyor, zevkle klavyenin ortasındaki yapışkan Re tuşuna basıyordu. Ondan sonra her çarşamba günü akşamüstü onları böyle görür olduk; yaz aylarında terastan gelen parlak ışığın altında, kışları bulanık aynanın üstünde dumanı tüten çay fincanlarıyla. Teoride saat ondan sonra piyano çalışması yasaktı ama Sami sık sık dairedeki bütün ışıkların sönmesini bekler ve bir ayağı pedalda, kulağıyla çıkan sesi emmek istiyormuş gibi başını klavyeye eğerek çalmaya devam ederdi. Tabii piyanoyu sessizce çalmak mümkün değildi. Şarkı fısıldamak gibi bir şeydi. Ama kimse ağabeyimin cesaretini kırmak istemiyordu; çok mutsuzdu ve annemle babam bunun için kendilerini suçluyorlardı. Hiç olmazsa piyano çalarken huzursuz değildi.

Hırslı da değildi, en azından genel anlamıyla. Konser falan vermezdi. *Performans* denen şeyden uzak dururdu. Sami için piyano çalmanın amacı, yalnızca çalmaktı; parmaklarını birer birer tuşlarda dolaştırmak, çıkan sesleri, anlatılan bir hikâyeyi dinler gibi dinlemekti. Bir odadan çok koridoru andıran küçük odasında piyanonun üstüne eğilip çalışında zincirleme sigara içen tiryakileri veya yemek yemeden veya bacaklarını sallamadan duramayanları andıran bir yan vardı. Belki gerginliğini alıyordu piyano çalmak. Belki de acısını azaltıyordu, bilmiyorum. Müzik parçalarını sıradan geçirişinde israfı andıran bir şeyler de vardı; bir parçayı en fazla bir-iki kez çalıp başka bir sonata, konçertoya, mazurkaya, noktürne, valsa geçerdi. Sanki notalar sonsuz bir elektrik akımıydı ve Sami, onların aktığı bakır teldi. Arada bir zor bir pasajda takılıp tekrar tekrar çaldığı olurdu ama

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

zannedebileceğinizden daha ender gerçekleşirdi bu. Bir kere bile –hayal bile edemiyorum– homurdandığına veya sabırsızlıkla yumruklarını tuşlara indirdiğine şahit olmadım. Abimin piyanoyla olan ilişkisine her zaman imrendim. Zamanın eziyetinden kurtulmuş birini gördüğünüzde anlarsınız bunu.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

ELİMDEKİ KÂĞITLA aynı yerde kırk dakika oturduktan sonra ayağa kalkıp lavanta rengi başörtüsü takan görevliye telefon etme hakkım olup olmadığını sordum.

Sizinle ilgilenen kim?

Adını bilmiyorum. Sarı saçlıydı, saçları uzundu.

Denise. Bir dakika, bulmaya çalışayım.

Kalktığım sandalyeye oturdum, hâlâ sıcaktı.

Yanımda post-Keynesyan iktisat teorisiyle ilgili bir kitap vardı ve açıp okuyabilirdim ama onun yerine metal labirente ulaşan diğer yolcuları seyretmeyi tercih ettim. Başında sarık, boynunda şeride asılmış bir görevli kartı olan bir adam, yolcu salonunda durmuş, gelen grupları veya yolcuları bir masaya yönlendiriyordu. Takım elbiseli, sarili, topuklu ayakkabılı, eşofmanlı insanlar bebek arabalarını iterek, boyun yastıklarını, çantalarını, oyuncak ayıcıkları, alışveriş torbalarını taşıyarak geliyorlardı. Bazen pasaportlardan yalnızca bir tanesi damgalanıyordu, başka zamanlarda damganın peş peşe hızla iki-üç kere indiğini duyuyordunuz. Bir zamanlar kütüphane kitapları da böyle damgalanırdı. Gelip giden insanların ve basılan damgaların bir tür düzeni vardı, melodi sapsa da ritmini yitirmeyen bir caz doğaçlamasını anımsatıyordu.

Sonra ufak tefek, tek başına bir kadın, kürsünün önünde takıldı kaldı. Omuzlarına gelen siyah saçlarıyla utangaçça kürsünün önünde duruyor, sanki görünmez olmayı diliyordu. Görevlinin söylediği her şeye başını sallıyordu. Kadının söylenenleri anlamıyor olabileceğinin farkında olduğu görevlinin yüzünden belliydi. Yanında valiz yoktu; işlemeli saten el çantasını incir

BELONGS TO KÂĞITÇI TEAM

yaprağı gibi iki eliyle önünde tutuyordu. Görevli nazikçe kaşlarını çatarak ona bakıyordu, bakışlarıyla kadını desteklemeye çalışır gibiydi.

Görevli benimkini andıran bir sayfa verince kız dönüp boş koltuklardan birine oturdu ve Çinli olduğunu gördüm.

Ona kâğıdı veren görevli beş dakika sonra döndü. Benim görevlim hâlâ ortada yokken kızla hemen ilgilenmeleri canımı sıkmıştı.

İlk görevli, başka bir görevliye, Söylenenleri çevirmek için geldiğini söyle, dedi.

Çevirmen pantolonunu düzeltip yere çömeldi, kızla konuşmaya başladı. Konuşulan dil, başka bir dilin tersten çalınan kayıtları gibi geliyordu bana. Kız başını sallıyordu.

Başının dertte olmadığını söyle ona. Güvenliği için endişelendiğimizi ve geçmesine izin vermeden önce birkaç soru daha sormak istediğimizi söyle.

İkinci görevli konuştu, kız başını salladı.

Buradaki, İngiltere'deki okulunun adı neymiş?

Kız çantasından bir kâğıt parçası çıkardı.

İlk görevli kâğıdı işaret ederek sordu: Kimin telefon numarası bu?

Profesörünün.

O kimmiş?

"Profesör Ken."

Bu vizeyi almasına Profesör Ken mi yardım etmiş?

Evet.

Peki Profesör Ken'in okulunu bilmiyor mu?

"Ken Okulu."

Ne kadar kalmayı planlıyormuş?

Altı ay.

Dönüş bileti var mı?

Hayır, alacakmış.

Nerede kalacakmış?

Profesör Ken'in evinde.

Neredeymiş bu ev?

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bilmiyor.

Ne kadar parası varmış?

Profesör Ken ona burs vermiş.

Ailesi burada olduğunu biliyor muymuş?

Kız başını salladı.

Onların telefonu var mı? Arayabileceğimiz bir numara?

Kız pembe bir Nokia çıkardı, ikinci görevliye gösterdi, görevli gösterdiği numarayı not etti.

Başının dertte olmadığını söyle. Yalnızca kalacak yeri olmadığı ve İngilizce bilmediği için endişelendiğimizi anlat.

İkinci görevli söylenenleri çevirince kız ilk defa, paniğe kapılmak istemeyen birinin tiz ses tonuyla uzun uzun konuştu. Aniden sustuğu zaman görevlilerin ikisi de sözünün bitip bitmediğinden emin değilmiş gibi ona baktı.

Buraya İngilizce öğrenmeye geldiğini söylüyor, dedi ikinci görevli. Ailesi burada olduğunu biliyormuş. Vizeyi ayarlayan Profesör Ken ona burs vermiş ve valizini aldığı zaman bu numarayı arayacakmış, Profesör Ken de gelip onu alacakmış.

İlk görevli kaşlarını çattı. Burada biraz daha beklemek zorunda olduğunu söyle ona. Merak etmesin. Başı dertte değil. Güvenliği için endişeleniyoruz ve durumu biraz daha araştırmamız gerekecek. Doğru ellerde olduğundan emin olmamız lazım.

İkinci görevli söylenenleri çevirince kız burnunu çekti.

Başının dertte olmadığını söyle, dedi ilk görevli yeniden, öncekinden daha nazik bir tavırla. Ama hâlâ burnunu çekip duran kız bu sefer onu duymamış gibiydi.

BELONGS TO KAITOS TEAM

CALVIN COOLIDGE'E GÖRE, YARININ yeniliklerini karşılayabilmek için bugünden hazırlanmamızın tek yöntemi, ekonomidir. Coolidge hakkında ne düşünürseniz düşünün, bu beyanı az çok doğru görünür ve yüksek lisanstan mezun olduktan kısa süre sonra bu alıntıyla karşılaştığımda, sonunda nevrozlarıma uygun bir meslek buldum, diye düşünmüştüm.

Çünkü zihnim her zaman şu anda yaptıklarım üzerinden gelecekte ne hissedeceğim sorusuyla meşguldür. Günün ilerleyen saatlerinde. Haftanın ilerleyen günlerinde. Daha sonra, kendimi iyi hissetmek için yapacaklarımdan ibaret bir hayatta ama henüz değil. Daha sonra kendimi iyi hissedeceğimi bilmek, şimdi fena hissetmememi sağlar. Calvin Coolidge bunu onaylardı ama anneme göre bu tür aşırı planlı hayatın başka bir adı daha var ve kısaca köpek gibi yaşayamamak denebilir buna.

Ağabeyine daha fazla benzesen daha mutlu olurdun, demişliği var bana. Sami bir köpek gibi anı yaşar.

Ağabeyimin adı *yüksek, havalarda, yükseltilmiş* anlamına gelir. Kıç deliklerini koklayan ve herkesin ortasında sıçan bir hayvanla ilişkilendireceğiniz türde sıfatlar değiller doğrusu. Annemle babam adını koyarken köpeksi özellikler taşıyacağını tahmin edemezlerdi herhalde; *yuva kurmak* anlamına gelen bir isim verdikleri çocuklarının da büyüyünce buzdolabında yedi paket soya sosu ve tarihi geçmiş bir karton yumurtadan başka bir şey olmayacağını bilemezlerdi tabii.

1988'in Aralık ayında, Amman'dan Bağdat'a uçarken annemiz ve babamız, Iraklılarla iki konuyu konuşmamızı yasaklamıştı: Saddam Hüseyin ve Sami'nin piyanosu, özellikle de alt

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

katta oturan homoseksüel ev sahibimizden on yıl boyunca aldığı müzik dersleri. Zaten teyzelerim ve amcalarımın büyükannemin mutfak masasının çevresinde konuşmak istediği konu, Amerikalılığımın egzotikliğiydi: Brooklyn aksanım, Don Mattingly beyzbol formam, yepyeni lacivert pasaportum ve New York City Doğum Belgem. Sonuncusu, bir gün ABD başkanlığına aday olabileceğim anlamına geliyordu ve Sami'yle ben arka bahçede kuzenlerimizle birlikte portakallarla jonglörlük yapmaya çalışırken, bizden büyük akrabalarımız bir G7 toplantısına katılmış gibi ciddiyetle bu konuyu tartışıyorlardı. Başkan Jaafari. Başkan Amar Ala Jaafari. Başkan Barack Hussein Obama. Biri diğerinden daha imkânsız gelmiyor herhalde. Fakat yine de on iki yaşında olmama rağmen, annemle babamın asıl isteği, onlar gibi yapmam ve ağabeyimin de kesin gözüyle baktığı üzere, doktor olmamdı. Doktorlara saygı duyulur. Doktorlar asla işsiz kalmaz. Doktor olmak kapıları açar. Annemle babam ekonomiye de saygı duyuyorlardı ama güvenilir bir meslek miydi? Hayır. Anlaşılmazdı (babamın sözleriyle). Başkanlık merdivenlerini tırmanmak için ekonomi doktorası tıp diplomasından daha güvenilir olsa dahi annem son zamanlarda bu işe uygun olduğumdan pek söz etmiyor. Belki de bu konumun, yaptığı her şeyin daha sonra ona neler hissettireceği düşüncesinden kolay kolay kaçamayan birine uygun olduğunu düşünmüyor.

Noel'de, Zaid Amcam ve Alia Yengem, birbirinin eşi başörtüleriyle Matruşkaları andıran dört kızlarıyla birlikte ziyaretimize gelmişlerdi. On yıl önce, kızların en büyüğü Rana, bezli popomu kucağına yerleştirip bana yakut rengi nar taneleri yedirmişti. Artık büyümüştü ve güneş misali, doğrudan yüzüne bakılamayacak kadar güzeldi. Mutfağa girince hemen ağabeyimin yanına gitmiş ve BeAmrika el dünya makluba el-yavn! demişti. Amrika, Amerika'dır. Maklube tepetaklak demektir; bir tencerede pişirilip ters çevrilerek servis edilen etli pilav yemeğine de bu yüzden o ad verilir. El dünya maklube, dünya tepetaklak demektir; genellikle kargaşanın eşiğindeki çalkantılı yerleri ve insanları betimlemek için kullanılır bu terim. Ağabeyim gülmüştü. Noel

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

zamanı Amerika başka bir yerdi. Amerika'da dünya tepetaklak bugün!: Akla dünya barışını anlatan illüstrasyonları veya çeşitliliğe rağmen uyumu getiriyordu. Yüzleri farklı renklerde insanlar, kâğıttan kesilmiş bebekler zinciri gibi dünyanın çevresinde sıralanırlar hani. Fakat bu durumda Amerika'nın üstünde duranlar beynine kan sıçramış insanlardı.

Modern kartografyaya göre, Bay Ridge'deki yatak odamın antipodu Hint Okyanusu'nda, Perth'ün kilometrelerce güneybatısındaki bir dalgaydı. Fakat bebekliğinden beri ilk defa yurtdışına seyahat eden bir çocuk için bu yer, büyükannemle büyükbabamın Hayy el-Cihad'daki evindeki yatak odam da olabilirdi. Bu odayı ebeveynleri, çocukları doğduktan kısa süre sonra göç eden üç kuzenimle paylaşmıştım. (Babam ve Zaid Amca'm on iki kardeşin en büyükleriydi, kardeşlerinin beşi Irak'tan ayrılmış, dördü ülkede kalmış ve üçü ölmüştü.) Ranzalarımızda yatıp yaşadığımız ülkelerde kaçırdıklarımızdan söz edişimizi duysanız on yıl hapse mahkûm kumarbaz kadın avcıları olduğumuzu sanabilirdiniz. Londra'da yaşayan Ali ve Sabah, kız arkadaşlarını ehliyeti olan erkeklere kaptırmaktan korkuyorlardı. Columbus'ta yaşayan Hüseyin, Bengals-49ers Super Bowl maçını izleyemeyeceği için acı çekiyordu; maçın sonucunu öğrenmemiz bile on gün sürecekti. (Bengals maçı kaybetti.) Bugün, Firdos Meydanı'nda durup Bengals'in, 49ers'ın, Red Sox'un, Yankees'in veya Manchester United'ın ya da Mongolia Blue Wolves'un *şu anda* ne yaptığını *Google*layabilirsiniz; Bay Ridge veya Helsinki'deki hava durumuna bakabilir, Santa Monica veya Svaziland'da gelgitlerin durumunu veya Poggibonsi'de güneşin ne zaman batacağını öğrenebilirsiniz. Her zaman olan bir şeyler, ilgilenecek bir şeyler vardır ve merakınızı gidermenize saatler yetmez. Daha soylu amaçlarınız varsa asla yetmez. Fakat yirmi yıl önce, hücre hapsindeki Bağdat'ta zaman sürünerek ilerlerdi.

Bir keresinde bir yönetmen gerçekten yaratıcı olmak için insanın dört özelliğe sahip olması gerektiğini söylemişti: ironi, melankoli, rekabet duygusu, can sıkıntısı. İlk üç alanda yetersizliklerim olsa da Irak'ta geçirdiğimiz kış ayları boyunca

BELONGS TO KAITOS TEAM

dördüncüsünü öyle çok hissetmiştim ki New York'a dönene dek ilk ve son kez şiir yazmaya başlamıştım. Başka neler yapmıştım? Saatlerce jonglörlük yapmıştım. Yani arka bahçede hava kararana kadar portakalları havaya atıp tutmuştum. Babam ve Zaid'le birlikte akrabalarımızın Necef'teki mezarlarını ziyaret etmiştik. Akşamları mutfak masasının başına oturup ev ödevi defterimin kenarlarına resimler çiziktirmiştim; okulu kaçırdığım için bol bol ev ödevim vardı. Büyükbabam da yanıma oturur, *Al-Thawra* gazetesinin sayfalarını ağır ağır çevirirdi. Bir akşam, başını kaldırıp bana bakmış ve çizdiğim batmakta olan savaş gemisine eklediğim ayrıntıları görmüştü. Amrika'nın başkanı olacaksan bundan daha iyisini yapmalısın, demişti.

Sami'yle birlikte Zawra Parkı Hayvanat Bahçesi'ne gitmiştim; yaktığımız sigaraları şempanzelere atmış ve içerken insana ne kadar benzediklerine hayretle bakıp gülüşmüştük. Ağabeyim Georgetown'dan yeni mezun olmuştu; oradaki Tıp Hazırlık Cemiyeti'nin başkanıydı ve evsizlerde tüberküloz tedavisi konusunda bir tez yazmıştı. Bu temele aykırı bir şekilde, Bağdat'a gelişimizden bir hafta sonra hiç tereddüt etmeden Iraklıların en sevdiği zaman geçirme yöntemine katılmış ve baca gibi sigara, daha doğrusu Kırmızı Marlboro içmeye başlamıştı. Büyükannemizin çatısından uzaktaki Dicle Nehri'ni görebiliyorduk ve çatıda yanımda dururken sigarasını içip gözlerini kısarak Karrada'ya bakan ağabeyim bana, yetmişlerde sıcak gecelerde annem ve babamla birlikte döşeklerini çatıya taşıyıp nehirden gelen serin esintide uyuduklarını anlatmıştı. Bu hikâyeyi dinlediğim gece hava sıcak değildi, yakınlarda bir döşek de yoktu; yalnızca Sami'nin omzuna atıp aşağıdan getirdiği eski bir Afgan battaniyesi vardı. Yine de ağabeyim ay ışığında yere uzanmış, yanına yatmamı işaret etmişti; birlikte yıldızları seyretmiştik. Sami, Irak'ın eski şanlı günlerine kavuşmasının uzun sürmeyeceğini düşünüyordu. Çukursuz yollar, ışıldayan asma köprüler, beş yıldızlı oteller. Babil ve Hatra harabeleri, Ninova dikilitaşı eski görkemlerine kavuşacak ve silahlı kolluk kuvvetlerinin gözetimine gerek kalmadan dolaşılabilecekti. Balayına çıkan çiftler Hawaii

BELONGS TO KAÇTIS TEAM

yerine Basra'ya uçacaktı. Dondurma yerine dolma yiyip çay içeceklerdi. Öğrenciler Ur zigguratının önünde fotoğraf çektirecek, sırt çantalı gezginler evlerine El-Askeri'nin kartpostallarını gönderecek, emekliler bavullarına Yusufiye'den aldıkları bal kavanozlarını yerleştirecekti. Bağdat, olimpiyatlara ev sahipliği yapacaktı. Mezopotamya'nın Aslanları Dünya Kupası'nı kazanacaktı. Bekle de gör, küçük kardeşim. Bekle de gör. Disney Dünyası'nı unut gitsin. Venedik'i boş ver. Big Ben şeklindeki kalemtıraşları, Seine kıyısında sütlü kahve içip kazıklanmayı unut. Sıra Irak'ta şimdi. Irak'ta savaş bitti ve artık insanlar onun güzelliğini ve tarihini görmek için dünyanın dört bir yanından gelecekler.

Bir keresinde, annesiyle babası o çok küçükken boşanmış bir kıza âşık olmuştum. Bana, olacakları annesinden öğrenişini anlatmıştı. Annesi, küçük kız kardeşi ve o, şehrin öbür ucunda yeni bir eve taşınacaklardı. Taşınırken yanında götürebileceği ve götüremeyeceği şeyleri düşünmeye başlamıştı. Sürekli annesine gidip soruyordu: Masamı götürebilir miyim? Köpeğimi? Kitaplarımı? Boyalarımı? Yıllar sonra, bir psikolog yanında ne götürebileceğini saplantı haline getirmesinin, neyi *götüremeyeceğini* öğrenmesinden kaynaklandığını söylemişti: babasını. Babasını bile yanında götüremiyorsa küçük bir kızın neyi yanına almaya hakkı olabilirdi? O sırada bu tezi yargılayamayacak kadar toydum ama hatırladıklarının gerçek olup olmadığından şüphe etmiştim yine de. Maddie'ye, bu soruları gerçekten sorduğunu hatırlamıyor olabileceğini, annesi olanları tekrar tekrar anlattığı için bunları kendi anısı sanıyor olabileceğini söylemiştim. Sonunda Maddie, belki de annesinin anlattıklarını tekrarladığını kabul etmişti. Ama bunun neyi değiştirdiğini anlamıyordu; sonuçta her halükârda geçmişinde olmuştu bunlar ve olmayan şeyleri uyduruyor değildi. Babasından gerçekten ayrılma anını hatırlamadığına şaşırdığını da söylemişti, oysa hayatının en önemli anlarından biriydi. O sırada kaç yaşında olduğunu sormuştum. Dört, demişti. Beşine basmak üzereymiş. Onunkinden daha üstün olduğunu düşündüğüm belleğimin böyle bir anı kaydedeceğinden emin olduğumdan, Maddie'nin de altı yaşından önce olanları

BELONGS TO KAHTS TEAM

hatırlamayan insanlardan biri olabileceğini söylemiştim. O zamanlar ukalanın tekiydim. Birlikte olduğumuz dönemi düşündüğünde Maddie'nin beni sevdiğini hatırlamadığını öğrensem şaşırmam.

Yıllar sonra yüksek lisansı bitirip eve dönmüş, annem ve babamla Bay Ridge'de akşam yemeği yiyordum. Babam Amsterdam'daki Schiphol Havaalanı'ndan söz etmeye başlamıştı. Bize *schiphol*ün Hollandaca gemi mezarlığı anlamına geldiğini söylemişti: havaalanı, çok sayıda geminin battığı, kötü şöhretli, alçak bir göl doldurularak yapılmıştı. Baba, demiştim, bunu zaten biliyorum. On iki yaşımdayken anlatmıştın bana. O havaalanında, Amman uçuşunu beklerken anlatmıştın hem de. Öyle olmuş olamaz, demişti bana. Bu akşamüstü okudum bunu. Belki de bildiğini unuttun, demiştim. Çünkü terminalde oturmuş, uçağa binmeyi beklerken asfalt piste bakıp altında gömülü olan gemileri düşündüğümü hatırlıyorum. Gemilerin iskeletlerini, insan kemiğini andıran gövdelerini hayal etmiştim. Femurları, fibulaları, gövde yerine dev kaburgaları vardı.

Demek öyle, demişti babam.

Bir süre sonra eklemiştim:

Belki de Sami'ydi. Belki de bana gemileri anlatan oydu.

O zaman annem elini kaldırıp gemi mezarlığı konusunu ilk defa duyduğunu söylemişti. Bize ayrıca 1988 Aralık ayında, ben on iki yaşındayken Sami'nin mono geçirip iyileşmekte olduğunu, Bağdat'a giderken bavulların üzerinde veya sıralarda yatmaktan başka bir şey yapacak hali olmadığını da hatırlatmıştı. Yine de, demiştim, o anlatmış olabilir bana bunu. Belki de dönüş yolunda, eve dönerken yeniden Schiphol'den geçerken söylemiştir. Annem bir an incinmiş gibi bana bakmış, sonra yüz ifadesi yumuşamış, bu kez acır gibi bakmıştı; sanki seçici amnezim yüzünden acıyordu bana. Amar, demişti usulca, eve dönerken ağabeyin bizimle değildi ki.

BELONGSTO KÂHİN'S TEAM

İŞE BAKIN, DENISE'İN SAÇLARI daha bir kestane rengi. Kalçaları da hatırladığımdan daha geniş, kolunun altında taşıdığı sarı zarf da öyle kalın ki Alger Hiss* olduğumu sanabilirsiniz. Oturduğum yerde doğrulup dikleştim, okur gibi yaptığım kitabı kapadım, işbirliği yapmak isteyen ve eğlenen biri gibi kaşlarımı kaldırarak ona baktım. Eğleniyordum da ama işbirliği yapma isteğim giderek azalıyordu.

Denise yanıma oturup alçak sesle, ihtiyatla konuşmaya başladı ama bakışlarında bir tür heyecan okudum. Sanki benimki gibi bir vakayı uzun zamandır bekliyordu. Belki de ilktim onun için.

Mr. Jaafari. Amerikan pasaportunuzdan başka pasaportunuz veya kimlik bilginiz var mı?

Evet.

Öyle mi?

Evet.

Nedir?

Irak pasaportu.

(Yeniden heyecan.) Nasıl?

Ailem Iraklıydı. Ben doğduktan sonra Irak pasaportuna da başvurmuşlar.

Yanınızda mı?

Eğilip çantamın fermuarını açtım. Pasaportu çıkarıp Denise'e verdim; ikinci pasaportumun sayfalarını yavaş yavaş, mürekkebi kurumamış bir kartpostalı tutar gibi dikkatle çevirmeye başladı. Bunu ne zaman kullanıyorsunuz?

---

* Alger Hiss (1904-1996): 1948'de Sovyet casusluğuyla suçlanıp 1950'de hüküm giymiş Amerikalı Dışişleri Bakanlığı ve BM görevlisi. (*e.n.*)

BELONGSTO KÂHİN'S TEAM

Nadiren.

Ama hangi koşullarda?

Irak'a girerken veya çıkarken.

Avantaj sağlıyor mu?

Siz söyleyin.

İki pasaportunuz olsaydı, dedim sonunda, İngiltere'ye girerken ve çıkarken İngiliz pasaportunuzu kullanmaz mıydınız?

Elbette, dedi Denise. Yasalar böyle. Ama Irak'taki yasaları bilemem, değil mi?

Niyetim yoktu ama gülümsedim. Denise hafifçe irkildi. Sonra ikinci pasaportunu –elimde kalan tek pasaportu– alıp yavaşça, durumu anlamış gibi başını salladı, onu hafifçe dizine vurdu, ayağa kalkıp gitti.

BELONGSTO KÂĞITÇI TEAM

BAZEN NARI HATIRLADIĞIMI SANIYORUM. Tatlı taneleri, çenemden akan yapışkan suyu. Fakat bugün bile buzdolabımıza yapıştırılmış olan bir Polaroid fotoğraf var ve o fotoğraf olmasa bu anı var olur muydu, bilemiyorum.

Fotoğrafta da, belleğimde de Rania mavi bir başörtüsü takıyor. Kucağında ben varım; omuzlarımdan aşağı inen, bezimi kaplayan, bluzunu örten başörtüsü sayesinde Meryem Ana ve Bebek İsa tablosu için poz vermişe benziyoruz. Bir çocuk evin buzdolabını kaç kez açar? Altı bin kere mi? Dokuz bin mi? Dolabı kaç kere açmıştım bilmiyorum ama üzerimde silinmez bir izlenim bırakmaya yetmişti. İçtiğim her süt, aldığım her meyve suyu yudumu, atıştırdığım her şey... Tabii ağabeyim de büyürken bu fotoğrafı belki binlerce kez görmüş olmalıydı.

Ertesi yıl Aralık ayında, annemle babam Bağdat'a bu kez yalnız gittiler. Ben yüzme seçmelerini kaçırmak istemediğim bahanesiyle Bay Ridge'de kaldım. Bir arkadaşımın evinde misafir oldum, arkadaşımın yatak odasında küçük bir yedek yatak vardı ve duvarda Paulina Porizkova'nın* gerçek boyutlu bir posteri asılıydı. Yüzme takımı seçmelerine katılmadım ve Ocak sonunda dönen annemle babam seçmelerin nasıl gittiğini sormadı bile. Ağabeyimin Rania'yla evlenmek istediğini öğrenmişlerdi ve başka bir şey düşünecek halleri yoktu.

Bir ilahiyat fakültesinde eğitim görmek için Necef'e taşınmak istiyordu ağabeyim. Babam bunu bana anlatırken annem elleriyle yüzünü kapadı.

---

* Çek asıllı İsveçli model, aktris, yazar ve feminist. (*e.n.*)

BELONGS TO KÂHİN'S TEAM

Asıl sorun Rana'nın kuzenimiz olması değildi. Çekinik gen hastalıkları da değildi asıl sorun. Gerçi annemle babam, klana sadakatin bir çocuğa basit bir genetik testle engellenebilecek hastalıkları yüklemeye değmeyeceği görüşündeydiler. Sorun, ağabeyimin Rania'yla evlenmek istemesinin, yeniden Irak'a yerleşme niyetini göstermesiydi. Ağabeyim Irak toplumunun değerlerini ABD'nin daha az ağırbaşlı değerlerine tercih ettiğini iddia ediyordu. Fakat, Sami'nin içinin rahat etmesi için (evliliğinin tercih ettiği daha ağırbaşlı değerlere uygun düşmesi için) annemle babamın onayını alması gerekiyordu. Rania'nın annesiyle babası bu evliliği onaylamışlardı, hatta başlık parasından bile vazgeçmişlerdi. Fakat annemle babam, Sami'nin, bize sağlamak için köklerinden kopmayı göze aldıkları hayatı reddetmesini kabullenmeye hazır değildiler. Bu evliliği onaylamak için Sami'yle Rania'nın New York'ta evlenmesini *ve* Sami'nin eğitimini bir Amerikan üniversitesinde tamamlamasını şart koştular. Din eğitimi almak yerine tıp okuyabilirdi. Ama Rana'yla evlenmek istiyorsa annemle babamın koşulları bunlardı ve Sami koşulları kabul etmişti.

Rania'yla birlikte New York'a gelmesini, büyükannemin de Temmuz'da bize katılmasını bekliyorduk. Fakat havaalanında onları karşılamaya gittiğimizde babamın annesinin tek başına geldiğini gördük. Amman'a kadar birlikte uçmuşlardı, oradan Kahire'ye aktarma yapacaklardı fakat Ürdünlü yetkililer Sami ile Rania'yı alıkoymuş, evlenmek için Amerika'ya gittiklerine inanmamışlardı. Amerika'ya gitmenizin *gerçek* nedeni nedir? Evleneceğiz, demişti Sami. Yalan! demişti yetkililer. Zaten evli olmasanız birlikte yolculuk etmezdiniz. Hayır, diye ısrar etmişti Sami. Gerçekten öyle. Henüz evli değiliz; ABD'de evleneceğiz, annemle babam bizi orada bekliyor. O zaman sen bir fahişe olmalısın, demişti görevlilerden biri Rania'ya. Bir *orospusun*. Yoksa niye kocan olmayan bir adamla birlikte yolculuk edesin?

Bunun üzerine Rana düşüp bayılmış ve görevliler, onun hakkındaki görüşlerinde haklı olduklarını düşünmüşlerdi.

Sonuçta Sami'yle Rania Irak'a dönmüş, büyükannem tek başına önce Kahire'ye, sonra Londra'ya ve New York'a uçmuştu.

BELONGS TO KAHTS TEAM

Bizimle yedi hafta kalacaktı, büyükbabam kalçasından ameliyat olduğu için evdeydi. Ama sonra Irak Kuveyt'i işgal etti ve yedi hafta, yedi aya dönüştü. Evinden yurdundan olan tek kişi büyükannem değildi: Sami'nin odasına geçmiş ve ona kendi odamı vermiştim çünkü annem Sami'nin odasının *fazla estiğini* düşünüyordu ama aslında odada *bir piyano* olduğunu kastediyordu bence. Büyükannem bir piyanonun manasız bir icat olduğunu düşünecek şekilde yetiştirilmişti ama evde kimse yokken piyanoyu kurcaladığına göre o kadar da manasız olduğunu düşünmüyordu herhalde.

Zaid arada bir arayıp herkesin iyi olduğunu bildiriyordu. Jiddo'nun kalçası iyileşiyordu. Alia meyve bahçesiyle ilgileniyordu. Hava saldırısı sirenlerinden, gökyüzünde ıslık çalan *cruise* füzelerinden söz etmiyordu çünkü panoptikon* hayatı sürmek, Iraklıların duvarların ve pencerelerin bile kulağı olduğuna inanmasına yol açmıştı ve muhafızların ne zaman nerede olduğunu asla bilemezdiniz. Ağabeyimin uzun sessizlikleri için de pek gerçekçi olmayan bir şekilde Irak'taki hayat koşullarını suçluyordu annemle babam. Sami mektup yazmayı sevmezdi, bu yüzden ayda bir daktiloda yazıp gönderdiğim uzun gevezeliklere karşılık beklemeye hakkım yoktu. Ama ağabeyim, *Bağdat'tan selamlar!* kartpostallarında mektuplarımdan söz etmiyordu bile. Toplam iki kez telefonla aramıştı ve mektuplarımı o zaman da anmamıştı. İlkinde Noel'di ve savaş olmasa annemle babam New York'ta olurlardı. Görünürde bizlere –inşallah– mutlu bir 1991 dilemek için aramıştı ama sonra Rania'yla evleneceklerini söylemişti. Düş kırıklığına uğramış gibi bir hali yoktu. Aksine, son derece ümitliydi; ümitli ve biraz da rahatlamış. Rania Paris'te sanat tarihi okuyacaktı ve ağabeyim de Necef'e taşınma planlarından vazgeçmiş, Bağdat Tıp Fakültesi'ne başvurmayı düşünüyordu. Telefonda konuşma sırası bana gelince Amerika'daki tıp okullarının nesi var, diye sormuştum. Bir şeyi yok, demişti Sami neşeyle. Irak'taki tıp okullarının ne eksiği var?

* Tüm hücreleri gardiyan bölmesine bakan, daire planlı hapishane. (*e.n.*)

BELONGSTO KÂNİTS TEAM

Üç ay sonra yeniden aradı. O sırada Amerika askerlerini çekmeye başlamıştı ve büyükannem evine dönmeye hazırlanıyordu. Bu kez Sami yalnız babamla konuştu. Babam telefonu kapatınca ceketini askıdan alıp yürüyüşe çıktı. Eve dönünce odama girdi. Büyükannemin yarısına kadar doldurulmuş bavulu odada duruyor, Londra, Kahire ve Amman uçak biletleri akvaryuma yaslanmış bekliyordu. Yatağıma oturan babam, annesinin ellerini avucuna aldı. Sonra ona elli yedi yıldır evli olduğu kocası Ahmet'in o sabah bir emboli yüzünden öldüğünü söyledi.

BELONGS TO KAOTICS TEAM

MR. JAAFARI?

Başımı kaldırıp bakınca pasaport kontrol bankolarının arkasında durduğunu gördüm, yanıma gelmeye tenezzül etmiyordu besbelli.

Size birkaç soru daha sormak istiyoruz, dedi. Benimle gelir misiniz?

Birlikte yürüyen merdivenden bagaj teslim alanına indik, Denise burada duvardaki ekranlara baktı. Sonra geniş salon boyunca yürüyüp artık durmuş bir yürüyen bandın üstünde tek başına bekleyen bavulumu aldık. Bavulu, sapını uzatıp tekerleri üzerinde çekerek Denise'in peşinden yürüyen merdivene döndüm, Gümrük Kontrolü bölümüne gittik. Orada bizi erkek bir gümrük görevlisi bekliyordu. Ben bavulumu metal masanın üstüne koyarken adam ellerine lastik eldivenlerini geçirdi.

Bavulu kendiniz mi hazırladınız?

Evet.

Size yardım eden oldu mu?

Hayır.

Bavulunuzun içinde neler olduğundan emin misiniz?

Evet.

Adam çoraplarımı ve iç çamaşırlarımı karıştırırken, Denise de sohbet eder gibi bir havayla yeniden beni sorgulamaya başladı.

Yılın bu zamanında Irak'ta hava nasıldır?

Nerede olduğunuza göre değişir. Süleymaniye'de hava ılıktır.

Ağabeyinizi en son ne zaman gördünüz? Irak pasaportumu yeniden açtı.

BELONGS TO KAATSS TEAM

Ocak 2005'te.

Irak'ta mı?

Evet.

O da mı ekonomist?

Hayır, doktor.

Gümrük görevlisi pembe-sarı kâğıda sarılmış bir paketi havaya kaldırdı. Bu nedir?

Bir abaküs, dedim.

Saymak için mi?

Evet.

Neden abaküs taşıyorsunuz?

Yeğenim için hediye.

Yeğeniniz kaç yaşında? diye sordu Denise.

Üç.

Sizce bir abaküsten hoşlanacak mı? diye sordu gümrük görevlisi.

Omuz silktim. Gümrük görevlisi ve Denise bir an yüzümü incelediler, sonra gümrük görevlisi paketi tutturan bantlardan birini çekiştirmeye başladı. Paket kâğıdı ince olduğundan bandı çıkarınca geride beyaz bir iz kaldı. Açık ucundan içeri bakan görevli paketi hafifçe salladı; ince metal teller üzerinde birbirine çarpan boncukların şakırtısını hepimiz duyduk. Bir abaküs, dedi gümrük görevlisi, inanamıyormuş gibi. Sonra paketi beceriksizce yeniden kapamaya çalıştı.

Denise'in peşinden yürüyen merdivenden çıktım, dar bir koridordan geçip bir odaya girdik, bir masanın önündeki sandalyeye oturmamı işaret etti. Masanın diğer tarafına geçti, oturup masadaki bilgisayarı kurcalamaya başladı. Birkaç saniye sonra bu işin ne kadar süreceğini, telefon etme hakkım olup olmadığını sordum.

Mr. Blunt'ı mı arayacaksınız?

Evet.

Ben onu aradım zaten.

Sonunda Denise aradığı şeyi buldu ve odanın diğer tarafına geçip başka bir masadaki bilgisayarı kurcalamaya başladı. Bu

BELONGS TO KAHTS TEAM

monitör daha yeniydi ve üzerinde minik bir Tepegöz'ü andıran bir kamera vardı. Fotoğrafımı çekti, dijital parmak izimi aldı. Parmak izlerimi doğru dürüst alabilmek için her parmağımı tek tek başparmağı ve işaretparmağı arasına kıstırıp parmak ucumu ışıldayan slaydın üstüne en az iki-üç kez bastırdı. Denise'i çekici bulmuyordum. Parmaklarıma dokunuşunda imalı bir yan da yoktu, bu yüzden bu uzun fiziksel temastan tahrik olmaya başladığımı hissedince şaşırdım.

Parmak izi alma işi bitince başka bir odaya geçtik. Bu odada kare biçiminde küçük bir masa ve üç tane metal sandalye vardı. Duvarlardan birinin üst tarafı karanlık camla kaplıydı, camda kendi yansımamı görebiliyordum. Camın alt kısmında yere paralel uzanan kırmızı plastikten bir şerit vardı. Cama yapıştırılmış kâğıtta şöyle yazıyordu: LÜTFEN KIRMIZI ŞERİDE YASLANMAYIN, ALARMI ÇALIŞTIRIYOR.

Denise'le karşılıklı oturduk, pasaportum ve taşıdığı kalın zarf, masanın üstündeydi. Derken Denise bu düzeni değiştirmek istedi. Sandalyesinin yerini değiştirdi, bana biraz daha sağ taraftan bakmaya başladı. Dimdik oturarak önündeki dosyayı açtı, içindeki kâğıtları çıkarıp masaya vurarak düzeltti. Sonra bana bir dizi soru soracağını söyledi, vereceğim cevapları yazıp bana gözden geçirme fırsatı da tanıyacaktı. Yazdıklarından memnun kalırsam her sayfanın altına imzamı atacak, yazılanları onaylayacaktım. Bu sürecin daha ne kadar adilane olabileceğinden emin değildim ama olacaklar bana açıklanırken üç taş oynamayı kabul etmişim ama oyuna karşı taraf başlayacakmış gibi bir huzursuzluk hissettim.

Sonraki yirmi dakika boyunca, Denise ile üç saat önce metal labirentin sonuna ulaştığımda konuştuklarımızı neredeyse sözcüğü sözcüğüne tekrarladık. Bu kez konuşulanları tekrarlamamız daha uzun sürdü tabii çünkü Denise bir okul öğrencisininkini hatırlatan kıvrımlı el yazısıyla söylenen her şeyi yazıyordu. Bir kâğıdı tamamen doldurduğu zaman bana doğru çeviriyor, yazılanları okumamı ve kâğıdı imzalamamı bekliyordu. Zaten yanıtladığım soruları yeniden yanıtlamayı zaman kaybı olarak

BELONGSTO KÂNİTS TEAM

görüyordum ama çok geçmeden sabırsızlığım için pişmanlık duydum çünkü daha zorlu konulara geçmeye başladık.

Hiç tutuklandınız mı?

Hayır.

Doğduğunuzda size verilen ad, Amar Ala Jaafari mi?

Evet.

Hiç başka bir isim kullandınız mı?

Hayır.

Hiç?

Hiç.

Bir kanun temsilcisine kendinizi başka bir isimle tanıttığınız oldu mu?

Hayır.

Bu sonuncusunu yazmadan önce Denise beni dikkatle inceledi.

1998'de burada ne yaptığınızı bana daha ayrıntılı bir şekilde anlatır mısınız?

Üniversiteden yeni mezun olmuştum, Toynbee Biyoetik Konseyi'nde bir yıl staj yaptım. Hafta sonları da bir hastanede gönüllü çalıştım.

Burada hangi adreste ikamet ettiniz?

Tavistock Place, otuz dokuz numara. Daire numarasını hatırlamıyorum.

O daireyi nereden buldunuz?

Teyzemin dairesiydi.

Hâlâ öyle mi?

Hayır.

Neden?

Öldü.

Başınız sağ olsun. Ölüm sebebi?

Kanser.

Kalem havada kaldı.

Pankreas kanseri, dedim.

Londra'ya on yıldır ilk defa mı dönüyorsunuz? Arkadaşlarınızı görmek için?

BELONGS TO KAITOS TEAM

Alastair Blunt'la buluşmak için, evet.

İki günlüğüne mi geldiniz?

Saatime baktım. Evet.

Düşünüyordum da... Kırk sekiz saat kalmak için çok uzun bir yoldan gelmişsiniz. Hatta kırk sekiz saat bile kalmayacaksınız burada.

Dediğim gibi, pazar günü İstanbul'a uçuyorum. Bulabildiğim en ucuz bileti seçtim.

Mr. Blunt'la ilişkiniz nedir?

Arkadaşız.

Kız arkadaşınız var mı? Partneriniz?

Hayır.

Partneriniz yok mu?

Şu anda yok, hayır.

İşiniz de yok.

Yok.

Denise hüzünle gülümsedi. Aramak için uygun bir zaman değil herhalde?

Bir an için kız arkadaş konusunu kastettiğini sandım. Ah, dedim hafife almış gibi. Bir şeyler çıkar nasılsa.

Sorularını bitirdiğinde on üç sayfayı doldurmuştuk. Tamam, dedi Denise neşeyle, ayağa kalkıp pantolonunu düzelterek. Bazı araştırmalar yapmam gerek, bu arada sizi bekleme odasına alacağım.

Sonra ne olacak?

Sonra durumunuzu Göçmen Bürosu şefimizle görüşeceğim.

Ne zaman?

Bilemiyorum.

Affedersiniz ama, dedim, işinizi yaptığınızı biliyorum fakat bana en azından sorunun ne olduğunu söyleyebilir misiniz? Sorunun ne olduğunu?

Sorun yok, kontrol etmemiz gereken birkaç şey var. Pasaportlarınızı araştıracağız, hepsi bu. Size bunu zaten açıkladım. Genel bir araştırma.

Ona baktım.

BELONGSTO KÂĞITSTEAM

Acıktınız mı?

Hayır.

Tuvaleti kullanmanız gerekiyor mu?

Hayır. Ama arkadaşım için endişeleniyorum. Bir saat sonra onunla buluşmam gerekiyordu.

Biz durumu Mr. Blunt'a açıkladık. Burada olduğunuzu biliyor. Genel bir araştırma yaptığımızdan haberdar.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

BAŞLANGIÇTA GÖZÜME BAŞKA BİRİNİ kestirmiştim. Sonra ev arkadaşlarımdan birinin Teğmen Tuzenbach'ı ve Maddie'nin Olga'yı canlandırdığı *Üç Kız Kardeş* performansına gittim ve şimdi o diğer kızın adını bile hatırlamıyorum. Ivy League tiyatro performanslarının çoğu gibi bu oyun da epey ağırdı; oyunu yöneten yirmi yaşındaki öğrencinin Rhodes bursu kazanmadan önce bir oyun yönetmiş olmayı hedeflediğini hissedebiliyordunuz. Oyunu izlemeye gittiğim gece, Anfisa'yı canlandıran kız öğle yemeğinden sonra bir ertesi gün hapı almıştı ve üçüncü perdenin başında sahneye çıkması gerekirken tuvalette kusuyordu. Sonuçta Maddie sahneyi tek başına açtı ve iki oyuncunun repliklerini birden söyledi. Önemli bilgiler sahnede baş döndürücü bir monolog gibi aktı ve (a) Anfisa'nın kasabadan eve kadar yürüyemeyecek kadar yorgun olduğunu, (b) çıkan büyük yangının Olga'yı travmatize ettiğini ve bu yüzden gaipten sesler duymaya başladığını, ortada olmayan insanlarla konuştuğunu öğrendik. Ya o da yanarsa! diye haykırdı Maddie/Olga/Anfisa. Nasıl bir fikir bu… üstelik giyinik bile değil! [*Bir dolabı açıp giysileri yere atarak*] Bu gri elbiseyi almalıyız, Anfisa… bunu da… şu bluzu da… Ah, haklısın, elbette haklısın dadı, hepsini taşıyamazsın! … Ferapont'u arasam iyi olacak. Buyurgan Nataşa sahneye çıktığında, Maddie bir divanın üstüne kıvrılmış, başının üstünde dantel bir masa örtüsü, delirmiş gibi titriyordu. Ah, Anfisa, dedi Nataşa. Sen ne …? Örtünün altında kıvranan Maddie, Nataşa'ya anlamlı bir bakış attı. Anfisa! dedi Nataşa, jetonu yeni düşmüş gibi. Benim karşımda nasıl oturursun? O zaman Maddie ayağa kalktı, doğaçlama şalı başının üstünden attı ve –yeniden Olga'yı canlandırarak– sahne arkadaşına öfkeli bir bakış attı. Affedersin Nataşa ama dadımıza nasıl böyle kaba davranırsın?

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Gördüğüm en iyi oyunculuk olduğunu düşünmüştüm. Arkamdaki sırada oturup fısıldaşan, şaşkın gelenekselciler olmasa, bir şeylerin yolunda gitmediğini anlamazdım bile. O gece, Teğmen Tuzenbach yakasında balkabağı renkli fondöten kalıntılarıyla birlikte kaldığımız daireye döndüğünde, Maddalena Monti'nin o dönemki bütün önemli rollerden istediğini seçtiğini ve Los Angeles ve New York'a gitmeye hazırlanan yüksek lisans öğrencileriyle şimdiden senli benli olduğunu anlattı. Ondan sonra, ilk defa karşılaşıp her yerde görmeye başladığınız bir sözcük gibi, kızı haftada birkaç kez sağda solda görmeye başladım: Yemekhanede kitap okuyor, dil laboratuvarının önünde sigara içiyor, kütüphanede bacaklarını uzatmış oturuyor, sessizce esniyordu. Çok çarpıcı biri değildi ama güzel olduğunu düşündüm. Değişken bir güzellikti onunkisi; alaycı ağzının veya çizgi film karakterlerininki gibi havaya kalkan kaşlarının gölgesinde kalıyordu. Ama bir an sonra güzeller güzeli bir Olga, Sonya veya Leydi Macbeth'e dönüşüyordu ve Yelena veya Salomé gibi ışıldayan bir simetriyle göz alıyordu. Ruh haline de yansıyan bu uyumsuzluk başta ürküttü beni. Bilerek böyle davrandığını, hesaplı bir şekilde manipüle ettiğini, baştan çıkardığını ve daha da kötüsü, Maddie'nin davranışlarının nedenlerinin ve sonuçlarının farkında olmadığını düşündüm. Ama zamanla cıva gibi değişken hallerinin en çok onun canını yaktığını ve dahası, beni de bu yüzden çekici bulduğunu düşünür oldum: Kendisine dair sevmediği özelliklerinin antidotuydum. Öyle bir etki yaratmasına rağmen ruhsal değişimlerinin yarattığı etkinin ve davranışlarının sonuçlarının farkında değildi ve öz farkındalığını açık seçik ifade edebiliyordu. Bir ay boyunca her cuma birlikte öğle yemeği yedikten sonra, ona ev arkadaşlarıyla neden daha yakın olmadığını sordum. Diğer kadınlarla pek geçinemiyorum, dedi yalnızca. Kendimi lüzumsuz hissetmeme neden oluyorlar.

Birinci sınıftayken, Noel tatilinden önce tırnaklarını kemirerek odama geldi ve dolabımın arkasında asılı takvimi inceledi. Hamileydi (Edebiyat bölümündeki bir yüksek lisans öğrencisinden hamile kalmıştı ama çocuğun adını veya nasıl birlikte

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

olduklarını öğrenemedim) ve kampüs sağlık merkezinde birisi ona hamileliğin sonlandırılması için en az beş haftalık olması gerektiğini söylemişti. Otuz Aralık'ta yani, dedi Maddie; bir gün daha beklemek istemiyorsa kürtaj olması gereken tarih buydu. 1994'ün Otuz Aralık günü, Miraç Kandili'ne denk geldi ve Bay Ridge'e, eve dönmüş, camiye gitmek için hazırlandığım sırada Maddie annesinin Albany yakınlarındaki evinden arayıp o işi yapmaya cesaret edemediğini söyledi. Bunun son anda aklına gelen etik çekincelerle ilgisi olmadığını bilmemi istiyordu. Annesinden habersiz şehir merkezindeki kürtaj kliniğine gitmiş, kayıt olmuş, işlem ücretini nakit ödemiş, kâğıt ameliyat önlüğünü giymiş, gereken kan ve idrar numunelerini vermiş, sonograma girmiş, sonra yarım düzine kadınla birlikte bir odaya oturup beklemişti. Televizyon açıktı ve birden Massachusetts'te olanlarla ilgili bir haber bülteni başlamıştı. Bir adam tüfekle Brookline'daki kürtaj kliniğini basmış, resepsiyonisti öldürmüştü. Sonra sokağın karşısındaki erken doğum kliniğini basıp oradaki resepsiyonisti de öldürmüştü. Brookline'ın nerede olduğunu diye sormuştu yanındaki kız, Maddie'ye. Uzakta, diye teskin etmişti Maddie onu; endişelenmene gerek yok. Ama sonra kliniğin telefonu çalmaya başlamış, içeri gelen iki polis bekleme odasındaki kadınlara giysilerini giyip evlerine gitmelerini söylemişti.

Eve dönebilir miyim, bilmiyorum.

Maddie, bu bebeği istiyor musun?

Hayır.

Bebeği doğurup evlatlık vermek ister misin?

Hayır.

Bekledim.

Yapmam gerek, biliyorum, dedi. Yalnız başıma yapmak istemiyorum sadece.

O gece, camide babamın yanına diz çöktüm ve hamile bırakmadığım bir kıza kürtaj olmaya giderken eşlik etmenin nasıl bir şey olacağını düşündüm. Camide her zamankinden daha fazla sayıda çocuk vardı ve şaşkın bakışlarla Muhammed'le Cebrail'in göklere yükselişini dinliyorlardı. Kendimi hem gururlu hem

BELONGS TO KAKTUS TEAM

sapkın hissettim. Sonradan, otoparkta annemle babam beni Lübnanlı arkadaşlarının kızıyla tanıştırdı. Uzun parlak saçlı, güzel bir kızdı, zeki bakışlı gözlerine özenle siyah rimel sürmüştü. Princeton'da okuyordu ve ailesini ziyarete gelmişti, evrimsel biyoloji öğrencisiydi. Okullarımıza dönmeden önce bir akşamüstü birlikte kahve içelim, dedim ama sonra aramadım.

Ertesi hafta Maddie kapımı çalıp odama girdi, üzerinde bir etek vardı.

Şık giyinmem mi gerekiyordu? diye sordum.

Ah, dedi alçak sesle. Hayır. İyi görünürsem daha iyi hissederim diye düşünmüştüm.

Ondan sonra pek konuşmadık. Soğuk bizi kınarcasına keskindi. Neşeli bir kahve dükkânına gelince içeri girip sıcak bir şeyler içmeyi önerdim. Maddie istemedi çünkü midesinin boş olması gerekiyordu. İçeri girip bir kahve aldım ve yürümeye devam ettik. Klinik beklediğim gibi bir yer değildi. Belli belirsizce daha fazlasını, belki daha hastane benzeri bir yer beklemiştim ama Maddie üçgen çatılı, bir sürü bacası olan, üç katlı tuğla bir binada kürtaj olacaktı. Çevresindeki geniş, çimenli bahçeyle Victoria dönemi akıl hastanelerini akla getiriyordu. Kahvemle içeri girmeme izin vermedikleri için Maddie yalnız başına kayıt olmaya gitti. Kapının önünde durup resepsiyona yürüyüşünü seyrettim. Kapüşonunu kaldırmış, elleri ceplerindeydi; yol tarifi soran bir Eskimo'yu andırıyordu. Resepsiyonistin bilgisayarının yanında minyatür bir Noel ağacı vardı, üzerindeki renkli ışıklar yanıp sönüyordu.

Neden oradaydım? On sekiz yaşındaydım. Yalnızca iki kızla, ikisiyle de bir kez ilişkiye girmiştim ve iki seferinde de prezervatifi öyle beceriyle takmıştım ki cinsel eğitim videosu çektiğimiz sanılabilirdi. Belki de bu yüzden Maddie'nin durumunu içten içe eleştiriyordum. Gerçi beceriyle takılan bir prezervatif bile her zaman olması gerektiği yerde kalmazdı. Zaten konunun benimle ilgisi yoktu. Benim ve etik değerlerimin çevresine bir çember çizseniz, aynısını Maddie için yapsanız çemberler kesişmezdi. Bu embriyoda hiçbir payım yoktu. Ondan bunu yapmasını isteyen

BELONGS TO KAÇIŞ TEAM

de ben değildim. Az sonra Maddie kendi odasına dönecekti, ben de kendi odamda hazır erişte yiyip bir şeyler okuyacak, yalnızca birkaç saat kaybetmiş olacaktım, hepsi bu.

Hem zaten çemberlerimiz kesişse çok önemser miydim?

Birden, etik değerlerim, artık her neyseler bana fazla antika, fazla soyut gelmeye başladı. İçeceğimin kalanını atıp içeri girdim, resepsiyon görevlisine Maddalena Monti'ye eşlik etmek için geldiğimi söyledim ve ne zaman çıkacağını sordum. Resepsiyon görevlisi kliniğin boş olduğunu, Maddie'nin fazla beklemeyeceğini ama anestezi uzmanı geç kaldığı için herhalde üç saat süreceğini söyledi. Bekleme odasında oturup eski *New Yorker* sayılarından birini açtım. Nerede olduğunu kestiremediğim bir müzik setinde *Ob-La-Di, Ob-La-Da* çalıyordu. Odadaki benden başka tek kişi, bir bebek kazağı örüyordu. Yavaşça inip kalkan şişleri bir süre seyrettikten sonra dergiyi karıştırmaya başladım ve Florida'nın India Nehri Kıyısından En Kaliteli Kırmızı Greyfurtlar! reklamı dikkatimi çekti. AĞAÇTA OLGUNLAŞMIŞ – SULU – TATLI – ŞEKERE GEREK YOK – MEMNUNİYETİNİZ GARANTİ!

Resepsiyon görevlisinin telefonu çaldı.

...Hayır, burada değil... Hayır... Bunların önemi yok, şekerim. Buraya gelebilirsin, fark etmez... Dört ve yedi arasında, hamileliğinin ne kadar ilerlemiş olduğuna bağlı... Burada muayene olup ultrasona girebilirsin... Buralarda mı yaşıyorsun?... Tamam, onunla konuş, neden birlikte gelmiyorsunuz, sana bir randevu ayarlayalım... Burada her türlü bilgi gizli tutulur canım... Hayır... Hayır... Pazartesiden cumartesiye kadar... Onun programını şu anda randevu alacak kadar iyi biliyor musun? Tamam. Ama yalnızca... Hı hı. Ne diyeceğim biliyor musun, sakın... Senin yerinde olsam onu getirmezdim tatlım. Onu boş ver ve... Bizi geri aramana gerek yok. Saat altı buçuktan önce gel yeter, tamam mı?... Benim adım Michelle... Tamam mı?... Tamam... Tamam... Hoşça kal.

Birkaç saat sonra Maddie elinde paltosuyla yanıma geldiğinde küçülmüş gibi görünüyordu ama neden öyle olduğunu anlayamadım.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Açlıktan ölüyorum, dedi.

Silliman'a dönerken yolda bir dükkândan çörek aldık, odama döndüğümüzde Maddie içecek bir şeyler olup olmadığını sordu. Şömine rafının üstünde ertesi haftaya kadar dönmeyecek olan oda arkadaşıma ait bir şişe Midori buldum. Maddie bir kupanın yarısını zümrüt rengi şurupla doldurdu ve yüzünü buruşturarak içti. Tadı nasıl olmalı bunun? diye sordu. Şişeye baktım. Kavunlu, dedim. Ballı ve kavunlu galiba.

Botlarını çıkardı, yatağıma uzandı. Teybe bir CD koydum, sandalyeye oturup bahar derslerinin kataloğunu karıştırmaya başladım. Bir Chet Baker CD'si açmıştım ve ilk üç şarkı epey yumuşak, hatta depresifti; kalkıp başka bir CD aramaya başladığım sırada albümdeki tek tempolu şarkı bizi kurtardı:

Dünya yuvarlaktır dediğinde hepsi güldü Christopher Columbus'a.
Ses kaydı yapan Edison'a da güldüler.
İnsan uçabilir diyen Wilbur'a ve kardeşine de güldüler.
Marconi'ye kablosuz radyonun sahte olduğunu söylediler, ses aynıydı çünkü!
Seni istediğim için bana da güldüler, Ayı istesen daha iyi dediler.
Ama sen bana geldin; şimdi değiştirmek zorunda kalacaklar şarkılarını!
Asla mutlu olamazsınız dediler, bize güldüler.
Ama ha-ha-ha, son gülen kim oldu peki?

Maddie'nin uyuduğunu sanıyordum ama trompet solo başlayınca gözlerini açmadan konuştu.

Bob Monkhouse'ın kim olduğunu biliyor musun?

Hayır. Kimmiş Bob Monkhouse?

Babamın sevdiği İngiliz bir komedyen. Hâlâ hayatta, yanılmıyorsam. Şöyle bir esprisi var: Çocukken herkese komedyen olmak istediğimi söylerdim ve bana gülerlerdi. Ama artık gülmüyorlar.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

• • •

İki yıl sonra, Maddie bana doktor olmak istediğini söylediği zaman, güldüm. Bir cüceye asla baş balerin olamayacağını söyleyen bir bale öğretmeninin kibriyle güldüm. Ama yirmi dört saat sonra Maddie akademik danışmanının karşısına oturmuş, eğitim dalını tiyatrodan antropolojiye çevirmenin lojistik gerekliliklerini tartışıyor, benim başvurduğum tıp hazırlık okullarına başvurmaya hazırlanıyordu. Ateşli bir öfkeyle karşılık verdim. Gelecek ay da astronot olmak istersin herhalde, dedim. Veya Wimbledon şampiyonu. Yahut New York Filarmoni Orkestrası'nda klarnetçi. Hayır, dedi sakince. Doktor olmak istiyorum. Doktor olmak istiyorum çünkü William Carlos Williams okuyordum ve örnek bir hayat sürdüğüne karar verdim. Ah, anlıyorum, dedim küçümseyerek, William Carlos Williams okumamış olmama rağmen. Demek ki abartılan bir şair olmayı da hedefliyorsun. Maddie sağanak yağmurun ortasında odamdan çıkıp gitti ve üç gün konuşmadık. Bu zorunlu düşünme süresinde, kız arkadaşımın gerçekten kötü bir doktor olacağına karar verdim. Zekâsından şüphem yoktu. Kan veya acıdan kaçtığını da görmemiştim. Ama *varlığı*! Şamatacı, baş döndürücü halleri… Gideceği yere asla zamanında gitmez, kazağını ters giyer, Amar gözlüğüm nerede, kimliğim nerede, anahtarlarımı gören oldu mu, der dururdu. İyi günlerinde kaosla ancak başa çıkıyordu. Ama sahnede başka bir şeydi. Oyunculuk onu düzene sokuyordu. Kendine getiriyordu. Şeritli bir yol gibi hızını düzenliyor, çoğunlukla duygularıyla çarpışmasına engel oluyordu. Oyunculukta iyiydi ama asıl uyum, oyunculuğun da onun için iyi olmasından kaynaklanıyordu. Aklını başına getiriyordu. *Bizi* de anlamlı kılıyordu. Maddie sanatçıydı; bense ampirist. Birlikte etkileyici bir şekilde sosyal bilimler disiplinlerini karşılıyorduk. Veya ben öyle olduğuna inanıyordum. Bu yüzden başka bir şey, ne olursa olsun başka bir şey olmak istemesi ama özellikle de böyle alelade, sıradan bir şey olmak istemesi bana sapkın ve minnetsiz bir kapris gibi geliyordu. Bir doktor! Maddie! Baş balerinin cüce olmak istemesi gibi bir şeydi bu.

BELONGS TO KAITOS TEAM

Böyle hissetmemin nedenlerinden biri, aslında doktor olmak istememdi kuşkusuz. Belki Maddie de bunu anlamıştı ve duygularını bastıran erkek arkadaşı için üzülüyordu çünkü sinir krizimi hemen affetti ve alaycı bakışlarıma aldırmadan hayatını yeniden yola koyma çalışmalarına devam etti. Bu arada, adaylığımı değerlendiren sekiz tıp okulunun yalnızca birinden kabul gelmişti. Tuhaftır, gitmeyi en çok istediğim okuldu bu ama incecik zarfı açıp içindekileri okuduktan sonra yatağıma uzanıp bir buçuk saat kadar tavanı seyrettim. Sonra Kariyer Hizmetleri Bürosu'na gittim. Güzel karısı iç çamaşırları içinde evde beklediği halde striptiz kulübüne giden bir adam gibi hissediyordum kendimi. ARAŞTIRMA BURSLARI yazan dosyadaki son başvuru tarihlerinin çoğu geçmişti. Kalanlardan iki tanesini seçtim: Seattle'daki bir kanser laboratuvarında asistanlık ve Londra'daki bir biyoetik düşünce grubunun koordinatörlüğü. İkincisi ulaşım ücretini karşılayan ve haftada yüz pound ödeme yapan dokuz aylık bir görevdi. Ona başvurdum. Üç hafta sonra, Colin Cabbagestalk adlı unutulmaz bir adı olan adam beni arayarak pozisyonla hâlâ ilgileniyorsam kabul edildiğimi söyledi. Aceleci ama özenli konuşma tarzından anladığım kadarıyla benden başka başvuran olmamıştı.

1998 yazı boyunca, Maddie'yle birlikte Morningside Heights'ta oturduk. Broadway'de bir stüdyo kiraladık, sekiz hafta boyunca yalnızca ne istiyorsak onu yaptık: Bol bol kahve içtik, *waffle* yedik, rezervuarın çevresinde veya Riverside Parkı'nda yürüyüş yaptık, tuvalette dergileri baştan sona okuduk. Kendimi hiç o kadar özgür, zorunluluklardan o kadar azade hissetmemiştim. Birlikte geçirdiğimiz zamanda gizli saklı bir şeyler yapmanın heyecanı da vardı çünkü Maddie ailesine birlikte yaşadığımızı söylememişti; ben de benimkilere karşı tamamen dürüst davranmamıştım. O zaman onlara gerçeği söyleyememiş olmamız şimdi aptalca geliyor ve böylece çocuk muamelesi görmekten hoşlanmamamıza rağmen çocuk gibi davranmaya devam ettik. Annemle babam New York'ta tıp okuyacak sapkın bir Katolik'le birlikte olduğumu öğrenince rahatlayabilirlerdi aslında. Müslüman bir

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

kızı tercih ederlerdi tabii ama en azından Maddie varken dünyanın diğer ucundaki diğer oğullarının yanına gitme ihtimalim yoktu. Maddie'nin annesine gelince, itiraz etmesinin nedeni din değil, kızının daha beyaz isimli biriyle birlikte olmasını tercih etmesiydi. Yine de birlikteliğimizi gizlemeye devam ettik. Ailem ziyaretime geldiği zaman Maddie'nin eşyalarını bir dolaba kaldırdık. Onun annesi ve üvey babası Loudonville'den trenle gelince Maddie onları York'ta yaşayan eski bir lise arkadaşının evinde ağırladı. Posta kutumuzda ev sahibimizin adı yazıyordu, telesekreterimizde onun kaydı duruyordu, sabit hattı çaldığı zaman hiç açmıyorduk. İlk cep telefonumu o yıl İşçi Bayramı'nda aldım. Ayakkabı boyutundaki Motorola'yı çekmesi için pencereden dışarı uzatmam gerekiyordu, o zaman bile çalışmadığı oluyordu.

Bir kere Maddie'nin lise arkadaşıyla yemek yedik. Maddie onu pizza yiyip şarap içmeye davet etti ve bir süre sohbet ettikten sonra, misafirimiz dinin zihinsel meraka engel olduğunu düşündüğünü söyleyip bu konuda fikrimi soracak kadar rahat hissetti kendini. Aksine, dedim. Bilginin peşinde koşmak dini bir görevdir. Sonuçta Kuran'da geçen ilk sözcük Oku!'dur. Üçüncü satır da, Oku çünkü Rabbin sana kalemi öğretti, insanlığa henüz bilmediklerini öğretti. Ama din, diye devam etti misafirimiz, etkileyici bir özgüvenle, sorduğun sorulara en nihayetinde şu cevabı vermeni gerektirir: çünkü öyle. İnanç bilgiden önce gelir. Senin sorunun, dedim ona, inançsız her insanın din konusundaki sorunuyla aynı: Dinin indirgenemez cevaplar verdiğini düşünüyorsun. Ama bazı sorular ampirik olarak indirgenebilir değil. Raylara bağlanmış tek bir insanın hayatını kurtarmak için treni devirmenin doğru olup olmadığının ampirik kanıtı var mı? Veya: gördüğüm için mi doğru, doğru olduğu için mi görüyorum? İnancın asıl meselesi, indirgenemez cevapların inançlıları rahatsız etmemesi. İnançlılar, yapması ne kadar zor olursa olsun indirgenemez cevapları içtenlikle sahiplenebilmeleriyle avunuyor, hatta bununla gurur duyuyorlar. Herkes –dindar olmayanlar dâhil– her gün indirgenemez yanıtlara bel bağlıyor. Dinin tek yaptığı bu konuda dürüst olmak ve bu bel bağlamaya özel bir isim vermek: inanç.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

Biraz sarhoştum ve doğaçlama konuşuyordum, o yüzden kusursuz bir yanıt değildi ama yine de bu konuya girdiğimiz için memnundum çünkü bir süredir Maddie'yle de benzer şeyleri konuşmaya yaklaştığımızı hissediyordum. Fakat akşam yemeği boyunca Maddie çok sessizdi, ertesi gün de konu yeniden açılmadı. Maddie hazırlık derslerine başlamadan, ben de yurtdışına gitmeden önce açılmadı konu yeniden. Saatlerce yürüyüş yapmıştık. Saatlerce yatak örtülerine dolanarak yatmıştık. Bazen sevgililerimizi saklamamızın nedeninin, kendimizi başkalarından saklamamızı kolaylaştırması olduğunu düşünüyorum.

Biyoetik Konseyi, Bloomsbury'nin Bedford Meydanı'nda, Georgia tarzı bir evin bodrum katındaydı. Binanın oval bahçesine gece metadon bağımlıları doluşuyor, şırıngalarını etrafa atıyorlardı. Teyzemin apartman dairesi hoş bir yerdi, düzenli dört odasıyla savaştan önce inşa edilmiş hoş bir binadaydı ama orada fazla vakit geçirmiyordum. Genelde sabah banyo yapıyor (duş yoktu), yolun köşesindeki kafeden kahve ve hamur işi alıyor, biyoetik konseyi ofisinde sekiz saat geçirdikten sonra bir *pub*a gidip bir şeyler okuyor veya Renoir'da bir film izliyor, yatmadan önce Maddie'yi arıyordum. Hafta sonları koşuyordum. Bakımlı çimenleri ve mozaik çiçek tarhlarıyla parklarda değil ama. Parklar bana gerçek gibi gelmiyordu. Onun yerine, Southampton Yolu'nda alışveriş yapanların ve dolaşanların arasından geçip Kingsway'e, doğruca Aldwych'e ve Strand'e gidiyordum. Ondan sonra Waterloo Köprüsü'nden geçen iki katlı otobüslerle yarışarak Southbank'e geçiyor, feribotlar ve mavnaların arasına karışıyordum. Koşmayı sevdiğimi lisede keşfetmiştim; koşu pistlerinde değil, kendi başıma Shore Park'ta koşmayı seviyordum. Sabahın erken saatlerinde oradan aşağı Manhattan manzarası olağanüstü görünüyor, Zümrüt Oz Şehri gibi yükseliyordu. Koşmaktan çok, koştuktan sonra hissettiklerimi seviyordum diyebilirim. Yine de koşma anının kendine özgü hazları vardı. Yalnızlık ve ne yöne gittiğimi bilmesem de hareket halinde olma hissi. Biri bana yirmi iki

BELONGS TO KAITOS TEAM

yaşında Londra'da yaşayacağımı, saygın bir şirkette staj yapacağımı, tıp okuyacağımı ve New York'ta ciddi bir ilişkim olacağını söylese muhteşem ve imrenilecek bir başarı olarak değerlendirirdim. Fakat Bloomsbury bana kasvetli geliyordu. Koşarken, ayaklarımın altından akan kayıtsız kaldırım taşlarını seyreder, evimle arama koyduğum muazzam mesafeden etkilenirdim. Yaptığım işi sevsem de (hafta içlerini hayvanlardan insanlara yapılan organ nakilleri, kök hücre terapisi, genetik olarak değiştirilmiş ürünler hakkında makaleleri çevirmekle geçiriyordum) ofis çalışanlarının hepsi benden en az on beş yaş büyüktü ve üniversiteye hazırlanmak için çok sıkı çalıştıktan sonra bu yeni öğrenim eğrisi bana fazla yavaş geliyordu. Muazzam ve etkileyici bir başarı kazanmış olmaktan çok, merdivenden inerken basamakların bittiğini anlayamamış gibi hissediyordum kendimi; ayağımın altında birden beklenmedik bir düzlük ve onun sarsıntısı belirmişti sanki.

Yerel hastanenin çocuk servisinde gönüllü olmak için doldurduğum formdaki sorular beni kuşkuya düşürüyordu:

> Duygusal açıdan olgun musunuz, zor durumlarla baş edebilir misiniz, hassas mısınız?
> İyi bir dinleyici misiniz?
> Güvenilir, dürüst, yüksek motivasyonlu, kavrayışlı ve esnek biri misiniz?
> Yönlendirilmeyi kabullenebilecek, baskı altında sakin kalacak biri misiniz?
> Hastalarla, aileleriyle ve çalışanlarla iyi iletişim kurabilir misiniz?

Bu formun ardından Eşit Fırsatlar Formu denen bir şeyi doldurmak gerekiyordu. Cinsiyetimi, medeni durumumu, etnik kökenimi, eğitim durumumu, varsa engellerimi yazmak zorundaydım. Formda Düşük Gelir, Evsiz, Sabıkalı, Göçmen/Sığınmacı, Tek Ebeveyn ve/veya Başka gibi kutucukları da işaretlemeliydim. Bu soruların yanıtları bilinmese fırsatları daha eşit dağıtmak mümkün olurmuş gibi geldi bana. Yine de hepsini

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

cevapladım tabii. Yalnızca Düşük Gelir kutucuğuna gelince tereddüt ettim çünkü biyoetik konseyinden aldığım burs beni bu kategoriye sokuyordu ama bu şıkkın aslında başka bir anlamı olduğundan emindim.

Görüşmeden önce saçımı kestirdim, bir de kravat satın aldım. Arkasındaki duvar resmindeki zürafa bana pek ters bakan, bezgin bir kadın, sabıka kaydımın kontrol edilmesinin sekiz hafta kadar sürebileceğini söyledi. Gerçekte kontroller beş hafta sürdü ve göreve başlama günüm Cadılar Bayramı'na denk geldi. Göreve başlama diyorum çünkü bezgin kadın telefonda böyle demişti ama lobide onunla buluştuktan sonra hemen zemin kattaki bir oyun odasına götürüldüm ve kadın endokrinoloji bölümünde acil bir toplantısı olduğunu söyleyip gitti ve onu gün boyu bir daha görmedim.

Beni bıraktığı yerde durup çevreme bakındım. Uygun gördüğüm şekilde işe yarar bir şeyler yapmamı söyleyip gitmişti. İlk düşüncem, kedi, palyaço, prenses, arı, uğurböceği, korsan, süper kahraman ve evet, polis kostümü giymiş çocuklarla dolu bir odada bir başıma bırakılmak için beş haftanın komik bir süre olduğuydu. İkinci düşüncem, kendimi hayatım boyunca hiçbir yerde bu kadar yabancı hissetmediğimdi. Odadaki ışıklandırma olağanüstü parlaktı. Çocukların kahkahaları, çığlıkları ve miyavlamaları biyoetik konseyi ofisi ve teyzemin mezar gibi kasvetli dairesinde alıştığım sessizlikten sonra kulaklarımı tırmalıyordu. Diğer gönüllüler (hepimizin üstünde üzerinde *Yardımcı olmak için buradayız* yazan sapsarı tişörtler vardı) minyatür sandalyelere oturmuş, dizlerini çekirgeler gibi çenelerine kadar çekmiş veya yoga yapmayan yetişkinleri zorlayan pozisyonlarda yere bağdaş kurmuşlardı. Ben de itiraz eden dizlerime rağmen istemeye istemeye yere oturdum, karton bir maskenin üstüne simli makarnalar yapıştıran bir Pamuk Prenses'in yanına düştüm. Nedir o? diye sordum her zamankinden daha tiz bir ses tonuyla. Bir maske, dedi kız başını kaldırmadan. Bir süre çalışmasını seyrettim, sonra dikkatimi gözündeki maskeyi alnına kaldırmış, tahta blokları üst üste dizmekle meşgul küçük korsana çevirdim. Ona

BELONGS TO KANTOS TEAM

bir şey demedim. Bu çocukların bana ihtiyacı yoktu. *Yardımcı olmak için buradayız* tişörtünü kendim için giymiş olabilirdim. Gün ilerledikçe, asıl bana yardımcı olunduğunu hissetmeye başladım gerçekten. Varlığın ne kadar basit ve egodan azade olduğunu görüyordum işte: Tahta blokları üst üste dizmek, var olmak için yeterliydi. Bir tane daha. Bir tane daha. Şimdi hepsini yık. En baştan başla.

O gün kimseye bir faydam olmadı. Mesaimin bitişinden bir saat kadar önce, küçük bir kızın elinden tutmuş çarşaflı bir kadın belirdi kapıda. Kız yedi-sekiz yaşlarındaydı ve biraz zayıf olmanın haricinde son derece sağlıklı görünüyordu. Birisi yüzüne altı tane bıyık çizmişti ama kostüm giymemişti; üzerinde uzun kollu mor bir bluz, kısa paçalı kot pantolon ve fırfırlı beyaz çoraplar vardı. O sırada ben artık bir duvara yaslanmış, bacaklarımı uzatmış, oturuyordum ve birkaç tane prenses de (veya balerin, emin değildim) oyuncak hayvanları bacaklarımın etrafına diziyordu. Kapıdaki kadın uzun bir süre durup içeri baktı, sonra bizi işaret edip kızı yanıma getirdi. Hnana, dedi, bir kurbağa kuklasını yerden alıp. Bak. Kız kurbağayı aldı, elini içine geçirdi, yere çöktü. Teni pürüzsüz, çarpıcı yüzü bir oğlan çocuğununki gibiydi. Kirpikleri uzundu, düz siyah saçlarını kulaklarının arkasına atmıştı. Yüzündeki bıyıklar yüzünden öfkeli görünüyordu. Kurbağayı sırtüstü kucağına koydu, sonra bir ara dalgın dalgın kurbağanın burnuyla omzunu kaşıdı. Bu arada, prenses balerinler oyuncak hayvanları etrafıma yığmayı sürdürüyorlardı. Bir yandan tiz seslerle onları konuşturuyor, bacaklarımın üstünden hopluyor, her zıplayışlarında pembe tül etekleri havalanıyordu. Belki de yeni kızı fark etmediler diye düşündüm ama içlerinden biri yerden aldığı oyuncak tavşanı kıza uzattı ve sordu:

Bunu ister misin?

Yeni kız başını iki yana salladı.

Bunu? Başka bir prenses bir baykuşu uzattı.

Yeni kız yeniden başını iki yana salladı. Sonra elini kurbağa kuklasının içinden çıkardı, oyuncak hayvan koleksiyonunu işaret etti ve bir şeyler mırıldandı.

BELONGS TO KAITUS TEAM

Son mu dedi yoksa san mı, emin olamadık.

Hsan, dedim birden. At.

Kız başını salladı, dönüp şaşkınlıkla bana baktı. Kızlardan biri oyuncak atı ona verdi. Kurbağayı bırakan kız atı aldı ve yanakları kızardı, atın yelesini parmaklarıyla taramaya başladı. Yere uzanıp kurbağa kuklasını aldım, elimi içine soktum. Keşke bir at olsaydım, dedirttim kurbağaya, Arapça. Kız gülümsedi.

Kostümler çıktığı zaman hastalığın adaletsizliğini daha net görüyordunuz. Belirtilere, daha doğrusu yokluklarına şahit oluyordunuz ve zavallı çocuğun yaşama şansını tahmin etmekten alamıyordunuz kendinizi. Alçılı bir kol veya bacak o kadar kötü değildi. Yakında aile arasında anlatılan bir hikâyeye dönüşecek bir oyun parkı kazasıydı muhtemelen öyleleri. Bir yüzün yarısını kaplayan kırmızı bir leke daha büyük haksızlıktı ama zamanla ve lazerler yardımıyla bu da geçebilirdi. Bakması daha zor olan yapısal bozukluklardı. Latince küçük kulak anlamına gelen Microtia mesela veya elleri zencefil kökü gibi yumru yumru yapan Ollier hastalığı. Biyoetik konseyinin bodrum katında bunları ve başka hastalıkları okumuştum. Tıp sözlükleriyle dolu kitap rafı öğle yemeği aralarındaki en yakın arkadaşımdı. Ama teşhis koymak her zaman kolay olmuyordu. Hastanedeki doktorlar teşhislerini her zaman bizlerle paylaşmıyorlardı ve oyun saati gönüllüsü olduğum için ben de onlara soracak cesareti bulamıyordum. Ben de gördüklerimle yetiniyordum: çıkık eklemler. Bükük dizler. Titreyen bedenler. Gördüklerinizi anlamak daha kolaydı. Diğer yandan lösemi veya beyin tümörü... Bunların sinsice ilerleyişi dehşet vericiydi. Mantıklı bir teori değildi. Bir teori bile değildi. Bariz istisnaları varken buna nasıl teori denebilir? Hastalıkların görünürlüğü ve şiddeti arasında korelasyon yoktur ama görünmez olanların gücü daha özeldir. Belki de dürüst olmadıklarından. İkiyüzlü olduklarından. Bir doğum lekesi talihsiz bir şeydir ama en azından sinsice ilerlemez. Bu yüzden, lobide ne zaman yeni bir çocuk görsem umutla bir iz arıyordum

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

üzerinde: yeniden yapıştırılabilecek düşmüş bir ayakkabı tabanı gibi katlanılır, belki tedavi edilebilir bir şey. Lütfen ona içeriden saldırıyor olmasın. Lütfen görünmez hastalıkların birinden mustarip olmasın.

Gerçekte bu işi profesyonel nedenlerle yapıyor, hastane ortamını tanımak ve hastalarla ilgilenme becerimi geliştirmek istiyordum ama duygusal açıdan o kadar yıpratıcıydı ki üzerinde çalıştığım tek şey, biraz içme arzummuş gibi geliyordu. Bir cumartesi günü, mesaimin sonuna doğru Lachlan adlı başka bir gönüllü, çıkışta köşedeki *pub*da arkadaşlarıyla birlikte içeceklerini söyledi ve beni davet etti. Alastair de oradaydı; Yeni İşçi Partisi'nden, Cool Britannia festivalinin anlamsızlığından, Young's Bitter'ın gaz yaptığından söz ettik. O gece ve başka gecelerde, Afganistan'dan, daha doğrusu Clinton'ın birkaç ay önceki füze saldırısından da konuştuk; masadakilerin çoğu bunu, dikkati ülke içindeki sorunlardan uzaklaştırmak için yaptığı görüşündeydi. Emin değildim, sonuçta Dar es Salaam ve Nairobi'deki saldırıların emrini Clinton vermemişti. Bunu söylerken bir yandan Alastair'i inceledim çünkü onun keskin görüşlü, bağımsız düşünen biri olduğunu anlamıştım ve görüşlerine ters düşmek istemiyordum. Ama Alastair bu tür sohbetlere pek katılmıyordu. Bir köşede oturuyor, istemeden uzun süre beklemek zorunda bırakılmış gibi barın uzak köşelerini inceliyordu. Yukarıdan gelen ışıkta, olduğundan çok daha yaşlı ve bitkin görünüyordu ve onu tanımasam, oraya kendi başıma gelmiş olsam ve biraları yuvarlarken onu uzaktan seyrediyor olsam işi bitmiş hatta başından beri işi bitik biri olduğunu, çökmüş bir alkolik olduğunu düşünürdüm. Dürüst olmak gerekirse, Alastair de birlikte geçirdiğimiz ilk birkaç gece boyunca benim oraya yeni gelmiş can sıkıcı bir olduğumu düşünmüş olabilir. Ama gerçekten öyleydim ve Alastair, alkolik olmasına rağmen işi bitmiş biri değildi. Henüz değildi.

Bir gece ona nereli olduğunu sordum.

Bournemouth, dedi ve kalkıp tuvalete gitti.

Başka bir gece, masamızı silen kız bana nereli olduğumu sordu.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

Brooklyn.

Ama annesiyle babası Bağdatlı, dedi Lachlan.

Alastair masanın üzerinden eğilip bana yeni bir ilgiyle baktı. Bağdat'ın neresinden?

Karrada.

Ne zaman ayrılmışlar?

Yetmiş altı.

Müslümanlar mı?

Başımı salladım.

Sünni mi, Şii mi?

Aramızda kalan Lachlan kalkıp yerini bana verdi ve sandalyesine geçince Alastair'in Irak'ın güncel durumu hakkında benden daha bilgili olduğunu anladım. Oraya on yıldır gitmemiştim, ailemin Şiiliğin hangi kolundan olduğunu anımsayamıyordum ve dahası, kelle çorbası içmemiş olduğumu söyleyince bana öyle büyük şaşkınlıkla baktı ki Parmalı olduğu halde et yememiş biri gibi hissettim kendimi. Yine de aramızda bir tür yakınlık doğmuştu ve diğerleri kriketten, bardaki kızların popolarından söz ederken Alastair bana yalnızca Bağdat'taki değil, El Salvador, Ruanda, Bosna ve Beyrut'taki maceralarını da anlattı. Ben Bay Ridge'de beyzbol kartları biriktirip lise bitirme sınavlarına girerken o Commodore Oteli'nde Hizbullah'tan kaçıyor ve haşhaş çekiyormuş. Bu hikâyeler beni büyülemiş, biraz da kıskandırmıştı. Paramiliter radikallere bulaşmak istemiyordum tabii ama onlardan kaçtığımı anlatmak da hoşuma giderdi.

Cumartesileri diğerleriyle birlikte yerel *pub*da içmeye alışmıştım ama pazar günlerini Radyo 4 dinleyip yatakta kendi kendime kara kara düşünerek geçiriyordum. Akşamdan kalma olduğum için değil. Gerçi çok içiyordum ve bir sabah uyandığımda o kadar kötüydüm ki beynime kalıcı hasar verdiğimi bile düşündüm. Yeni cumartesi gecelerim, İngilizlikleriyle ve samimiyetleriyle artık ne olduğunu bilmediğim ama peşinde koştuğum şeyi andırıyordu. Dinlediğim ilk *Desert Island Discs* programının konuğu Joseph Rotblat'tı. Atom bombasının icat edilmesine yardım eden ve hayatının kalanını bu icadın sonuçlarını engellemekle geçiren

BELONGS TO KAOTIC TEAM

Nobel Barış Ödüllü bilim insanı. Şimdi doksanlı yaşlarındaydı ve Polonya aksanıyla hızlı hızlı konuşarak röportajı yapan kişiye, Hiroşima'dan sonra hayatını iki açıdan değiştirmeye yemin ettiğini anlattı. Öncelikle, nükleer alanından tıbbi operasyonlar alanına geçecek, araştırmalarını bu konuda yoğunlaştıracaktı. İkincisi, bilimin potansiyel tehlikeleri hakkında kamuoyu oluşturmaya çalışacak ve bilim insanlarını daha sorumlu davranmaya davet edecekti. Müzik seçimleri (ıssız bir adaya giderken yanına alacağı sekiz albüm) bu ideallerden biraz uzaktı: Kol Nidrei, Last Night I Had the Strangest Dream, Where Have All the Flowers Gone?, İsveçli hekimlerin Nükleer Savaşa Karşı Konseri'nde seslendirdiği A Rill Will Be A Stream, A Stream Will Be A Flood...

Son şarkı bitince, sizin amacınız, dedi Sue Lawley, nükleer silahların olmadığı bir dünyanın da ötesine geçiyor. Savaşsız bir dünya görmek istiyorsunuz siz. Bunun gerçekten olacağına inanıyor musunuz yoksa yalnızca hayalini mi kuruyorsunuz?

Olmalı. Hayatımın, kalan hayatımın iki amacı var. Kısa ve uzun vadeli amaçlar. Kısa vadeli amacım nükleer silahlanmayı, uzun vadeli amacımsa savaşı sonlandırmak. Bunun önemli olduğuna inanmamın nedeni şu: nükleer silahlardan kurtulsak bile onları icat ettik bir kere. Gelecekte büyük ülkeler arasında ciddi bir çatışma çıkarsa bu silahlar yeniden ortaya çıkabilir. Dahası, bazı bilim araştırmaları, özellikle de genetik mühendislik başka bir kitle imha silahının icadına yol açabilir ve bunlar nükleer silahlardan bile daha kolay elde edilebilir. Dolayısıyla tek çözüm, savaşları engellemek. Silahlara gerek kalmasın diye. Her türlü savaşı. Savaşı, bilinen bir sosyal kurum olmaktan çıkarmalıyız. Anlaşmazlıkları askeri çatışma olmadan çözmeyi öğrenmeliyiz.

Bunun gerçekten mümkün olduğuna inanıyor musunuz?

Zaten bu yönde ilerlediğimizi düşünüyorum! Hayatım boyunca toplumdaki değişimlere şahit oldum. İki dünya savaşı gördüm. Bu savaşların ikisinde de örneğin, Fransa ve Almanya ölümcül düşmanlardı. Birbirlerini katlettiler. Şimdi, bu iki ülkenin savaştığını hayal etmek bile mümkün değil. Avrupa Birliği'ndeki diğer uluslar için de geçerli aynısı. İnanılmaz bir devrim

BELONGSTO KÂHİN'S TEAM

bu. İnsanlar değişimin ne kadar büyük olduğunun farkında değil. Kendimizi şu andaki şiddet kültürü yerine barış kültürü konusunda eğitmeliyiz... Friedrich von Schiller'in sözleriyle: *Alle Menschen werden Brüder*. Bütün insanlar kardeş olacak. Dilerim bu amacımıza ulaşabiliriz.

Röportajın bitişinden ve martı sesleriyle süslenmiş program jeneriğinin başlamasından önce, Rotblat, 1939'da, Liverpool'da fizik okumayı kabul ettikten sonra geliri yeterli olmadığı için karısını Polonya'da bırakmak zorunda kaldığını anlattı. Sonraki yaz, küçük bir zam aldıktan sonra, onu almak için Varşova'ya gitmişti ama Tola apandisit ameliyatı olduğundan seyahat edecek durumda değildi. Böylece Rotblat tek başına İngiltere'ye dönmüş ve karısının iyileşir iyileşmez yanına gelmesini beklemeye başlamıştı ama İngiltere'ye dönüşünden iki gün sonra Almanya Polonya'yı işgal etmiş ve karısıyla bütün iletişimi kesilmişti. Aylar sonra Kızıl Haç yardımıyla ona ulaşmış ve Danimarka'daki bir arkadaşı aracılığıyla onu ülkeden çıkarmaya çalışmıştı. Sonra Almanya Danimarka'yı da işgal etmişti. Bunun üzerine Belçika'daki arkadaşlarıyla temasa geçmiş ama Belçika da işgal edilmişti. İtalya'yı denemiş ama Tola'nın yola çıktığı gün Mussolini İngiltere'ye savaş açmış ve karısı sınırdan geri çevrilmişti. Rotblat bir daha ondan haber alamamıştı.

O akşam bu hikâyeyi Maddie'ye anlattığım zaman mesafeli ve ilgisiz davrandı. Israr etmem üzerine bir süre sessiz kaldı ve boğazını temizledikten sonra, talihsiz bir hikâyenin sonunu öğrendikten sonra kahramanının neden daha çok çabalamadığını sorgulamanın kolay olduğunu söyledi.

Yoksa sence hepsi Tanrı'nın işi mi? diye sordu bir an sonra. Tanrı'nın kararı mı? Tanrı'nın iradesi mi?

Öyle düşünüyorsam ne olacaktı?

Maddie'yle ilişkimizin sonuna geldiğini o zamanlar görememiş olmama şimdi inanamıyorum. Ama o sırada, onu elde ettikten kısa süre sonra duygularımın sönmeye başladığını hissetmeme rağmen, bu yüzden yollarımızı ayırmanın kendime ihanet etmek anlamına geleceğini düşünüyordum. Bir yıl önceki Amar'ın

BELONGS TO KAITOS TEAM

bugünkü Amar'dan bu kadar farklı olabilmesi beni huzursuz ediyordu ve bir şeyin değişmediği konusunda kendime ısrar etmeme rağmen, Maddie'nin değişebileceğini hesaba katmamıştım. Sonra, Noel'den önceki son pazar günü, Sue Lawley o hafta komedyen Bob Monkhouse'ı konuk edeceğini açıkladı. Çok şaşırmıştım, telefonu açıp Maddie'yi aradım ama ulaşamadım.

Stormy Weather başladı, onu yeniden aradım. Vaughn Monroe, Racing With the Moon. Ravel. Barber'ın Yaylılar İçin Adagio'su. Monkhouse & Cast tarafından icra edilen During You Have Cast Your Shadow on the Sea. Dördüncü kez aradım. Akşamdan kalmalığa bir de üç buçuk yıllık kız arkadaşımın pazar sabahı altı kırk beşte telefonunu açmamasının endişesi eklenmişti.

Peki hangi kitabı seçersiniz? diye sordu Sue Lawley.

Lewis Carroll'ın toplu eserlerini.

Peki yalnızca—

Tek öyküsünü seçmem gerekse ne mi yaparım?

—tek öyküsünü seçmeniz gerekse?

O zaman *Snark'ı Avlamak*'ı seçerim sanırım, en sevdiğim Lewis Carroll eseridir bu. Ama bir yandan da *Harikalar Diyarında* ve *Aynanın İçinden*'deki karakterler olmadan yapamam... *Alice'in Bütün Maceraları*'nı götürebilir miyim adaya, lütfen?

Beni neden ikiyüzlü bulduğunu anlayabiliyordum. Görünürde hayatta bu kadar ihtiyatlı olmak, düzenli ve müşkülpesent olmak ama aynı zamanda kaderini Tanrı'nın inayetine teslim ettiğini iddia etmek çelişkiliydi. Kaderinde gelecek ay bir otobüs kazasında ölmek varsa neden sigarayı bırakacaktın? Fakat teolojik yazgı ve özgür irade her zaman uyumsuz olmak zorunda değildi. Tanrı bütün varoluş üzerinde mutlak güç sahibiyse insan bu gücün verili bir kaderi başka bir kaderle değiştirebilme gücünü de hayal edebilirdi. Başka bir deyişle, kader kesin değil, belirsizdi, insanın kendi eylemleriyle değişebilirdi: Allah kendi içini değiştirmeyen insanın koşullarını da değiştirmezdi. Tanrı, insanlık tarihinin gidişatını önceden belirlememişti ama onun gidebileceği olası yollardan haberdardı ve şu anda olduğumuz yolu irademiz

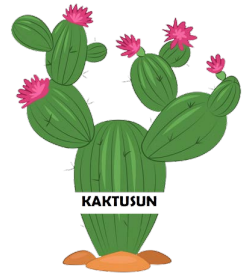
BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ve O'nun evreninin sınırlarına göre değiştirebilirdi. Veya bir hafta önce Maddie'ye söylediğim gibi: Çarpışan arabaları düşün. Bir çarpışan arabaya binince istediğin yöne gitmekte serbestsin ama aracın aynı zamanda bir telle arabaya enerji veren tavana bağlı ve sonuçta hareketlerini kısıtlayan şey, bu enerji. Benzer şekilde, Tanrı da devasa bir çarpışan araba pisti gibi insan eylemlerini yaratıyor ve yönetiyor ama eylemleri yerine getirmek insanlara kalmış. Ve bunu yapmakla (sola veya sağa dönmekle, ilerlemek ve geri gitmekle, komşu araçlara çarpmak veya onlardan uzak durmakla) ne olacağımıza bizler karar veriyoruz ve hayatımızı belirleyen seçimlerin sorumluluğunu alıyoruz.

Telefonun diğer ucundaki sessizliğinden, Maddie'nin söylediklerime karşı çıkmadığını anlayabiliyordum ama aynı zamanda sessizliğin uzunluğundan Tanrı'nın iradesiyle ilgili farklı görüşlerimizin asıl sorunumuz olmadığını da hissediyordum. Sorunumuz, Geoffrey Stubblebine adlı, kırk dokuz yaşında bir tıp profesörüydü. Ama bunu boş verin. Arada bir hepimiz bir tavşan deliğinin içinde kayboluyoruz. Bazen sıkıntıdan veya önceki varoluşunuzun mecburiyetlerinden kaçmanın, özgür iradenizle ortalığı batırdıktan sonra yeniden başla tuşuna basmanın tek yolu buymuş gibi gelebilir. Bazen yalnızca her şeyi bir süreliğine bir başkasının devralmasını istersiniz; biraz fazla özgürleşen özgürlüğünüzü dizginlemenin tek yolu budur. Fazla yalnız, fazla şekilsiz, bitkin düşürecek kadar özerk hissedebilirsiniz kendinizi. Bazen deliğe atlarız, bazen çekiliriz, bazen de tamamen yanlışlıkla olmasa da düşeriz.

Baskıdan söz etmiyorum. İtilmek başka bir şeydir.

BELONGS TO KAITOS TEAM

BEKLEME ODASININ GİRİŞİNDE, FOSFORLU sarı yelek giymiş iriyarı bir adam valizimi etiketledi ve tüy dolu bir çuvalmış gibi yukarıdaki rafa attı. Ondan azıcık daha az iri bir adam sırt çantamı aldı ve üstümü aradı. Cebimdeki parayı (11,36 Amerikan doları) bana bıraktı ama telefonumu aldı çünkü kamerası vardı. Denise'in bir yığın formu doldurmasını beklerken apış aramı yoklayan sıcak ellerini hâlâ hissedebildiğim adam dostane bir tavırla bir yiyecek-içecek otomatını işaret etti.

Çay?

Hayır, teşekkürler.

Muz? Peynirli turşulu sandviç? Cips?

Bunlar aramızdaki masanın üzerine dizilmişti.

Başımı iki yana salladım. İstemiyorum, teşekkürler.

Denise bana bir kâğıt parçası uzattı. İçeri o zaman. Ben çabucak gelmeye çalışırım.

Bekleme odası geniş, alçak tavanlı ve penceresizdi (yalnızca muhafızların bizi izlediği, bizim de onları görebildiğimiz bir pencere vardı) ve içeride yemiş-seksen kişiyi alabilecek kadar sandalye vardı. Oraya giderken, Profesör Ken'in şüpheli davetiyle dünyanın diğer ucundan gelmiş olan Çinli kadını göreceğimi sandım ama içeride benden başka yalnızca uzun boylu, siyahi bir adam vardı ve karşı duvarın önünde volta atıyordu. Başında kırmızı bir bere, üzerinde krem rengi uzun bir Afrika gömleği vardı; duvarın dibinde volta attıkça tavanın köşelerindeki dışbükey aynalı kameralardaki görüntüsü büyüyüp küçülüyordu. Ondan uzağa oturdum. Tavana vidalanmış bir televizyonda yemek programı vardı ama sesi kısıktı. Bir kadın, başka bir kadına

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Noel pastası yapmayı öğretiyordu. Bir süre bu programı seyrettikten sonra kalkıp duvarlardaki posterlerde yazanları okumaya başladım.

On bir farklı dilde yastık ve battaniye almak için yapılacaklar ve yangın durumunda çıkış prosedürleri kaydedilmişti. Ankesörlü bir telefonun yanında Göçmen ve Sığınmacı Ofisi'nin ve Göçmenlik Danışma Servisi'nin telefonları İngilizce yazılmıştı. Telefonun yanında Havaalanı Papazlık Ofisi'nin ve aranabilecek din adamlarının isimleri de yazıyordu: Rahip Jeremy Benfield. Rahip Gerald T. Pritchard. Rahip Okpalaonwuka Chinelo, Haham Schmuley Vogel, Sonesh Prakash Singh. Gözlerim otomatik olarak Arapça bir isim aradı. Mohammed Usman. İmam Mohammed Usman. Heathrow Müslüman Cemiyeti Merkezi, 654 Bath Caddesi, Cranford, Middlesex, TW5 9TN.

Birkaç metre ötede, sunta bir masanın üstüne bir Tevrat, Kral James İncili, İspanyolca Reine-Valera ve iki Kuran (İngilizce ve Arapça) yerleştirilmişti. Masanın yanında bir de kıbleyi gösteren ok vardı, Mekke'nin kadınlar tuvaletiyle hemen hemen aynı yönde olduğunu işaret ediyordu. Masanın altında, üç tane seccade dürülüp bir sepetin içine yerleştirilmişti. Duvara yapıştırılmış kâğıtta şöyle yazıyordu: YERDE UYUMAK YASAKTIR.

Siyah adam oturup gözlerini elleriyle ovuşturmaya başladı. Ayaklarında tozlu spor ayakkabılar vardı ama çorapsızdı, bilekleri kül rengiydi. O hafta Londra'da hava dondurucu soğuktu ve bir an için adamın bu yüzden gözaltına alındığını hayal ettim; çorabı olmadığı için. NHS havaya göre giyinmemiş olan her misafiri hipotermi veya kangren yüzünden hastaneye yatıramazdı sonuçta. Aralık ayında çorap giymediniz mi beyefendi? Peki. Oturun lütfen. Bazı genel araştırmalar yapmamız gerekecek. Hemen dönmeye çalışırım.

Odanın diğer ucunda ikinci bir masa duruyordu, bunun üzerine daha dünyevi malzemeler yığılmıştı: İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Çince gazeteler, Japonca *Vogue* dergisi, iki tane Fransızca *Alacakaranlık* romanı, İspanyolca bir aşk romanı, *Ye, Dua Et, Sev*'in Almanca baskısı. Baştaki gibi televizyonun

BELONGS TO KAITOS TEAM

önüne geçtim. Siyah adam kalkmış, yeniden volta atmaya başlamıştı. Şimdi sesler de çıkarıyordu; kısa, aralıklı, istemsiz seslerle inliyordu. Çıkardığı sesler bana ağabeyimin sevdiği bir piyanisti anımsattı. O eksantrik piyanist de çalarken benzer sesler çıkarıyordu ama kendini sanatına kaptırdığı için. Elimdeki kitap açılmamış halde kucağımda duruyordu. Alastair'le The Lamb'de buluşacağım saat geldi geçti. Televizyondaki Noel pastası kesildi.

BELONGS TO KAOTICS TEAM

GROZNI EN KÖTÜSÜYMÜŞ. SEKİZ haftada yirmi beş bin sivil can vermiş. Karanlık kış günleri, mermi çukurlarından kaçmak ve Minutka Meydanı'ndaki şehit kurdeleleriyle işaretlenmiş cesetlere basmamaya çalışmakla geçmiş. Bombalarla ölmeyen Çeçenlerin bazıları acemi Rus askerler tarafından yakalanıp mahzenlerine tıkılırlarken anaları sokaklarda, oğulları serbest bırakılsın diye feryat figan yalvarıyormuş. Alastair ve diğer gazeteciler geceleri şehir merkezinden 80 km uzaktaki Khasavyurt'ta, onlara tahsis edilmiş bir anaokulunda kalıyorlarmış. Yan yana yerleştirilmiş çocuk karyolalarında yatmışlar. Odadaki kirli bedenlerin kokusunu almamak için burunlarını mendille örtüp uyuyorlarmış. Duvarlara çocukların yaptığı resimler asılıymış: tavşanlar ve sihirbazlar, kelebekler ve tek boynuzlu atlar; el ele tutuşmuş, gökkuşağının altında duran aileler. Yerde yeşil çimenler. Mavi gökyüzü. Rüya görmüyor, görseler de hatırlamıyorlarmış; kurşungeçirmez yeleğin ağırlığı altında bütün gün koşmaya çalışmak zaten rüya gibiymiş. Diğer yandan Çeçenler, Çeçen savaşçılar ölmekten memnun görünüyorlarmış. Neden olmayacaklarmış hem? Ölüme isteyerek gitmek güç verir. Özellikle ölmek istemeyenler karşısında. Beni aç bırakıp, aşağılayıp, şehirlerimi yerle bir edip, umudumu elimden alıp ne olacağını sanıyordunuz? Sizlerle hayatım pahasına mücadele etmeyeceğimi mi? Bana kalan tek ayrıcalığı, şehit olmayı istemeyeceğimi mi? Sizi zayıf herifler, sizi Rus analarına ve gökkuşağına düşkün piçler: İngiliz Noel'inize dönün; parti fişeklerinize, fiks menülerinize dönün. Sizin onayınıza ihtiyacımız yok. Şahitlik etseniz yeter. "Empatiniz" hayal gücünden yoksun. Ruslar bile sizden iyi. Ruslar bile

BELONGS TO KAOTIC TEAM

şampanyalarını eski ayin kupalarından içemeyecek kadar narin değil ve parmaklarına hohlayıp çiş lekeli karlar üstünde ısınmak için ayaklarını yere vurmayı bilirler. Sizin için bunlar yeni şeyler. Bizim içinse kafesimiz. Sonra da dünya, neden, diye soruyor. Neden birbirlerini öldürüyorlar? Neden işleri hale yola koyamıyorlar? Neden bunca insanın ölmesi gerekiyor? Ama belki de sorulması gereken şu: Neden bunca insan yaşamak istiyor?

Bazı cumartesileri güneş yüzünü gösterdiğinde biz gönüllülerden bazıları, hasta çocukları oyun oynasınlar diye yakındaki parka götürürdük. Bu tür gezilerde bana genellikle huzurlu suskunluklar ve olağanüstü ıvır zıvır bilgilerin adamı Lachlan eşlik ederdi. Bir akşamüstü Bloomsbury Meydanı'nda oturup çocuklara göz kulak olurken, Lachlan parkın uzak ucundaki demir parmaklıkları işaret etti ve orijinal parmaklıkların İkinci Dünya Savaşı'nda sökülüp cephane yapmak için eritildiğini anlattı. Bu yeni parmaklıklar daha kısaydı ve kapı hiç kilitlenmezdi: Park, savaş günlerinden beri her an halkın kullanımına açıktı. Ondan sonra, ne zaman Bloomsbury Meydanı'ndan geçsem eski demirlere ne olduğunu merak ettim. Hangi cephede kullanıldıklarını. Kimlerin bedenlerine saplandıklarını. Bu dönemde Saddam'ın kitle imha silahlarını yok etme konusu giderek daha sık tartışılır olmuştu. Blair, altmış yıl önceki yardımı için ABD'ye yardım etmek gerektiğini söylemiş, İngiltere'nin bu soykırım silahlarını bulup ortaya çıkaracağına söz vermişti. Kırk sekiz saat sonra, Clinton, Irak'ın işbirliği yapmayı kabul ettiğini açıkladı; bir ay sonra UNSCOM, Irak'ın işbirliğinden kaçındığını iddia etti ve İngiliz-Amerikan bombardımanı başladı. Çöl Tilkisi hava saldırılarını Alastair'le birlikte, The Lamb'deki her zamanki köşemizde seyrettik. Tavana Noel süsleri asılmıştı; barın içi etli börek ve brendi katılmış şarap kokuyordu. Müttefiklerin Ramazan şerefine bombardımana ara vermesinden önceki son büyük saldırıydı ve BBC yayını ekranı ikiye bölmüştü: Ekranın bir yanında loş ve parazitli bir manzara vardı, palmiye ağaçları sarı dumanların ve turuncu ateşlerin önünde sıralanıyordu. Ekranın diğer yarısında gece görüşü kamerasından çekilmiş şehir manzarası

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

vardı. Dicle'nin üzerindeki patlama aniden suyu, masum gün ışığıyla aydınlattı. Beni rahat bırakın, diyordu nehir sanki titrek beyaz ışığın altında. Size ne yaptım ben? Rahat bırakın beni.

O gece televizyonda Temsilciler Meclisi'nin Clinton'ı görevden almak istediği de konuşuldu. Başkanın dış politika hamleleri eleştirilirken bir şey söylemeden ekrana baktım.

Yanımda oturan Alastair de pek konuşmadı, her zamankinden daha karanlık bir azimle içiyordu. Artık onun geçen on yıl içinde –belki Ruanda'da veya Grozni'de– aklını yitirmiş olabileceğini düşünmeye başlamıştım. Aklını tamamen yitirmiş de görünmüyordu: Sanki onu bir süreliğine güvende tutmak için geçici olarak almış, sonra geri vermiş ve yalnızca masum şeyler düşünmek için kullanması konusunda uyarmışlardı. Bu yüzden olup biteni Bağdat'ta bir otelin tepesinden değil, Bloomsbury'de bir *pub*da izlediğini tahmin ediyordum. Gece görüşü ekranının neden yeşil olduğunu sordum ona.

Fosfor, dedi Alastair. Yeşil kullanıyorlar çünkü insan gözü yeşilin farklı tonlarını, diğer renklere kıyasla daha rahat seçiyor.

Bir süre sessiz kaldıktan sonra, bir kitap yazmalısın, dedim.

Alastair iç çekti, birasının yavaşça bardağın yanından aşağı kayan köpüğünü seyretti. Cevap verecek hale geldiği zaman rahatlamış görünüyordu. Gerçek bir cevap sayılmazdı ama iş görürdü yine de.

Eski bir laf vardır, dedi, yabancı bir gazeteci Ortadoğu'ya giderse ilk haftasında her şeyin çözümünü anlatan bir kitap yazarmış. Bir ay kalırsa "eğer" ve "ama"larla dolu bir gazete makalesi yazarmış. Bir yıl kalırsa hiçbir şey yazmazmış.

Peki ama dedim, bir şeyi çözmeye çalışmana gerek yok ki.

Evet yok, dedi Alastair, bardağını ağzına götürürken. Senin de yok.

O kış boyunca hiçbir kimyasal, biyolojik, radyolojik veya nükleer cephanelik bulunamamış olması, paniği daha da artırmış görünüyordu. Arka planda bunlar olurken park demirlerini eritip top ve tüfek mermisi yapmak, nostaljik denebilecek kadar tuhaf geliyordu. Güneşli Bloomsbury Meydanı'nda oturup kuşların

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

şakımasını dinlerken çevremdeki demir parmaklıkların savaş meydanına taşınabileceğini hayal edemiyordum. Gerçi birisi yolcu uçaklarını düşmanların gökdelenlerine çarptırmanın etkili bir savaş yöntemi olabileceğini söylese onun da ihtimal dahilinde olduğunu düşünmezdim.

Bir gün kulaklarından biri bandajlanmış küçük bir çocuk gelip yiyecek bir şey olup olmadığını sordu. Ona bir HobNob verdim.

Ağzından kırıntılar saçarak şöyle dedi: Bisküvi yiyorum.

Evet, öyle, dedi Lachlan.

Seni seviyorum, dedi çocuk.

Ben de seni, dedi Lachlan.

Çocuk bir süre yerde dolaşan güvercinleri seyrettikten sonra bana döndü.

Bisküvi yiyorum, dedi.

Görüyorum, dedim.

Seni seviyorum.

Başımı salladım. Ben de seni.

Bu cümleleri bize üç-dört kez tekrarladı (*Seni seviyorum* ve *Bisküvi yiyorum*) ve HobNob'u bitirdikten sonra, belki bizi sevmeyi de bitirdikten sonra, güvercinlere doğru koştu; güvercinler beceriksizce havalanarak dağıldılar.

Çok geçmeden Arapça konuşan küçük arkadaşım geldi, dikkatle beni süzüyordu. Ona da bir HobNob ikram ettim ama almadı.

Lachlan'a dönüp dikkatle İngilizce konuşarak şöyle dedi:

Babam benim erkek olmamı istiyor.

…Efendim?

Babam erkek olduğumu söylüyor!

Sonra topukları üzerinde dönüp koşarak uzaklaştı.

Vay canına, dedi Lachlan. Bu da neydi?

Hiçbir fikrim yok. Kızın hastalığı nedir, biliyor musun?

Lachlan başını iki yana salladı. Tek bildiğim, göründüğünden daha küçük olduğu, dedi.

BELONGSTO KÂNİTES TEAM

Bir süre sonra kızın hastalığının nadir görülen bir tür konjenital adrenal hiperplazi olduğunu öğrenecektik. Normalde hipofiz bezi adrenokortikotropik hormonu veya ACTH denen bir tür uyarıcı üretir ve bu hormon kan yoluyla böbreküstü bezlerine taşınır. ACTH burada pek çok farklı gündelik işleve sahip, steroit yapıda bir hormon olan kortizol ihtiyacını belirler. Fakat kortizol kendiliğinden oluşmaz; enzimlerin kortizole çevirdiği birtakım öncül maddeler vardır. CAH hastalığından etkilenen bir bedende en önemli enzim eksiktir ve bu da kortizol üretiminde soruna yol açar. Sonuçta diğer öncül maddeler birikir ama yeterince kortizol üretilmez. ACTH üretimini baskılayan şey kortizol olduğundan, hipofiz bezi giderek daha fazla ACTH üretir ve böbreküstü bezlerini uyararak şişmelerine ve anormal boyutlara gelmelerine yol açar.

Büyümeyi, metabolizmayı, doku fonksiyonlarını, uykuyu ve ruh halini düzenleyen normal endokrin faaliyeti için kortizol gerekir. Tedavi edilmediği zaman kortizol eksikliği ölümcül olabilir; hipoglisemiye, dehidrasyona, kilo kaybına, baş dönmesine, düşük tansiyona, hatta kardiyovasküler kolapsa yol açabilir. Kortizol öncülü maddelerin engellenmesi de sorun yaratır ki bunlardan biri, aşırı androjen veya erkeklik hormonu üretimidir. Sonuç olarak, CAH hastalığından mustarip üç yaşındaki bir erkek çocuğun kollarının altı kıllanabilir, yüzünde akne belirebilir. Benzer şekilde, bu hastalıktan mustarip küçük bir kız da erken yaşlardan itibaren erkeksi özellikler sergileyebilir: beden kılı, aniden büyüme, hatta oyuncak çay fincanları ve bebekler yerine kamyonları ve traktörleri tercih etme gibi. Normal ergenlik çağına geldiğinde sesi kalınlaşabilir, memeleri çıkmayabilir, menstruasyonu hafif olabilir veya olmayabilir. Teoride çok az sayıda vaka bu aşamaya ulaşır çünkü ilk belirtilerden sonra bir doktora gidilir ve sistemdeki androjen seviyeleri sentetik steroitler sayesinde düşürülür.

Bazen sorun doğuştan görünür haldedir. İki X kromozomlu bir bebek, normal boyutta bir klitoris yerine minik bir penisi

BELONGS TO KAOTIC TEAM

andıran büyük bir klitorisle doğabilir. İdrar yolu ve vajinasının tek bir deliği olabilir, ayrışmamış labyaları bir skrotumu andırabilir. Fakat ultrason çekildiğinde normal bir rahim, fallop borusu, yumurtalıklar ve serviks görülür. Estetik ameliyat sayesinde bir gün normal doğum yapabilecek hale de gelebilir. Benim küçük Arap arkadaşım da muğlak bir cinsel organla doğmuştu ama durumu o kadar belirsiz olmadığından, annesiyle babası ve Suriye'deki doğum uzmanı kız olduğunu hemen anlamışlardı. Fakat yakın zamanda ortaya çıkan başka belirtiler ve bacaklarının arasındaki giderek belirginleşen fallik anomali yüzünden hastaneye getirilmişti. Kortizol seviyesinin kontrol altına alınması gerekiyordu. Fakat cinsiyeti konusunda bir belirsizlik vardı. Doktorlar hormon replesman tedavisi geçirmesi, belki de bir genioplasti ameliyatından sonra hayatına kız olarak devam etmesi gerektiği görüşündeydiler. Annesi de aynı fikirdeydi. Ama babası başka türlü düşünüyordu. Onun geldiği yerde erkekler daha üstündü. Prestijliydi. Bir erkek çocukla gururlanılırdı. Onun geldiği yerde şöyle de denirdi: Kısır bir erkek olmak, doğurgan bir kadın olmaktan iyidir. Aslında, diyordu babası, ben onun erkek olduğunu düşündüm hep. En başından beri hata yaptık. Erkeğe benziyor. Erkek gibi davranıyor. Erkek olsa hayatı daha kolay olur. Erkek o.

CAH'ın tedavisi bulunmuyor. Çift sarmalın, hatalı bir genin iki ebeveynden iki kopyasını da miras aldığı genetik bir hastalık bu. Bu gen baskın emsali karşısında çekinik genelde. Fakat hem anne hem baba taşıyıcı olduğu zaman çocuğun hatalı genleri miras alma olasılığı yüzde yirmi beş. Yani çocuğun yalnızca hatalı geni miras alma (ve yalnızca taşıyıcı olma) olasılığı yüzde elli ve normal geni miras alma olasılığı yine yüzde yirmi beş. İki ebeveynin aynı mutant geni ortak bir atadan miras almış olma olasılığı yüksek olduğundan, otozomal resesif bozukluklar özellikle akraba evliliği yapan çiftler arasında yaygın. Ne kadar yakın akrabaysalar paylaşılan genlerin oranı da o kadar yüksek. Ne kadar fazla miktarda geni paylaşırlarsa çocuklarının homozigot gen

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

taşıma olasılığı yükseliyor. Başka bir deyişle, otozomal resesif bozukluklar özellikle kabilesel nedenlerle (aile bağlarını güçlendirmek için, bir kadının hiyerarşideki yerini korumak için, uygun partner bulmayı kolaylaştırmak için ve bir ailenin geleneklerini, değerlerini, mülkünü ve servetini korumak için) kuzeninizle evlenmenizin cesaretlendirildiği bazı kültürlerde çok daha yaygın.

BELONGS TO KAITOS TEAM

2003 ARALIK AYINDA, BUSH'UN görevin tamamlandığını bildirmesinden ve BM'nin Irak'a konulan yaptırımların büyük bölümünü kaldırmasından sonra, ağabeyimi tam on üç yılın ardından yeniden gördüm. Batı Hollywood'da oturuyordum, üç dönemdir ekonomi okuyordum ve LAX'tan Paris'e, oradan da Amman'a uçmuştum. Orada bir şoför beni havaalanından alıp Bay Ridge'den gelen annemle babamın beklediği otele götürecekti. Amman'dan arabayla Bağdat'a gidecek, on saat yolculuk yapacaktık. Yaptırımlardan ve işgalden önce, Amman'dan Bağdat'a uçakla bir saatte gitmek mümkündü, yani Amman'a ulaştığınızda kendinizi Bağdat'ta sayabilirdiniz. Ama artık yarı yolu tamamlamış oluyordunuz.

Havaalanına ulaştığımda şoförü bulamadım. Daha doğrusu, pek çok şoför vardı ve hepsi bana hizmet etmeye hazırdı ama elinde adımın yazdığı kartonla bekleyen şoför görünürde yoktu. Annemle babamın kaldığı otelin adresini yazdığım kâğıdı kaybettiğimi fark ettim. Bir saat kadar uğraştıktan sonra onların kaldığı oteli bulmak için bir şoförle anlaştım, beni beş farklı otele götürecek, karşılığında 250.000 dinar, yani sekiz dolar alacaktı.

Arabaya bindik ve adam sonunda Bağdat'a gideceğimi öğrenince çok heyecanlandı. Seni götürürüm! Hemen götürürüm! Sabaha orada oluruz!

Büyük olasılıkla beni çölde birilerine satmayı planlıyordu. Ona teşekkür edip yolculuğa devam etmeden önce bir süre bir otelde dinlenmeyi planladığımı açıkladım kibarca. Bunun üzerine adam pek sevinmiş göründü. Evet! Harika. Sen dinlen, yarın gelip seni alırım. Herhalde beni çölde satmayı planladığı insanlarla önceden konuşma fırsatı bulacağı için memnundu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Annemle babamı üçüncü otelde buldum. Resepsiyona gittiğimde resepsiyon görevlisi telefonda konuşuyordu. Telefonu indirince Mr. Ala Jaafari ile karısının otelde kalıp kalmadığını sordum. Peki, siz kimsiniz? Oğullarıyım. Resepsiyon görevlisinin kaşları havaya kalktı. Elindeki telefonu işaret etti. Arayan şoförünüz. Nerede olduğunuzu öğrenmek istiyor. Asıl *o* neredeymiş? diye sordum. Havaalanında, dedi resepsiyon görevlisi. Hayır değil, dedim. Havaalanından geliyorum ve orada yoktu. Resepsiyon görevlisi başını salladı, beni kibarca inceledi ve telefonu yeniden kulağına götürüp mesajımı karşı tarafa iletti. Karşı tarafın boğuk küfürler ettiğini duydum, resepsiyon görevlisi de, ben de yüzlerimizi buruşturduk. Sonra resepsiyon görevlisi bana uzun uzun baktı, sanki birinin beni tarif edişini dinliyordu (kaybolan bir cüzdanın veya saatin tarif edilmesi gibi) ve karşı tarafın sesi kesilince telefonu kapadı.

Ne diyeceğim biliyor musunuz? dedi başını iki yana sallayarak. Bu adamı tanıyorum. Orada değildi, eminim.

Odanın kapısını açan annemin başında başörtüsü vardı. Bay Ridge'de başını örtmezdi, ilk defa örtünün çenesini sert gösterdiğini düşündüm. Artık yaşlanmaya başladığı için, sanki belli bir yönde eğilmek dengesini korumasını sağlıyormuş gibi hafif öne eğilerek yürümeye başlamıştı. Son zamanlarda evi arayıp babamla konuştuğumda nasıl olduklarını, annemin uyuyup uyuyamadığını babam anlatırdı. Annemin uykusuzluğu bir tür öcü gibiydi; babam eskiden ayda bir, Fatma bugün kendinde değil, diye beni uyarırdı, şimdi annemin uykusuzluğu için aynı uyarıları yapıyordu. Şimdi, beni gördüğü için çok sevinmiş olduğunu bilmeme rağmen, uykuya ihtiyacı olduğu belliydi ve arabada biraz dinleneceğini umuyordum. Ben de arabada biraz dinlenmeyi umuyordum doğrusu. Ama bir süre sonra babam beni bir kenara çekip annemin arabada istediği kadar uyuyabileceğini fakat ikimizden birinin sürekli uyanık beklemesi gerektiğini söyledi. Irak'a şafak vakti ulaşmak için gece yarısı yola çıkacaktık. Dahası, yolculuk oldukça monoton olacak, yol boyunca çalılıklardan veya kum tepelerinden başka bir şey görmeyecektik. Şoför

BELONGS TO KAITOS TEAM

uyuyakalmasın veya arkamızdan iş çevirmesin diye nöbetleşe uyanık kalmamız gerekiyordu.

Beni havaalanından alması gereken de aynı kişiydi. Bastırmaya çalıştığı bir öfkeyle selamladı beni. Zırhlı Chevy Suburban marka aracının camları karartılmıştı, arkası uzun ve genişti. Gerçek bir cenaze aracına benziyordu. İstesem de uyuyamazdım bu aracın içinde. Her sarsıntıda irkiliyordum. Karşıdan yaklaşan her araç, karanlığı uğursuz bir sinsilikle yarıyordu sanki. Şoförümüz direksiyonu iki eliyle sıkı sıkı tutuyor, boştaki dizini sallayıp dudaklarını kemiriyordu. Sigara içtiği belliydi, araba sigara kokuyordu ve her boşluğa sigara paketleri istiflemişti; onlarca Marlboro kutusu. Fakat yola çıkmadan önce babam ondan sigara içmemesini istemişti. Yolun ilk bir saati boyunca bu talebin ne kadar mantıklı olduğunu zihnimde tartıp durdum. Şoförümüzün bizi güvenle Bağdat'a götürmek için nikotine ihtiyacı varsa sigarasını içmeliydi. On saat yolculuk boyunca sigara dumanına maruz kalmak bizi öldürmezdi. Diğer yandan, yakın zamanda sigarayı bırakmış olan babam bu yolculuk için üç bin beş yüz dolar ödemişti. Neden onun istediği olmayacaktı ki?

Sabah dörde doğru sınıra ulaştık. Yavaşlayan şoför torpido gözünü açıp bir tomar Amerikan doları çıkardı. Camını indirdikten sonra tomardan aldığı yirmilikleri sınır muhafızlarına dağıtmaya başladı. Yabancı var mı? diye sordu görevlilerden biri Arapça.

Şoförümüzü başını iki yana salladı. Herkes Iraklı.

Şimdi Marlboro dağıtmaya başlamıştı; her görevliye iki paket. Camını kaldırdı, geçip gideceğimizi sandım ama yolun kenarında duran görevlilerden biri bize doğru dönüp elini kaldırdı.

Pencere yeniden indi ve iki paket sigara daha uzatıldı. Bunları kayıtsızca cebe indiren görevli, Bağdat'la ilgili bir şeyler söyledi. Şoförümüz başını salladı. Görevli çekip gitti.

Dönüp merakla babama baktım. Siyah başörtüsü ve kara gözleriyle annem bir baykuşu andırıyordu.

Neler oluyor?

Bağdat'a birini götürmemizi istiyorlar.

BELONGS TO KAATSU TEAM

Bir görevli mi?

Şoförümüz başını salladı.

Bir Irak istihbarat subayı mı?

Şoförümüz dikiz aynasından arkaya baktı, bacağını salladı ama bir şey demedi.

Ne yapacağız? diye sordu babam.

Lütfen, dedi şoför. Uyuyormuş gibi yapın. Konuşmayın.

Tuvalete gitmem lazım, dedi annem alçak sesle.

Çok üzgünüm, dedi şoför dönüp bize bakarken. Durun demediği sürece duramayız. Sessiz olmalısınız. Aksanlarınızdan kim olduğunuzu anlar. Sizi çabucak, hızla götürmeye çalışacağım ama lütfen konuşmayın.

Sakallı, iriyarı, gri üniformalı bir adam aracın yanına geldi. Şoförümüz kapıları açtı, subay öndeki yolcu koltuğunun kapısını açıp önüme oturdu. O otururken araç sallandı. *Sabah el hayr*, dedi subay. *Sabah el nur*, dedi şoförümüz. Günaydın. Biz Jaafariler konuşmadık. Şoförümüz aracın kapılarını kilitledi, vitesi taktı, hareket etti. Yol kenarındaki diğer görevliler el sallayarak bizi yolcu ettiler. Yeni yolcu, koltuğu arkaya iterek beni sıkıştırdı. Sonra vizörün üstüne uzandı, bir paket Marlboro aldı, paketi açtı, bir sigara çıkardı ve sonraki altı saat boyunca aralıksız sigara içti.

Büyükannemin evi hatırladığımdan daha küçüktü ama ağabeyim eskisinden daha iriydi. Daha şişman değil. Yaşlanınca bazılarımıza olduğu gibi daha yumuşak veya geniş değil, daha iriyarı. Sanki zihnimde ona yer açmak için boyutlarını yüzde yirmi oranında küçültmüşüm gibi.

Hatırladığımdan daha yakışıklıydı üstelik; yanakları daha kırmızıydı, daha çabuk gülümsüyordu, gözlerinin çevresinde ince uzun kırışıklıklar vardı. Sonunda annem ve babamla birlikte büyükannemle büyükbabamın evinin oturma odasına girdiğimizde, Sami ayağa kalkıp ellerini beline koydu ve uzun uzun bana bakıp gülümsedi. Sanki onu hatırladığım gibi görünmediğini

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ve yeni görüntüsüne alışmaya çalıştığımı biliyordu. Peki nasıl görüneceğini tahmin etmiştim? Az çok eskiden hatırladığım haline benzeyeceğini. Daha çocuksu. Daha az çocuksu. Şakaklarına aklar düşmüş olacaktı. Şakaklarına gerçekten de aklar düşmüştü ama bir yandan da aynı görünüyordu. Saçları kare gibi çıkıyordu hâlâ. Ağzının kenarındaki gölgeler de aynıydı. Eski halini hatırlamak beni huzursuz ediyordu ama hoşuma da gidiyordu; sokakta bir yabancının yanından geçip yirmi yıldır ilk defa lisedeki kimya öğretmeninizin şampuanının kokusunu almak gibiydi. Değiştiğimizi, bilinçaltımızı bile yenilediğimizi düşünürüz ama en son 1992'de aldığımız bir kokuyu yeniden almak, geçmişe dönmemize yeter de artar.

Bir akşamüstü bahçemizde oturuyorduk; Sami sigara içiyordu. Çimlerden bir portakal alıp soymam için bana attı. Birkaç yıl önce tıp fakültesinden mezun olmuştu ve artık Al-Wasati hastanesinde plastik cerrahtı. Savaştan önce daha çok burun estetiği, meme estetiği, yağ aldırma, kalça protezi ameliyatlarına girmişti ama artık roket yaralarını, şarapnel yaralarını, yanıkları ameliyat etmekle uğraşıyordu. Hükümet, doksanlarda Saddam'ın ordusundan kaçtıkları için bir veya iki kulakları birden kesilen adamların kulak yenileme ameliyatlarını karşılamaktan söz ediyordu ve Sami bunu heyecanla bekliyordu. Roket yaraları yerine kulakları tedavi etmeye başlarsam savaş biraz hafiflemiş demektir, diyordu.

Bir süre sessiz kaldık, sonra Londra'daki çocuk hastanesinde tanıdığım çocuklardan birini anlattım ona. Kulağı doğuştan fasulye kadardı. Sigarasını çimenlerin üzerinde söndüren ağabeyim kayıtsızca cevap verdi: Keşke yalnızca doğanın hatalarını düzeltmekle uğraşsak.

Eskisinden daha sakin görünüyordu artık. Ülkenin durumu yüzünden değil, yaptığı seçimler yüzünden. Kimse önemsiz bir işle uğraştığını söyleyemezdi. İşgal sonrası şehirde devriye gezen yetersiz sayıda ABD askerine rağmen Al-Wasati, Bağdat'ta yağmalanmayan tek hastaneydi. Dokuz ay sonra, malzeme ve çalışan sayısı hâlâ yetersizdi; doktorların çoğu şehir merkezine

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

gelmeyi reddediyorlardı veya ülkeden kaçmışlardı. Babamla birlikte ağabeyimi işyerinde ziyaret ettiğimiz gün, barış zamanı yirmi beş dakika sürecek olan yolu bir buçuk saatte aşabildik. Bir yerlerde bir tanker patlamıştı, trafik sıkışmıştı ve hastaneye yaralılar getirilmişti. Hastane kapısının önünde bir adam ağlıyor, bir diğeri sedyeye yerleştiriliyordu. Ağlayan adam yüzünü elleriyle kapamıştı. Sonra kollarını havaya kaldırıp haykırdı: Neden? Neden? Neden yapıyorlar bunu? Ne istiyorlar? Para mı? Neden? Kapıdan içeri girince, bir başka sedyenin üstünde yatan on yaşlarında bir çocuk gördük. Bacakları kan içindeydi, teslim olmuş gibi sakince gözlerini kırpıştırıyordu. Yanında kimse yok gibiydi ve babamla birlikte bir köşede Sami'yi beklediğimiz sırada yanımıza gelen bir doktor çocuğu işaret etti.

Onunla kim ilgileniyor?

Bilmiyoruz, dedi babam.

Doktor lobiye doğru döndü; bekleyen, ağlaşan, dua eden insanlara seslendi.

Bu çocukla kim ilgileniyor?

Waleed! diye seslendi kalabalığın arasından bir ses.

Doktor memnun olmamış gibi kaşlarını çatarak çocuğa bakarken bir hemşire bizi çalışanların dinlenme odasına götürdü. Köşedeki televizyonda bir Arap dizisi açıktı, bir süre sonra abim hastane üniforması içinde çıkageldi. Önceki akşam şarapnelle yaralanmış genç bir adamı ameliyat etmeye gitmesi gerekiyordu. Babam onu izleyip izleyemeyeceğimizi sordu.

Dün mü oldu bu? diye sordu Sami, ameliyat masasındaki adama.

Adam başını salladı. Gün batarken. Ekmek almaya gidiyordum.

Sami ciğerlerindeki kanı boşaltmak için adamın göğsüne, kollarının altına iki delik açtı. Adam çığlık attı. Az miktarda anestezi verilmişti ama hastanede fazla anestezik madde kalmadığı için bu kadarıyla yetinmek zorundaydı.

Allahuekber! diye haykırdı adam.

Biraz daha ışık lazım, dedi Sami.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bir asistan adamın gövdesinin üstündeki lambanın açısını değiştirirken ameliyat masasının iki yanındaki iki adam hastayı sıkı sıkı tutuyordu. Ağabeyim adamın kollarının altındaki deliklere geçirdiği tüplerin doğru şekilde durmasını sağlamak için yerlerini değiştirdikçe adamın derisi hareket ediyordu.

Müslüman Müslüman'a bunu yapar mı? diye haykırdı adam. Oğlum iki yaşındaydı, yüzü parçalandı! Neden yapıyorlar bunu? Neden?

Sami adamın karnına bir şırınganın iğnesini soktu. Tüpleri yeniden kımıldatmaya başladığı zaman gözlerimi yumdum ve gitmek üzere döndüm. Yarım saat sonra yeniden ameliyathaneye baktığımda içerisi boştu. Doktorların dinlenme odasındaki televizyon kapatılmıştı ve su ısıtıcısındaki suyun kaynamasını bekleyen iki adam, Saddam'ın dört gün önce ele geçirildiği yönündeki haberlerin gerçek mi yoksa Amerikan propagandası mı olduğunu anlamaya çalışıyorlardı. Babamı ve ağabeyimi lobide buldum. Bacakları kan içinde olan çocuğun başında duruyorlardı, babam kollarını üşümüş gibi kavuşturmuştu, ağabeyim sigara içiyordu. Yanında duran bir başka doktor da sigara içiyordu. Waleed bu olmalı, diye düşündüm. Sedyenin diğer tarafında üç adam daha duruyordu. İkisinin üzerinde entari vardı, üçüncüsü gür siyah sakalının altına kırmızı beyaz bir poşu sarmıştı. Onu Wathiq'te bulduk, diyordu adamlardan biri. Zayouna'da oturduğunu söylüyor. Adı Mustafa'ymış. Annesiyle babasını geçen haftadan beri görmemiş. O zaman çocuğun başında dikilen adamlara daha dikkatli baktım ve kırmızı beyaz poşulu, siyah sakallı adamın Alastair olduğunu fark ettim.

LÜFEN DİKKAT yazıyordu Al-Hamra'nın ön kapısına yapıştırılan notta. SİLAHLARINIZI GÜVENLİK MASASINA BIRAKIN. İŞBİRLİĞİ YAPTIĞINIZ İÇİN TEŞKKÜRLER.

İçeride, taba rengi boğazlı bir kazak giymiş bir adam, otelin resepsiyon masasına oturmuş, Arapça bir bulmaca çözüyordu. Masasının üstünde bir cep saati, bir cop, ve namlusu bacaklarımın

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

arasına çevrilmiş bir Kalaşnikof duruyordu. Sami ve ben kollarımızı kaldırıp üstümüzün aranmasını bekledik.

Ağır ahşap kapıların arkasında gazetecilerin Noel partisi sürüyordu. Restoranın kırmızı duvarları, kırmızı masa örtüleri ve ortalığa loş bir ışık saçan duvar şamdanları şıktı. Bir köşede papyonlu iki garson sessizce bekliyorlardı. Bir başka köşede üçüncü bir Iraklı, piyanonun başına oturmuş pop ve caz parçaları çalıyordu. Dışarıda hava kararmıştı. Otelin pencerelerine kalın demirden, baklava desenli ızgaralar geçirilmişti. Salonda pencere olmasa da fark etmezdi.

Salonun ortasında kalabalık bir gazeteci, kameraman ve fotoğrafçı grubu vardı. Neşeyle sohbet ediyor, içki koyuyor, puro içiyorlardı. Çoğu erkekti ama içlerinde birkaç tane kadın da vardı. Dar, beyaz kot pantolon giymiş bir kadını köşeye sıkıştıran Fransız aksanlı bir adam durumun Vietnam'a hiç benzemediğini anlatıyordu. Direnişi ezmeye çalışırken tarafsızları da ateşlendirirsiniz. Alastair'i havuz kenarında bulduk. Üzeri şişe ve kül tablası dolu bir masaya oturmuş, şapkasından Birleşmiş Milletler Sığınmacılar Yüksek Komisyonu'ndan olduğunu anladığımız genç bir Amerikalıyla konuşuyordu. İkisi de puro içiyordu. Alastair artık poşusunu çıkarmış olduğundan sakalının gerçek ama siyaha boyanmış olduğunu fark ettim.

Doksanlarda olup bitenlere dikkat eden herkes, diyordu, Yugoslavya'dan, Bosna'dan, Somali'den bir şeyler öğrenmiş olan herkes böyle olacağını tahmin ederdi. Orduyu dağıtır, hükümet için çalışmış olan herkesi kovar, insanların işlerini, gelirlerini ve gururlarını ellerinden alırsanız ne olacağını sanıyorsunuz? Siz kapıyı çalıp oy pusulası götürene kadar evlerinde oturacaklarını mı? Eski cephanelerin nerede gizlendiğini biliyorlarsa ve onları korumuyorsanız bir gün hepsini size karşı kullanmaları gerçekten şaşırtıcı olur mu?

Havuzun çevresindeki floresan lambaların ışığı, suya vuran ay ışığı gibi görünüyordu. Biz konuşurken iriyarı, kaslı bir siluet suyun diğer ucundaki barfiks çubuğuna yaklaştı, hoplayıp çubuğu tuttu ve kendini havaya kaldırıp indirmeye başladı. BMSYK'li

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

adam Güneyli aksanıyla konuşuyor, purosunu parmaklarının arasında dolaştırıyordu:

Başka seçeneğimiz var mıydı ki?

Sorun buysa, dedi diğer Amerikalılardan biri, neden daha önce harekete geçilmedi? Mesela Saddam bizim pek de gizli olmayan teşviklerimizle Kürtleri ve Şiileri öldürürken? Binlercesi burnumuzun dibinde öldürüldü ama askerlerimize olaylara müdahil olmama emri verilmişti, neden? *Orada* olmalarına rağmen. Saldırı Schwarzkopf'un ateşkes anlaşmasını bozmasına rağmen. O zaman neden bir şeyler yapmadık?

Bir istisnacı gibi konuşuyorsun, dedi Alastair.

Ne olmuş? dedi Amerikalı. İstisnacılık yalnızca kötü politikaları haklı çıkarmak için kullanıldığında sorundur. Cehalet de sorundur. Rehavet de bir sorundur. Fakat istisnai davranışlara özenmek, istisnai denebilecek kadar cömert, adil, insani davranışlara meyletmek, istisnai denebilecek kadar zengin, eğitimli, demokratik bir ülkenin asıl yapması gerekendir…

BMSYK şapkalı adam bilge bir tavırla başını sallayarak onayladı, üflediği duman halkaları havuzun üstünde biriken sigara dumanına karıştı. İki yıldan daha az zaman önce, aynı havuzun içinde intihar bombacılarının bedenlerinin parçaları yüzüyordu ama bu gece, oldukça sakin bu Noel gecesinde, Saddam yakalanmıştı ve ahlaki evrenin arkının çok uzun ve yıkılmaz olduğunu umut etmemek imkânsızdı. Bakışlarını barfiks çubuğundaki adamdan ayırmadan sigarasını yakan ağabeyime baktım, söylenenleri dinlemediğini düşündüm. Belki de dinliyor ama konuşmayı, katılmaya layık bulmuyordu. Ama sonra, bakışlarını egzersiz yapan siluetten ayırmadan iç geçirdi ve konuştu:

Batı'nın asıl istediği Ortadoğu'nun ona yük olmaması olabilir mi? Terörize olmamak, benzin için fahiş fiyat ödememek, kimyasal veya nükleer silahlarla tehdit edilmemek olabilir mi? Bunlar düzelse umurunuzda olmayabilir mi Ortadoğu?

Hayır, dedi BMSYK şapkalı adam. Sıradan Amerikalının Irak'ın barışçıl ve demokratik bir toplum olmasını istediğini

BELONGS TO KAOTIC TEAM

söylerken içten olduğuna inanıyorum. Özgür ve laik bir ülke. Gerçi bunun bir süre daha mümkün olmayabileceğini anlıyoruz.

Ama sizden daha zengin olmamızı da istemezsiniz. Daha güçlü olmamızı. Daha büyük bir uluslararası etkiye ve sizinki gibi görünürde sonsuz bir potansiyele sahip olmamızı.

BMSYK şapkalı adam apışıp kalmıştı.

Tabii, dedi Alastair, bunu hayal etmek güç. Ama jeopolitik açıdan ilginç bir gelişme olurdu, doğru.

İçeride, gazeteciler, kameramanlar ve müteahhitler uzun bir masanın çevresine oturmuş, birinin annesinin FedEx'le Maine'den gönderdiği ballı jambonu dilimliyorlardı. Masanın ucuna, Alastair'in yanına oturdum. Bize uzatılan iki tabak etin ikisini de Alastair yedi. O yerken, onu son görüşümdekinden daha canlı olduğunu fark ettim. En son beş yıl önce Londra'da görmüştüm onu; bedeni şimdi daha gergin ve tetikteydi. Sanki ölüm ve yaralanmalar olmasa bir savaş bölgesinde yaşamayı tercih edermiş gibi bir hali vardı. Bir savaşı eleştirirken bir yandan onun enerjisine çekilmekte ikiyüzlü bir şeyler olup olmadığını sordum ona. Hâlâ lokmasını çiğnerken başını salladı ve evet, doğru, dedi, her an ölüme bir adım uzakta olduğunu düşünmekte heyecan verici, hatta bağımlılık yapan bir şey var. Ama bunu yapanlar, olanlara şahit olmak ve kaydetmek için hayatlarını riske atanlar olmasa geri kalanlarımız hükümetlerinin onlar adına neler yaptığını nereden öğrenecek? Günümüzün sözde gazeteciliğinin çokseslilliğinin, varsayımlar kakofonisinin, partizan gündemlerin ve kışkırtmakla eğlendirmeyi amaçlıyor gibi görünen sansasyonalizmin hükümetimin benim adıma ne yaptığını öğrenmemi zorlaştırdığını söyledim. İçkisinden bir yudum alan Alastair omuz silkti, onaylar gibi başını salladı: Evet, doğru, bir sersemlik cehennemi var ortada.

Alastair aynı gece bana sekiz yıl önce Kabil'de başına gelenleri anlattı. Ekibiyle birlikte çekim yapmış toparlanırken bir Afgan genci atılıp kameramanın çantasını kapmış. Birkaç dakika sonra gelen polislere çocuğu tarif etmiş Alastair: Bir yetmiş beş boylarında, on dört-on beş yaşlarında, üzerinde açık mavi bir tişört ve

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

koyu yeşil şalvar var. Şu tarafa gitti. Polis birkaç dakika sonra çocukla birlikte dönüp çantayı Alastair'e vermiş. Alastair polise teşekkür etmiş, polis çocuğa özür dilemesini söylemiş ve çocuk özür dilemiş. Sonra polis, silahını kılıfından çekip çocuğu kafasından vurmuş. Bu sahneyi, dedi Alastair, kaç kez yeniden düşündüğümü ve istemeden bu olaya neden olduğum için ne büyük pişmanlık duyduğumu tahmin edersin. Patronunun reklam gelir payını artıran şiddetse ve şiddet haberlerini yapan sensen şiddete katkın olmadığını düşünmen mümkün değil. Bu yüzden, hayır, geceleri her zaman rahat uyuduğumu söyleyemem. Ama istifa edersem, ki o günden beri bunu pek çok düşündüm, deliririm herhalde. Çalışırken, adrenalin kafası yaşarken uzun uzun düşünmeye vaktim olmuyor. Ama eve döndüğümde, akşam yemeğine çıktığımda, metroda otururken, diğer alışveriş meraklılarıyla birlikte süpermarkette dolaşırken başım dönmeye başlıyor. İnsanların özgürlükleriyle neler yaptığını görüyorsun –neler yapmadıklarını da– ve bu yüzden onları yargılamamak imkânsız. Büyük ölçüde barışçıl ve demokratik bir toplumun inanılmaz ölçüde hassas bir dengede durduğunu görüyorsun. Öyle bir denge ki bu dengeyi korumak için en küçük molekülüne bile ihtiyaç var. En küçük sarsıntı, rehaveti ve bencilliğiyle bu hassasiyeti ihmal eden tek bir kişi bile bütün düzeni altüst edebilir. Hepimizin korkunç dehşetlere imza atabilen bu türün üyeleri olduğumuzu düşünüyorsun ve burada olduğun süre içinde insanlığa karşı nasıl bir sorumluluk taşıdığını merak ediyorsun, Tanrı'nın bizimle ne tür bir oyun oynadığını merak ediyorsun. Karınla ve masal kitabı okuyan oğlunla birlikte evde olmak yerine Bağdat'ta olmak istemenin ne anlama geldiğini merak ediyorsun. Huzur ve barış sinirimi bozuyorsa, içimdeki biyokimyasal bir şey şiddetin ve çatışmaya yakın olmanın uyaranını istiyorsa spektrumda neredeyim demektir? Belli koşullar altında neler yapabilirim? "Onlardan" nasıl farklıyım?

Tanrı inancın olduğunu bilmiyordum.

Yok. Daha doğrusu agnostiğim. Saklanan bir agnostik. Mandelstam'ın bir şiiri var: "Biçimin, acı veren ve uçup giden / Pusta

BELONGS TO KAITOS TEAM

kestiremedim tam / Tanrım! dedim yanlışlıkla / Konuşmama gerek kalmadan." Benimkisi böyle bir şey. Peki, ya sen?

Evet.

Allah'a mı inanıyorsun?

Başımı salladım.

Alastair birasını masaya koydu.

Ne?

Bir şey yok. Ben sadece… Sen bir ekonomistsin. Bir bilim insanı. Bilmiyordum.

Yan tarafımızdaki masaya oturan pilot üniformalı dört adam kâğıt oynamaya başladılar. Ordunun dağıttığı iskambillerdendi ellerindeki; üzerlerine en çok aranan elli ki Baasçı ve Devrim Kumandanı'nın fotoğrafları basılmıştı. Poker oynuyorlardı. Amerikan askerlerinin yakalamaları veya öldürmeleri gereken adamların yüzlerini tanıması için basılan ve dağıtılan bu kâğıtların benzerleri İkinci Dünya Savaşı'nda da kullanılmıştı. O zaman da hava kuvvetleri pilotları Alman ve Japon uçaklarının resimleri basılı kâğıtlarla oyun oynarlardı. Kimi hedef alıp yok edeceğimizi oyunla ve eğlenceyle ilişkilendiren tuhaf bir taktik bu; eğitici olduğu kesin ama Amerikalılar için savaşın oyun olduğunu da ima ediyor bir yandan. Yan masadaki destede Saddam maça asıydı, oğulları Kusay ve Uday sinek ve kupa ası, destedeki tek kadın, Amerikalılar tarafından eğitilmiş Hüda Salih Mehdi Ammaş yani Kimyasal Sally'se kupa beşlisiydi. Kartların dört ikili de dâhil olmak üzere on üçündeki isimlerin altında, fotoğraf yerine Azrail'i andıran birer siluet vardı. Fakat yine de en insani etkisi olanlar bu kartlar, diye düşündüm yan masadaki adam yüzü olmayan kartlardan bir floş açarken. Çünkü üstlerinde yüzler olmadığı için sizin de Adil Abdullah Mehdi (kupa ikilisi). veya Ugla Abid Saqr el-Kubaysi (sinek ikilisi) yahut Gazi Hammud el-Ubeydi (karo ikilisi) ya da Raşit Taan Kazım (maça ikilisi) olarak doğmuş olabileceğinizi akla getiriyorlardı. Büyük büyükbabanız farklı bir kadınla tanışmış olsaydı. Annenizle babanız uçağa daha geç binmiş olsaydı. Ruhunuzun kıvılcımı başka bir kıtada, başka bir yarıkürede, başka bir günde çaksaydı.

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

Bu arada, gülüşmeler ve sarhoş sesler köşedeki piyanodan aralıksız yükselen melodilerin sesini bastırmaya başlamıştı. Başımı kaldırıp bakınca ağabeyimin piyanonun başında, piyanistin yanında oturduğunu gördüm. İkisi de parmaklarını klavyede dolaştırıyor, bir yandan sohbet ediyorlardı. Artık Cole Porter veya Irving Berlin çalmıyordu; başı, ortası, sonu olmayan bir caz şarkısına kaptırmışlardı kendilerini. Çaldıkları ağır ağır başa dönen, daireler çizen, hızlanıp yavaşlayan müzik, hem muzaffer ane hem felaket habercisi bir melodiydi. Bazen aklıma sessiz filmlerdeki kavga sahnelerine eşlik eden müzikleri veya Charlie Chaplin'in kovalanışını ya da tarihin manşetlerinin birer birer değişmesini getiriyordu. Gecenin geç saatlerine kadar devam etti müzik. Jambon bitmiş, gazetecilerin, müteahhitlerin, kameramanların çoğu yatmaya gitmişti. Garsonlar kirli masa örtülerini toplarken, dışarıdaki araçlar birer birer uzaklaşırken, gök mavisi havuzun yüzeyi cam gibi durgunlaşırken müzik devam etti, ağabeyimin sigarasının külü uzayıp düştü.

BELONGS TO KAATIG TEAM

***VOGUE* DERGİSİNİN JAPONCA NÜSHASINI** masaya bırakıp gözleme penceresinin yanına gittim. Dışarıdaki koridorda güvenlik görevlileri otomata sıkışan bir meyve suyu kutusunu almaya çalışıyorlardı. Camı tıklattığım zaman iki adam hemen doğruldu, bana daha yakın olan hızla kapıya doğru geldi.

Düşündüm de, dedim, içecek bir şeyler olsa çok iyi olurdu.

Onlar bana su getirirken daha önce görmediğim yeni bir görevli sessizce bekleme salonuna girdi, siyah adamın yanına oturdu. Görevli konuşmaya başladı, siyahi adam bakışlarını dikkatle yere dikip onu dinledi. Lagos'la ilgili bir şeyler konuşuldu. Arik Havayolları. Croydon'da Miss Odilichi diye birini bulamamışlardı. Elimdeki su şişesiyle birkaç metre ötelerine oturdum ve *Vogue* dergisini karıştırmaya devam ettim. İkindi namazı saati olsa gerekti ama floresan ışıklı odada saatin kaç olduğunu anlamak olanaksızdı. Ama en doğrusunun oturduğum yerde efendice oturup derginin sayfalarını karıştırmak olduğuna karar verdim.

Görevli gitti, birkaç dakika boyunca bir şey olmadı. Sonra siyahi adam ayağa kalktı, erkekler tuvaletine gitti ve inlemeye başladı.

Biraz sonra inlemeye giderek yükselen ağır darbe sesleri karıştı.

Ayağa kalkıp gözetleme penceresine gittim. Meyve suyunu otomattan kurtaran güvenlik görevlileri ayaklarını masaya yaslamış oturuyor, sohbet ediyor, bir cips paketinin içindekileri paylaşıyorlardı. Beni fark edince kapıya geldiler, tuvaletteki adamın kendine bir şeyler yaptığını söyledim.

BELONGS TO KAITOS TEAM

Aceleyle yanımdan geçen güvenlik görevlileri adamı kollarından yakalayıp tuvaletten çıkardılar, sürükleyerek bir koltuğa götürüp zorla oturttular, iki yanına oturup kollarını sıkı sıkı tutarak kıvranmasına engel olmaya çalıştılar. Adam arada aniden debelenerek ellerinden kurtulmaya çalışıyor, ardından birden duruyor, başını geri atıp avuçlarını tavana doğru açarak çarmıha gerilmeyi bekleyen şehitleri andıran bir konumda kalakalıyordu.

Güvenlik görevlileri ne yapmaları gerektiğinden emin değil gibiydiler. Önce biri, sonra diğeri benden yana baktı. Gidip başka birini getirme görevini üstlenmek için yeterince güvenilir olup olmadığımı anlamaya çalışır gibiydiler. Bu arada, sessiz televizyon ekranında Yevpatoria'daki bir apartman dairesinde meydana gelen patlamayla ilgili bir haber vardı. Marshall Adaları'nda acil durum ilan edilmişti ve Suzuki, ekonomik kriz yüzünden küçülmeye gitmeyi planlıyordu. Ne tuhaf, diye düşündüm, zorla dışarıda tutulduğunuzda dünyadaki sorunlar masum insanların başına gelen talihsizlikler gibi değil, aptallıkların sonucuymuş gibi gelmeye başlıyor. Öylece kaldık; ben kapının yakınındaki bir koltukta suyumu yudumluyordum, güvenlik görevlileriyse ne yapacağı belli olmayan Nijeryalıyı sıkı sıkı tutuyorlardı. Sonunda neredeyse çocuğum gibi sevmeye başladığım Denise beşi on geçe soğuk körili tavuk sandviçiyle geldi ve benimle Duncan adlı kızıl saçlı görevlinin ilgileneceğini söyledi çünkü kendi mesaisi bitmişti.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

BAŞLANGIÇTA, SÜLEYMANİYE BANA BAĞDAT'TAN çok da farklı gelmemişti. En yakındaki kullanılabilir havaalanı arabayla on dört saat uzaktaydı ve en az bir uluslararası sınırı geçmek gerekiyordu. Orta yaşlı adamlar başları öne eğik, ellerini arkalarında kavuşturmuş, parmaklarından sarkan tespihlerle etrafta dolaşıyorlardı. Elektrik büyük ölçüde arka bahçelerde veya çatılardaki jeneratörlerde üretiliyordu. Sular günün yarısında akmıyordu ve akar akmaz insanlar çatılarındaki depoları doldurmaya başlıyorlardı. Hemen herkes sigara içiyordu. Benzerlikler bunlardan ibaretti.

Farklılıklara gelince, en başta dil geliyordu. İlk günümüzde babamla birlikte bir döviz bürosu ararken birkaç blok kadar yürümüştük. Tabelaları, harflerini kestirerek okuyabildiğimiz halde sözcüklerin ne anlama geldiğini bilmeyişimizin ürkütücülüğü dikkatimi çekti. Kürtçe ve Arapça, işitildikleri gibi yazıldıklarından harfler temelde aynıdır ama Kürtçede, Farsçadaki gibi fazladan harfler vardır. Babamla birlikte bir döviz bürosu veya banka bulmak için dolaşıyor, Kürtçe banka sözcüğünün Arapçadakine benzediğini umuyorduk ama Sami'nin şoförü gelip bizi götürene kadar bir banka bile bulamamıştık. Banka sözcüğü aynıydı ama döviz sözcüğü farklıydı ve bu küçük asimetrinin arkasındaki etimolojik nedeni hiç öğrenmesem de yüzyıllardır süren kültürel ve ideolojik ihtilafı temsil ettiğini tahmin ediyordum.

Başka bir fark daha: güvenlik. Dohuk'un biraz ilerisinde bir yol ayrımı vardı. Sağa dönerseniz Musul'un eteklerine ulaşıyordunuz. Sola dönerseniz Kürdistan'da kalıyordunuz. Amerikan pasaportu taşımak, ne yöne gittiğinize bağlı olarak farklı sonuçlar doğuruyordu. Biz sola gitmiştik. Bir bedeli olmadı değil:

BELONGS TO KANTOS TEAM

Süleymaniye'den Irak-Türkiye sınırındaki Zaho'ya arabayla gitmek dokuz saat sürmüştü. Kestirmeden gidip önce Musul'a, oradan Kerkük'e geçsek yol beş saat sürerdi. Tabii varacağımız yere ulaşamayabilirdik. Büyükannem ve kuzenim Kerkük üzerinden gelmişlerdi; Hüseyin'in Amerikan ve Irak pasaportlarını Kürt sınırının yanlış tarafında göstermesinden epey korkmuştuk.

Irak'a son gelişimin üzerinden bir yıl geçmişti; ağabeyim ile Zahra'nın nişanı için gelmiştik. Bağdat Üniversitesi mezunu Zahra Süleymaniye'de büyümüştü ve Sami'yi oradaki eğitim hastanesinde iş bulmaya ikna etmişti. Böylece görece daha sakin olan kuzeyde kurabileceklerdi ailelerini. Bay Ridge'e dönüp Dördüncü Cadde'deki göz hekiminin üst katında bir muayenehane açsa annemle babam daha çok sevinirlerdi ama bu haber hepimizi, beni bile rahatlatmıştı. On bir ay önce, Kürdistan'ın iki ana siyasal partisinin bürolarına aynı anda intihar saldırısı düzenlenmişti. Yüzlerce insan ölmüş ve yaralanmıştı ama bu bile Bağdat'taki şiddet olaylarına kıyasla daha önemsiz bir katliamdı. Süleymaniye'de pek çok şey işliyordu üstelik. Batı standartlarına göre işledikleri söylenemezdi ama ülkenin geri kalanına kıyasla Kürdistan çok daha işlevseldi. Yeni Millet Meclisi seçimlerine bir aydan az süre kalmıştı ve Kürtler önemli bir şeyin parçası olduklarına inanıyorlardı. Kürdistan Demokratik Partisi doğudaki iki eyalette, Kürdistan Yurtseverler Birliği ise Süleymaniye'de öndeydi ama Kürt bayrağı (üç renkli İtalyan bayrağının yan çevrilmiş ve ortasına altın rengi bir güneş yerleştirilmiş hali) her yerde dalgalanıyordu. Irak bayrağını birkaç kez gördüm ve o da Saddam öncesinin, üzerinde "Allah büyüktür" yazmayan bayrağıydı. Elbette Allah'ın büyüklüğüne inanıyoruz, demişti Sami'nin Kürt şoförü bana; yalnızca Saddam'ın bunu bayrağın üstüne yazıp kendini dinimizin kahramanı gibi göstermesini doğru bulmuyoruz.

Nişan günü, Zahra'nın babası Hasan'la yürüyüşe çıkmıştık. Hava çok iyi değildi, her sabah yağmur yağıyordu, gökyüzü bütün gün bulutuydu ve derin bir vadide olduğumuz için güneş erkenden doğuyordu. Ama manzara göz kamaştırıcıydı. Her

BELONGSTO KÂHİYE TEAM

yanda dağlar vardı ve hepsi Santa Monica dağları gibi yemyeşildi. Irak'ın bana Güney Kaliforniya'yı hatırlatmasına şaşırmıştım; Bağdat çevresindeki bölge Doğu Los Angeles çölleri gibiyse Süleymaniye, dağların tepelerinde kar biriktirecek kadar yükseldiği Santa Clarita'ya benziyordu.

Hasan, altmışlarındaki bir adama göre çok iyi yürüyordu. İlkokul öğretmeniydi ve bana kalırsa işine çok uygundu. Ona ne zaman bir soru sorsam, hatta kışlar burada hep böyle bulutlu mudur, gibi masum sorularıma bile keyifle gülümseyip ah, evet, bu harika bir soru, cevabı da çok ilginç, diyerek karşılık vermeye başlıyordu. Arkasından en az kırk beş dakika boyunca konuşuyor, önce doğrudan sorunun cevabıyla ilgili bir şeyler söylüyor, sonra konuyu genişletip alakalı alakasız anekdotları ve gözlemlerini anlatmaya başlıyordu. Böylece, üç buçuk saat boyunca ara sokaklardan Goizha'ya giderken Aristoteles'ten, Lamarck'tan, Debussy'den, Zerdüştlükten, Ebu Garib'den, Hannah Arendt'ten, Baasçılığın henüz bilinmeyen olasılıklarından söz etmiştik. Bir ara şehirde yeni bir otel yapıldığını duyduğumu, bunun iyi bir işaret olduğunu söylediğim zaman Hasan durmuş ve *yüz tane* yeni otel inşa etseler bile insanların kalacak yer bulmakta zorlanacağını çünkü Kürdistan'a inanılmaz sayıda turist geleceğini söylemişti. Ona şüpheyle baktığımı görünce, hayır, hayır, demişti. Şu anı düşünme. Geleceği düşün. Keşke bizimle bir süre daha kalsan. Sana harika yerler, dağlar ve vadiler gösterirdim. Göreceksin. Her yerden gelecekler buraya.

Geleceği düşün. Diğer yandan; 2003 Aralık ve 2005 Ocak tarihleri arasında Irak'ta geçirdiğim toplam yedi haftanın bana düşündürdükleri, gelecek denen şeyin orada, örneğin Amerika'dakinden çok daha farklı olduğunu gösteriyor. Irak'ta (hatta nispeten sakin kuzeyde bile) gelecek çok daha belirsiz bir olasılık; insan o olasılığı görmek için hayatta olup olmayacağını bile bilmiyor. Nişan gecesi akşam yemeğinde ağabeyim, kayınpederiyle kayınvalidesine Yeni Yıl kararları denen şeyin ne olduğunu anlatmaya çalışıyordu. Amerika'da, diyordu, insanların sonraki yıl davranışlarını değiştirmeye karar vermek gibi bir âdeti vardır.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

Zahra'nın ailesi bunun çılgınlık olduğu görüşündeydi. İnsan gelecekteki davranışlarını kontrol edebileceğini nereden çıkarıyor? Şey, bilirsiniz işte, demişti abim, bazı şeyleri kontrol edebilirsiniz sonuçta. Daha fazla sebze yemeye karar verebilirsiniz. Veya daha fazla egzersiz yapmaya. Ya da uyumadan önce her gece biraz kitap okumaya. Bunun üzerine, Zahra'nın eğitim hastanesinde röntgen teknisyeni olan annesi şöyle demişti: Peki gelecek ay sebze alacak paran olacağını nereden bileceksin? Veya yarın akşam bir karartma olur ve işten sonra spor salonuna yahut parka gidemezsen ne olacak? Jeneratör bozulabilir; önce pilleri bitene kadar el feneriyle, sonra sönene kadar mum ışığında okuyabilirsin ama ondan sonra yatmadan önce kitap okuyabileceğin ne malum?

Ertesi gün ağabeyimin internette ilanını gördüğü ikinci el Yamaha marka bir piyanoya bakmak için arabayla şehrin diğer ucuna gitmiştik. Kahvaltı yaptığımız kafede üç gazetecinin yanına düşmüştük. İkisi Amerikalı, biri İskoç'tu; şoförlerine planlarını anlatıyorlardı. Önce şuraya gitmek istiyoruz. Sonra saat on birde şuraya gideceğiz ve bir buçukta burada olmamız lazım. Şoför kaşlarını çatmış, eğlenir gibi bir ifadeyle onları dinliyordu. Sohbet daha da ilginçleşmişti. Ah, demişti Amerikalılardan biri. On beşinde Erbil'de bir toplantı var, ona gitmem lazım. Şoför salı gününe kadar Şanghay'a gidip gelmesi istenmiş gibi bakmıştı. Erbil uzaktı. On beşi de öyle. Irak'ta, bu kadar uzak bir tarihle ilgili plan yapmaya kalktığınızda, genellikle aynı yanıtı alırsınız: Şey, bak… Allah cömerttir sonuçta. Yani: Peki, tamam, iyi. Zamanı gelince konuşuruz bunu. Fakat bu gazeteci iki hafta sonra kendini Erbil'de bulmazsa epey şaşıracaktı. O arada hayatını, on beşinde Erbil'de olacakmış gibi planlayacaktı. O gün başka bir yerde başka bir toplantı olduğunu öğrenirse a, buna gidemem, Erbil'e gideceğim çünkü, diyecekti. Erbil'e gitmesine iki hafta ve 200 kilometre vardı ama kararlı Amerikalımız zihninde şimdiden oradaydı. Bakalım, göreceğiz. Allah cömerttir.

Siyah ve küçük Yamaha, otuz yıl Süleymaniye'de yaşayan, kocası ölünce Shepherd's Bush'a dönen İngiliz bir kadına aitti. Piyanodan başka, halinden hoşnutsuz görünen, şişkin bisepslerine

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

bakınca bize satmaya çalıştığı piyanodan çok, yerdeki İran halısının üzerine dizilmiş ağırlık kaldırma ekipmanıyla ilgilendiği anlaşılan genç bir adam bırakmıştı geride. Sami gence piyanonun kapağını kaldırıp biraz çalmak istediğini söyleyince beriki kayıtsızca omuz silkmiş ve mutfağa, pişirdiği sarmısaklı kızartmanın başına dönmüştü. Piyano akortsuzdu ve bu şaşırtıcı değildi ama akortsuz piyano ağabeyimin cesaretini kırmak yerine onu iyicil ve büyüleyici bir tıbbi sır misali etkilemişti. Bir süre bozuk bir tonda Mozart çaldıktan sonra tuşlara teker teker, uzun uzun basıp çıkan sesleri dikkatle dinlemeye başlamıştı. Bu arada ben de ellerim ceplerimde küçük odada dolaşıyor, hâlâ Erbil'i düşünüyordum. Geleceği veya geçmişi değil, yalnızca *şu anı* düşünmeye kararlıydım ama ne yazık ki uyumaya çalışmaya ama uyumaya çalıştığınızın farkında olduğunuz için bir türlü uyuyamamaya benziyordu. Arap kaligrafisiyle süslenmiş Che Guevara posterini görünce Arjantinli tez danışmanımla görüşme ayarlamam gerektiğini hatırlamıştım. Sehpanın üzerindeki açık Wild Tiger konservesi ve buruşturulmuş bir Camel paketine benzeyen porselen kül tablası, bir Kürt gencinin bekâr evinde olduğumu düşündürmüş ve kendi münzevi hayatım aklıma gelmişti. Ama birkaç saniye boyunca, kül tablasının gerçek bir sigara paketine ne kadar benzediğine odaklanmışken, yalnızlığımı, tezimi veya son burs başvurumun ne zaman sonuçlanacağını veya ertesi gün annem ve babamla birlikte Bağdat'a uzun bir yolculuk yapacağımızı düşünmemeyi başarmış, hatta düşüncelerimin oradan oraya amaçsızca aktığını bile düşünmemiştim; galiba bu da o anda mutlu olduğumu söylemenin başka bir yoluydu.

Sami Amerikan banknotlarını adamın avucuna sayarken ben de halterlerin üzerinden geçip piyanoya daha yakından bakmıştım. Arkasındaki duvarda asılı kocaman, çerçevesi yaldızlı aynada kendi yansımamı görünce düş kırıklığına uğramıştım: Bütün aynalar gibi bu da bir bilincin kapsadığı iç içe geçmiş dünyaları anlatmaktan acizdi; içindeki sonu gelmez kaleydoskop görüntülerini anlatamayan, sıkıcı ve durağan bir insan icadıydı. Yeni bir çevrede olmak, dağlarda yürüyüş yapmak ve yaklaşan yeni yılın

BELONGS TO KAÇIŞ TEAM

heyecanı sayesinde, Süleymaniye'de hayatla daha barışık ve potansiyeli daha yüksek biri gibi hissediyordum kendimi. En son üniversitenin ilk yılında, Maddie'yle birlikteyken böyle hissetmiştim. Süleymaniye'de, üzerimde rutinin yükü olmadan, ağabeyimin görünürdeki sakinliğinden ve huzurundan etkilenmiş olduğumdan, bir tür yol ayrımına yaklaştığımı hissediyordum; anlamlı bir rota değişikliği hayatımı onunkine ve Irak'taki geçmişimize yaklaştıracaktı. Gelecek *buradaydı*; dünya üzerindeki görev süremin en önemli devrimlerinden biri burada gerçekleşiyordu, cebimdeki fazladan pasaportun verdiği cesaretle bu devrime şahit olmak ve olgunlaşmasında rol üstlenmek istiyordum.

Böyle *hissetmiştim*. Fakat Sami'nin yeni piyanosunun arkasındaki duvarda asılı olan aynada, potansiyeli olan bir adama *benzemiyordum*. Aksine, on bir yıllık kot pantolonum, bir haftalık sakalım, Gap'ten alınmış eski rüzgârlığımla daha sonra okuyacağım bir cümlenin, metafizik klostrofobi ve hep tek kişi olmanın kasvetli kaderiyle ilgili bir cümlenin vücut bulmuş hali gibiydim. Bu sorunu çözmek tamamen hayal gücümüze kalmıştı herhalde. Diğer yandan, yaşamak için hayal kuran biri bile nihai kısıtlamanın hâkimiyeti altındadır; aynasını istediği nesneye, istediği açıda tutar (görüntüyü narsisizmden uzaklaştırmak için kendisi çerçevenin dışında kalacak şekilde bile kaldırabilir aynasını) fakat aynayı tutan her zaman o olduğundan, kaçış yoktur. Aynadaki yansımanızı göremiyor olmanız, başkasının da göremediği anlamına gelmez.

Piyanoyu nasıl nakledeceklerini konuştuktan sonra, ağabeyim ve suskun Kürt, piyano oturağının çekmecesini boşaltmaya girişmişlerdi. Çekmeceden çıkan eski nota kâğıtlarını, birkaç sayfası doldurulmuş eski beste sayfalarını ve Muhammed Salih Dilan'ın şiir kitabını sessizce seyretmiştim. Çekmeceden çıkan ve Kraliyet Opera Sarayı'nı gösteren antik kartpostalı ağabeyim hayranlıkla aynanın çerçevesinin sol alt köşesine yerleştirmişti. Bir de Stephen Crane'in 1977 basımı şiir derlemesi çıkmıştı çekmeceden. Bu kitabı ağabeyim bana emanet etmişti ve Istırap Deneyi, Lüks Deneyi, Bir Savaş Anlatısı'nı geçtikten sonra şu

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

cümlelerle karşılaşmıştım: Cüret edebilen biri çıkarsa dünyadaki en değersiz edebiyat eserlerinin belli bir ulustan birinin başka ulustan biri hakkında yazdıkları olduğu söylenebilir. Bu cümle, 1895'te Meksika hakkında yazılmış bir makaleyi konu alıyordu ama bu koşullarda anlattığı şey bana kişisel ve durumumla ilgili gelmişti. Arabayla ağabeyimin evine dönerken cümlenin aklıma Alastair'in söylediği bir şeyi getirdiğini anlatmıştım: Yabancı gazeteciler Ortadoğu'da ne kadar uzun süre kalırlarsa Ortadoğu hakkında bir kitap yazmaları da o kadar zorlaşıyordu. Bunu ilk duyduğumda bir bahane gibi gelmişti; iyi yazmak gibi zor bir işten kurtulmanın bahanesi olduğunu düşünmüştüm ama Alastair'le –ve dolayısıyla Ortadoğu'da– zaman geçirdikçe bu düşünceye hak vermeye başlamıştım. Sonuçta tevazu ve sessizlik, cahillik ve müstebitlikten çok daha iyiydi. Belki de Doğu ve Batı gerçekten uzlaşmazdı; geometrik kaderleri, bir eğri ile asimptotu misali, asla kesişmemekti. Ağabeyim pek etkilenmiş görünmüyordu. Ne demeye çalıştığını anlıyorum, demişti, MaDonal adlı bir *fast-food* restoranından çıkan yeniyetmelere yol vermek için yavaşlarken. Fakat bir sanatçının, iradesiyle belli deneyimlerden yanlamasına geçebilen güçlü bir bellekten başka bir şey olmadığını söyleyen de Crane değil miydi?

Ebeveynimle Bağdat'a, Vali Ali el-Haydari'nin ve altı korumasının suikasta uğradığı gün gelmiştik. Bu olay iyimserliğimi azaltmış, kuzeyle güneyin farklı olduğu, güneyin daha politize olduğu yönündeki görüşlerimi pekiştirmişti. Yine de şu kadarı anlamlıydı: Bağdat başkentti ve kuzeyde durum çok daha istikrarlıydı; Kürtlere göre seçim sonuçları önceden belirlenmişti. Süleymaniye'de ağabeyim, şoförü, Zahra ve ailesinden başka kimseyi tanımıyordum oysa Bağdat'ta çevremiz her zaman siyasete meraklı geniş ailemizle çevriliydi; hâlâ Bağdat'ta yaşayan sekiz teyzem ve amcamın ikisi Yeşil Bölge'de çalışıyordu ve kalan üçü, Zaid de dahil olmak üzere, seçimlerde aday olmuştu. Sokaklarda gördüklerim de vardı. Örneğin, büyükannemin oturduğu

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

yolun sonundaki ilan panosunda yazanlar: Çocuklarımıza daha iyi bir ülke bırakabilmek için. Bu yazı bir seçim sandığının üstündeydi ve seçim tarihi de aynı karede yer alıyordu, dolayısıyla yazının şu anlama geldiğini düşünmemek zordu: Evet, bizim kuşak için artık her şey bitti, umutsuz ve korkunç bir karmaşa içindeyiz ama oy verirsek çocuklarımıza daha iyi bir ülke bırakabiliriz belki. Allah cömerttir.

Bağdat'ta gördüğüm herkes, özellikle bir önceki yıla kıyasla korkuyordu. Soyulmaktan, vurulmaktan, bıçaklanmaktan, esir alınmaktan, bir patlamada havaya uçmaktan korkuyorlardı. Geceleri dışarı çıkmıyorlardı. İşe her gün farklı yollardan gidip geliyorlardı. Bir akşamüstü, Zaid'in şoförü bir arabanın, aynı arabanın Hay el-Cihad'dan El-Cadriya'ya kadar peşimizden geldiğini fark etmişti. Araba bazen önümüzde, bazen arkamızda, bazen bir iki şerit yanımızda ilerliyordu ama sürekli etrafımızdaydı. Zaid'in şoförü bir yanlış anlama olduğunu söylemiş ama yine de otoyoldan ayrılmıştı ve bir süre El-Bayaa'da dolaşıp durmuştuk. İşe yaramıştı. Daha doğrusu, endişelenmemize gerek olmadığını anlamıştık veya peşimizdekiler bizi takip etmekten vazgeçmişti. Asıl sorun, Bağdatlıların zihninin sürekli böyle şeylerle dolu olmasıydı. Geçen yıl böyle değildi durum. Önceki yıllarda (2003'te ve 2004'ün başında) insanlar şaşkındı. İhtiyatlıydı. Genelde şöyle konulardan söz ediliyordu: Bu insanlar kim ve neden birdenbire bizi özgürlüğümüze kavuşturmakla ilgilenmeye başladılar? Gerçekte ne istiyorlar? Ne kadar kalacaklar? 2005 Ocak ayına gelindiğindeyse o soruların yerini yenileri almıştı: Neden bu kadar pislikler? Başından beri her şeyin böyle olmasını mı planlıyorlardı? Yoksa gerçekten bu kadar beceriksiz olabilirler mi? Bir de: Anayasayı beğenmeseler bile ülkemizi yönetmemize izin verecekler mi?

Siz *Ay'a* gittiniz, demişti arkadaşlarımdan birinin amcası, Amerikan vatandaşı olduğumu öğrendiği zaman. Gerçekten isteseniz bu sorunu da çözebilirdiniz, *biliyoruz*.

Ama gerçekten çözmek istiyordum sorunu. Değil mi? Yoksa yalnızca her şey olup bitsin mi istiyordum? Bir hafta önce

BELONGS TO KAOTIC TEAM

(ağabeyimle ne kadar işe yaramaz bir eylem olduğu üzerine konuştuktan sonra) yeniden günlük tutmaya çalışmaya başlamıştım. (Bir Yeni Yıl kararıydı, doğru.) Ama sonraki hafta boyunca Bağdat'ta ne zaman günlüğün başına otursam *Kırmızı ile Siyah*'taki, anlatıcının siyasi konular konuşulduğu gerekçesiyle yazarın bir sayfayı noktalarla doldurmak istediğini söylediği an geliyordu aklıma. Çünkü hayal ürünü eserlerde siyaset, bir konserin ortasında havaya ateş etmek gibidir. Gürültü sağır edicidir ama enerjiyi açığa çıkarmaz. Diğer enstrümanların sesiyle uyum da sağlamaz. (Editörü, bu, zarafet yoksunluğudur, diye uyarıyordu yazarı; önemsiz bir yazının zarafetten yoksun olması ölümcüldür. Karakterlerin siyaset konuşmuyorsa burası artık 1830 yılı Fransa'sı değildir; kitabın da olduğunu sandığın ayna değildir...) 2005 Ocak ayında Bağdat'ta yaptığım bütün siyasi sohbetlerin yerine sayfayı noktalarla doldurmak isterdim ben de. Ama öyle yapsaydım sonunda elime noktalarla doldurulmuş bir defter geçerdi. Ayrıca ben, ailem ve onların arkadaşları hayal ürünü bir eserin kahramanları değildik; gerçek hayatlar yaşayan gerçek insanlardık ve bu hayatlarda politika, konserin ortasında havaya sıkılan bir el silah sesi gibi değildi: Bazen konserin ortasında gerçekten silahlar patlıyordu ve bunlar hakkında konuşmak aciliyet kazanıyordu. Sanki Beyaz Saray Durum Odası'nda bana özel bir koltuk varmış ve onların davasını orada anlatabilirmişim gibi, akrabalarım bana Bağdat'ın eski halini tarif ediyorlardı. Yetmişlerde, İstanbul'un bugünkü hali gibi olduğunu söylüyorlardı: Turistler ve iş insanlarıyla doluydu, yükselişteki Ortadoğu'nun kozmopolit başkentiydi. İran'dan, Saddam'dan, yaptırımlardan ve Irak'ı Özgürleştirme Operasyonu'ndan önce ve şu anki halinden önce, onlarınki de kültürlü, eğitimli, ticaret yapılan, güzel bir ülkeydi ve insanlar dünyanın her yanından bu ülkeyi görmeye geliyorlardı. Peki, ya şimdi? Görüyor musun, Amar, kapımızın önündeki kargaşayı, çılgınlığı? Akşamları, noktaların yetersizliğinin farkında olarak büyükbabamın hükümet günlerinden kalma kitapları, fotoğrafları, mektupları inceliyordum. Bunlarda anlatılan Bağdat, kapıdan dışarı adımımı atmaya cesaret

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

edebildiğim zaman gördüğüm Irak'tan çok farklıydı: Bu yeni Irak'ta siyaseti yemek yerken, bir şiir okurken, sevişirken bile bir dakika için olsun unutamıyordunuz. Çok az şey işe yarıyordu. Çok az güzel şey vardı. Evdeyken en mutsuz anlarımı bile destekleyen düzen ve güvenlik hissi burada başka bir dünyaya ait lüks bir şeydi. *Bunlar da mı İnsan*'dan ödünç alınan sözcüklerle ifade etmek gerekirse, Bağdat güzelliğin olumsuzlanmasıydı.

Irak'ta geçireceğimiz son gün babam, amcam ve ben, Zaid'in torunlarını ziyaretten döndüğümüzde evde bir misafirle karşılaşmıştık. Büyükannem kahve pişirmişti ve annem ile Zaid de dâhil olmak üzere altı kişi evin ön bahçesine oturup sohbet etmiştik. Sohbetlerimizin çoğu gibi bu da sessizliklerle bölünüyordu ve ne zaman bir sessizlik olsa misafirimiz şu sözcüklerle onu dağıtmaya çalışıyordu: Sonunda bu da geçecek. Bir tür tik gibi, bu cümleyi karşımızda en az beş-altı kez tekrarlamıştı: Sonunda bu da geçecek. Bu da geçecek sonunda. Bir ara bunları söyledikten sonra başını kaldırıp yüzümdeki kuşkulu ifadeyi süzmüştü.

Yani, demişti, her şey sonsuza dek böyle devam edemez, değil mi?

Bu koşullar altında, özgürleştirilmiş Bağdat'ta iyimserlik tanımını anca bu karşılıyordu: her şeyin sonsuza dek bu kadar kötü gidemeyeceği yönünde marazi bir his. Gerçekte bu düşünceyi, özellikle genel moral bozukluğuna içimi kemiren suçluluk duygusu, kronik ileri görüşlü bir Amerikalının ailesiyle birlikte uçağa binip eve döneceği günleri saydığı için duyduğu suçluluk eklendiğinde tahammül edilmez buluyordum. Ama herkes kaderci değil, diye teskin etmeye çalışmıştı Zaid beni. Siyasi eylemciler geçen yıla kıyasla daha zeki ve becerikli. Geçen yıl da önceki yıldan daha zeki ve daha beceriklilerdi. Onlarca yıldır bekledikleri fırsatları karşılarında görüyorlar ve yararlanmak için hızla ve kararlılıkla harekete geçiyorlar. Geçmişteki hatalarından ders alırken geleceği gözden kaçırmıyorlar. Siyasi rakipleri rekabet yerine şiddeti seçti; insanlar oy sandıklarına ulaşabilirse kazanacaklar, anayasayı yazacaklar ve oyun, ellerinden hileyle alınmadığı sürece onların olacak. Zorlu bir koşul. Seçimler gerçekten adil

BELONGS TO KAITOS TEAM

ve özgür olursa Amerikalılar sonuçtan hoşlanmayacak. Fakat seçime hile karışmazsa anayasa yazıldıktan sonra her şey daha zor olacak.

İkna olmuş, en azından ikna edilmeye açık görünüyor olmalıydım çünkü annem, babam ve ben bavullarımızı arabanın bagajına yerleştirip vedalaşmak için büyükannemin evine doğru yürürken, Zaid beni kenara çekmiş ve Yeşil Bölge'de çalışmayı isteyip istemeyeceğimi sormuştu. Bir arkadaşı küçük bir ekonomi projesinin BM bağlantısı olmuştu ve girişimin teknik ayrıntılarını yönetecek güvenilir birine ihtiyacı vardı. Bu tekliften onur duyduğumu söylemiştim, ki doğruydu. Yardımcı olmak isterdim elbette fakat Irak'a ne zaman dönebileceğimi bilmiyordum çünkü önce doktoramı bitirmem gerekiyordu. Ama evet, diye eklemiştim hemen, bakışlarındaki hayal kırıklığını görünce. Düşüneceğim bunu. Dikkatle düşün, demişti Zaid, kararını en kısa sürede bize bildir. Ülkemize yardım edebilecek özel bir konumdasın, Amar. Herkes gibi sen de küçük Amrika olmayacağımızı biliyorsun, zaten bunu Amrika da istemiyor. Bu yüzden, bize dön. Kısa süre içinde geri gel. Bu son cümleyi söylerken omzumu tutup beni uykudan uyandırmak ister gibi hafifçe sarsmıştı.

2007 yazında derslerimi vermiştim, staj yapmıştım ve tek bitirmem gereken tezimdi. Her gün yeni bir paragrafı üzerinde çalışıyordum. Sorunun Los Angeles'ta olduğuna karar vermiştim. Daha doğrusu sorun, Los Angeles'ta internette vakit harcamaya bağımlı hale gelmemdi. Bu yüzden Batı Hollywood'daki apartman dairemi birine kiralayıp yüz elli kilometre uzağa, San Bernardino Ormanı'ndaki Big Bear Gölü yakınında yazlık bir kulübeye taşınmıştım. Kulübede bir odun sobası, dağ manzarası ve televizyonun olması gereken duvarda bir Ansel Adams posteri vardı. Kulübeye gelir gelmez ilk iş bir örümceği klozete atıp sifonu çekmiş, sonra mutfak masasını oturma odasına taşımıştım. Burada kitaplar ve veri setleri arasında gece geç saatlere kadar huzur içinde çalışacağımı hayal ediyordum. Sonra arabaya

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

atlayıp bir internet kafe bulmaya gitmiştim. Tam araba yolundan çıkmıştım, cep telefonum çalmıştı. Arayan babamdı; amcam Zaid'in kaçırıldığını haber veriyordu.

Evinin önünden kaçırmışlardı. Şoförü onu işe götürmek için gelmiş, arka kapıyı açmıştı ve o anda arkalarında duran arabadan çıkan iki adam Kalaşnikoflarını Zaid'in başına çevirmişlerdi. *Tafadhal*, *ammu*, demişti adam, arabalarının ön kapısını açarken. Misafirimiz ol, amca.

Ertesi sabah Alia Yenge'mi telefonla aramış, elli bin dolar istemişlerdi.

Ama Kareem bu miktarın yarısını önermiş, demişti babam.

Kareem de kim?

Aracımız.

On gün sonra, Şii fraksiyonları El-Askari'yi on altı ay içinde ikinci kez bombalamışlardı. Bağdat ve Samarra'da sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş, Şiiler de karşılığında Sünni camilerini yakmaya başlamışlardı. Zaid hâlâ kayıptı. Aracı olarak tuttuklarında Kareem, amcamın şoförüne kaçıranların onu nereye koyduğunu sormuştu. Ön koltuğa oturttular, demişti şoför. Güzel, demişti Kareem. Ön koltuk çok iyi. Rehin aldığınız kişiyi bagaja koyarsanız onu siyasi nedenlerle öldüreceksiniz demektir ama ön koltuğa oturtursanız Sünni veya Şii olması umurunuzda değildir; yalnızca fidyenin peşindesinizdir ve parayı alabilmek için rehineye iyi bakarsınız. O yüzden onlarla pazarlık yapalım. Fakat zaman geçmiş ve kaçıranlardan yalnızca kısa ve düzensiz haberler gelmişti. Derken, kendine Koca Yezit diyen biri arayıp Zaid'i kaçıranlardan satın aldığını ve ona çok para ödediğini söyleyince, Kareem'in hikâyesine inanmak güçleşmişti. Bu arada ben Kaliforniya'daki cennet köşeme kapanmış, yeni haber gelmiş mi diye sürekli telefonumu kontrol ediyor, göl sularının şapırtısını dinliyor ve hemen hiç çalışamıyordum. Akşamüstleri uzun uzun bisiklete biniyor veya internet kafede zaman öldürüyordum. Bu arada, Fawnskin'de oturan Farrah adlı bir kızla tanışmıştım ve birkaç kez birlikte olmuştuk. Beni Dört Temmuz barbeküsüne davet etmişti ama sandığımdan daha küçük bir partiydi, fazla

BELONGS TO KAHVE TEAM

üniversite öğrencisi yoktu; güneşin batmasını ve göl üzerinde atılacak havai fişekleri beklerken birisi Pictionary oynamayı teklif etmişti. Yazlık elbiseler giymiş iki kadın ve ben Farrah'ın takımındaydık. Çok geçmeden altı yıldır ilk defa bir bira açmıştım. Kum saati akarken herkes oyun tahtasına eğilip tahminlerini sıralıyordu: Kişi. İnsan. El ele tutuşan insanlar. Dans eden insanlar. Öfkeli biri. Kötü biri. Elinde mektup olan kötü biri. Otopark bileti. Manifesto. *Kavgam.* Karl Marx. Çanta. Çuval. Para. Hırsız. Banka soyguncusu. Soygun. Haydutlar. Butch Cassidy. *Bonnie ile Clyde. Dog Day Afternoon.* Soygun. Birisi onu söyledi zaten. Homurdanmak yok! Şey gibi geliyor... Kirpikler. Saç. Güzellik. Yakışıklı. Yakışıklı mı?

Bir ara, Farrah başını kaldırmış ve bana imalı bir bakış atmıştı. Sonra bir araba çizmişti.

Arabanın yanına el ele tutuşmuş iki çöp adam çizmişti.

Sonra figürlerden birinden çıkardığı oku arabanın bagajına doğru uzatmıştı.

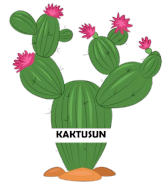
Ah, demiştim. Kaçırılma.

Gözlerini kocaman açıp başını sallayan Farrah kalemiyle üzerinde dolar işaretleri olan bir torba çizmişti. Bayağı iyi resim çiziyordu.

Fidye! diye haykırmıştı karşımda oturan kız.

Fidye notu! diye haykırmıştı bir başkası, masanın diğer tarafından. Bizim takımdan değildi. Zaten küçük plastik kum saatinin içindeki kumlar çoktan boşalmıştı. Çizimleri incelenmek üzere elden ele dolaştırılınca, birisi simge çizmenin yasak olduğunu, dolar simgesini kullanamayacağımızı söylemişti. Kim kazandı hatırlamıyorum. İnsanın büyük bir şokun öncesine dair en net hatırladıkları genellikle pişmanlık uyandıran şeyler, geri dönüp bakınca küçüklüğünüzü ve tedavi edilemez bir miyopluğu yansıtan şeyler oluyor ne yazık ki. Ertesi gün babam arayıp Alia'nın kocasını kurtarmak için kırk bin doları istenen hesaba yatırdığını fakat Zaid'in başında bir kurşun olan cesedinin plastik bir torba içinde verandanın altına bırakıldığını söylemişti.

BELONGS TO KAITOS TEAM

MR. JAAFARI? BURAYA GELİR misiniz lütfen?

İmam Osman'ın iletişim bilgilerinden yavaşça geri çekilip kapının önünde bekleyen Duncan'ın yanına gittim.

Maalesef haberler iyi değil, dedi, havuç rengi kaşlarını anlayışlı bir tavırla kaldırarak. Bugün İngiltere'ye girmenize izin verilmeyecek.

Bekledim.

Üzgünüm. Şefim burada bulunmanızın asıl nedenini bize açıklamadığınızı düşünüyor.

İstanbul'a gitmek için buradayım!

Bu iddianıza inanmamak için bir nedenimiz yok. Kusura bakmayın. Sizin için yasal bir boşluk bulmayı denedim. Denedim gerçekten. Fakat yolcunun bizi sistemden faydalanmayacağına ikna etmesi ve—

Ben neden—

—tehlikeli olmadığını kanıtlaması gerekiyor.

Ağzımı kapadım.

Üzgünüm, diye tekrarladı. *Bugün* ülkemize giriş yapamayacaksınız. Gelecekte başka bir görevliyi ikna ederseniz durumunuz yeniden değerlendirilecek. Gelecekte İngiltere'ye gelemeyeceğiniz anlamına gelmiyor bu.

Peki, yarın?

Yarın mı?

Yarın girebilir miyim ülkeye?

Hayır.

Peki, şimdi ne olacak?

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Havayollarıyla konuştum, bir saat sonra Los Angeles'a kalkan bir uçak var, süre biraz kısıtlı ama sizi ve bavullarınızı bu uçağa bindirmeye çalışabiliriz.

Burada kalamaz mıyım?

Duncan güldü.

Ciddiyim, dedim. Irak'a gitmeye çalışıyorum, İstanbul uçağım pazar günü kalkıyor. O süre zarfında burada, gözetim odasında kalamamam için bir neden var mı? Neden Los Angeles'a kadar dönmek isteyeyim ki?

...Bunu sormam gerekiyor.

Keşke gidip sorsanız.

Burada uyumanız gerekebilir.

Sorun değil.

Bir saat daha ortadan kayboldu. Bir saat daha neler olacağını bilmeden geçti. 24 saatlik döngüden bir birim daha azaldı. Altmış dakika boyunca ne yapacağımı, önceden ne yapmış olmam gerektiğini düşünmemeye çalıştım. Dört yıl önce, kızıyla ağabeyimin nişanlandığı gün Hasan'la birlikte Goizha'da yürürken, bana eski güzel günlerde erkek Baas partisi üyelerinin birbirlerini, bir saatin kolları gibi bir tarafı daha kısa bıyıklarından tanıdıklarını söylemişti. Özellikle sekizi yirmi geçe durmuş bir saat misali bıyığın sol yanı sağ yanından daha kısa bırakılırdı ve karşımdaki duvarda duran saat 8.20'ye yaklaşırken kalbim küt küt atmaya, parmaklarım soğuktan morarmaya başladı. Ağabeyim şimdi neredeydi? Rahat mıydı? Üşüyor muydu? Yiyeceği, içeceği, saatin kaç olduğunu görmesine yetecek ışığı var mıydı? Sekiz yirmi beş. Sekiz buçuk. Sessiz televizyon ekranında *EastEnders* bitti, *It's a Wonderful Life* başladı. El dünya maklube, Noel'de Amerika'ydı gerçekten. El dünya maklube kalıbının başka bir kullanımı da vardır ve genellikle modern bir gelişme karşısında onaylamama, kuşkuculuk, itiraz bildirir. Beyaz Saray'a bir siyah başkan geleceğini duydun mu? El dünya maklube! Dünya tersine dönmüş! Bu deyişin bir de İngilizce kuzeni vardır, The World Turned Upside Down (dünya tepetaklak olmuş). İki tane anarşist kökenli şarkının ve İngiliz Devrimi sırasında radikalizm hakkında yazan

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Marksist tarihçi Christopher Hill'in kitaplarından birinin de adıdır. İlk şarkının 1643'te bir İngiliz gazetesinde yayımlanan bir balad olduğu söylenir. Noel'in resmi ve ciddi bir kutlama olması gerektiğini, dolayısıyla Noel tatiliyle ilişkilendirilen bütün neşeli geleneklerin yasaklandığını ilan eden Parlamento'nun kararına karşı yazılmıştır bu şarkı. *Melekler güzel haberler getirdi, kuzu çobanları sevinip şarkılar söyledi. /... Neden bağlanacakmışız yasalarla? / Gene de memnun olalım ve zamanı gelir ve tepetaklak olur dünya.* Tabii, Noel kutlamalarından vazgeçmek istemeyen İngiliz protestoculara göre dünyayı tepetaklak eden Parlamento'ydu. Güzel kuzenim Rania'ya göreyse kutlamaların kendisi.

Dokuzu on geçiyor. Dokuzu çeyrek geçiyor. Dokuzu yirmi beş geçiyor. Doğu yönünde bin mil, güneşin çevresinde dolaşmak için 66.666 galaktik merkezimizin çevresinde 420.000 ve evrenin diğer ucuna 2.237.000... Toplamda, uzayda saatte 2.724.666 mil hızla ilerliyoruz ve neredeyse tamamen senkronizeyiz; gökyüzünde desenler çizen bir sığırcık sürüsünü andırıyoruz. Başlıca doğrultuları yakın zamanda, kuzey kıtalarında yaşayan insanlar tarafından icat edilen aynı astronomik emsalsizliğe az çok demir atmış haldeyiz. Mil ve saat denen ölçüler de ekvatorun kuzeyinde icat edildi. İlki Avrupa'da ilerlerken kat ettikleri her milde veya her bin adımda bir yere bir kazık çakan Romalı işgalciler, ikincisiyse günün aydınlık bölümünü on iki bölüme ayıran Eski Mısırlılar tarafından. Oysa İslam'ın günü, gün batımıyla başlar. İmparatorluk Rusya'sında bir mil, 24.500 fit idi. Avustralyalılar sıvı hacmini ölçmek için en kalabalık şehirlerinin limanındaki su miktarını esas aldılar. Uyuşmazlık yeni bir şey değil. Uyumsuzluk. Terminolojik çatışma. Muhalifler her zaman vardı, dünyanın bir devrime gebe olduğunu ve biraz kan akıtmanın bunun tek yolu olduğunu düşünenler de. Tarihin tekerrür ettiği düşüncesindeki sorun, bizi daha bilge hale getirmediği zaman kayıtsızlaştırması. Yugoslavya'dan, Bosna'dan ve Somali'den bir şeyler öğrenmeliydik, evet. Diğer yandan: İnsanlar öldürür. Onlara ait olmayan şeyleri alır ve ait olanları, ne kadar küçük olsa da sonuna dek savunurlar. Sözcükler işe yaramayınca şiddete

BELONGS TO KAOTIC TEAM

başvururlar ama kimi zaman sözcüklerin işe yaramamasının nedeni, bütün kartları ellerinde tutanların kimseyi dinlememesidir. Peki, iyi bir adam, çok çalışan, cömert ve barışçıl bir adam, akşamüstü saat beşte Süleymaniye'deki evinden çıkıp çocuğunu piyano dersine götürürken bin Amerikan doları kazanmanın daha iyi bir yolunu bulamayan adamlar tarafından silah zoruyla kaçırılıyorsa kabahat kimdedir?

Ağabeyinden de çok, diye uyarmıştı Alastair beni önceki gece, uçağıma binmek için beklerken cep telefonumdan okuduğum e-postasında (ibretlik Sınır Koruma Görevlileri ülkeye girmeme izin verseydi The Lamb'de buluştuğumuz zaman da aynı şeyleri söylerdi herhalde), senin gibi biri bu insanların karşısına çıkacak en büyük ödül olur. Nefret ettikleri iki siyasi partiyle alakası olan bir Şii, üstelik Yeşil Bölge'yle bağlantıları var ve ailesi ABD'de olan bir Amerikan vatandaşı. Hayal edebiliyor musun? Bir taşla kaç kuş vurduklarını düşünürler, kim bilir.

Peki, o halde, Mr. Jaafari. Kalabilirsiniz. Fakat önümüzdeki otuz dört saat boyunca bizim sorumluluğumuzda olacaksanız sizi önce bir doktor muayenesinden geçirmemiz gerekiyor.

Amerika yeniden Amerika, demiştim kendi kendime, Obama'nın seçildiği gece. Bunu yanlışlıkla söylememiştim ama düşünmeden söylemiştim kesinlikle. Mandelstam'ın Tanrı hakkında yazdıkları gibi, konuşmaya gerek kalmadan söylemiştim. Bir ay kadar önce, Ramazan Bayramı Ekim'in ikisine denk gelmişti ve aynı akşam Joe Biden ile Sarah Palin başkan yardımcılığı için tartışıyorlardı. Palin o gece Ronald Reagan'ın, özgürlüğün yok olmasına her zaman bir kuşak kaldığını söylediğini iddia etmişti. Özgürlüğü kanımızla miras bırakmıyoruz çocuklarımıza. Onun için mücadele etmek, onu korumak zorundayız ve sonra çocuklarımıza teslim etmeliyiz ki onlar da aynısını yapabilsinler, yoksa yaşlılığımız çocuklarımıza ve onların çocuklarına Amerika'nın bir zamanlar özgür bir yer olduğunu anlatmakla geçecek. Fakat Reagan bunları söylerken ulusal güvenliği kastetmemişti.

BELONGS TO KAITOS TEAM

1961'de, Amerikan Tıp Derneği Kadınlar Temsilciliği adına, sağlık sigortasının sosyalleştirilmesinin tehlikelerini anlatıyordu, yani Medicare'den söz ediyordu.

Ramazan Bayramı'nda Batı Hollywood'daki apartman dairemde yalnızdım, annemin yolladığı börekle orucumu açıyordum. Tezimi ertesi sabah danışmanıma teslim etmem gerektiği için yazıcıya kalan kırk üç sayfanın çıkışını almak üzere yeni bir kartuş takmaya çalışıyordum. Bu arada, Vali Palin'in hatalarla dolu konuşmasını dinlerken, siyasete atılmak için çok geç kalıp kalmadığımı düşünmeye başlamıştım. Gidişattan memnun değilseniz gidişatı değiştirin. Oturup göz devirmenin anlamı yok. Kötülüğün kazanması için gereken tek şey, iyi insanların hiçbir şey yapmamasıdır, vesaire. Fakat sonra Obama seçimi kazanmış ve birden gidişat hoşuma gitmeye başlamıştı. Öncüllerinin hataları düzeltilemeyecek kadar kötü değilse bir şeyleri düzeltebilirdi. Sekiz yıldır hissettiğim siyasi depresyon üzerimden kalkmış, yeni başkanımızın sınırlarımızın ötesinde yapacağı yeni ve daha iyi değişiklikleri düşünmeye bile cüret etmiştim. Veya: Bizden nefret edenler başkanlığa kimi seçtiğimizi umursuyorlar mıydı? Yoksa zeki ve iyi konuşan, cazibeli ve sağduyulu, ileriyi gören ve diplomatik birini (imrenilecek bir lideri) seçmiş olmamız bizden daha da nefret etmelerine mi yol açıyordu?

Beni muayene eden doktor hoş biriydi (nazik, becerikli, işlediğim suçlara ne olursa olsun aldırmayan) fakat yine de ihtiyacım olmadığı halde muayeneden geçmek tuhaf bir deneyimdi. Çaresizliğimin acısından başka hiçbir şikâyetim yoktu ve fiziksel durumunun iyi olduğunu bilmek istediğim tek kişi, iki kez ortadan kaybolan ağabeyimdi. Dr. Lalwani'nin Hint aksanı vardı ama İngilizcesi kusursuzdu. Duvarında tam dört farklı üniversiteden alınmış diplomalar ve sertifikalar asılıydı. Yine de Beşinci Terminal'in penceresiz bir odasında çalışıyordu sonuçta. Boyunuz: Bir yetmiş sekiz. Kilonuz: Altmış yedi. Normal bir kilo mu sizin için? Evet. Güzel. Şimdi aaa deyin. Dilinizi damağınıza dokundurun. Şimdi kollarınızı kaldırın. Şimdi yumruklarınızı sıkın. Şimdi beni itin o yumruklarla. Güzel. Güzel. Parmağınızla

BELONGS TO KAITOS TEAM

burnunuza dokunabilir misiniz? Parmağıma dokunun. Şimdi daha hızlı. Mesane sorununuz var mı? Boşalma sorununuz? Güzel. Şimdi eğilin. Yavaşça doğrularak kalkın. Şimdi şuraya yürüyün. Bana doğru gelin. Güzel.

Biraz kan alacağım sizden. HIV testinin sonucunu öğrenmek ister misiniz?

Pozitif olduğunu hiç sanmıyorum, dedim. Ama evet, öğrenmek isterim herhalde.

Metal bir çubuk alıp aramızda, minik bir orkestra şefi çubuğu misali tuttu. Şimdi gözlerinizi kapatmanızı istiyorum, bu çubuğu yanaklarınızdan birine değdirdiğimi her hissedişinizde, *şimdi*, deyin.

…Şimdi.

Şimdi.

Şimdi.

Şimdi.

Şimdi.

Şimdi.

Şimdi.

Şimdi.

Güzel. Şimdi, gözlerinizi açmadan söyleyin bakalım: Dokundurduğum uç sivri mi, küt mü?

Sivri.

Küt.

Sivri.

Küt.

Sivri.

Sivri.

Küt.

Küt.

Sivri.

Küt.

Güzel. Şimdi, gözlerinizi açmadan bana elinize bıraktığım bu nesnelerin ne olduğunu söyleyin.

BELONGS TO KAOTICS TEAM

Ataş.

Anahtar.

Kalem.

Bozuk para.

Tekerlekli ofis sandalyesiyle odanın diğer ucuna gitti, aynalı bir tepsinin üzerindeki oftalmoskobunu aldı, geri gelip yüzünü benimkine sanki öpecekmiş gibi yaklaştırdı. Temiz, lastiksi bir koku vardı teninde. Burun deliklerinde vızıldayan havanın sesini dinlerken gözlerime beyaz ışık doldu.

Gözlerinizin arkasında atan damarları görüyorum.

Öyle mi?

Evet. İstediğimiz bir şey.

Son olarak tam batın röntgeni çekti. Yabancı maddelere karşı bir önlem olduğunu söyledi; anladığım kadarıyla bağırsaklarımda balon içine gizlenmiş eroin olup olmadığına bakıyordu. Giyindiğim sırada konuşmaya devam etti.

Ne iş yapıyorsunuz?

Ekonomistim.

Ah öyle mi? Ne tür?

Şey, dedim, fermuarımı çekerken. Tezimi riskten kaçınma üzerine yazdım. Şimdi de iş arıyorum.

Lalwani nazikçe başını salladı.

Sonra, sanırım onun hoşgörülü, zeki ve liberal düşünceli bir adam olduğunu ve bir daha karşılaşmayacağımızı düşündüğümden, ekledim:

Ayrıca siyasete atılmayı düşünüyorum, dedim.

Lalwani'nin yüzünde bir an için ihtiyatlı bir sevinç ifadesi belirdi; sanki ortak bir tanıdığımızdan söz etmiştim ama bu kişi hakkında birbirimizin düşüncelerini henüz bilmiyorduk. Doğrusu, söylediğim beni bile şaşırtmıştı ama ciddiydim. Ciddi olduğumu anlayan Lalwani ellerini kavuşturdu ve neredeyse bağırarak: Harika! dedi. Nerede?

Kaliforniya'da, diye karşılık verdim. Otuzuncu kongre bölgesinden, sanırım.

BELONGS TO KAHTS TEAM

Lalwani etkilenmiş göründü ve hürmetle başını salladı. Spor ayakkabılarımın bağcıklarını bağlayıp doğrulduğumda, bakışlarında az önceki dikkatli, profesyonel ifade vardı. "Geleceği göremem," dedi teatral bir tavırla. "Dört-beş yüz yıl sonra ne olacak, kim bilir? Ama şu kesin: Başa Papacılar geçebilir hatta Müslümanlar da. Benim için hiçbir sakıncası yok." Sonra benden memnun kalmış bir tavırla sağ elindeki lastik eldiveni çıkarıp elimi sıktı. Peki, o halde, Dr. Jaafari. Bence güzel fikir. Kongre üyesi Jaafari. *Başkan* Jaafari. Size iyi şanslar. Belki ağabeyinizi ziyaret ettikten sonra bizi bu karmaşadan kurtarırsınız.

Gözetim odasına dönerken sanki üstümden bir yük kalkmıştı, hafiflemiş gibiydim. Hatta biraz başım dönüyordu. Sanki sağlıklı olduğu kanıtlanan bedenimi çıkarıp muayenehanede, yerde bırakmıştım. Sami'nin gözlerinin arkasındaki damarlar hâlâ atıyor muydu? Hâlâ gözlerinin arkasında mıydılar? Üç yaz önce, anneme Alzheimer teşhisi konmasından kısa süre sonra, babam bana bir e-posta aracılığıyla bir *Seattle Times* haberini göndermişti. Muhammed adlı iki yaşında bir çocuk, Bağdat ve Bakuba arasındaki yolda, yüzünden vurulmuştu. Ailesiyle birlikte akraba ziyaretinden dönerken militanlar bindikleri cipi durdurmuş, AK-47'lerini içerideki silahsız dört insana çevirmişti. Muhammed'in amcası ölmüş, annesi ağır yaralanmıştı, yalnızca dört yaşındaki kız kardeşi zarar görmemişti. Muhammed'e isabet eden kurşun sağ gözüne girip sol gözünü sıyırmıştı. Irak'ta aylarca hastanede yattıktan sonra önce İran'a, sonra bir insani yardım kuruluşu aracılığıyla Seattle'daki bir tıp merkezine götürülmüştü. Kornea nakliyle gözünü kurtarmaya çalışacaklardı. Bu depresif hikâyeyi paylaştığım için kusura bakma, demişti babam, sanki önceki ay boyunca yaptığımız bütün yazışmalar depresif değilmiş gibi. Ama ölen amcanın geçen ocak ayında büyükannenin evinde bizi ziyaret eden adam olduğunu bilmeni istedim. Sürekli, sonunda bu da geçecek, diyen hani.

Galiba haklıydı.

Saat gece yarısına yaklaşıyordu ama gözetim odasının floresan tavan ışıkları hastalıklı bir kutup güneşi gibi cızırdamaya devam

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ediyordu. Hava çok soğuktu. Pencereleri olmayan bir oda için şaşırtıcı ölçüde soğuktu. Bana ince bir battaniye ve plastik bir kılıfa yerleştirilmiş minyatür bir yastık vermişlerdi. İkisi de bir yatağın rahatlığının ve sıcaklığının yanından bile geçemiyordu. Bu arada, artık yalnız değildim. Topallayan bir kadın yerleri siliyor, yirmili yaşlarının sonunda görünen bir sarışın, odanın diğer ucunda oturmuş sessizce ağlıyordu. Saatler önce siyahi adamın oturduğu sandalyede oturuyordu; benimkiler gibi bir battaniye ve yastık yanındaki sandalyeye bırakılmıştı. Bağdaş kurmuş, paltosunu kucağına yerleştirmişti. Benim paltom hâlâ bavulumdaydı, yürüyüş botlarımla oyuncak abaküsün arasında duruyordu. Üzerimde yirmi üç saat önce Los Angeles'tan ayrılırken giydiğim ince parka vardı. Bugünden çok daha farklı bir yarın bekliyordum o sırada. Batı Hollywood'da hava on üç dereceydi, baharı andıran bir hava olduğu söylenemezdi fakat tez danışmanımla vedalaşıp eve dönerken caddenin sonundaki kafeye oturup omlet yememe yetecek ölçüde ılık sayılırdı. Yanımda bir kitap vardı, şu anda okumadığım post Keynesyan iktisat teorisi kitabı. Yemeğimi sipariş edip uçuş için check-in yaptırdıktan sonra kitabı açarak beş dolarlık taze sıkılmış sanguinello'm gelen kadar dikkatle okumuştum. İçeceğimi bir dikişte bitirmiştim. Taze ve tatlı içecekten sonra sayfadaki sözcükler daha koyu renkli ve uzak görünmüştü gözüme. Gökyüzünde akşamüstü ayı güneşin ışıklarını zayıfça yansıtıyordu. Sonra telefonum biplemiş, ekranda ANNEM VE BABAM yazısı çıkmıştı. Derken telefonum yeniden biplemiş ve bu kez Maddie'den yeni yılın kutlu olsun, inşallah mesajı gelmişti ve telefonum üçüncü kez biplediğinde garson dirseğimin yanına bir ekmek sepeti ve reçel bırakmıştı. Telefonu kulağıma götürüp Zahra'nın yarım saat önce babama anlattıklarını dinlemiştim. Bıçağımı masaya bırakıp Beverly Bulvarı'ndan batıya akan trafiği seyrettim. Geçenlerin çoğu arazi araçlarıydı, arazi araçları ve *hatchback*ler veya sedanlar; bir tane uzun beyaz limuzin de görmüştüm, bir de üzerine köpekbalığı resmi çizilmiş minibüs, sonra bir de tepesinde Amerikan bayrağı dalgalanan parlak kırmızı bir itfaiye aracı. Yüz bin dolar istemişler, demişti babam bana,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

gözyaşları içinde. Hasan yetmiş beş bin vermeyi önermişti. Sandalyemin karşısındaki camdaki yansımalarına doğru ilerleyen araçlar aynı anda hem doğuya hem batıya doğru gider gibi görünüyordu: Kaportaları, lastikleri ve ön camları karşı maddeye karışıp kayboluyor, bayrak kendini yutuyordu.

BELONGS TO KAOTICS TEAM

III

EZRA BLAZER'IN DESERT ISLAND DISCS PROGRAMI KAYDI

|14 Şubat 2011'de, Londra'da, BBC Yayın Merkezi'nde kaydedilmiştir|

BELONGS TO KAHVE TEAM

SUNUCU: Bu haftaki konuğumuz bir yazar. Pennsylvania'nın Doğu Pittsburgh bölgesinin Squirrel Hill mahallesinde doğan zeki bir çocuktu; Allegheny Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra *Playboy, New Yorker* ve *Paris Review*'da yazmaya başladı. Savaş sonrası dönemde yaşayan işçi sınıfı Amerikalılarla ilgili hikâyeleriyle ünlendi, dobralığı ve sıra dışı yeteneğiyle kendini kanıtladı. Yirmi dokuz yaşında ilk romanı *Dokuz Millik Koşu* yayımlandı ve aldığı üç Ulusal Kitap Ödülü'nün ilkini kazandı. O zamandan beri yirmi kitap daha yazdı, onlarca ödül aldı. Pen/Faulkner Ödülü, Amerikan Sanat ve Edebiyat Akademisi'nin kurmaca dalında altın madalyası, iki Pulitzer Ödülü ve Ulusal Sanat Ödülü bunlardan bazıları. Geçtiğimiz Aralık ayında, "coşkulu yaratıcılığı ve olağanüstü aktarım becerisiyle modern Amerikan hayatının çok-kültürlülüğünü ironi ve şefkate ortaya koyduğu için" edebiyat dünyasının en önemli ödülü sayılan Nobel Ödülü'nü aldı. Hem Amerika'da, hem burada, İngiltere'de ve bütün dünyada pek çok hayranı olan yazarın eserleri otuzdan fazla dile çevrildi fakat kendisi münzevi hayatı sürüyor ve Long Island'ın doğu ucundaki, uzun zamandır oturduğu evin sükûnetini Manhattan edebiyat camiasının "ölümcül saçmalığı ve çılgınlığı" diye nitelendirdiği şeye tercih ediyor. "Yazdıklarınız cüretli, yaşamınız muhafazakâr olsun," diyen konuğumuz, yazar Ezra Blazer.

Bu alıntınızdan, romanlarınızın tamamen çılgın bir hayal gücünün ürünü olduğunu mu anlamamız gerekiyor Ezra Blazer?

BELONGS TO KAITOS TEAM

EZRA BLAZER: [*Gülüyor.*] Keşke hayal gücüm gerçekten o kadar çılgın olsaydı. Hayır. Kesinlikle öyle değil. Fakat romanlarımın otobiyografik olduğunu söylemek de yanlış olur, "gerçekle" "kurmacayı" ayırmaya çalışma yönündeki beyhude çabaya kapılmak da. Romancıların bu kategorilerin konduğu kutuları tekmelemiş olmasının bir nedeni var.

SUNUCU: Nedir o neden?

EZRA BLAZER: Belleklerimiz hayal gücümüzden daha güvenilir değil sonuçta. Ama bir romanda "gerçek" olanla "hayali" olan üzerine düşünmenin karşı konulmaz olduğunu ilk itiraf eden benim. Dikiş yerlerini aramak, neyin nasıl yapıldığını anlamaya çalışmak. Her zaman bizzat tutmadığınız öğütleri dağıtmak, zaman kadar eski bir uygulama. "Hiyerogliferiniz cüretli, avcı toplayıcılığınız muhafazakâr olsun."

SUNUCU: Eleştirmenler size karşı her zaman nazik davranmadı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

EZRA BLAZER: Eserlerim hakkında yazılanları mümkün olduğunca okumamaya çalışıyorum. Bana faydası olmuyor ve övgülerle dolu da olsa negatif de olsa aynı şey gibi geliyor. Kendi yazdıklarımı herkesten iyi biliyorum ben. Yetersizliklerimin farkındayım. Ne yapamayacağımı biliyorum. Ama artık ne yapabileceğimi de biliyorum kesinlikle. Başlangıçta hakkımda yazılan her sözcüğü bulup okumaya çalışıyordum tabii. Elime ne geçti peki? Elbette, yazdıklarım hakkında yazan zeki insanlar var ama bu zeki insanların başkaları hakkında yazdıklarını okumayı tercih ederim yine de. Belki övgüler özgüveninizi artırıyordur ama özgüveniniz övgülere ihtiyaç duymadan da ayakta kalabilmeli. Son kitabınız hakkındaki eleştiri yazısı, on sekiz aydır yazmaya çalıştığınız kitap konusunda size yardımcı olmaz. Kitap eleştirileri okurlar içindir, yazarlar için değil.

SUNUCU: Bana çocukluğunuzdan söz edin.

EZRA BLAZER: Herkes çocukluğumu yeterince dinledi bana kalırsa.

SUNUCU: Üç çocuğun en küçüğüsünüz—

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

EZRA BLAZER: Müziğin hayatıma nasıl girdiğini anlatmayı tercih ederim. Büyürken klasik müzik dinlemedim hiç. Hatta cahil bir çocuk olduğumdan klasik müzikten hoşlanmazdım. Yapmacık olduğunu düşünürdüm, özellikle operanın. Tuhaftır, babam eğitimli bir adam olmamasına rağmen opera dinlemeyi severdi—

SUNUCU: Bir çelik işçisiydi.

EZRA BLAZER: Edgewater Çelik Şirketi'nde muhasebeciydi. Ama hafta sonları radyoda opera dinlerdi, galiba cumartesi akşamları ve... Sunucunun adı Milton Cross'tu. Kalın, akıcı bir ses tonu vardı ve opera yayını Metropolitan Opera Sarayı'ndan yapılırdı. Babam kanepeye oturur, sayfa uçları kıvrılmış *The Story of a Hundred Operas* (Yüz Opera Hikâyesi) kucağında, radyodaki *La Traviata* veya *Der Rosenkavalier* yayınını dinlerdi. Bana biraz tuhaf gelirdi. Pikabımız, kitaplarımız yoktu ve radyo en büyük eğlencemizdi. Cumartesi akşamları babam radyoyu kimseye bırakmazdı.

SUNUCU: Müzikle uğraşır mıydı peki?

EZRA BLAZER: Bazen duşta şarkı söylerdi. Aryalar, aryalardan bölümler. Annem yüzünde hülyalı bir gülümsemeyle mutfaktan çıkıp, "Babanızın sesi çok güzel," derdi. Roman karakterlerimin aksine benim mutlu bir ailem vardı.

SUNUCU: Sesi gerçekten güzel miydi peki?

EZRA BLAZER: Fena değildi. Ama ben popüler müziği seviyordum. Savaş başladığında, 1941'de sekiz yaşındaydım. Savaş dönemi şarkılarının hepsini dinledim. Yeniyetmeliğimde romantik şarkıları sevmeye başladım—

SUNUCU: Örneğin?

EZRA BLAZER: [*Duraksıyor, şarkı söylemeye başlıyor.*] "*Küçük bir kafe matmazel. Bir randevu, Matmazel. La-da-da-da-da-da—*" Veya: "*Glocca Mo-o-o-or-r-r-a-a-a'da işler yolunda mı?*" Bu şarkıyı net hatırlıyorum çünkü ağabeyimin orduya katıldığı dönemde çok popülerdi. Akşam yemeklerinde hep radyo dinlerdik ve "How Are Things in Glocca Morra?" çaldığı zaman ağabeyim şarkıya çok hoşuma giden, hiç de fena olmayan bir

BELONGS TO KANTOS TEAM

İrlanda aksanıyla eşlik ederdi. Sonra askere gitti ve annem bu şarkı ne zaman çalsa ağlamaya başladı. Annem ağlamaya başlardı, ben de masadan kalkıp, haydi anne, gel dans edelim, derdim.

SUNUCU: Kaç yaşındaydınız?

EZRA BLAZER: 1947'de mi? On üç, on dört. Seçtiğim ilk şarkı bu: İrlandalı Ethel Merman Ella Logan'ın söylediği "How Are Things in Glocca Morra?"

SUNUCU: Aslında kendisi İskoç.

EZRA BLAZER: Gerçekten mi? Bunu herkes biliyor mu?

SUNUCU: Öyle sanıyorum.

EZRA BLAZER: Ella Logan İskoç mu yani?

SUNUCU: Öyle.

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: *Finian's Rainbow* müzikalinden Ella Logan'ın söylediği "How Are Things in Glocca Morra?" adlı şarkıyı dinlediniz. Peki söyleyin o zaman, Ella Blazer, yalnızca annenizle dans etmediniz, değil mi? Romantik hayatınız nasıl başladı?

EZRA BLAZER: E, ima ettiğiniz üzere, çok geçmeden kızlarla dans etmeye başladım. Mezuniyet balosunda. Partilerde. Arkadaşlarımdan biri, evinin bodrum katında partiler verirdi. Çoğumuzun parası yoktu, apartman dairelerinde oturuyorduk ama o arkadaşımızın ailesinin müstakil bir evi vardı ve evin bodrum katını partiler için kullanırdık. O partilerde bizi çılgına çeviren şarkıcı Billy Eckstine'di. Gür, bariton bir sesi vardı. Siyahlığı bizi büyülerdi. Caz şarkıları da söylerdi ama caz şarkıcısı değildi. [*Şarkı söylüyor:*] "*Şapkamı Haiti'de bıraktım! Issız bir–*" Ama hayır. İstediğim şarkı bu değil. En sevdiğimiz şarkılar *slow* dans edebildiğimiz şarkılardı. Kızlara elimizden geldiğince yaklaşıp onlarla dans ederdik çünkü hayatımızda sekse en yakın şey buydu. Kızların hepsi bakireydi ve üniversiteyi bitirene kadar öyle kalacaklardı. Ama

BELONGS TO KAOTIC TEAM

dans pistinde kasıklarınızı kız arkadaşınıza yaslardınız ve sizi seviyorsa o da aynısını yapardı. Sizden kuşkulanıyorsa kıçını geriye doğru atardı.

SUNUCU: Bu bir aile programı, lütfen.

EZRA BLAZER: Affınızı rica ediyorum. Poposunu geriye atardı.

SUNUCU: Peki ya Eckstine?

EZRA BLAZER: Eckstine tek düğmeli takım elbiseler giyerdi. Uzun ve dar yakalı ceketlerin önünde tek bir düğme olurdu. Kravatını geniş Windsor düğümüyle bağlardı ve gömleğinin yakası da uzundu. Billy Eckstine yakası derdik bu tür yakaya. Çarşamba ve cumartesi geceleri Kaufmann's'taki Monogram Dükkânı'nda çalışırdım ve çalışan indirimi aldığım için inci grisi, tek düğmeli bir takım alacak kadar para biriktirmiştim. İlk takım elbisemdi. Billy Eckstine Crawford Grill'de şarkı söylemek için Pittsburgh'e geldiği zaman arkadaşımla birlikte takım elbiselerimizi giyip içeri sızmıştık. Hayatta olmak harikaydı ama genç olmak cennetin ta kendisiydi!

SUNUCU: İkinci şarkınız?

EZRA BLAZER: "Somehow."

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: Billy Eckstine "Somehow"ı söyledi. Allegheny Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra askere gittiniz. Nasıl bir deneyimdi?

EZRA BLAZER: İki yıl orduda hizmet ettim. Kore Savaşı döneminde askere alındım ama neyse ki Kore'ye değil Almanya'ya gönderildim. Benimle birlikte kendilerini Üçüncü Dünya Savaşı'na hazırlayan çeyrek milyon Amerikalı daha vardı. İnzibat eriydim. Askeri polis. Mainz'de, Lee Kışlası'nda. Yaşlılık ve hastalık yüzünden gördüğünüz hale gelmeden önce boyum bir seksen yediydi, doksan kiloydum. Tabancalı, coplu, iriyarı bir inzibat eri. Uzmanlık alanım trafik yönetimiydi. Üçüncü Dünya Savaşı'nı yaşamadık belki ama trafik

BELONGS TO KANTOS TEAM

inanılmazdı. İnzibat okulunda, trafiği yönetmenin püf noktasının kalça hizanızdan akmasına izin vermek olduğunu öğrendim. Görmek ister misiniz?

SUNUCU: Dans etmek gibi olsa gerek.

EZRA BLAZER: Evet, dansa çok benziyor! O fıkrayı biliyor musunuz?

SUNUCU: Sanmıyorum.

EZRA BLAZER: Evlenmek üzere olan genç bir haham adayı, sakalı yerlere kadar bilge ve yaşlı bir hahama gider ve der ki: "Haham, neye izin verildiğini öğrenmek istiyorum. Yasak şeyler yapmak istemiyorum. Birlikte yatağa girsek, onun üstüne çıksam, öyle ilişkiye girmemize izin verilir mi?" "Tabii!" der haham. "Kesinlikle sorun olmaz." "Peki, karın üzeri yatsa öyle ilişkiye girsek olur mu?" "Tabii!" der haham. "Hiç sorun olmaz. Harika." "Yatağın kenarına otursak, o da üstüme çıksa ve yüz yüze o şekilde yapsak olur mu?" "Tabii! Hiç sorun olmaz." "Peki, ayağa kalkıp yüz yüze yapsak?" "Olmaz!" diye haykırmış haham. "Kesinlikle OLMAZ! O zaman *dans etmiş* olursunuz."

SUNUCU: Sıradaki şarkınız.

EZRA BLAZER: Ordudaki genç insanlara olur bazen; biriyle karşılaşırsınız ve size yabancı olan dünyaları bilen bu kişi sizin öğretmeniniz olur. Almanya'da, Yale'e giden bir adamla aynı yatakhanede kalıyordum ve yanında bir pikap getirmişti. Koğuşta Dvořák çalardı. Dvořák! Nasıl yazıldığını bırakın, adının nasıl söylendiğini bile bilmiyordum. Klasik müzik konusunda tam cahildim. Klasik müziği bilmiyordum, ona düşmandım çünkü kaba saba bir gençtim. Bir gece pikabında beni büyüleyen bir parça çaldı. Bir çello konçertosuydu, elbette. Casals'tı sanıyorum. Daha sonra, aynı parçayı Jacqueline du Pré'den dinledim, olağanüstü çaldı tabii ama yine de ilk Casals'tan duydum onu, dolayısıyla onu çalalım. En çok hoşuma giden parçanın elektriğiydi, dram sanki voltaj gibi damarlarınıza giriyordu…

BELONGSTO KİTAPSTEAM

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: Dvořák'ın *B Minör Çello Konçertosu*'nu Pablo Casals ile George Szell yönetimindeki Çek Filarmoni Orkestrası'ndan dinlediniz. Almanya'da asker olmak nasıl bir deneyimdi?

EZRA BLAZER: Benim için tamamen sorunsuz bir deneyim sayılmazdı. Trafiği yönetmekten hoşlanıyordum. Üniforma giymeyi de seviyordum, sert bir inzibat eri olmayı da. Ama sene 1954'tü. Savaş biteli yalnızca dokuz sene olmuştu. Nazilerin Avrupa Yahudilerini nasıl yok ettiği bütün dehşetiyle sonradan ortaya çıkmıştı. Bu yüzden Almanları sevmiyordum. Onlara tahammül edemiyor, Almanca konuştuklarını duymaya dayanamıyordum. Ah o dil! Ama sonra, ne yazık ki bir kızla tanıştım. Güzel, sarışın, mavi gözlü, çenesi keskin hatlı, yüzde yüz Aryan bir Alman kızı. Üniversite öğrencisiydi, sokakta kucağında kitaplarla yürürken gördüm onu ve ne okuduğunu sordum. Çok güzeldi, biraz İngilizce de biliyordu. Fazla değil ama İngilizce konuşmasını çok sevimli buluyordum. Babası savaşa katılmıştı ve bunu pek sevimli bulmuyordum. Bir Nazi'nin kızına âşık olursam ailemin ne düşüneceğini hayal edip utanıyordum. Bu yüzden rahatsız edici bir ilişkiydi, ilk kitabımda bu konuyu ele almaya çalıştım. Beceremedim, tabii. Ama evet, yazmak istediğim ilk kitap, askerken aşk yaşadığım o Alman kızı hakkındaydı. Onu almak için evine bile gidemiyordum çünkü ailesiyle tanışmak istemiyordum ve bu da onu çok üzüyordu. Biz asla savaşmadık, diye ağlıyordu. Ben de ağlıyordum. Gençtik, âşıktık ve ağlıyorduk. Hayatın ilk darbesi. Adı Katja'ydı. Ona ne oldu, şimdi nerede bilmiyorum. Acaba Almanya'da bir yerde kitaplarımın Almanca çevirilerini okuyor mudur?

SUNUCU: Peki, ilk kitabınızın taslağı nerede? Bir çekmecede duruyor mu?

BELONGS TO KAHTS TEAM

EZRA BLAZER: Gitti. Uzun zaman önce attım gitti. Öfke dolu elli sayfa yazmıştım. Yirmi bir yaşındaydım. O da on dokuz. Çok güzel bir kızdı. Hikâye bundan ibaret.

SUNUCU: Dördüncü şarkınız.

EZRA BLAZER: Askerlikten sonra Avrupa'yı biraz görmek istedim, terhis olunca orada kaldım. Kocaman bir spor çantam vardı, orduda verdikleri çanta, bir de ordu paltom ve yaklaşık üç yüz dolara denk gelen terhis ücretim. Trenle Paris'e gittim, küçük ve ucuz bir otele yerleştim. Gece yarısı tuvalete gitmek için kalktığınız zaman koridora çıkmanız gereken ama ışığı bir türlü bulamadığınız veya bulsanız da altı adım attıktan sonra lambası sönen otellerden biri. Tuvaleti bulursanız başınız daha büyük dertte demektir çünkü savaş sonrası yıllarda tuvalet kâğıdı… Bu bir aile programı, tuvalet kâğıdından söz edebilir miyim?

SUNUCU: Edebilirsiniz.

EZRA BLAZER: Tuvalet kâğıdı ayak törpüsü gibiydi. Zımpara değil, ayak törpüsü.

SUNUCU: Yani Paris'te bir yıl kaldınız—

EZRA BLAZER: Bir buçuk yıl.

SUNUCU: —terhis olduktan sonra.

EZRA BLAZER: Evet. Odéon Métro İstasyonu'nun yakınında oturuyordum, Kafe Odéon'a gidiyordum ve tabii ki bir kızla tanıştım. Geneviève. Egzozu püskürten küçük, siyah bir motosikleti vardı. Bunlar o zamanlar Paris'te çok modaydı ve geceleri benimle buluşmak için Odéon'a gelirdi ve bu kız bir şekilde… Şey, çok güzeldi kesinlikle ama bir tür sokak kızıydı ama askerdeki koğuş arkadaşım gibi onun müzik zevki de çok iyiydi ve beni Fauré'nin oda müziğiyle tanıştırdı. Çellonun ne kadar güzel bir enstrüman olduğunu o zaman öğrendim, *Süregiden Espri*'de Marina Makovsky'ye çello çaldırdım. Aylar boyunca duymak istediğim tek enstrümandı. Sesi beni heyecanlandırıyordu. Fauré'nin güzel piyano pasajları vardır fakat asıl çello güzeldir, o muazzam sesiyle [*çello sesi çıkarıyor*]… Bazı seslerin derinliğine ancak çello ulaşabilir.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Beni çok etkiledi. Kıvraklığı, tazeliği olağanüstü güzeldi. Daha önce böyle müzikler dinlememiştim. "Matmazel"den çok uzaktılar, görüyorsunuz ya, oysa doğru şehirdeydik. Her şey bir anda çılgınca üstünüze geliverir. Her şey bir kazadır. Hayat kocaman bir kazadır. Bu kızı, Alman kızı sevdiğim gibi sevmiyordum, bu arada. Belki de pek fazla *sturm und drang** olmadığı için ilişkimizde.

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: Gabriel Fauré'nin *D Minör Çello Sonatı No. 1*'ini Thomas Igloi ve Clifford Benson'dan piyanoda dinledik. Yanılmıyorsam *Paris Review* için yazmaya da bu dönemde başlamıştınız, değil mi?

EZRA BLAZER: A, evet. Oraya elli üç veya elli dörtte geldiler sanırım. Benim yazmaya başlamam da bir-iki yıl sonraydı. Evet, hepsini tanıyordum. George, Peter, Tom. Blair. Bill. Doc. Harika insanlardı. Cazibeli, maceracı, edebiyat konusunda ciddi ve neyse ki akademiden tamamen uzak. Paris o zamanlar Amerikalılar için hâlâ macera aurası taşıyordu: Fitzgerald, Hemingway, Malcolm Cowley, *Transition*, Shakespeare&Company, Sylvia Beach, Joyce. *Paris Review* ekibi de yaptıkları işi romantizmle yapıyordu. Şu E. E. Cummings şiirini bilir misiniz? "*bir dergi başlatalım / edebiyatın canı cehenneme... tamamen korkusuz ve müstehcen bir şey...*" Romantiktiler ama aynı zamanda serttiler ve yepyeni bir şey yapıyorlardı. Gerçi sonuçta onlar da benim gibi Paris'i eğlenceli olduğu için seviyorlardı. Çok eğlenceliydi gerçekten.

SUNUCU: O dönemde yazmaya başlamış mıydınız?

EZRA BLAZER: Deniyordum. Çok hoş, şiirsel öyküler yazdım, çok hassas öykülerdi, konuları da... Ah, bilmiyorum. Dünya barışı. Seine'de pembe gündoğumu. Sorun da oydu:

* Alman edebiyat ve müziğinde 1760-1780 arasında etkili olan romantizm öncülü akım. (*ç.n.*)

BELONGS TO KAHTSTEAM

gençliğin azgın romantizmi. Bir de karakterlerimi birbirlerinin hayatlarına sığdırmaya çalışıyor, *konuşabilsinler* diye kafe köşelerinde bir araya getiriyordum. Birbirilerine bir şeyler *açıklayabilsinler* diye. Ama hepsi çok zorlamaydı. Zorlama ve yorucu gerçekten çünkü bazen karakterlerinizin ne isterlerse yapmalarına, bir arada var olmalarına izin vermeniz gerekir. Yolları kesişirse birbirlerine bir şeyler öğretebilirlerse çok iyi. Öğretemezlerse… O da ilginçtir. İlginç değilse baştan başlamanız gerekiyordur belki de. Ama en azından gerçekliğe ihanet etmemişsinizdir. Yirmili yaşlarımda sürekli bununla mücadele ediyordum, büyüleyici düzyazım aracılığıyla anlamlı yakınlıklar kurmaya çalışıyordum. Sonuçta ortaya cümlelerinde hata olmasa da bir şey anlatmayan, yazılmasına gerek olmayan, doğallıktan uzak hikâyeler çıktı. Hiçbir şey *olmadı*. George'a öykülerimden birini gösterdim, bana şöyle başlayan bir notla karşılık verdi: "Yetenekli olduğun belli, sevgili Ez. Ama bir konu bulman gerekiyor. Bu, E. M. Forster'ın *Babür*'ü gibi."

SUNUCU: Sıradaki parçanız?

EZRA BLAZER: Gittiğimiz kulüplerden birinde Chet Baker'ı, galiba Bobby Jaspar'la birlikte çalarken dinlemiştik. Harika bir piyanist olan Maurice Vander'ı da sık sık dinlerdik. Bir gece onların "How About You?"yu çalışını dinlerken nerede olduğumu ve önümde hâlâ neler olduğunu düşünüp kendimden geçtiğimi hatırlıyorum. Her şey önümdeydi! Gençken asıl olayların başlamasını sabırsızlıkla bekler insan. O zamanlar her şeyi iple çekerdim. *Düşünmek* yoktu, yalnızca *harekete geçmek* vardı. Sürekli ileri atılmak yani! O duyguyu hatırlıyor musunuz?

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: "How About You?"yu Chet Baker, Bobby Jasper, Maurice Vander, Benoit Quersin ve Jean-Louis Viale'den

BELONGS TO KAOTIC TEAM

dinlediniz. Söyler misiniz, Ezra Blazer, Paris'ten neden ayrıldınız?

EZRA BLAZER: Neden ayrıldım... Bir yanım hep merak etmiştir bunu. Bir yanım, gözüpek yanım, mantıklı yanıma hep şöyle demiştir: Neden orada kalmadın? Kadınlar için kalsan olurdu. Çünkü Paris'teki erotik hayatın Allegheny'de bildiklerimle hiçbir alakası yoktu. Ama sonra, bir buçuk yıl geçince, eve dönmek istedim gerçekten. Yazdıklarım, tabii onlara öyle denebilirse... Şey, ne yaptığımı bilmiyordum. Dediğim gibi, hiçbir şey anlatmayan romantik saçmalıklar yazıyordum. Ben de eve döndüm. Pittsburgh'e. Annem ve babam oradaydı, kız kardeşim oradaydı; evlenmiş, çocukları olmuştu ve Paris'ten sonra bu hayat bana hiç çekici gelmedi. Pittsburgh'ü hep sevmişimdir, özellikle en kötü haliyle. Bunu da yazdım tabii: Pittsburgh'ün temizlenmeden önceki halini. Şimdi pırıl pırıl bir şehir, finans ve teknoloji merkezi ama o zamanlar sokakta nefes alsanız ölebilirdiniz. Hava kapkaraydı, sürekli sisliydi. "Kapağı açılmış cehennem" derlerdi ve tıngırdayarak geçen trenlerle, büyük değirmenlerle çok dramatik bir yerdi. Belki orada kalsam şansım dönerdi ve Pittsburgh'ün Balzac'ı olurdum. Ama ailemden kaçmam gerekiyordu. New York'a gitmem gerekiyordu.

SUNUCU: Baleyi orada keşfettiniz.

EZRA BLAZER: Baleyi ve *balerinleri.* Balanchine'in altın günleriydi sonuçta. Muazzamdı her şey. Yepyeniydi. Stravinsky'yi, Bartók'u, Şostakoviç'i keşfettim. Bu her şeyi değiştirdi.

SUNUCU: İlk eşiniz dansçıydı.

EZRA BLAZER: İlk *iki* eşim de dansçıydı. Birbirlerini sevmezlerdi, tahmin edebileceğiniz üzere. Ama bu da başka türlü bir eğitimdi. Erika'yla evlendiğimde—

SUNUCU: Erika Seidl.

EZRA BLAZER: Evet, Erika Seidl. Sonradan ünlendi ama evlendiğimizde hâlâ genç bir kızdı ve ondan büyülenmiştim. Her şey yeniydi. Her şey! Bir anda yeniliğin ortasında buldum kendimi. Bu olağanüstü güzel genç kadın benim için bu

BELONGS TO KANTOS TEAM

yeniliğin, keşfin heyecanının vücut bulmuş haliydi. Viyana'da doğmuştu. Viyana Devlet Opera Bale Okulu'nda eğitim almıştı ve on dört yaşına kadar ailesiyle orada yaşadıktan sonra annesiyle babası boşanınca Amerikalı annesi onu New York'a getirmişti ve Erika, Balanchine'de kaybolmuştu. Evlenmemizden bir yıl sonra *Yedi Ölümcül Günah*'ta tek başına sahneye çıktı ve böylece her şey bitti, onu bir daha görmedim. Bir boksörle evli olmak gibiydi. Sürekli provadaydı. Performanslarından sonra onu görmek için sahne arkasına gittiğimde bir boksör gibi kokardı. Kızların hepsi kokuyordu; Sekizinci Cadde'de bir spor salonuna girmek gibiydi. Yüzü minik bir maymunu andırıyordu. Sahnede değil; sahnede kocaman bir kurukafaya benziyordu, gözleri ve kulakları ön plana çıkıyordu ama sahne arkasında Muhammed Ali'yle on beş dakika maç yapmış gibi görünüyordu. Neyse işte, onu hiç göremiyordum. O dönemde pek az erkeğin bulabildiği şeyi bulmuştum; kendini yaptığı şeye tamamen adamış bir kadın. Böylece ayrıldık. Ben de başka bir dansçıyla ilgilenmeye başladım. Akıllıca bir karar değildi. Dana.

SUNUCU: Dana Pollock.

EZRA BLAZER: Dana asla Erika kadar iyi bir dansçı olmadı ama o da çok yetenekliydi. Neden yeniden aynı şeyi yaptım, bilmem. Aynı şeyi yaptım, aynı şeyler tekrarlandı. Ondan sonra bir *barmaid*le evlendim ben de. Ama o da geceleri dışarıdaydı.

SUNUCU: Hiç çocuğunuz olmadı mı?

EZRA BLAZER: Aslında, kız arkadaşlarımı çocuğum gibi görüyorum.

SUNUCU: Çocuk sahibi olmadığınız için pişman mısınız?

EZRA BLAZER: Hayır. Arkadaşlarımın çocuklarını seviyorum. Onları düşünüyorum, arıyorum, doğum günü partilerine gidiyorum ama yapacak başka işlerim de var. Tekeşlilik, iyi ebeveynlik açısından önemli ama… Şey, ben tekeşliliği hiçbir zaman fazla sevmedim. Ama bale ve bale müziği sıradaki eğitimimdi. Ondan sonra geldi her şey. Mozart, Bach, Beethoven, Schubert, sevdiğim Schubert piyano parçaları, Beethoven

BELONGS TO KAÇTÜS TEAM

kuartetleri, Bach'ın büyük sonatları, partitalar, Goldberg varyasyonları, inleyen çello parçalarını çalan Casals. Bunları herkes sever; artık biraz da "Matmazel" gibiler.

SUNUCU: Altıncı parçanızı öğrenelim o zaman.

EZRA BLAZER: Bir arkadaşım geçenlerde bana Nijinski'nin günlüğünü hediye etti, ilk edisyonu. Günlüğü Nijinski'nin dul eşi Romola gözden geçirmiş ve anladığım kadarıyla hoşuna gitmeyen yerleri çıkarmış. Diaghilev'le ilgili bölümleri, sanırım. Çünkü Diaghilev'i ve Nijinski üzerindeki gücünü kıskanıyormuş, Nijinski'nin hastalığı için Diaghilev'i suçluyormuş. Neyse işte, günlüğün yeni edisyonu yayımlandı ve eşinin çıkardığı bölümler yeniden kitaba kondu ama ben dulun versiyonunu okuyorum ve ne yapılmış olursa olsun kitap çok güzel. Bunların hepsi beni yeniden "Afternoon of a Faun"a götürdü, o da ilk aşklarımdan biridir. [*Gülüyor.*] Ama şimdi içindeki isyanı da duyabiliyorum. Sapkınlığı, hayali güçlere köle edilmeyi. Ne yazık ki Nijinski'nin Faun eşliğinde dans ettiği görüntüler yok elimizde, bu yüzden elimizde olanla yetinmek zorundayız ve o da Debussy.

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: Debussy'nin "Prélude à l'après-midi d'un faune"unu Emmanuel Pahud ve Claudio Abbado yönetimindeki Berlin Filarmoni Orkestrası'ndan dinledik. Ezra Blazer, depresyonu "tahammül edilmez mutluluktan sonraki kaçınılmaz çöküntü" diye tarif etmiştiniz. Sizin için ne sıklıkta gerçek oldu?

EZRA BLAZER: Depresyon ne zaman etkisini gösterse gerçek oldu, neyse ki benim başıma iki-üç kez geldi. Bir keresinde çok sevdiğim bir kadın tarafından terk edildiğimde. İkincisi de aynı nedenle. Üçüncüsünde erkek kardeşim ölmüştü ve geriye kalan tek Blazer olduğumu fark ettim. Tamam, belki de dört kez geldi başıma. Ama her türlü depresyon için geçerli bu. Duygusal, ekonomik; önce yükseklere çıktıktan sonra

BELONGS TO KANTOS TEAM

gelir başınıza. Sahte güç, güvenlik ve kontrol hissiyle fazla yükseklere çıkarız ve her şey başımıza çöktüğünde yüksekte olmak, daha derinlere düşmemize neden olur. Dediğim gibi: Kimi zaman kişisel, kimi zaman ekonomik, kimi zaman siyasi bir depresyon bile olabilir. Yıllarca huzur ve refah içinde yaşamışlığın rehavetiyle süslü teknolojilerimizi, bize özel faiz oranlarını, on bir farklı süt çeşidini kullanarak hayatlarımızı yakından idare etmeye çalışırız ve bu da bir tür içedönüklüğe yol açar. Bakış açımız kontrolsüzce daralır; temel rahatlıklarımızın, kazanmasak ve beslemesek de gerçekten sonsuza dek oldukları gibi kalacağını beklemeye başlarız. Sivil özgürlükler dükkânına bir başkası bakıyordur nasıl olsa ve bizim bunu yapmamız gerekmez. Askeri gücümüz eşsizdir ve zaten çılgınlık okyanusun diğer tarafındadır. Ama sonra internette tuvalet kâğıdı siparişi verirken birdenbire başımızı kaldırırız ve kendimizi çılgınlığın ortasında buluruz. Ve merak ederiz: Nasıl oldu bu? Bunlar olurken *ben* ne yapıyordum? Bunları düşünmek için çok mu geç artık? Hayal gücümü zorla ve sonradan genişletmeye çalışmak ne işe yarayacak? Genç bir arkadaşım bu konuda şaşırtıcı bir roman yazdı. Aynanın diğer tarafına ne ölçüde geçebileceğimizi ve bizim hayatımızdaki kör noktaları bir ölçüde azaltabilen bir hayatı ve hatta bilinci nasıl hayal edebileceğimizi sorguladı. Yüzeyde yazarıyla hiç ilgisi yokmuş gibi görünüyor bu romanın ama aslında kökenini, ayrıcalıklı hayatını, naifliğini aşmaya kararlı birinin örtülü bir portresi. [*Yavaşça gülüyor.*] İşe bakın ki bu arkadaşım, o… Şey, neyse. Bunu söylemeyeceğim. Adını söylemeyeceğim. Boş verin. Bu kadar işte. Neydi o söz? Savaş, Tanrı'nın Amerikalılara coğrafya öğretme yöntemidir.

SUNUCU: Buna inanıyor olamazsınız.

EZRA BLAZER: Bence çoğumuz haritada Musul'un yerini gösteremeyiz. Ama aynı zamanda Tanrı'nın bize coğrafya öğretmek için fazla meşgul olduğunu, David Ortiz'in maç performansıyla daha fazla ilgilendiğini düşünüyorum.

SUNUCU: Biraz daha müzik.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

EZRA BLAZER: Kaç şarkım kaldı?

SUNUCU: İki.

EZRA BLAZER: İki. Oysa daha otuzlarıma yeni geldik. Sonsuza dek burada kalacağız. Sıradaki şarkı, Strauss'un *Four Last Song*'u. Onları Almanya'da dinlemedim. Wagner'i de dinlememiştim orada. Aklım sonradan başıma geldi. *Four Last Song*'u çok severim, Kiri Te Kanawa söylerse daha iyi. Kim sevmez ki?

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: Dame Kiri Te Kanawa, "Im Abendrot"u Andrew Davis yönetimindeki Londra Senfoni Orkestrası eşliğinde söyledi. Ezra Blazer, çocuk sahibi olmadığınız için pişmanlık duymadığınızı söylediniz fakat Avrupa'da bir çocuğunuz olduğu yönünde söylentiler var. Bu söylentilerde gerçeklik payı var mı?

EZRA BLAZER: İki çocuğum var.

SUNUCU: Öyle mi?

EZRA BLAZER: İkizler. Sorduğunuz için söyleyeyim. Küstahça bir soruydu. Size arkadaşımdan söz etmiştim ya? Küçük siyah bir motosikleti olan, beni Fauré'yle tanıştıran arkadaşım hani? Ben Paris'ten ayrılmak üzereyken hamile kaldı; bunu o zaman bilmiyordum ve Amerika'ya döndüm. Mecburdum. Geçinemiyordum.

SUNUCU: Onunla bağlantıda kalmadınız mı?

EZRA BLAZER: Bir süre mektuplaştık ama sonra ortadan kayboldu. 1956'da. 1977'de Paris'te bir hafta geçirdim, kitaplarımdan birinin tanıtımı için oradaydım. Montalembert'de, yayınevimin yakınında kalıyordum ve barda editörümle konuşuyordum. Genç bir kadın yanıma geldi, çok güzeldi. Fransızca şöyle dedi: Affedersiniz bayım ama galiba benim babamsınız. Peki, diye düşündüm, madem bu oyunu oynamak istiyor, ona katılayım. Ona, oturun hanımefendi, dedim.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bana adını söyledi, tabii ki tanıdım söylediği adı. Fransız sevgilim Geneviève de tanıdığımda bu kızın yaşlarındaydı. Ona, Geneviève'nin kızı mısın? diye sordum. *Oui*, dedi. *Je suis la fille de Geneviève et je suis votre fille.** Olabilir mi? diye sordum. Kaç yaşındasın? Yaşını söyledi. Ama baban olduğumdan nasıl emin olabiliyorsun? dedim. Annem söyledi, dedi. Burada beni mi bekliyordun? diye sordum. *Oui*, dedi. Paris'te olduğumu biliyor muydun? *Oui*, Sonra şöyle dedi: Erkek kardeşim de geliyor. Öyle mi, dedim. Kaç yaşında? Benimle aynı yaşta. Evet, bir kızın ve bir oğlun var. O sırada editörüm ayağa kalktı ve "Çeviriyi daha sonra konuşuruz," dedi.

SUNUCU: Bu hikâyeyi sakince anlatıyorsunuz ama şok yaşamış olmalısınız.

EZRA BLAZER: Çok büyük bir şok yaşadım ve çok sevindim. Onları büyütmek zorunda kalmamıştım, malum. Tanıdığımda yetişkindiler. Ertesi akşam anneleriyle birlikte yemek yedik ve çok iyi vakit geçirdik. Şimdi onların da çocukları var, yani benim torunlarım ve hepsine bayılıyorum. Çocuklarımı da seviyorum ama minik Fransız torunlarıma bayılıyorum.

SUNUCU: Bu gizli ailenizle görüşüyor musunuz?

EZRA BLAZER: Yılda bir kez Paris'e gidiyorum. Onları Fransa'da görüyorum ama nadiren Amerika'ya geliyorlar, söylentilere yol vermemek için. Belki artık Amerika'da da görürüm onları. Ekonomik destek veriyorum onlara. Hepsini seviyorum. Söylentilerden haberim yoktu. Nereden öğrendiniz? Nereden bildiniz?

SUNUCU: Küçük bir kuş söyledi.

EZRA BLAZER: Küçük bir kuş söyledi demek. İngiliz aksanınız çok hoş.

SUNUCU: İskoç aksanı.

EZRA BLAZER: Siz de İskoç'sunuz. Herkes İskoç. Birazdan bana Obama'nın da İskoç olduğunu söyleyeceksiniz.

SUNUCU: Neyse... Ezra Blazer, duruma açıklama getirmek isteyebileceğinizi düşündüm. Kendi sesinizle.

---

* *Fr.* Evet. Geneviève'nin ve sizin kızınızım.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

EZRA BLAZER: Beklediğimden daha zorlu bir radyo söyleşisi oldu. Baba olduğum ortaya çıktı. Başıma gelen harika bir şeydi. Mucizevi bir şey. Size daha önce de söylediğim üzere, hayat, kazalardan ibarettir. Bir kazaya benzemeyen bir olay bile kazadır aslında. Doğumdan itibaren tabii. Her şey ondan sonra başlar.

SUNUCU: Sözünü ettiğimiz kaza çalışmanızı etkiledi mi?

EZRA BLAZER: Onları ben büyütseydim etkilerdi. Ama öyle olmadı. Onlar hakkında açıktan bir şey de yazmadım. Şu anda onlardan söz ettiğim için bile şaşkınım. Neden size yalan söylemedim, bilmiyorum. Beni şaşırttınız, ondan. Üstelik çok çekici bir genç kadınsınız ve ben, düşkün bir yaşlı adamım. Hayatıma ekleyeceğiniz veya çıkaracağınız ayrıntılar bir şeyi değiştirmez artık.

SUNUCU: Dermansız değilsiniz.

EZRA BLAZER: Düşkünlüğün ta kendisiyim.

SUNUCU: Son şarkınız. Ne dinleyeceğiz?

EZRA BLAZER: Albéniz'in hayatının son döneminde yazdığı *Iberia*'sından bir parça. Kırklı yaşlarının sonunda böbrek hastalığından ölmüştü yanılmıyorsam. Parçayı dinlerken şunu unutmayın: Bu parça bir süre sonra sönüp gidecek, geride muazzam bir patlama ve duman bırakarak kaybolup gidecek bir zihinden ve duyarlılıktan çıktı… Bana kalsa burada oturup baştan sona bir buçuk saat boyunca dinlerdik *Iberia*'yı çünkü parçaların her biri sonrakini besliyor, her biri ayrı ayrı dinlenebilir ama bir arada dinlendiklerinde daha zenginler ve giderek yoğunlaşması insanın içini acıtıyor. Titreşimi. Masumiyeti. Konsantrasyonu. Barenboim'ın versiyonunu seviyorum çünkü Edward Said'in arkadaşıydı. Said ölmeden önce hayatın son dönemlerindeki üslupla ilgili bir şeyler yazmış, kişinin hayatının ve dolayısıyla sanatsal katkısının sona ermek üzere olduğunun farkında olmasının üslubu da etkilediğini anlatmıştı. Bu durum bazen üsluba bir tür kararlılık ve sakinlik veriyor, bazen uyuşmazlık, zorluk, çatışma katıyordu. Peki, sanatçı kırk sekiz yaşında öldüyse buna "geç dönem

BELONGS TO KANTOS TEAM

üslubu" denebilir mi? Bu kadar olağanüstü, neşeli, muzaffarane bir başyapıtı şiddetli böbrek taşı ağrısı çekerken nasıl yazmış olabilir? Dediğim gibi, bütün albümü sizinle birlikte dinlemek isterim ama konuşmayı bitirmemi işaret ettiğinize göre ikinci parçayı seçelim. Adı, "El Puarto." Teknik terim kullanmak gerekirse *zapateado* demeliyiz, sanırım Meksikalılar tap müziğe böyle diyor.

* * * * *
* * * *
* * * * *

SUNUCU: Isaac Albéniz'in *Iberia*'sından "El Puerto"yu dinledik, piyanoda Daniel Barenboim vardı. Şimdi söyleyin, Ezra Blazer. Tekeşliliği neden tercih *etmediniz*?

EZRA BLAZER: Neden tekeşliliği tercih etmedim. Güzel soru. Çünkü tekeşlilik insan doğasına aykırı.

SUNUCU: Roman yazmak da öyle.

EZRA BLAZER: Doğru.

SUNUCU: Fakat tekeşliliğin faydalarını görmüş, nimetlerinden yararlanmış olmalısınız.

EZRA BLAZER: Tekeşli olduğumda evet. Ama artık kimseyle ilişkiye girmiyorum ve bir süredir böyleyim. Şaşkınım ama bekârlığı tercih etmek çok büyük bir keyif. Yaşlılıkta ilişkiden kaçınmanın nihayet vahşi bir atın sırtından inmeye benzediğini söyleyen Sokrates veya onun gibi biri miydi?

SUNUCU: İlişkiden kaçınmak da insan doğasına aykırı kuşkusuz.

EZRA BLAZER: Yaşlılar için değil. Doğa, yaşlıların ilişkiden kaçınmasını seviyor. Türün devamlılığı için ikizleri yapmış bulundum zaten. Onlar da çocuklarıyla türümüze katkıda bulundular. Üzerime düşeni yaptım.

SUNUCU: Farkında olmadan.

EZRA BLAZER: Belki de en iyisi öyle olması. Evrimin aracı olmak gayet hoşuma gitti. Genellikle gençken, gençken ve enerji doluyken "Seni istiyorum!" der evrim bizlere.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

SUNUCU: Sam Amca gibi.

EZRA BLAZER: Evet, Sam Amca gibi. Bir İskoç için fena değil. Evrim silindir şapkasını takar, keçi sakalını çekiştirir, seni işaret eder ve SENİ İSTİYORUM der. Evrimin hizmetinde farkında olmadan cinsellik yüzünden çılgına döner insanlar.

SUNUCU: Bu da sizi rütbeli bir asker yapıyor sanırım.

EZRA BLAZER: Savaşa katıldım, evet. Zafer madalyası aldım. Sahillere çıkarma yaptım. Altmışlarda cinsel devrim başlamadan önce, ellilerde sahile çıkarma yapan kuşaktan biriydim ve sahildeki yaylım ateşinin altında kaldım. Ağır yaylım ateşine rağmen sahili aştık ve sonra çiçek çocuklar kanlı cesetlerimizin üzerinden geçtiler, geçerken çoklu orgazmlar yaşadılar. Ama bana düşkünlüğümü sormuştunuz. Bu kadar yaşlı olmanın nasıl bir şey olduğunu. Kısa cevap şu: İşinize gücünüze bakar, kendinize her şeye son kez görüyormuş gibi bakmayı hatırlatırsınız. Büyük olasılıkla öyledir zaten.

SUNUCU: Sonu düşünüp kaygılanıyor musunuz?

EZRA BLAZER: Sonun yaklaştığının bilincindeyim. Belki üç, beş, yedi yılım kaldı, en çok dokuz-on yıl. Ondan sonra düşkünlüğün de ötesine geçersiniz. [*Gülüyor.*] Casals değilseniz tabii. Casals piyano da çalıyordu ve doksan yaşlarındayken bir röportaj sırasında aynı Bach piyano parçasını seksen beş yıldır her gün çaldığını söylemişti. Röportajı yapan kişi sıkılıp sıkılmadığını sorduğu zaman, hayır, demişti Casals, aksine, her çalış yeni bir deneyim, yeni bir keşifti. Belki de Casals asla düşkünlük yaşamadı. Belki de son nefesini verirken bile bir bourrée çalıyordu. Ama ben Casals değilim. Akdeniz diyeti düşmedi benim payıma şu hayatta. Son hakkında ne mi düşünüyorum? Sonu düşünmüyorum. Bütünü, bütün hayatımı düşünüyorum.

SUNUCU: Hayatınız boyunca yaptıklarınızdan memnun musunuz peki?

EZRA BLAZER: Daha iyisini yapamazdım diye düşündüğüm için memnunum. Görevimden asla kaçmadım. Çok çalıştım. Elimden geleni yaptım. Elimden geldiği kadar iyi

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

yapmadığımı düşündüğüm hiçbir şeyi dünyaya göstermedim. Bazı daha kötü kitaplarımın yayımlanmasına izin verdiğim için pişman mıyım? Aslında hayır. Üçüncü kitabı yazabilmek için ilk ikisini yazmak zorundasınız. Tek ve uzun bir kitap yazmıyorsunuz; bu çok şiirsel bir bakış açısı. Ama kariyeriniz tek. Ve adım adım ilerlemek zorundasınız.

SUNUCU: Yeni bir kitap üzerinde çalışıyor musunuz?

EZRA BLAZER: Dev bir üçleme yazmaya başladım. Hatta ilk sayfasını bu sabah yazdım.

SUNUCU: Öyle mi?

EZRA BLAZER: Evet. Her cildi 352 sayfa olacak. Bu sayının neden önemli olduğunu şimdi açıklamayayım. Önce sonunu yazıyorum, yani sırasıyla sonunu, başlangıcını ve ortasını yazacağım. İlk iki kitap ortası, başlangıcı, sonu olacak. Son kitap da yalnızca başlangıçlar. Bu şekilde dünyaya ne yaptığımı bilmediğimi kanıtlamayı umuyorum.

SUNUCU: Sizce tamamlanması ne kadar sürecek?

EZRA BLAZER: Ah, bir-iki ay sürer.

SUNUCU: Söyleyin, Ezra Blazer, dalgalar kıyıyı dövmeye başlasa ve ıssız adanızdaki bütün albümler tehlike altında olsa koşup hangisini kurtarırsınız?

EZRA BLAZER: Ah, Tanrım. Yalnızca bir tane mi? Bu ada nerede?

SUNUCU: Çok uzakta.

EZRA BLAZER: Çok uzakta. Etrafta başka kimse var mı?

SUNUCU: Yok.

EZRA BLAZER: Issız adada tek başımayım yani.

SUNUCU: Öyle.

EZRA BLAZER: Başka ne götürebiliyorum yanımda?

SUNUCU: İncil. Veya Tevrat. Ya da Kuran, isterseniz.

EZRA BLAZER: Bunlar götürmek isteyeceğim son kitaplar. Bu kitapları bir daha hiç görmesem memnun olurum.

SUNUCU: *Shakespeare'in Bütün Eserleri.*

EZRA BLAZER: O iyi işte.

SUNUCU: Yanında bir de seçtiğiniz bir kitap.

BELONGS TO KAOTIC TEAM

EZRA BLAZER: Bu konuya döneriz. Başka ne götürebilirim?

SUNUCU: Lüks bir şey.

EZRA BLAZER: Yiyecek.

SUNUCU: Yiyecek işini biz hallederiz. Yiyecek konusunu merak etmeyin.

EZRA BLAZER: O zaman bir kadın götürürüm.

SUNUCU: Üzgünüm, bunu önceden belirtmem gerekiyordu. Başka birini götüremezsiniz.

EZRA BLAZER: Sizi bile mi?

SUNUCU: Hayır.

EZRA BLAZER: O zaman bir bebek götürürüm. Şişme bebek. Kendi seçimim olan bir bebek. İstediğim renkte.

SUNUCU: Bunu yapabiliriz. Peki, ya seçtiğiniz albüm?

EZRA BLAZER: Gerçekten sevdiğim şarkıları seçtim, dolayısıyla hangisini tekrar tekrar dinlemek isteyeceğime karar vermek çok zor. Bazı günler insan *Finian's Rainbow*'u dinlemek ister, bazı günler de Debussy. Ama sanırım büyük klasiklerden birini seçmem lazım, her zaman beğenerek dinleyebileceğim bir şey olmalı. Strauss'un *Four Last Song*'u gibi. Dördünü de götürebilir miyim?

SUNUCU: Üzgünüm…

EZRA BLAZER: Sıkı pazarlık ediyorsunuz.

SUNUCU: Kuralları ben koymadım.

EZRA BLAZER: Kim koydu?

SUNUCU: Roy Plomley.

EZRA BLAZER: O da İskoç mu?

SUNUCU: Maalesef süremiz azalıyor.

EZRA BLAZER: Peki. "Im Abendrot." Bu şarkıyla ıssız adada geçireceğim günlere tahammül edebilirim sanırım, şişme kadınımla birlikte. Birlikte hoş bir hayat bile kurabiliriz. Sessiz sakin.

SUNUCU: Peki, ya kitap?

EZRA BLAZER: Kendi kitaplarımdan birini seçmeyeceğim kesin. Herhalde *Ulysses.* Hayatım boyunca iki kez okudum onu. Şimdilik. Olağanüstü zengin ve şaşırtıcı. Kaç kez okursanız

BELONGS TO KAKTUS TEAM

okuyun yeni gizemler çıkıyor karşınıza. Ama bu hazları yaşamak için konsantre olmanız şart. Bol bol zamanım da olacağından, Joyce'un dipnotlu *Ulysses*'ini alırdım yanıma, evet. Notlara neden ihtiyaç duyacağınızı da söyleyeyim. Onun dehası, komedi dehası, insanı eğlendirir; bilgeliği heyecan vericidir ve bu Dublin şehri, kitabın manzarasını oluşturan Dublin, kitabın kendisi olan Dublin benim şehrim değil. Onun yaptığı şeyi Pittsburgh için yapabilmeyi dilerdim. Ama bunu yapmak için kız kardeşim, annem, babam, teyzelerim ve yeğenlerimle birlikte orada yaşamam gerekirdi. Joyce bunu yapmadı tabii; Dublin'den ilk fırsatta kaçtı ve Trieste'ye, Zürih'e, sonunda Paris'e gitti. Dublin'e döndüğünü sanmıyorum ama o şehri ve hayatının parçası olan ayrıntılarını saplantı haline getirmişti. O şehri yepyeni bir şekilde kurmacaya aktarmak istiyordu. O kitabın bilgeliği, zekâsı, zenginliği, yeniliği... Tanrım, muazzam bir şey! Ama notlar olmasa kaybolurdum. Homerik yanı beni ilgilendirmiyor, bu arada. Hatta hiç ilgimi çekmiyor. Ama ıssız bir adada ilgimi çekmeye başlar sanırım, başka ne çekecek ilgimi? Şişme kadınınızla kusursuz da olsa ne kadar zaman geçirebilirsiniz ki? Yani evet, Joyce'u seçiyorum.

SUNUCU: Düşüncelerinizi bizimle paylaştığınız için teşekkürler, Ezra Blazer—

EZRA BLAZER: Şişme kadınlar konusunda en sevdiğim şey, fiziksel anlamda değil, duygusal anlamda söylüyorum bunu, sürtüşme olmaması. Sevgili dansçılarımı ne kadar sevsem de sürekli sürtüşme halindeydik. Çünkü bana değil, Mr. Balanchine'e aittiler.

SUNUCU: Aşktan hep böyle sahiplenici bir tavırla mı söz edersiniz?

EZRA BLAZER: Öyle yapmamak imkânsız! Aşk uçucudur. Dik kafalıdır. Bastırılamaz. Onu ehlileştirmek, ona bir ad vermek, hakkında plan yapmak ve bazen saat altı ve on iki arasına, Fransız'sanız beş ve yedi arasına hapsetmek için elimizden geleni yaparız ama dünyadaki hayranlık uyandıran

BELONGS TO KAÇTIS TEAM

ve dayanılmaz olan her şey gibi sonunda sizden kurtulur, özgürlüğünü ilan eder ve bu arada bazen sizi yaralar ve hırpalar. Hayattaki en kaotik ve sınırları belirsiz şeyler üzerinde bile düzen tesis etmeye çalışmak insan doğasında vardır. Bazılarımız kanunlar çıkararak yapar bunu, bazılarımız yollara çizgiler çeker, nehirlere baraj kurar, izotopları izole eder veya daha iyi sutyenler tasarlamaya çalışır. Bazılarımız savaş çıkarır. Başkaları kitap yazar. Kendini en çok kandıranlar, kitap yazanlardır. Uyanık olduğumuz saatleri süregiden kargaşayı düzenleyip anlamlandırmaya çalışarak geçirmekten başka pek seçeneğimiz yok. Aslında olmayan yerlerde örüntüler ve orantılar yaratmaya çalışıyoruz. Aşkı kıvılcımlandıran ve besleyen de aynı dürtü; bu evcilleştirme ve sahip olma manyaklığı.

SUNUCU: Peki aşk özgürlüğünü besleyip geliştirmenin önemli olduğunu düşünmüyor musunuz? Özgürlük ve güveni? Beklentisiz sevgi ve ilgiyi?

EZRA BLAZER: Sıradaki şarkı.

SUNUCU: Artık çocuk sahibi olduğunuzu bildiğimize göre, Ezra Blazer… Pişmanlıklarınız var mı?

EZRA BLAZER: Sizinle daha önce karşılaşmamış olmak. Hayatınızı bu işten mi kazanıyorsunuz?

SUNUCU: Evet.

EZRA BLAZER: İşinizi seviyor musunuz?

SUNUCU: Elbette.

EZRA BLAZER: Elbette. Ne diyeceğim, tanıdığım bir şair var, İspanya'da yaşıyor, şimdi altmışlarında olan harika bir şair ama otuzlu yaşlarındayken, yirmilerinin sonu veya otuzlarının başındayken çok maceracı biriydi. Madrid'deki bütün barları tek tek dolaşıp bardaki en yaşlı adamı bulur, onu alıp eve götürürdü. Kendine verdiği görev buydu: Madrid'deki en yaşlı adamla yatmak. Hiç böyle bir şey yaptınız mı?

SUNUCU: Hayır.

EZRA BLAZER: Şimdi başlamak ister misiniz?

SUNUCU: … Sizinle mi yani?

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

EZRA BLAZER: Benimle, evet. Evli misiniz?
SUNUCU: Evet.
EZRA BLAZER: Evlisiniz. Neyse. Bu, Anna Karenina'ya engel olmamıştı.
SUNUCU: Doğru.
EZRA BLAZER: Emma Bovary'ye de engel olmamıştı.
SUNUCU: Evet, olmamıştı.
EZRA BLAZER: Size engel olmalı mı peki?
SUNUCU: Anna ve Emma'nın sonu iyi olmadı ama.
EZRA BLAZER: Çocuğunuz var mı?
SUNUCU: İki tane.
EZRA BLAZER: İki çocuk ve bir koca.
SUNUCU: Doğru.
EZRA BLAZER: Neyse, [*gülüyor*] kocanızı unutalım şimdilik. Çok çekici bir kadın olduğunuzu düşünüyorum ve bu görüşmeden büyük keyif aldım. Yarın bir konsere gidiyorum ve iki biletim var. Bir arkadaşım benimle gelecekti ama başka zaman gitse de fark etmez onun için, eminim. Pollini geldi, harika müzisyen Maurizio Pollini burada ve Beethoven'ın son üç piyano sonatını çalacak. *Desert Island Discs* programında size soracağım son soru şu: Yarın gece, Royal Festival Hall'da Maurizio Pollini'nin konseri var ve yanımda bir kadın götürebilirim, ben de sizi götürmek istiyorum. Ne dersiniz, küçükhanım? Gelir misiniz?

BELONGS TO KAMTSS TEAM

TEŞEKKÜR ve ALINTILAR

19. ve 20. sayfalarda Alice'in okuduğu iki pasaj Mark Twain'in *Huckleberry Finn'in Maceraları*'ndan alıntıdır. [çev. Bülent O. Doğan, İş Bankası Kültür Yayınları, 2014.]

20. sayfadaki ikinci pasaj Jean Genet'nin *Hırsızın Günlüğü*'nden alıntıdır. [çev. Yaşar Avunç, Ayrıntı Yayınları, 1997.]

21. sayfadaki ilk pasaj Albert Camus'nün *İlk Adam*'ından alıntıdır. [çev. Tahsin Yücel, Can Yayınları, 1994.]

21. sayfadaki ikinci ve üçüncü pasajlar, Henry Miller'ın *Yengeç Dönencesi*'nden alıntıdır. [çev. Avi Pardo, Siren Yayınları, 2016.]

22. ve 23. sayfalardaki pasajlar Parkmed Physicians of New York tarafından dağıtılan bir broşürün metninden uyarlanmıştır.

36. sayfada Ezra'nın yüksek sesle okuduğu pasaj, James Joyce'un karısı Nora'ya gönderdiği, 8 Aralık 1909 tarihli mektuptan alıntıdır.

Alice'in dediği gibi, Ezra'nın 39. sayfada söylediği şarkı Richard Rodgers tarafından bestelenen, sözleri Lorenz Hart tarafından yazılan "My Heart Stood Still"den ve Kurt Weill tarafından bestelenen, sözleri Maxwell Anderson tarafından yazılan "September Song"dandır.

Alice'in 47. sayfada altını çizdiği pasaj da Albert Camus'nün *İlk Adam*'ından alıntıdır. [çev. Tahsin Yücel, Can Yayınları, 1994.]

Ezra'nın da dediği gibi, 48. sayfada yüksek sesle okuduğu "mavnacı" pasajı Charles Dickens'ın *David Copperfield*'ından alıntıdır. [çev. Azize Bergin, Alfa Yayınları, 2004.]

BELONGS TO KAITOS TEAM

53. sayfadaki şarkı sözü Leo Robin, Richard A. Whiting ve W. Franke Harling tarafından bestelenen "Beyond the Blue Horizon"dan alıntıdır. Ezra'nın eşlik ettiği, Lou Christie versiyonudur.

Alice'in 56. ve 57. sayfalarda okuduğu pasaj Gitta Sereny'nin *Into that Darkness: An Examination of Conscience*'ından alıntıdır.

57. sayfadaki ikinci pasaj Hannah Arendt'in *Kötülüğün Sıradanlığı: Adolf Eichmann Kudüs'te* adlı kitabından alıntıdır. [çev. Özge Çelik, Metis Yayınları, 2009.]

58. sayfadaki iki pasaj da Gitta Sereny'nin *Into that Darkness: An Examination of Conscience*'ından alıntıdır.

61. sayfadaki pasaj Primo Levi'nin *Bunlar da mı İnsan* adlı kitabından alıntıdır [çev. Zeyyat Selimoğlu, Can Yayınları, 1996.]

Alice'in 63. ve 64. sayfalarda söylediği şarkı, *Modern Zamanlar* filminde Charlie Chaplin tarafından söylenen, Leo Dandiderff tarafından bestelenen ve sözleri Chaplin tarafından yazılan "Nonsense Song"dandır.

71. ve 72. sayfalardaki terzi Jordy hakkındaki pasaj, 1978 basımı bir *Lickety Split* sayısındandır.

102. ve 103. sayfalarda alıntılanan anlatıcı sesi, yazarı ve yapımcısı Ted Steeg olan *Your Turn* adlı jüri görevi oryantasyon filmindendir.

Amar'ın belirttiği üzere, 166. sayfada alıntılanan şarkı sözleri George Gershwin tarafından bestelenen, sözleri Ira Gershwin tarafından yazılan, ufak değişikliklerle Chet Baker tarafından çalınan "They All Laughed" adlı şarkıdandır.

176. sayfadan 179. sayfaya kadar özetlenen *Desert Island Discs* bölümü, Sue Lawley'nin Joseph Rotblat'la yaptığı, 8 Kasım 1998'de yayınlanan bölümdendir.

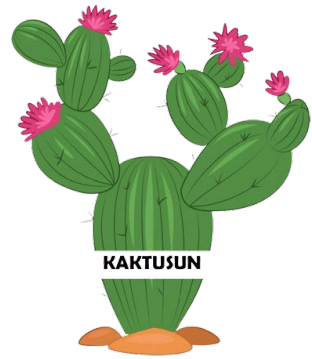
Alastair'in 203. ve 204. sayfalarda andığı şiir, Osip Mandelstam'ın isimsiz bir şiiridir. Alastair, şiirin Leeore Schnairsohn tarafından yapılan bir çevirisini İngilizceye çevirip okuyor.

Ezra'nın söylediği üzere, 243. sayfada andığı şiir, E.E. Cummings'in 1935 tarihli *No Thanks* adlı kitabındaki 24 numaralı şiirdir.

BELONGS TO KAOTICS TEAM

YAZAR HAKKINDA

Lisa Halliday Medfield, Massachusetts'te doğdu. Şu anda Milano'da yaşayan Halliday'in çalışmalarına *Paris Review*'da yer verildi. İlk romanı *Asimetri* ile kurgu dalında Whiting Ödülü'nün sahibi oldu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM